Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Tractatus de contractibus usurariis sive Foeneratorium.

https://hdl.handle.net/1874/330804

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 129.

H3 Pl De
N:7

T. 611

Hs.
3 H 7

611 *(Eccl. 129, antea 294d.) Charta. fol. 131 ff. 2 col. 1467.*

(Arnoldus Gheilhoven), Tractatus de contractibus usurariis sive Foeneratorium.

Fol. 1a. Circumspecto ac sagaci viro lufoni de monte marcatori machlinie, cet. (Prologus. Sequuntur tabula et textus). Fol. 131a. Et sic est finis hujus secundae partis feneratorij. Sit laus et gloria omnipotenti deo qui me ad hunc finem sua gratia intermediante duxi(t) Anno domini M° CCCC° lxvij.

„Hunc librum legauit nobis Carthusiensibus prope Traiectum magister Theodoricus Loeff de Hairlem."

Hs. 3.H.7

Behandeld met 'Cire 212'

Nov. 1908

Hunc librū legauit nob' carthusiensib9 ꝓpe Traiectū mgr̄ Theodicus loeff de hairlm̄.

n°. 259. d.

N°. 294. d.

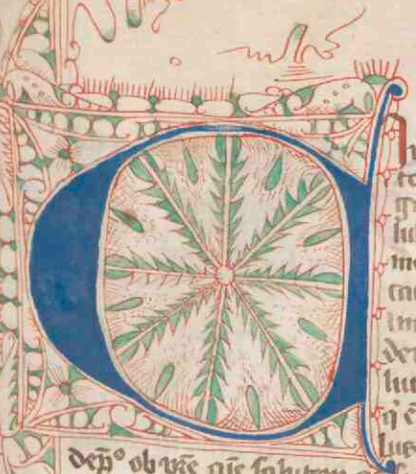

Transcription of the illuminated initial and opening lines:

Transmigro
to ac ſq
quos vio
lulom de
monte mar
cotori mar
tinus resi
dens ſalu
tem in co
q̄ omn̄ ſa
lus atz re
demp̄o ob vñe nāe ſalutem at honor vñe
rū vtilit̄ opuſcul̄ quoddā ſup nāt̄ v
ſitatis q̄ fomentorum appellāt̄ ꝓpo
ſui ego diuſor doctor theologor tmonſ
trare legū ep̄ collige curauj Et q̄nus uſu
rax phibr̄ a iure dño veteris at nou
teſtam̄ thē origēs decisio tñ caſuū vſu
quor ſpāt̄ ſpectat ad ut̄ tmo⁹ doc⁹
Tercia pars tmo⁹ tn̄ ꝓ ad h⁹ tend⁹ f. qua
dñi mēpti in dubijs caſibz ptinē bz
ad moralem pſiaz. Scīa vo theolog̃ re
dit ad ut̄ dñi mēpti⁹ q̄ ad eā dñs
ñr ihū xp̄i pt̄ docentat gregor⁹ in h⁹
moraliū. In toto n. voluīe decretoꝝ
videl⁹ decisiob⁹ ſūmor pontiū et ſcōr
ꝑm ſup dubijs ut̄ñ nāliū et ut̄ dñi
pt h⁹ t m voluīe decretaliū ſtam n
mā de decīs de bap̄mo de voto de mīno
de vſur de simonia de hōicidio de fur
to et ſilib⁹ hūm⁹ tylos ſpāles q̄ ꝑtim
tis ornez thēbz a nē nāli et dño cō
nēs Ex m ſti mēpti⁹ ut̄ ꝓtori q̄ ſi
ptepti et plubꝰ ut̄ dñi tōtiū ſiūt
gnāt̄ p edicta ſpectat ad ut̄ ꝓſultoꝝ
cor mēpti⁹ oſtit nouam ut̄ ſpē vñ
dint leo q̄ tus ciuile t q̄ nc m to⁹ a nē
nāli l gen̄i⁹ credit nr̄ ꝓ oīa ei ſtent ita
cum aliq̄ decīn⁹ ut̄ q̄ tus ꝓñ t ciuile
effectu⁹ ut. l. tus ciuile. ff. de uſu et
ut̄ Ego pdecīs arbitro q̄ mēpti⁹ ante
nāli et dñi ſtutum ad moralit̄ q̄ dñi
acto nros in deum ꝓtinet ad doctoꝝ doc
tores q̄ ego tmo⁹ oſtit et decretis ſōrum
ꝑm dñi tus dñum mēpti⁹ admittit
corrigē et ſupplē ſūt q̄ nōnt. Imo. et
Jo. tm pd eū de oſſic. c. fi. et l. t. ff. de
oſſi. ꝓcōr. et le. fi. Si tñ tus et vtil⁹
l' pub⁹ m q̄ inter ꝑtes ꝓ aliud adu
catur ꝑm⁹ doc⁹ legū ꝓtinant an
tib⁹ m ibz deficiunt canones q̄ vtrum
ꝓ nō admittat̄ xo. d. c. i. de nou op⁹ nū
tia⁹. f. i. Tñ vo tus dñi tendit ad
ſpūāl⁹ et tuitionem mē fidei cōn hēticos
iudeos at a⁹ infideles ſpectat ad theolo
gos q̄ tñ de dubijs in ſupdēis matīb⁹ cō
ſulti in foro ofiē rñdent et ēe q̄z cō
ſtitu⁹ tano tal⁹ et decīn ut de fō plicis vi
dm⁹ in dubijs ſup decīs teſtam⁹ mīmis
votis et vſibus ſup q̄ a⁹ pdēis eccl̄ia
liosum ē rñdē et aliq̄ affmāt l' negāt
ꝑt⁹ n. plicis ſuis inſiſtunt. Cōib⁹ cāgu⁹ q̄ cō
q̄ eſt aliq̄ plicp⁹ Tmonſte ait legiſ
te cōib⁹ mūdanis at diuib⁹ ſuꝑiorē ſimū
q̄ eſt humiliatiꝰ pon⁹ et ſ⁹missiꝰ dicendo
l. ul. tanon. nra d⁹ allegando q̄at n.
mpator ſine lege loq̄ erubescīt in mul⁹
de tzeu et femisse. Et oſidetem⁹ collatu
Et d⁹ plis ꝛ polit⁹ melius ē iudicare
ſm leges et legeꝝ ꝛ ꝙ ꝓa ſua. Ego quo
ſua tano⁹ ē mpōa ē mis theolo⁹ et
ius ciuile ut ꝑz ex ꝙ ſcīe libꝝ decretoꝝ at de
cretaliū mūi⁹ q̄ inſpectis diligent⁹ tꝙtib⁹
atz glos ſuis⁹ ē ad eas ꝛgendas ſpūāl⁹
miſtrandā et tempal⁹ grib⁹ nādū ut ꝓbat
poſtil. in ꝓcīs decretaliū Et ꝙ in
ambiguis ꝛ opiōnū migis credendū eſt
legi tano⁹ q̄ legiſti et theologis cū ꝛcūcīa⁹
loq̄z ſine ē dēis ſcōr. mꝛoz ꝙ q̄ d⁹ tmo
q̄ ē ſcō vno nō eſt ſp credendū. xo. d. c⁹
ſolus. l. di. Si q̄b ꝓpoſtea Et ff. q̄ cū f⁹
tutore. l. ij. q̄ ꝓpe nō alit⁹ datu ē tñ dubi⁹
mēpti⁹ vñ et mpator ad ꝑm ꝛmittit
C. de ſū⁹ tm⁹ le. fi. Et cum mē legiſtas
eſt ambiguus opiōnū ꝙ d⁹ deciſi
p tmoīa ſtat tano⁹ et in dēcisiob⁹ miſ
ōmib⁹ diſſīb⁹ ordiāb⁹ mēpti⁹ aſtitib⁹
et hīs mōs ſup dubijs diſcīe ꝑt ꝑ ē⁹
decto ſeqt⁹ ut h⁹ notauit doc⁹ c. p vene
rabilē. Quis filij ſt legitiꝰ vo rōnib⁹ Cū
n. nullo ad ſcīe ꝓfectꝰ ꝓcīe ꝑt ſp ocr⁹
rit ei q̄ addiſce poſſit ꝑ⁹ m ecīa⁹ ꝓ
dicatur Dixi ſapiens eſſe⁹ et illa lon
gi⁹ ꝛceſſit a me mlt⁹ ſ cāt et hoc
habuit dixit Socrates h⁹ vñi ſcio dixit
q̄ nichil ſcio. non ꝓfīr ſno Ideo e⁹ ar //

// noldus de hollandia de zotterdã dereto
// & doctor tz mdigñ pfess ī mõ vtri
// vallis rano & epla in zonis silua ppe
// turpellam Camerten dyoc ppositi col
// hñt eo dñs theo tmo & ep des fauente
// pt michus potu et ī studijs dilf prepi
// posito ni meor dr & ar magr nr ipozũ
// honõe referre volo sepiũ ñz mea pstip
// tuose iactmẽ. Quam ep mi cor dñs bñ
// ptuli zvoro et ad ofilia scientiũ me re
// duco et sp salua scẽ mris eccie detiõe cui
// corrigo mfi addã me sbmitto et sbiao
// pt pz m hys vbis Romanũ dogma sup
// oiã nitor hrẽ. Si tñ hõ ẽ ecclesiis ero mo
// uc. Finit opus s. fencrateriũ dilectissimi
// dñi ptes scõ m pte ecclie tritabo de qtũ
// vsurarijs et aljs illicitis. In 2a pte de cor
// restitutibz. ℣

vestio p aq̃ ẽ vsurã et ibi
dic dilt
vsuras vñdicat
dr dñ fõr et ī mã m vsura
et m ꝯ reb assistit

Cñ possit aliq̃d lucrũ papi ep mutuo sine
vsuris vsuras

Q et qñ sit sp̃es sine mõi vsure

Que est drã mut vsuã et fen?

Cñ s drũ mt cũ eda & mutuũ

Q est drũ ãt mutuũ et lom

Q ẽ drã mt vsuã et penã ntr̃ eo quib?
scribs vemũt et quo hr petant

Cñ vsura s ptm

Cñ qrtãrij vsurarij s fm et of nre de
testñ s aliq̃ cauã opposita

Cfructuum m ꝯ assistit

Cñ isto nũe das date mutuũ nr nñ speram
qñ s pcepti l assilẽ

Cñ sola spes recipiendi aliq̃d vlr sortem
ff que vsurarium

Quod si qs ãnonam veterem mutuat ut
nouã recipiat nñ s vsura

Cõd si qs mutuat nãm pecuniã recipit
receptuꝝ negociam

Cõd si qs ꝙ quem agit in nõe ofensioso

Cõd si f spem suam recepit a debitore ne
gõ exhibẽ

Cñ et m aliq̃b hr̃m est aliq̃d recipe vlr
sortẽ & cũ sic pñ dispositi m illis casibz nõ
ẽ vsuram possit s dispone in oibz casibz

Quod si possessor ẽ dotis alienu chico m bñ
fm et layco tenet eam volent an h de
sit m layco

Quod de feudo ut unusquisq; mens obligat
ni feudum m pignꝰ p mutuo p me s
fõ eo nõ tenet s apprie feudi de feu
do pceptos m sortem

Cñ idem s m vsufructuario l emphyteota

Cñ pena ff actum vsurarium

Cñ s vsuã si pẽ ipo ni soluã cito tpe

Cñ pt dapnũ l mt ẽ possum aliq̃d pe
tere ultra sortem

Quod si emo fros redditz et mutuo alt
pecuniã ut hñam redditz alterius ville

Cutrum pticum qñ fructus s dotalis nõ
debent apprijari in sortem

Cñ hñdes maiti hñbũt h pticulẽ ñz du
rchctum alere teneã cũ tenent sortẽ
restituere

Quod si soluto matõ hñdes mariti obli

grant mulieri pdict̄ p dote restituenda an
mulier oputab⁹ fructus in sortem
xxxpo ¶ Rō si nō cet marito ꝛ sponsus de futuro
an debeant oputare fructus in sortem
xxxpp ¶ Si maritꝰ non sufferat onera matrimonij an
fructus debeant oputari in sortem
xxxppn ¶ Quodsi mortuo viro hedes mariti nō hꝫ ꝛ
restituc dotem ꝫ dant mulieri dicte posse-
in pignꝰ ꝛsusp dotem restituat
xxxppo ¶ Quodsi grauet nō accepit pignꝰ ꝫ mulier
de minori dote ctm dic et interim accep
ep pdict̄ pignore denarios p hberan
sit vsura
xxxppm ¶ Quid de mulie an dotis est pecunia pro
dote et qd de bonis pupilli q habent
solum pecunias
xxxppv ¶ Vir fecit vxori donacōem ꝑ que nupcias ten
didit sibi posse ocōs in pignꝰ an vxor
et non tenetur fructꝰ oputare i sortem
xxxppvn ¶ Qd si gener dotalia pignora pignoret
tandam ꝛ ꝑ
xxxppvm ¶ Statuto quilꝫ cauet ꝛ ꝙ soluto matrimonio si dos
restituta ꝛ cui tenet ꝛ non soluēs sol
uere nō soluendo p retentionē in uno
xxxppvp ¶ Statuc in ferēs ꝛ dotalibus l' pignora
tr p dote reddat huic propinqui
xxxppvq ¶ Quid de fructibꝰ qs patre dotali mortuo
matre aucta ꝛ
xxxppvr ¶ An creditor debz pignus restituere de
bitori et oputare fructꝰ in sortem
xxxppvs ¶ Quod si restituc rem nō de duntis ꝙspect
in sorte an debeat oputare de fructibꝰ prep
tis an propiendis
xxxppvt ¶ In hꝫ est mi ꝙd clino fidei mee ꝛ cumpate
et nō oputare fructꝰ in sortem
xxxppvu ¶ Quod si mutuo ꝛ quis nōmine mutui ut
mi restituas rem meam ꝫ finste detinebas
an tēp oputare fructꝰ in sorte et i multa
xxxppvv pulch de nō pignoris
xxxppvvi ¶ Lex amissoria quid et an admitt
¶ Quare pmū legis amissorie an pignoribus reprobat
xxxppvvii ¶ Vtrū creditor vendere pignus ꝛ pretere pecuniam
in pmū legis amissorie
xxxppvviii ¶ An distincte accipiens pecuniā ad vsuras
peccet ꝙd et dans
xxxppvviii ¶ An dispensari possit ut qs sine pcō va
leat fenerari
xxxppvviii ¶ Qualit̄ oputus vsurarius detegat ꝛ qua
tenꝰ vsurarius ꝑsua
xxxppvviii ¶ An dans aliqd ulli sortem vbi nō pac
intuit ꝑsua ꝛ et liberat dare

xxxppvviii ¶ An accipiens de aliq ꝙd ꝑpiū ꝑsumat ꝛ eum co
sciā et non de pacto accipe
xxxppvviii ¶ Pone qs p cta pecuniā ꝫ te emat ad reddi
tum l' vtr l' assiet l' dando tm vl ꝙ et sue
heredib⁹ l' dom⁹ cui vocēt an ē usura
xxxppvviii ¶ Quid si quis qui domū suā sensualem
an p cte pecuniā ꝫ ꝛ ꝫ et tradō ul' ff se sen
sualem sine ꝛ nō tuta cela ad eam rem
an iste actus sit nuncius ul' ꝙ quid si qs emat
redditus aliis mstri nō ultra suā l' suā et
heredis l' nō ad certum temp⁹ tenendum
an tl contractꝰ sit usurarius Et nō ꝙ ꝛ
xxxppvviii ¶ Quod si p⁹ contractū constituc reddit⁹
xxxppvviii ¶ An constituc reddit⁹ pecuniar l' ann⁹ cer
ti bladi vini et hui⁹ mi ꝛ alicui l' psone
liam sit et expedient mi ꝛ pubcā
xxxppvviii ¶ An reddit⁹ pecuniar l' ann⁹ certi ꝙ bladi
et vini ꝫ comodū constituc mi ꝛ aliq possit
qs hinc emere p pecuniā
xxxppvviii ¶ An hꝫ mi ꝙd aliqm emere p pecuniā reddit⁹
pecuniar l' ann⁹ certum huiusmo usu co
venien hēditagios seu pcuos
xxxppvviii ¶ Constituc quis census vnus florenꝰ in
domo sua vendidit ꝛ census pdict̄ florenus adiecto pacto ut liceat redimere
pillis decem florenis valebāt tm ꝛ cen
sus ipo ꝙ fuit pcio sine habere vendere ꝛ
an tl contractus est illicitus
xxxppvviii ¶ Cui ab hmōi possit census pro rebus hmō
ti p pno p quo haberent possit
ep qui hierent visis dict̄ pro rebus adiecto
q de omnibus bonis mobil ꝙ solvat est ne
usura
xxxppvviii ¶ Nz statum l' assuetudo cuiusq ciuitat oppidi ꝛ locorum cuius
vendendi de pecuniā cuiusq alterius ꝙ sine
heredib⁹ v florenos l' decē amicti p C
quā pecuniaz quiet ꝛ citra in vtilitē ꝛ sui
an sit usura
xxxppvviii ¶ An civitas l' castra dat ad usuras pecuniaz
an singli cives sint usurarii
xxxppvviii ¶ Quid de hijs qui emunt ab ecclis l' mōnste
riis ctis terras l' possessiones tenendas p cta
pecuniā ꝫ ꝛ p toto tpe vite sue uni
pro mortem filium ad ecclīz redeant an tl
contractꝰ est licitus Et nō de emē fructibꝰ
sibi ꝛ pcio nō ultra
xxxppvviii ¶ Quando sine ꝙ in tribꝰ annis possit dari
detecp⁹ ulc dimidiam iusti pcij
xxxppvviii ¶ Quod si census fructus sine redditus mictos
et tpi ꝛ mictū pcij census vsurarius vm⁹ pos
sessor nō ad ultam meam et tpi et redditus
sint incerti

Quod si ofa sint ctra ſ. rez et tpr pii rec
ditus ſenſuale oino tus uſq; rd z l'q uel
plés ānos et p cto pāo et mmoi eſt dō
tpe prep^to pii m quiz ānis

Quod si emo ad tpr cui fres mercos
in lin^m ſt emē et vendere p pecūa red
dus pecuniaz l' aīz ad uitā et reddito
ſt certi et tpr incertū pii ad tutam

Contra indigz pecūa zquir^t cues ſuos ut
ſ' mutuent et tpā p ant^e ſiue p dāno
q^r cues mactant, prudeb^t eis āmati p
ſbz testimonio quūq; an tpr tonti cues
credit committ uſuzas Et q^d ſi p emt
ab vno 1^oz quiz an cenſ^e uſuraz m fo
ro anime

Quida vend^t fruct^s pdii ad tpr pii p
in tlis gētra ſ^t iuris pii ci dan^z ioo et
ſeſie opacto q^d cto tpe liceat ip^i ānam p
Abbas cū quentu recep^t n ſcīb^z medīb^z
ioo donatois titulo mōbi^m pacto adiec
to ſbi adueīb^o

An dans pecūaz mercatori ad mercan
dum adiecto q^d capitale ſit saluū et pfem
ptori liceat ſic uſuraz^a

Quid de his qui oues vendunt l' donant
et tradunt mōſterijs ſbi ip^o pacto q^d pro
ūbz oue recipiant m ānō duos ſolidos
dum vixerit et tū fres c^abz ouis valeant
m ānō q l' q ſolidos

Quid ſi dat quis pecūaz mercatori ad
mercandū illō adiecto pacto ḡrit tū i
mente lucr^i ire et capitale non pdere

Quid de his q^i oues vendunt

Do tibi pecora tū pacto q^d propria oēz
frem pēnt^e ſuſtij obſeq^i to^m meum capi
tale et ego tuc fiunt pecora oīa ē nē time
ſtatum

Pone dedi boues ci pacto q^d dnr deāt xpo
ſeptimā ḡm i ānō quid dicendum

Si locum ē boues cū h^o pacto q^d volo te
tum ptcipare lucrum et dāp^m et nomo
volo q^bz anno 20 ſeptimā ḡm

Si quis tnīs 200 cruntis oium deāt cui
ſtodienda et paſtenda ſbi ctm mercede
l' ctm ptcipac^oe pruentuū gregis

Quid ſi tnīs 200 cruntis deant cui ruſti
co h^o mō q^d finit frū q^s illa dat ei ceptima
tm tm et lucr^i et dāp^m fit tm ruſtici

Rd de illis q^i ennunt boues et oues n pau
peribz ḡs forte non hnt

Quida habuit pecunias volebat ire ad
nundinas et ſ' merces emere et ad aliū
locum deferre ut ſuaz lucrum m cto tpe ego
mutuo pecuniā i^as recipio mutuo offerēs
me i^as reſtituē cū lucro ſperato in tmīo
loco ad ſte ofito ſ^t uſuraz^a

In negotiis ſiue mercatu ſ^t licitum

In mercatōes pūt miſſi ēe iuſte et lucra
tiue et ſ due ḡiones

In aliqs poſſit vendē l' lucrē as pl^s q^s va
let l' mi^s ei^s q^s valet

In petret q^s vsu^s emit et cui^s vēdit

In hmōi ānoūa pii bladi l' vini tpe meſ
ſiū l' vindemie et p^ia vendat cui^s per
cet et quid iuris

Quid ſi q^s emit ḡnū tpe meſſiū l' vini tē
pore vindemie et p toto ānō

Quis recip^t pecūaz tūc mine vehendam
et ſ' reddēda p cto pno ſtituto amittit ne
uſuraz

Quida posuit ſ^r ducentos in cūbo ut
recuperet in q^o loco valde remoto et q^n ve^t
ibi pecunia multū plus valebat q^s ibi po
ſſunt ex attracto ſit licitus

De rate cambipsoria pii cambſor ḡmuta
do l' cambiendo recip^t v^m denariuz pro
floreno ut distant ſi pecūaz mūari ꝛ^e an
ſit uſura

Pone mutuūs recipit candoi ē in q^ne
mō ponde vl mēſura ſcpto q^d ē ānō
ſimiliter p iuriſtas q^en^o tū ſoluēdis tpe
eſt maioris ḡtinuacois p^t fuiſſet tpe cō
tractui mutui cit ne uſura

In pr^t amittī uſura ubi credit poſſe pe
cuniā p pecūa l' mutuā aſſentit ad tūm
tūm p^ſoluendi a q^i dat^r poſſe ſpēs pro
ſpē ut ḡnum p grano vnū p vno oluū
p ano ad candē menſuram

Rd ſi nunc ē cariſſim frumentū et dat^r
nunc ctra pecuniā fit pactū q^d cto tpe ad
dat^r tū fru^ti q^n^m nō potit haberi pro
illa pecunia

Rd ſi ctū ē q^d tpe ſ^i meſurandū ē mi ḡnū
p q^d ē nē ſ^c dedi pii do t^i pūū tpe meſ
ſium et meſure debent ſ^i paſcente ipm ḡ
tum plus valebit

Rd ſi q^s vendat ḡnū p pno q^d miſſatū
tenet ſ^i plus valet vſq; ad paſcha w^s
q^d pl^s ſ^ debet Si rd mi^s nō w^s q^d p
rium minuat^r an ſit licitum

Quid ſi hmōi mercēs volebat eas por
tare ad a^m locum ubi veriſſe erant cari
ores et inuen^t m loco ubi erat q^d ſ' dat.
tūm ē^m hre potuiſſet in loco ad quē m
tendebat defre l' ad eundem locum pum
poma erant ḡnata an pecunia eſt lo
cabilis

fin pecunia est locabil'

Debitor usurarij mutuauit socio pecuniā
ita pacto q̄ ipe restituet usurario sortes
usuras dem̄ turentes in alia mutuans ſt
usurarius

Pe eo ſ mutuau[t] ḡitenti l'ſtenti ſ pacto q̄
durante debito nō tenet ad collect̄ ꝑ l'ſona

In mutuans ꝑt eo pacto recipe ſuccum
ſū l' vbi pū q̄ p eo patrocinē l'ſ' mutu
et l'p ipo mitredut l'ꝑm instruet l'p ipo
pugnabit ul' nīḡ m' strabet

In ḡmutta[t] ut si mutuat ut bernuſk l'
amore hēat debitores vte mutuū ñmico
l'ſ' mutuat mutuas et' qo pēsas cuitat
ās eo ꝑtepotu ſbre oportebat ſ' usurarij

Rūd dic[t] ſuccum ſuh et ſ' mutuauit
ās pecuniaz ñ ut unda ad molendinū l' fur
num ſuū l' fornū ſuū l' ut intre scolas ſuas
q ſ' usurarij

It' m molendinarij l' fornarius dat ñ pecuniaz
ut unda plus ad molendinū ſuū q̄ vicinoz
ſ' usura et tū si a' nō ſſem tnde in labore
h' et oppēs fatigatus fuſſem

In scolares l' alij q̄ dant mutuum pecu
nia capſorib' l' alīs ſſilib' eo pacto l' mite
ꝑ[n]u ut illi ſmutuent eis ḡ ꝑsequent

Si dñs mutuat ruſtico pecuniā ut ei pol
vendo colat ſ' sensend' usurarius

Si dñs mutuat tolono ut ſ' reddat equas
debitas ꝑ ānī ñ ꝑtū recuperat hz mite
sorte l' ānī mite

Colom recepit bones cū pacto cū predō
dnōz et dant ꝑ bob' ītus mesuras ſcu
menti &c

In ſ' usura cuiuſ ē vende emp ꝑ tps
dilatz fuce mozam

In p pecunia fuce usu perire possit rem
pi ad' ille sortem

In p pecuniā ꝑt hūte pecuniā a ligwa
l' ab obseq

Rem feudes usuarioz ſ' ep solo pacto
de re vendenda ꝑsuas ḡcto ſictiā et

It' m celebr' contracto venditois ꝑpacto
de re vendenda ḡ determinatā tū q̄ am
tiquentiū inſtantiū rei venditois fiare
teneat[ur]

Rūd ſi creditor remiſſ' a debitore ob
timuit tpe q̄ tā sortē q̄ ntes obliga
pmto et ſtom erat optatā p modum
subz usuras p se potentes recipi nichd'
potendent tl' nulla ad remiſſas

Usuarius mutuans ḡmiſſ' ē recipit d' vā
sorte tande tūs steriles et nocīa debitor
non soluenda vendit q̄s seu q̄ excepto
ei mutuo p cto ꝑno q̄ p' ānī recepe
tū veneta nō fuiſſe q̄ tacto celebrato
ñ ꝑ mutuo q̄ iuris

In tū aſſiā q̄s recipiat fenus ns vi[ſ]
l' aſſue[tus] lucrat ad rect p c p'hz ſimil
ſus ē p' decreto

Rō de quiz p tetū q̄ dat tutoz pupillo

Rūd a mutuat' oīb' rusticis libertat' q̄
p'a donabant ſ' opes rurales ligna fru
mēta vina &c an dr' usurarij

In sit mutuū ſi q̄s dederit p vinis ꝑm
p alijs p redendis ad tm̄ tū cū illa ꝑ
dant' ſsistē in mensura

Rūd vedid' castrum tū pacto mutuem
te q̄ ꝑtū m' da[m] a vob missa p nūos
et restitues in trastū et q̄ emp' resoluat
fcuiz precij et recipit' restituit m' trastū
an sit usura

Ciuis tenſū a ciuate coīas obligat ſe
ad dandū vi l' vi p centenario n' vnq̄ ꝑt
repete pecuniaz tuam

Rūd si ciuis q̄rellat ciue ad mutuandū
p'a motu ꝑpo obligat ſe ad dandū ei
anno v p centenario an ſ' usura

Ciuitu[m] venet' q̄rellit ciues ut soluat
pecunias in ſſi et v p centenario p eo re
cepit ꝑpetuo a eoī sorte ut nūq̄ reddit
et h' in ꝑsenti nūcupan et q̄ a ſ' usura

Ciuitas florentina q̄uata milia debit
q̄ quicūq̄ vt' dnōc eoī flo[re]t hēb' p p
centenario mercuriales et q̄ heredes
ꝑnt succedē in oīb' p

Cū ab emt' pdium ab a' ea ḡdi seu pac
to nupt' q̄ si venditor' velit tū pecuniā
redde usq̄ ad certum tp̄s emptor tenet'
ei reddere pdium tande recepta pecuniā
reddit agit retis omnib' fructib' interim
percept' an tp̄s emptor' amittat usuram

Rūd a vendid' b p libras reddit' de
domo sua annuatī ꝑsoluendas de q̄ tū p'
annua pēsio solui non assueu[it] p c libras
t' pacto adiecto ut ꝑpos reddit' vendi
tor p eod' ꝑno reme l'ēmē ꝑt quicūq̄

Si emo reddit' p libras p iusto ꝑno ſtz
ad tpz valore et estimac' a tpe iste l'
sub pacto de r' t' vendendo

An valeat assue[tio] pte q̄ ñ ſ' tenorem
statuti ās obligat vnicam ſuā l'domum
ad ficē p ꝑoīm libras dena[rio]z et ꝑmitt'
soluere finis annis 3 libras eid' monete

ad pñs ops cūtus recepit dcā bona et cō
uertit in vsus suos et soluat dcīs cuntus
p xo vm p̄ma causas soluē

c lvi Ppo supdcō statuto et consuetudine ortum
qm an dns fundi possit remē libras
c lvii dcīs nō seruata forma et sū nūcio dyoc
An ppt decepcōz mfvementem m ōtū
et ppt q̄z otratto stidat
c lviii Quem exxem nōes becues cōs pont h.
de brasclina m fine fin tractat de ōtū
fiōe ptij testus et redep̄cōe et exc solucōes
c lx et solucnes jo. zeuth supp eisdem
Dcē florene hz creditores tplius gnis
q̄ appellam creditores de monte dcā
st creditores montis veteris qo q̄ ortū
c lx duo dua pñ lia Sz qo p̄ dnos ortū v.
De cambijs q̄ in venecia et in florecia
celebran et aliarum cambia sicut an li
c lxi ste tia cambia celebran
De zetragula .s. vendit lanificio p
pānos zetragulatos ad cām vm cām
p pño florenoz quingentorū vel qo
c lxii dūso egens penuā cū tregt
De seruitutibz stipendiū hō mō st qm cū mu
tuo ampis ab aliq penuāz et eo p te sa
tis do seu septū fenuzinatem fnō et vo
lo vm ul ducat p q̄bz loc Tu mitt
p mare l'tras merces tuas ad aliqs
ptes et eo m me pticulā fiducia et p
q̄bz centenario valoris pāz mercium
c lxiii quemo q̄ m tradas dcā penuā q̄z te
De grecis seu puerantibz stipendiū negoc
et aliq ppt hoc amplo
c lxiiii Quid si hmōi q̄s aliq monetam q̄z dubi
tat septi tpe mq̄ nunc valuisam
fstatum legis pōt mutuat eā sb tali
pacto et tenā
Sequit nōes vsuas homi mergens
q̄ st vtiles m foro ostē hz plures posse
q̄ m quotho solitos
c lxv An omnis lep posita obligz m foro ostē
c lxvi Qd si pncipes imperator ul a sine iusta
causa ostitucōz q̄ tis nāle pū q̄ domina
de vno tm tollerat sine cā
c lxvii An pdcā ostitucō iustis sint qo cā bā cessat
c lxviii De ostitucōz q̄ st q̄ salute aīe ut d̄ fusis solucōis
c lxix An ostitucō ecīe mlt hgz vime oīno otinuā
Octuū penā legale l' quasi nationale m q̄ qs
mal suo dolo l' culpa tenent spōte solue
m foro ostē puta p furto zcepta sacle
gio tenet ad qdruplum

An nō st m alis oneribz q̄ p leges l' statuta tēn
feudibz mdungt
An gsuā erronea obligat q̄ feuda q̄ cū pcīs
An gsuā erronea quoad q̄ eū sēs nō pīz
An statuta localia l' pticularia ligant
Nonomēsi statuto cauet q̄ nullū st testū
nō registrata in meccia quis bonome
tertiū die p̄ q̄z fuit odi a legitime odi
testū et tuū s hēredem mstr q̄ testū nō
fuit registrata q̄a an b q̄ de jure dcō a ab
intestato succedet p̄ dcōe genus possit de jure
et puā gsuā dcīz hēdi petē et habere
An valz statum p qo spūz nōmtis ad suc
cessōz cum legitimis
Statum cautū q̄ filia nō debz ghere sine
hiā et ossu pcīs et mīs
Quedā lz gnō sine ossu pcīs et mīs an
deret ppterea coheredari
An religiosi facte professi succedūt in bonis
pntiū l' in testo ul intestato
Statuū pñe q̄ quilz dcat fieri sibe bona
sua simplia ad intestatū ut eoīm soluat omēa
pñe cuiusdā plati fet mscribi bō aliqua
an sit pmuīb
Relmā cāg fēi pdicatoz deandū singlis a
nis dum viuit
An valeat testū am q̄ mideres fides st mstū
hēredes et si non valz de iuris rigore vel
possint vemēs ab intestato dcīm hēdi
zetinē in foro consue
An dcī veniēs ab intestato substituti ul cohē
des ad qs dcī hereditas zinaz f iuris rigo
zē eā possit lucre zimē i foro ostē
Statum q̄ applicat bona migredientis mo
nasm cōsanguineis an valz
Quid si pfessi cet obligi creditoribz cui mo
nasm debz solucre debita
An mōsm fuerit in bonis feudalibz
An vsufructus p ingressū vsufructuarij in mo
nasm finiat et qo ptingit
Illustris hz fidū in custitheosim ab epo et mgsi
die mōsm an dcīs fundi tūsent in mōsm
cum aliis bonis
An bona pfitentibz in mau cui ad quem
ptinz dcā bona
De migdiēs mōsm hmōi plēs filios qmodo
fiet di me eos
Quidā p hmōi duas filias volēs migredi
mōsm induxit eas p fraudes ut remitta
ret integre nō iuramento bō pēna lz aliquid
eis deberet queat an pñt petere ul mōsm
supplementum hereditis

an ero bone fidei possessor ita q̄ ꝓstribe
re possim
Quid si plat⁹ hēat lesam rōsuā ītuit⁹
rei q̄ possidet ꝑ ea hēat bonā fidem nī
q̄ tenet plat⁹ dmittē ei
Cyrus ꝓstribēs rem gnāt minla fide spa
tio xxxp l' vl ānor possit dnī rem defen
de sine pcio q̄ gnāt q̄ cum repetit
Q emit a solo plato nō ꝓstribit
Quod silendū est ei q̄ ānī ꝓstip⁹ oc⁹ tōple
tum ptip⁹ ea n q⁹ emit dominū n⁹ fun
se ner ius habuisse ītē et ptā pdit
Cum ꝛpstribe sint iuste in foro tuili
In ꝛpsa sic h⁹ te in foro q̄ste seu ītē
Bonomen ꝓhibat⁹ in dyocesi florentine
q̄ p⁹ ꝛpstiōz plices ꝑ ne bononiese adge
florent et cet ꝛceres et ustuā de pdom
bz fīant cum suo ꝓhibito q̄ neglexerit
optinuit a q̄ bonomen ꝛpsalus cont
tiues florentinos et demonstrat vnū
ex illis ciuibz florentinis a q⁹ exigit esti
mac⁹ interesse sue prede q̄ntū in salte
in foro q̄ste ꝛstituere teneat
Ut ſ' ſpēs belli
In bellare ſp sit pcm et q̄ modis diu
bellum iustum et de ꝛstitut
Ut modis diu bellū iustu ꝛ de ꝛstitut
In milites cōmei stipendiarii l' cōstituti
l' amici mouet bellum et ipm in bello
iuuant exercisen ꝛ in ītie sue a pcio
In luc⁹ sit ānum hoi ītē gmertiū eli
vsurario emendo et vendendo
Explicant ſtitt
ſiue nōnes p̄me ꝑtis ſcē
ntorij

Pcio p⁹ cōd
sit vsura
Solu⁹ diu⁹ de
destribuit na
q̄ dicunt
q̄ vsura est
q̄ q̄ sorti ac
cedit et po
m top⁹ cōm
q̄ in t pleri
q̄ de iur et ꝛ ofuleit et ꝛpecī in ꝛ q⁹ pc
certū De regul' iur li vi Et q̄ istū descripo
non est bō q̄ nō ē querul cū suo dissi
q̄ in bō dissi ꝛcipit ut l r ff de dolo
vl labeo q̄ at nō st querl ꝓz q̄ ans fecā
rēt q̄ eis ptractus in q⁹ res vendere
pli ꝓz valz cet usurari ꝑ ē cōis cam ē
in ciuitate e tt ideo dyot gof q̄ dem
addere istu ūba s intenc l' pacto ſm
hosti vō i sū c tr Sq dt q̄ usuā ē q̄ntz
solui ꝛcī mutuante amittit regulat ipō
rei usus grā pacē in pōm l' hac ītenc
ītiōi in ptractu l' eo autē ītia q̄ p⁹ flos
Quī ibi descripōs vide q̄ dt q̄ntz q⁹ dt
q̄ siue sit pecunia siue spēs siue fructus siue
q̄ cus aliud eo q̄ vlt sortem exigis ē usu
ra siue id sit in dando siue in exigendo fa
cendo ꝓm q̄ in usum ꝛ t pleriq⁹ Solu
cōi rei mutuate nō ſ dic q̄ in ptractu mu
tui tra in logia ꝓz ſ gof zan et ocē ut di
cit ibi q⁹ in Regulat ē cum dicē cōm in q⁹
nūcte legis usure ꝓhibent luc⁹ mutuū nl' in
sit actū ſ hosti q̄ h⁹ q̄ h⁹ ꝓsc in sū et
Sq et ꝛp quibz v ff ut ꝛcherā vnū eo mi
tis si quis legat mī rem cuiꝰ vt ea ven
dita vteraz pecuniā ut hēs l' idendo mī
cam adhibuit moram in tenet ad usu
ram Sz si mī legat ut vteraz ipā nō in
piā usurā sine vexecutione ut ff e l
In fidei cōmissoe S vl h⁹ tm ſ iustrano
et dnū nō p̄dict ut ꝛ gof et hosti dicit
in usura p mte ē puta Idē q⁹ strab
zan usuram nō cōmitti n tm in hijs ꝛcbi
in q̄bz ofisit mutuū mit⁹ hosti q⁹ ad cōn
tractum q̄ in a⁹ ptractu nō dia ꝛ q⁹

vsura quitti Sz q̄ ē ꝑm ad usus mūz si
quid m' mutuē et tu p̄ ls' mutuo mi' pmittas
vestē l'equū l'p̄ūm l' aliq̄d ad q̄ nō cōsis
tat m ponere nūo l' mensura ut ymi
q̄ mi plenius et c· vsura ¶ Secūz ypō rei
usus grā Nō ānecti' q̄ si non grā vsus ꝛ
ostitꝑ mo ß loco pene apponeret' sine scau
de ad rez itrp̄ de arbris dilā et ꝑmi q̄ u
c· fructus ß hostiū ¶ Ad rdm quē mō vsura
et pena ⁊ his est dicā qm vsura pstā ß spa
cium nāe tpis et mensis n' ānī ut c· e·
m auctē ad hoc et ē dat' ut sors nō dat'
siue non soluat' ß sortis solu' differat' ut
c· ostituit pena vō dat' nō ꝑ spaī nāe
tpis ß ꝑ q̄ ptes mēse quemuis ul' q·
mēsi ptes quelīt ē fructuet' ut pac'm ē ut
de pcīs ostituī ¶ Vl' pena pstā' q̄ nō
sit q̄ quemuis ul' q̄ non soluit' q̄ debet de
arbris dilā vñ vsura et pena nīqī u
dent' ānē ymo vsura nīqī excludit' ꝓcīz
C· de iuris doctī m p·l·n quidē vpm debi
tū ff· de pōīn· l· si hoiez ⁊ si quocies ꝑ
ffos et hostiū m fiñ· c· t· ān nā penā ff cō
tractum vsurariū dicī ¶ Sp̄m cū q̄ se
quenti ¶ Sēq̄t pac'm mēse posita ul' hac m
tē' hōīa ego p̄fām iō ocludē q̄ si nō pacto
ab ānio mēsuente nō ego rec'e eo nō ego
p̄fō hōīa debitor ḡtū offerā nīqd rece
pi pt̄ sine nīq̄ pcīo dāo mala mēse ab
mico cauisse nulla cām manifā obligo
recipienti ingerā si nō ego auctoritē pac
tione p̄cedīte r· q· ii· sic ep̄i q̄ mēse ḡtū si
hac mēse prīt mōductus est mutuans
ad mutuandū alr nō mutuaturꝰ q̄
cāū et si non ⁊ mutuante salte in cōphan
te iudō sensendō ē usurarius in effectū et m
dicī dz no ēstitutō esto q̄ nō sit si alr mu
tuaturꝰ ego dilōē l'cantate ß et spero cū
ß creditōrib' ß hostiū et gos· vñ receden
do pt̄ ff· ḡtū de rebus eoꝝ qui se cedūt
de rebus suis ordīs hēnutrē pōt gnāl' q̄
vsura est lucrū ex mutuo mētū prīt
prīt ōdicit fres si secundario intendī no
lo tñ stib silen' ꝓtēre q̄ vbi s'' p' hostiū
dixi q̄ nō amittat' vbi nīhil pac'm l'ex
actio mēsurent dāo mala mēse ab mi
cō cauisse mutuūs ¶ Hanc de rodolphus
de florēa fremit' asserit in suo quolibeto i
c· cōstituit c· t· q̄ ēt ab mico cauit ma
la intentōē ß ex hoc habuisset et h' id
putat fuisse de mēte hostiū et credē q̄ m
tellexit de mala mēse ab mico h' est
si fuit ꝓmissa cū mutuandi ut sic dese
rat a sedāria ex ß deposit nō ē ꝓcīo nō
uit q̄ voluit notāre dicāz ītez spē ma
lā hōīa ex hoc mutuū et mō spē mala hōīa
ex mutuo tñ penitendo de bona mēse
ex hoc mutuo apponendo in corde
suo q̄ non mutuaret n' speraret usu
ras ¶ Alij ḡt' doctores ḡsi oēs s' diffīm
unt p' ymo sup' q̄stiō c· t· vsura est
lucrū ex mutuo pacto debīm l' q̄at'
In hac diffē tangit' ꝓmo gen' cū dicā
q̄ ē lucrū ex eis vsura ⁊ lucr' et nō ex
tangunt' alē dicē ſbstantiā cū dicā q̄ mu
tuo tāgit' dicā ad alīs ḡtractū m ex hoc nō
est mutuū ut locō et vendō et ſles pac
to debitū ⁊ tangit' alē dicē ut lucrum
antedēs excludā ex libertate ¶ Vñ oclt
fra· de usuris m c· In ciuitē m suo cō
mento q̄ sola mēse ꝓpriedī nīqs ꝓter
usuram mdūa et ꝓtēa dō addi addūtam
diffōē vsura ⁊ lucr' ex mutuo pacto
debīm l' so' mēse sperati ex alē se
cūta q̄ ex pac'o so' fuit de 1mo addito di
cī ⁊ q· ymo ·ff·

¶ Decimo vltimo vsura dicat' ¶ Solu'
vsura dr ex vsus rei q̄ ob vsus
rei r· perimē ante ul' dia' vsura
ñ vsurā rei r vsus eius r· perimē et hec
expō mihi videt' cū ꝑma ß ffos et
hostiū· nōīe ān perimē attinet' q̄ ex ho
micīd tñt in bonis r· q· in totum

¶ Decimo m ⁊ dicat' fos et ⁊ mā r vbi
ca Solu' ex vsa diffē ⁊ q· r·
ꝑ sēā sic in ūbz ze nāli duo sunt
pnā ⁊ pnī māle et fōle ut in domo
mā ⁊ lapides senetū lignū et hūi fos
decimo est ipa fōtas dom' ⁊ ⁊ se habē
m altūe et latūe et hūi ⁊ in ḡtractu
usurario duo pnī ex ūbus ꝑ duci lia
can' ⁊ pnī māle et fōle· māle cadi'
ex mutuo· ē· n· mutuū mā ex ⁊ grām
usura et sine mutuo grām nō q
alij ḡtractus hūe fieri possūt nō ḡtun
ti et m eis cāt' ꝑ usu rei hate ꝓpi
pt̄ p̄ūs ⁊ modico et mutuo ut nōt
glo· e aquestus ¶ Ex hō ⁊ istos de
claratiz m q̄ debus ḡtrahit usura q̄
in hīs so' locum hz̄ q̄ ponde nūo
l' mensura ḡtrahit et m hō ḡtrahant

omnes co tibz m· mutuū pfitē et non
p res q̄s ut ꝓbā· in l· ni S mutuū ff·
si certū puta· et mistū q̄ub· mōis rō
ñnt· obligo· in pñ· ntē ff· ē mutuū
osistere m hyis rebz q̄ recepit· simili
ōnem p solu· magis q̄ p spēm tri
les aūt st· res q̄ ponderē nūd ul' men
suā osistunt ut in c· l· S· 1· in ponderē
ut argentū et aurū in nūo ut pecunia
in mestura ut vinū et oliū et sīlia rō
nāt quare in alys rebz nō pt̄ ē mu
tuum p· in dīm l· ni S mutuū p glo
sam iō non mistū Sz contra ē q̄
ē in alys rebz fit vsura vi· tqo· ep
p̄ssius in· canō· plenq; et c· seq̄ti·
dom· q· in vbi di· q· q̄ emolumentū
essē accipiunt vsurā cmittūt Sz
in veste vsura est et in oī eo q̄ solui
non accedit ut l' dē et i· nōt· glos· in
sūa c· t· vbi dī· aūt Solu· dico q· v
sura non pt̄ figi in ep alys rebz q̄
hyis q̄ ponderē nūo et mestura q̄s
tunt ꝑ ipm genitū· et lucrū q· pnet
ipi vsura nuo pt̄ vni in alīs rebz ḡnāle
et rō si mutuū frumenti· ad h· ut red·
das tibi de frumēto et vlt· h· vnū equū
ul' bouem vsuā ē et· loquit· ꝑtra ut
si mutuē tibi aliq̄ ep hyis q̄ ponduāt
nūo ponderē et mestura et tu in quem
alīs p vsura equū vestem p̄dīa l' q̄dā
nō ei nom imponens vsura ē ut in dic
tis iuribus vni nō placz glos· q· nōt· cap·
in fi· sua c· t· q̄ dicit non cmittī
mā ni· in hyis rebz· tm· ē q̄ osistunt·
mutuū ff· q̄ osistunt ponderē l'amen
sura Insti· q· mōis rēs ḡnāt· obligo·
ē p̄ni· h· idē hosti· in fi· ē p̄· in· glo·
dicēs nās dīm cap· ff· id saluans dicēs
id debere intelligi· q· ad ḡtractus q· dicti
in aliq· ḡtractu dia· regulē cmutu v
surā porro q· ad vsurā nō ē sīlem
ff· mutuo ff· q· ut s· dicti glos· et jo·
de ligna· in c· fi· c· t· p· na· vi· idem
dicebant q· hosti· et q· ponderā da
tio pt̄· ē nō ff· si ponderā· id q· mu
sistit in nūo ponderē et mestura et
fluit intentio cap· q· ff· clare ꝓsequitur
Jo· an· in mercurialibus sup· dem rē
in 1ª colūpna vi· et fl· quēadmo-

tanq̄· rō ꝓm· facile cū di· m dēbi vñ·
destrūp· pacto debitū l' exacto q· si
nō pactio ul' obligo· ꝓcessit et aliq̄
usura· ḡstitute accepte· lucre ff· ibi ml'
tra· n· illicita illicite petim· q̄ tñ li
cite recipim· l· q· n· si epm et c· q̄
pio xom q· ñ quēstio est xom di· de
euloghis et de sensi· felicis Et sic·
q· non cmittī· vsura si ḡtis accipit·
q· vim ē q̄m donatio est liberalis nec
dat· a donatore ut recipit· a creditore
mutuū mutui ita q· neut· ptē ē cor
ꝑtm intencio et h· ostare ꝑt ꝓpue
q̄m soluto mutuo aliq· dat· Et nō q·
in mutuo ꝑpe osistit vsura et h· m·
ved mutuo c· t· naūgranti Sz in co
tractu emptionis et vendicois pt̄ ep
cren vsura· c· m· cānte et c· osiluit
xom q· mi si aliq̄ oblatus et c· quātū
de emp· et vendi· ad mag· de pīgnor·
vos ff· in· c· naūgranti et in dcīs iu
ribz tuis fingit mutuum h· ep sin fōr unde
al· aliis ḡtractu

Quero q· jnudent· an possit· sine vi
tio vsurā ep mutuo lucrū ꝓpri
seu q̄· ē nūrii ad hoc et nō dicā·
tis aliq̄ recipiēs ultē fortē mutuū vsurā
cmittē et sle lucre nō est vsura Et
q· si pure ḡtis sine ulla pactōe mten·
l' exspectōe lucri q̄s et quod dās lucr
ꝓpt̄ mutuū s' fēm det alē non datuus
ꝓtendit nō osidera· mutuū ff· ep cmu
nia tm· se dare et liberal· donat et qm
mutuantes credat ipm sim· donare et
dare velut sim· donū recipiat hmōi ꝑ
fecto ḡnerositatis lucrū ep mutuo sine
usura ꝓpter· n· ad illis ꝓstitu· ois· q̄s tē·
q̄ dm stat in co fidis credulitas n· appi
vni op· zdbi· credere dēat jō m desp
tōe mgri ḡrecorū q̄ sup· posui· ff· q· i·
se· mte· ad h· n· ut lucre ep mutuo sit
usura ꝑ· ut mutuās mtend· ad lucre
et ep mutuo recipere quā mten· sine
mudent hmōi vni q̄m mutua· sine pg ea
dē recep· lucri spem l' mte· ꝓpri
endi ep mutuo hmōi sine cmutent· et
sīl' hēat mte· recipiendi lucrū ep·
mutuo tm· s' sle lucre datur· ꝓsertō sle
lucre usura est et h· usurari· est sensen
dus m dīc· mdo· Et q· ꝓdcīs sint vera

tuum nō ſ̄ restitu[ere] id̄m nūo l3 m ſp̄e ſ̄co
q̄modatū nō i[n] go[m] m ſp̄e imo et m nūo
ut caballus a[lienus] mutuo datus restit[uitur] nūo q̄a
ille idem restitu[ere] ſ̄ pecuniā mutuā tn̄ res
tituē[re] tenet m ſp̄e q̄ illis pecuniā restit[uere]
ſ̄ nūo l' nūo eadem m ſp̄e q̄ p[ro]p[ter] co-
po[situm] a eod̄ p[ro]m cui fiebat mutuū nūo
p̄t res restitui ſ̄ o si opponet ad huc bñ ꝺ
tm̄ q̄ mutuū ea alii fuerunt et i nūo
erat Dz q̄ dicunt m h̄ nem utrq; q̄
ſua nā vt̄ ē ḡtuitum vñ q̄ ſ̄ mutuo
ꝓ[ficit] est usura et h̄ cui mutuū amittit usuā
ſ̄ regul' ut dicit S q̄ mi Sed ſ̄ dr̄ā mu-
mutuū et empc̄oz vide i h̄ q̄ 3 nūc
ubi ad id ꝓ[ba]

Quero vñ ꝓ[re] multos q̄ones ſ̄ dic
nas ſ̄ est dr̄ā mutuū et loca
cōz Do[mi]n[u]s q̄ mutuū dr̄ q̄ d̄ meo
fit tuū et dz dari mutuū n' m' ubi forte
ſperando a[lie]as ex usura Dz lomtor q̄ rei fit
usū alii ꝓ[pr]io credit ut ei locet ꝺ domū
meam e[st] locator ꝑ tu conductor et ex
q̄ dr̄ q̄s locare ędes suas ¶ Ꝓ̄ posso
dico q̄ dr̄ā ē mutuū et locatio nā in mu
tuo trāsfert ꝓ[pr]ietā in accipiēte sed locatio
ne ut ſ̄ a[lie]o q̄ ꝓ[pr]ietas rei mutuate ſ̄
tat ad debitorem ff de rei vendi l si
navis Dz ꝓ[pr]ietas rei locate ad locatorē
n' ſ̄ expressim in contractu q̄ ꝓ[pr]incipat ad
conductorem hoc ꝑ vim dictionis ꝑ q̄
tiam ex lucro ¶ Ꝓ̄ ſ̄ ꝺ ſ̄ h[abe]o fenus nau
alep· dñm anthio· ro ē in locatis ceteris
dominium rei locate adeo q̄ conductor nō
de appetente nō p̄t ēſſe ¶ de pignoratis
ac[ce]ē tiez creditores et ro ꝑ locatis ꝓ[pr]ie
rei ꝑ ſ̄ ꝺ credit pecuniā accepit lite q̄ neo
de ꝓ[pr]io contr[actu] bñ[ficium] alium facere ꝓ[pr]ie q̄ si
h[abe]o ſtinc ſ̄ rei mutuate dominiū mam
piente trāsfert ¶ Itē si locata deteriorat
usu q̄ nō ē i mutuo ubi nō ead pecuniā q̄
mutuo accepit Dz a[lie]as ḡtuito ex ꝺ credit ſ̄ de
rebz creditus tū q̄ et po[ssu]nt q̄ nūo si fene
rari m glo· Itē in locatis nō trāsit dom̄
nū nec pos in vendic trāsit ꝑ et i mu
tuo ut ff de ꝑiculo emp· l· que mi
nuit ¶ Itē q̄ usus pecuniæ nullū fert ꝑ il
lud ꝺ parit utenti Sed n usu aut ſ'
dom[inu]s l' alius rei locate unde aliq̄ de mā
m· t· q̄uesto ē ti· i mutuo glo· et ꝓ[ba]
ꝓ[pr]i i solucōe q̄ti

Quero q̄ ē ꝺ mi pena e usura
Do[mi]n[u]s vide s q· r· ō hostr vo[lu]
se[cundu]m ꝓ[pr]ios usus rei et an pena fuit
q̄ tractū usurarū vide j q· ꝓxim e ꝓxim
Rueō eo q̄ tacē vēnit usure Dic eo pacto
Itē eo mora l' eo ā si mora ē unde ꝓ gof i
fi· n· e ti· S venit et plene p hosti· m S
eo ab[solu]to ¶ Quero q̄ut petran[us] vide ple
ne p hosti· m fi[ni]a e· ti· S q̄ut petant

Quero o an usura sit ꝓ[pr]ium Do[mi]n[u]s ly de
cassia mag[ist]r theo· m suo ti[tu]lo de co
tract[ibu]s usurarijs In p[ar]te dr̄ q̄ usba
e mōle ꝓ[pr]ium nā mutuāns pecuniā indigen
ti ex obligat[i]one ꝓ[pr]ia ad recredendū ꝓ[pr]ia q̄ mu
tuū sunt ꝓ[pr]ium mōle e q̄ tñ mutuū e usura
ria q̄ deus ꝓhib Sicut dr̄ vbs aug[ustinus] sup[er] ꝑ
totta dic misereat et emendat et cassidorus sup
ꝑ ꝑs ꝓmi Qui pecuniā suā no dedit ad usu
ram Dic viam rationis ē q̄ velle ꝑ te
nestias accommodasse vni etherio· ꝓxmi mō
stro ꝺ vsi usti po[ssu]nt q̄ ad usuram no accomo
dauerit et amplius no ꝛceꝑit ¶ et ibi d· de
stro ꝺ vsi mustii ad usuram dantē et amplius
accipientē sibi ingr[atu]s morte moriet[ur] Itē quod di
ctū ē si pecuniā mutuo dederis ꝓ[pr]imo pau
peri q̄ habet terrā non urgebi eū ꝑ q̄dratores n[ost]ri
usurā exp[re]ssimes Itē in stro[mate] usura quāꝺ dolo
q̄ de se vitiū est ubi dr̄ no deferat de platcis
eius usura et dolus ¶ Itē ē ō ꝓcep[tu]m de dilec
tione ꝓximi· diliges ꝓxi[mu]m tuū sicut te ipm quo
ꝺ em dñs h[abe]o ꝓcep[tu]m sciare dicēte[m] q̄ tuliter
mutuādo no relevat indigen[tem] ꝑ q̄ gravat ip
sos indigentes eōdē o et fmat[ur] ad eōmium
ꝺ ꝓpie reditū ¶ Itē ē cō[tra] duo ꝓcepta in
septuus sacris q̄memorata Quor vi[de]m est a
ꝓpō sic expressū q̄uis multi fiant hoies vob
cis facite eadem ¶ Ꝺ ē q̄ no vis t' alii ne
feceris ff· t· ō i ꝓn[cipi]o Itē ē contra ꝺ cvii
mutuū dans n' ꝑ speranꝺ est Si q[ui]s mutuū
dare ē tñ gravis et dānā[bi]s culpe utriq; ep[ro]m
viz mutuū dare et n' tpale inde speranꝺ spe
rare cū de nūe salutis dubitet n' ꝑ hoc ter
rupsse ꝓ[pr]ium ¶ Ego ꝓdus infert ꝓ[pr]ie q̄ super
ꝓ[pr]iandō m rebz vtī tenent' sīmaritu mōl'
pene seu culpe ē retens q̄ mutuū debitus sīmem
re indigen ¶ Itē infert ꝓ loci a minori q̄ fa
cilius ē ditari fuerē nēm ꝑ pauperē vendi
modis ꝓdus ꝑ rem sua diligone l' mutuo
ut adverterit clarū ē si et de fideiussore et
rei accōmoda[n]te ditues juxtame ꝓ[pr]ie ꝑ
sone ꝓ[pr]ie alienā ē et ly ē est dñs ꝓ[pr]ius ly
de bassia vñ addit clementia· de usuris S sa
ne q̄ ꝓtinaciter asserēs q̄ce vbis nō ē ꝓ[pr]ium
hereticus est

Quero pri· an ntractu vsuraꝝ ſ ſimt
et oī iure deteſtā an vō ſt aīa ſal
tem iure et ēcia cāīb⁹ pmiſſis cō
ſimt ſit eqbat⁹ ꝓbaſ ꝙ vſura ē zapna
pmi q· in Si nō vſurā ꝛapna ē ſimt
reꝓbā q· zepugnat nāh· ſ· alti· ne ſe
certis q· t· fi· nol· q· ē v⁹ de duabz ꝓceptī
utz ī pⁿo decretoz g· ff· ut dpi 8 q· ꝓpⁿ
co hⁿ ꝓz ab eccl⁹ anᵗ⁹ q· ſiunt ſcripti ved
et pūā nālia pⁿ hⁿ ōmen deteſtā utz ꝛ
poli ff· Ad hⁿ aūt ut mſſ ꝓcipue ibi notā
m tēam ſoꝛtm⁹ pⁿ qōnē ¶ In mai
ſcripm ſ· luz l· dma ſeu poi⁹ ꝓpē ntract
ty eo zci qīa ſit vſuoſus ꝛ nedū an m
re aīq⁹ poi⁹ ſit ꝓmiſſa et mag⁹ utrum
de iure cīli ꝓmiſſa⁹ an vō hodie ſit ede
iure cīli reꝓbat⁹ Ad pⁿ qōnem rñ dꝰ q
ct ita ſit oēs tenent et ut dpi ꝓpē miſſ
pⁿo poli⁹ ſpugnat hūc ntractum dicēs q
uſura peruma⁹ acquiſi⁹ eſt map⁹ ꝓter
mīz Si nudeam⁹ ſingularit⁹ rōnes eo⁹ rñ
mlti tenan⁹ hⁿ q·cludere Jo· m· t· ꝑ· ꝓmi q
mr· m· ꝑ· tlo· ſent⁹ tles rōnē vides q· ntract
tus vſuraꝝ⁹ ē ꝛō eo fm nā illicitꝰ q· eo ꝛ
nō ſua tenat⁹ vſuraꝝ⁹ fructū exhē de nā
p· mutuū ē q· tuſcat dominū m ampli
entem ff· ſi certū petat⁹ t· n ſ· appellatn
hmōi ē q· ī mutuo ex mutuātem ē dimi pe
tuē ut m hⁿ l· cū odⁿ⁹ numos ff· e· ti· n⁹
mutuū non ḡhⁿ⁹ ni· oſtiⁿ⁹ ſcīt⁹ ī l· ſi n fu
roſo et ī l· nā et ſi fur et l· ſi filiꝰ famili
ff· e· ti· aū ſtibꝰ vi⁹ ḡ⁹ miquū aūt et ꝙt
ꝛci nāz q· de re nō mea ſeꝝ ꝓpriā ¶ Co
ſtur hⁿ idem ꝑ cand glo· jo· q· riq⁹ ē q·
ꝛci tuꝰ penes me nō eſt ꝓpriū ſ· ꝓpria
fructū illi· ir dz ꝓtmē omodū ꝛci a quem
ſomodū ſpectat ut ſit ꝛcuelere ī vno
q· ḡua⁹ m q· l· eū q· m ꝓⁿo ff· de m· mā
de ꝓben· exhtpande et ꝛela q· ſent⁹ de ſi
turis hⁿ vi⁹ ſi ꝓtiū penue ꝓtz ī aū mu
tuū ſeꝝ eſt ut m le· medū C ſi reꝓpeta
et mſtⁿ q⁹ mois ꝛtrahi⁹ obligⁿ⁹ ſ· Jtſ
ib g⁹ ſi dz vtⁿ⁹ petuē ꝓcuze et nō ꝓpī
mutuanth ¶ Jaē dicēs ꝛcoīn ff· ghemdo
de ſemīs ordīs hēmitur in diſpiē ſua m
pugnat dicēs pⁿ⁹ ꝛō nō ꝓcedē q· liz is nu
ſit mutuū nō ſit obligat⁹ ad certū ſpem
tī m gne ē obl⁹ ad tm petuīā tmti
valoris ꝓpī mutuāti et nō ꝓtiſe ꝛcepit lu
cū de re nō ſua Sz hⁿ ſpugnat· jo· an·
m ꝛc⁹ pcīn hⁿ vi· q· nō bñ aduertit dēs ff·
q· q· ē ſi hmōi cū ſit mutuū habēt vⁿ ſtri
ctoz mūmoꝝ nō ē dare aūpiē mi⁹ q· ſit ob
li⁹ mutuanti ſ· ſ· opet⁹ tm ac⁹ ꝓſonalis
¶ Ad· dcm liz ſit m ſe vⁱⁿ nō tm ꝓ hoc mſte
explicendi ꝓpe· H· q· ni⁹ fiunt de mten oē
ſua ut⁹ eo vⁱᵉ ſuus appaz q· volūt dare ꝛ
ꝛcipiētem mutuo ad aūpz peruīz ſpem
obligatū fore ſi ꝓoⁿ⁹ az ḡtuū ſi mten⁹ ſua
mutuus q· liz m ſpē nō ſit obligat⁹ ꝓpē ꝛcu
pieꝝ tm q· m ḡne obligat⁹ ē ſi aūd ꝛcu
pit nō ꝓſit de ꝛc non ſua ꝛcap⁹ q· luz pe
cunia ſit trāſlata m dominū ampientis
tī ex⁹ fiunt aūpz mutuanti⁹ et tē cū tāſiunt
m ampientem pepit obligaꝝ⁹ gnāle ex
ſimilem vxore ī tenē ꝛcipiēs ad ꝛcedēn
dū ide m gne liz dueriſi ſpē l· n· m pⁿo ff·
ſi certū petat⁹ et quādā aꝝ obligā latū
ex ꝙ obligat⁹ ad anthdō ff· de petⁱ hec
ditaꝝ l· fi· et ſi lege ſ· oſulunt de teſtāmē
tis tī m offiⁿ⁹ ꝛ tuū ꝛcdeo ſalubꝛ glo
jo· q· ī⁹ obligⁿ⁹ gnāl nō ē aūpz ꝛb ex⁹ ex
aūz ſi eſt ꝙdā facultas et ꝙdā ius comūs
effs ē ac⁹ q· ē filiꝰ obligⁿ⁹ nō ait pt ex
ſua nā a⁹ pduce ſeꝝ ſeu aūpz fuit ad
q· mīt⁹ vſuraꝝ⁹ ꝛō ſ· nāz fauē dr ſ· ꝓpter
mant et ꝓpē ſi q· ꝛ⁹ ꝛoꝛ ſupⁱ⁹ aſſiſ
matum duabz ꝛoīz pⁿo q· ecīa ī omodato
tiſſ q· ꝑiculū m ampiente ff· omodati
l· ꝛē mi ſ· m ex⁹ et ſ· fi· et tī ad hāte
ampl⁹ p ꝛe omodā ¶ Jam ꝛpbaꝝ ex
hend⁹ jo· am· dicēs q· nō bñ aduīt q· nō
pt p omodato m ſua ſpē ꝛmittē aliq⁹
ꝛcepit pⁿo cū ꝛapi ad cīſ⁹ m a⁹ ſpem
ul lotmoīs l· alti⁹ ntractꝰ ut nōt glo xm
q· in m ſū⁹ et e· ti· oqueſtu ī ꝛpugna⁹
poa⁹ verſat⁹ it vⁿ q· ē ꝛcm m effu
n· volunt ꝓpē ff· q· ē dare q· ex
tractum in q· ad hāte ꝛcapit⁹ et tī pīcu
liū tāſit m ampiente et m hⁱ vⁱⁿ dic⁹
Sz ſol do dcm glo et ei⁹ rōnē ꝛndeo ad
hanc ſpugnaꝝ⁹ q· m ntractu⁹ m q⁹ ah
q· hāte ꝛcapit⁹ nō tāſit ꝑiculū m ampi
entem de ſua nā utz diſcutiendo p ſin
gulos tī⁹ ut ī loc⁹ et adduc· et m de
poſito et ſtibꝰ ſi⁹ lim⁹ ē ad ꝛcipe qo q
ꝑiculū qo nā ꝓpⁱ⁹ ntractu⁹ maꝝ penes
ſolumtem l· deponēte ꝛmputz aūt ſ· q
ſpāle ꝑtū ad hⁿ ſe obligā⁹ ſ· ad ꝓpi
um ſuſcipiendum cui⁹ ꝑtī ingore nā
ꝓpⁱ⁹ ntractu⁹ q· ē q· alīe ꝛcepta⁹ nō dez
ꝛeddi vinoſa ¶ In mutuo aūt qo mī
ntract⁹ a ꝓⁿo tāſ⁹ ꝑiculū ī ampiēte
vt mſtⁿ⁹ q⁹ modis ꝛoīn obligaꝝ⁹
ſ· Jtſ ib ꝛ C ſi certū pena⁹ petu⁹ l· ynit

dum et p tanto si alig̃ zapna fuerint sin
tm jniquitas de q̃ supi dr̃m est Deca
do ꝓpugnat id fz gr candē zos f jo dns
a nō ce absurdū q̃ accipiente mutuo
tūsiat periculū perire et q vl h obligz
ad ad ul sortem ppt duo gmoda q̃ habz
vm e qz mutuās ei ferunt cs sez̃ uty in
tutu nō e mḡs ꝓpm cumpiente ad ad
obligz m e qz ostinē ꝓt pecuniā ad sua
vtilitē cōe cuius debz teneri de ꝓmulo pe
tunc Sz hec ꝓpugna ff jo im sepat
insepalia qz mutuū e gmodū f ostēp
tōis surgēs ex mutuo tāḡ ex ea ꝓpā
n mutuo ullm ad gmodū epat z hec
g ꝓpugnao et vā e opio jo am
zos ꝑce gtractus usuarū sit ex fin nā
vnoqus assignant theo zos dicēs
q nō usuarū ff q̃ nāz rei qz sepat vsū
rei separi impōles ab ipā re ipi m vso
est ipā ostēp pecunie f usuarū w q
zos sibe ipi reddat s pecuniā eiusdem
valoris Sz ꝓpt gmodū usus aliq̃ zcip
qz usus nō dat ab ipā ostēp pecunie
ff g nō nāz rei sepando insepalia Sez
ꝓpugnat ipē fz gr qz f ea usuarū tūs
fert sbaz pecunie et usum pecunie n re
cipiente nō sepat vnū ab a Hinc meo
male gduxerut qz iosm de sepatōe men
tuli q ff usuarū Iz n differet usū et sbaz
ipā pecunie tm gerit m nō differendi
ea tāḡ sepata qz pz qz eōe tūsla ib sibe
w tm dem petere s reddi et zos tūsla ib
usus w aliq ul sortem Ille ꝓt ꝓpug
nāi dā nō qz nō est vm q uso pecunie
st insepabil ab ipā pecunia utz i pecu
nia data ad pompam e uso tūs m am
pientem sbā r dominio trānsēte ap
gmodantem seu locantē et tūc aliq li re
cepit ut nōt glo c ti qđ estus Sm
deo qz sup̃gr zō structe ꝓced m q̃ mutuū
mutuū m q̃ bñ fateor qz uso pecunie est
sepabil a pecunia tū d nā mutui s tūs
sic dominiū bō e ff ꝓdcā zō et ea tenet
bñ tho za ze q hoc vim rō i dicens q
in usura vendit id qz nō e qz vendi vso
rei vī qz in rebz q̃z usus e ipāz rerum
ostēp vendēs sbaz rei tāḡ sepatā ab usu
ejd rei ul venderet eandem rem bis ul
vendet id qz n e ut pī si qs vendat equū
et mutuat et w s reddi tūdē unū et
ul h aliq plus w p usu unī qz non
distinguit ab ipo uno sco qz mutuo si appo
patum de aliq̃ ꝓpiendo qđ usus a nos
dicem qz tm mutuāre velz unū tā mutu
atum a de usu unī qz erat tūsla m tū unō
et pecies ipm n e papiet sem qz e q eam
iustiam et q rei nāz p h ff cōna jo ꝓpm
q incipit ad conditorem Assigna et q
rō q tor a pho i poli sub im for tūc fit
contra q̃z rei tū qō w qz res nō bis ptū
nc gnā oz mlipliez et fructū pareat fz usu
rau e hoi g at bō q a qz sibi om e in dan
et a oz nō qo tūs sz b declara qz usura
ab w qz pecunia q̃ qz artificiale nō bis
ptū nc gnā oz mlipliez et fructū peat qz e
q nāz rei Hanc zos h colorē atum ꝓpug
nat idem f gr dua zos ꝑo qz in suf ns e tū
usura ecl ostitut ut vno et eodē mutuanti
q nō st artifi lia f nāta Ad qz nō vā tū
e artī lia quod se mlipliēt ut z in domo
pensionaria qo cs pensiōe a domus ei
gnāt Sz ēte zō phi structe ꝓced m tūc mu
tui ad qz retulit se phs Ad h q dico qz si
i domo posset mutuū assistēte nō posset do
m sepāz mlipliāte sc nc pecunia Sz ex
tam mutuū bñ fateor qz artī lia se mutuāt
tion tūsne f occasiona et h rō qz i ab con
tractibz usus rei ab ipā re separi pt vno
modo sepat in aḡbz Et ꝓpt h tolli z a in
pugna ostī alr tollē noluerut Quinq dicēs
q dom locata deteriora jō ad hoc tenet zapt
f pecunia nō deteriora De q̃ saluaōe tūs
fat ipē f gr et merito qz ē dom locata
q̃z meliora Ad pī aut ꝓpugnaoz dico
q vnū et obiū i a nā causen ipā tū ire
ducta st quod artificiale et industria et
artifo humano sc ducta utz ad ssm et pba
ff de usuris qui sit s in alieno et c ti l fruc
tus ubi h apte dr tq et h nōt glo i le
qo duso ff de rei vendi et glo bto in c
fraus d celi fpo Et p hoc rō ab reddi
rō phi Alij nāles et morales phi a nāz
rō reddunt for sc dicēs Cont nāz rei f
stīes ētat id qz e qz oib tāḡ suū fz esti
usura q̃ nō est qo for sua et a oz est
manifestū b aut declara qz usurarius
ētat tpt qz e qz oib tāḡ si ex re sua p
pria ut pī qz rōe dilacois tpis petit lucr
d qz sortem excedit Ad ea rō ꝓpugnat
idem f gr qz mihi st ea m q̃ quis qđ
lacē tpis lucrū petit sic e m locatōe etī
emphiteosi et sub Sz saluari pt hec

hys nult de religiosis domib⁹ de symonia
christi de appellac⁻ m et m dementibus
de regno⁹ de religios domib⁹ Sz vsurar⁹
h⁹ ff q⁹ xt et cōis pr b⁻ⁱ deducit ppē
ces ces hnt duc⁻ vsum ⁊ pr̄lem et sēd
rū zona hz pr̄lem vsū shugendi sēntū
hz amittendi eā m n⁹ zc mō q̄ va⁻ zona
ad pugnandū et ⁊m alti⁹ lesionem alui⁹
ea ⁊ penua hz duc⁻ vsum ⁊ pr̄l⁻ p q̄ē
amittit⁻ ispēz p ntractū emptōis et a⁹
ff de ōlibend empt̄ē l p l xxxvm di
m ia patia eiciens et est dom̄ pfi ⁊ ethi
et p⁹ poli ¶ hz et sēdnū p q̄ amittit⁻
m a⁹ pecunia nigl oppediente ſ vsura
ri⁹ no vn⁻ pecunia nd aliq̄ē vsum de hys
duob⁹ ff ea va⁻ nd eptorquendum a⁹ē
q̄z tem nd quē vsū no ē pecunia nā de
putata ¶ ste ces zces cām⁻ rib⁹ vno me⁹
lz intendat diuers vrīs et ces q̄stimo p
odiositatē cōis ¶ nās zces assⁿ⁻ jmmo
s⁻ c⁻ sup q⁻ dicēs q⁻ nō vsura ē plibi
q̄z si ces p̄missa hoēs intenderet nigl
fenori q̄ agricultē ep⁹ q⁹ induc⁻ tibor
magē cnstin et multi fame precē map⁻
paupes qm et si vellent intendē agricul
ture nō hērent vn̄ emerent istru⁻ ne
cessaria n⁹ diuites vellent illa emere ⁊
pon⁹ tenerent pecunias dando eas ⁊
lucri q⁻ magl sentē lucr ces m vsura et ē
mal⁹ ¶ ff ⁊ jmmo p vsurā hoīs q̄ tenet⁻
solue ēt⁹ monduc⁻ nd paupt̄ē q̄ minus
piculosa ē vn̄ salo⁻ erunt pūb⁻ exp⁻
diuitias ne deceas m⁻ tu⁻ medicinalē ne
egestate appulsa p nūcē no⁻ dn̄ deo mei
q̄ pce⁻ ⁊ jmmo⁻ ne forte deside⁻ paup⁻
aīam ep⁹ spāli dono dei arcear⁻ mutuā⁶
at⁻ mduc⁻ nd ydolatriam q⁻ tolit dena
rū tm̄ deū et ido d⁻ cmon⁻ q⁻ i⁻ ethesau
ro⁹ aurū i⁻ ē et cor⁻ suū xpi⁻ di⁻ oēs
et cmūd⁻ sic hy ¶ ff ⁊ jmmo⁻ vsura est
cō cariē et ō pietā⁻ p q̄ te⁻ q̄ bi ⁊ hic
me⁻ ppo⁻ ppt⁻ cōis et a⁹ cās milens fuit
idistincte p̄hi tam in veteri q̄ i⁻ nouo test
to ut⁻ c⁻ ti⁻ q⁻ i⁻ oīb⁻ ⁊ i⁻ ⁊ quor ¶ ⁊
hys relict⁻ q⁻ vsurar⁹ magl p̄sent q̄ alii
ml⁻ a⁹ zōe q⁻ vsurar⁹ deū accipiūt ptmar⁹
laudar⁹ q̄z a⁹ p̄dones cū n⁻ a⁹ p̄dones
erubescunt de suis p̄cīs sue delās ppē v
surar⁹ gloriant⁻ qo q̄ scrip⁻ hys cōis m
duc⁻ c⁻ c⁻ q⁻ omib⁹ ¶ nās eluc⁻ cppr
sius q⁻ nō som accipiūt cū in uno gne cer
ti⁻ m plib⁹ scz m tib⁹ wt⁻ nās q⁻ i⁻ mūdicia
sūt sic denarii sup valeant suo nūo et q̄ pon
dera bilia sunt sic aure sup valeant suo pon
dere et mēsuabilia sic vinū sup valeant sue
mēsure cū ppe dom̄ ē q⁻ accipiūt sue eludit
nās cōpōs ¶ o sp̄m sue scripture scriptura
dicta⁹ nā si p̄cepta cedz scripture q̄ dnp̄nat
vsuras nō ē venisse q⁻ sic apte et ip̄udent
ō ipās attēptauit ff xxm⁻ q⁻ m n⁻ h⁹ vnd
ptinat⁻ asserē⁹ vsura nō ē p̄mīs ⁊ ve hēre
tici puniēdi et iudicandi ut i⁻ tle⁻ⁿ⁻ q⁻ ip̄i
e⁻ tu⁻ ¶ o jura deluddum⁹ scā sepissime ip̄i
ad mētis ar⁻ hi m t⁹ cūnē p̄sistit et p̄seuerat
nō obstante tenui⁻ phibi⁻ ppe q⁻ agent⁻ sac
cedit se⁻ q⁻ d⁻ augs⁻ i⁻ sinōe de nmore⁻ pau
ti⁻ mal⁻ hnt aduersioē p̄cor ut monies ob
tuistis⁻ sui qui dī vnuē oblum ē ci⁹ scā le
p⁹ uidem⁹ q⁻ vsurar⁹ decedūt sine restitu⁻
sine sacm̄ntis et sine aīq̄ spe bō etue vite vn̄
dicunt vsurar⁹ tussisse q⁻ som⁻ vl⁻ⁿ⁻ de gne⁻ cor
dapnati⁻ ep⁹ q⁹ oēs p̄decessores mādaue
rant vsuras ⁊ stum p⁻ scrib⁻ jo⁻ an⁻ d⁻ vsus
q̄s h⁻ vi⁻ sup⁻ glo⁻ durebat q̄ē q⁻ corrigen
dum et ut cūn hēant vsurar⁹ adm⁹ jn vl⁻
judi⁻ punedi cunctos⁻ decretales q⁻ i⁻ oīb⁹
c⁻ ti⁻ et d⁻ c⁻ q̄s h⁻ vi⁻ ut palea cines
lxxxvm⁻ di⁻ bn̄ g⁻ o⁻ jo⁻ trisol⁻ q⁻ vsurar⁹
sup oēs mercatores et p̄dones plg⁻ male
dīs ut in c⁻ deo cines de p jo⁻ cnld⁻ in c⁻
naungami c⁻ ti⁻ m vl⁻ gnō ¶ Sz adjūē
dum ē q⁻ ls zces p̄dē inferat⁻ vsurā ⁊ vsu
rā plnbusse debeat nō tm̄ p̄mīt plene q⁻
vsura de sui nā ⁊ ⁊ mlīe a⁹ nō plig⁻ et
salte ēt⁹ rib⁹ p̄missē p q̄ppba oēs possit
locū hē ¶ on adjūd⁻ q⁻ quid veñt⁻ p̄ mgr
et ff gregoi⁹ tmāl⁻ oīb⁹ hēmitare dispūt⁻
et tenet⁻ hāc gōne et h⁻ id q̄ dic⁻ p a⁹ zo
nes ¶ p̄n ē zo ē q⁻ oīb⁹ volūtia gmū⁻ i⁻ q̄
aliq̄ p aīq⁹ dat⁻ de se mdūcēs jnequale
tē valorem m dato et accepto est de mut⁻
tuo vsurar⁹ gmū⁻ ē hys q⁻ ⁊ a⁹ p̄ q⁻
nd tlem gmū⁻ oēs m ā plig⁻ ē accep⁻ m q̄s datū
se⁻ lucr⁻ vm⁹ et dapnabilē⁻ alti⁹ ff i⁻ oīb⁹
nisi⁻ cppūtē me⁻ⁿ dez ce⁻ esse ut d⁻ p⁻ ⁊ to
ethi⁻ et hor me⁻ⁿ appellat p⁻ usū dnem
dicēs hy⁻ forte me⁻ⁿ mē lucr et dap⁻ⁿ p
abnē⁻ vn̄ bō augs⁻ loqs de qmū⁻ emp
toīs ē ven⁻ li⁻ jom⁻ de emptate c⁻ m dī
q⁻ recta via⁻ⁿ ē vili velle emē et caro
vendē⁻ h⁻ nō ē mal⁻ q⁻ in vsura stum⁻
l⁻ reddi⁻ sors et aīq⁻ ult⁻ sorte g⁻ vn̄ aptz
q⁻ plig⁻ recup⁻ q̄s dcor ¶ ar⁻ p zces q̄z scn
s⁻ pn bn̄ tho⁻ z⁻ h⁻ p̄ aut⁻ te phi ⁊ ethi⁻
c⁻ m et l⁻ poli⁻ c⁻ pon mlte a⁹ zoēs scm

possent ad pñs ꝛc sup[er]ñt ¶ Nop[m] tñ ꝙ
sveu[s] aurū q̄ hy[m] est ꝛcipe q̄ ab aīq̄
gratis offꝛat[us] ꝑm vsura ꝺoluta[s] solu[z]
plꝰ q̄ ℥ p̄ ꝑs aīq̄ p̄ p to[m] ty[tū] ff. c. t.
¶ de donacoīb[z] et q̄ ꝺ donacoīb[z] ꝑ b[z] nō
est de se q̄ a pⁱ⁰ hys q̄ se obligauit ad
plꝰ soluēdū sūt voluntat[is] et potest se nō
obligare ¶ gl[a] q̄ jo. tald' in dñō decretū
li mangant c. t. ī 3ta oppōe et p̄t q̄ qꝺ
non tenet ad ꝓhib[m] q̄ ꝙ co q̄ tenet red-
p̄ ꝑs nō permit[t] ꝓhibꝛe ꝙm q. v. nō
sane de sensibz tñ aplis et c. sopite e ꝓ mira
cōēs d' sñā ꝙcōīonis cum volūt[as] ꝑ m hys
usib[z] bene ꝛcipit nā q̄s q̄s bene ꝛcipit
q̄ s' volūt[as] dat ꝙm dr de eulogijs i. q.
i. placuit de simonia dilēs n ¶ In hys
usib[z] vr volūt[as] dñi ꝑ sente ipō dante
ꝛogāte et nullāte quāe sit vñ ꝛcipiens dol⁹
l' mutua nō p̄t absolui ꝺ̄ñi ꝓpositi li⁰ vi. et
sēdās sūtis dicēm h⁰ē n. uoluit et ꝙ cul-
pa sua vñ s' ꝺbuit et nō alii ꝑputat ¶ Ex
ꝛtracto vsa[rū] nō ē sp̄ ō cau[sa] ꝑ aīq̄ ꝛ
diuidat in vt[ra]s vtiꝰ g⁹ nō ꝺ̄z indistincte
ꝓhibi a⁹ ꝑz minꝰ ꝛti ꝙ mⁱ⁹ s' pⁱ⁹ lucr[um] hys
q̄ ꝛcap[er]e ul' saltē cupit māg[m] dicēm ꝛtium
sinaz q̄ incꝛet si nō ꝛcipet mutuo ¶ Ex
tuis ꝺ̄ñis ꝓpē ꝙ ꝛ sua g⁹ et vsurario d'
ꝛe sūt pecunia luc[rū] ꝺ̄z ¶ Ex q̄ ꝑ pēsione
dom⁹ aīq̄ luc[rū] ꝛcap[er]e ꝑ ē tñ q̄ aut[em] g⁹ et ꝙ
ꝺ̄ nō ꝓpe mutuū ꝙ pecunie ꝑ ē ꝛ⁹ aut[em]
aīq̄ ꝛcipe hz ¶ Ex q̄ ꝑ ꝛtactū vsurarū
pnt vitari multa mala ut ꝓh dāpnū m ꝛb⁹
pcauēt in ꝑsonis ꝓh ꝓm vsurarū sequū
bona s. pauꝑm sustenta⁹ marchandiaz
saluā⁹ g⁹ ꝺo cui hz sine ꝺ̄z ꝓmitti ¶ Ex sic
n[on] m uē ꝙ aliq̄ ꝙ aliq̄ tñ m q̄ ꝓmittit
ꝛ. c. t. Salubre et c. q̄uesto g⁹ ē ꝓmissū
¶ Ex n[on] s' duob⁹ malis ꝛtinendū eligendum
ē min⁹ de ꝛ⁹ ff de minor[ibus] l. et si sine et ꝑ
ꝛtū. ꝙm ubi legit q̄ loth ꝺidit filias suas
ꝓstitu[er]i ut cauꝛet maⁱ⁹ malū. s. vitiū
sodomitū ꝺ̄ñs ꝓ ꝙ ē ñ nō pauꝑ ꝛape posset
ad vsuras nō hꝛret vñ emeret s' victualia
et posset mori fame g⁹ nō indistincte ꝺeb[et]
vsura ꝓhibi ¶ Ex s' ea q̄ pauperi mutuo ef-
fert ꝺ̄ñs et m ultris ꝺispōe pauperi de ꝺ̄
statu[t] tillato de usuris c. ꝺ̄ñs ff de v
bon obliga. l. atyao. ff. ad. l. aquilā. l.
illud. ꝺ̄ñs pecuniā et op⁹ ꝓ pauperibus ff. pro
socio l. socera ꝺ̄ñs. ut. n. i. ꝑz ꝛtrahi pē-
societas ut uno ꝓdz op⁹ et alⁱ pecuniā

et ei⁹ dupla[m] lucr[um] g⁹ ē. nō debeo de
pecunia mea mutuando eam ē posse ꝓ
tipere lucr[um] q̄nis tu nō ponas opam tu
am. tuū n' op⁹ ai' tuū ꝺesistere nō ꝺeb⁹
ꝛtere me posse lucrum ꝓpere l' nō ꝓ
pere tū sit acto ꝓhibit[um] ¶ Ty⁰ c. vsure
st' ꝓmisse ī l. ꝺ̄ñs in veteri testa[to] ꝺeut⁰
xxiii. vbi ꝺ̄r nō fenerabeis frī tuo pecu
niam ad usurā g⁹ nō st' ꝓhibit in alios ꝙ
sonis. jo. p̄t ꝙ tex. ꝓmm. q. m. c. fi ¶ Ex
lex et ē sanctio sūa ꝓcipiēs honestū et ꝓhi
bens ꝛtra. vñ ꝺ̄r tex. q. ē ꝺonū dei. ff.
de legib[z]. l. ii. et tū l. ꝓmittit usuras ut
ff de usur ꝙ to[m] ty[tū] et ¶ de usuris max⁰
ī l. cos g⁹ usura nō est ꝛb⁹ honestū ¶ Ex⁰
ar⁰ usura ē tñ inutu q̄ mutuū ē bo[m] g⁹
et ꝓh bō ē male. u. tñ nō p̄t bo[m] effꝛ
ꝓdue ¶ Ex⁰ si nō ꝓh molendinū in[m] est
s' mutuū tibi ꝙ pecunia ut veniat ad sūū
molendinū solue⁹ ilꝺ q̄ solu[t] alē molendi
no et tū lucr ē s' ille facē molendinū ꝛe
quētari et aliq̄ ille sortem ꝛcap[er]e g⁹ nō ꝺe
ꝛcep[tu]m induc[it] usurā n[on] ille ꝛcep[tu]m ꝺi⁹
¶ Iste ꝓdec[es]sores fuerūt ꝓmaton ꝓte fus
g. et ponit[ur] m ꝛe⁹ pecūn li⁰ vi. iō nō cura
ui eas mihi ꝺilatari // ⁰ ꝺ̄ñs ¶ Ꝺo q̄ ꝺe
nes aīq̄ ꝓh rideā ponꝰ ꝑ[ro] ꝛtu[m] q̄ usu
ꝛe st' illiate indistincte a jure ꝓhib[et] et ꝺ̄ñs
ꝺ̄ño et ꝺ̄ñe pōt[est] a tē tempo[re] ꝓh cuilꝰ q̄
ꝛtu⁰ satis ꝑz q̄ ꝓdeb⁹ p̄t ꝓh ꝺe ꝺ̄ñe ciui
ñ ꝺe q̄ ꝺu[m] ē an eis usura hodie sit illi[ci]
Ꝺeā ꝺicit q̄ ēt hodie de jure cuilꝰ licite
st' vsue q. l. annā et ē notue ꝙcessa ꝑ
mittebant usuras ut z. l. cos ¶ ꝺe usu
ris n[ost]ꝛis ꝺe ꝙcessa earū tꝛtēp[or]e g⁹ ꝛt
l. ꝓcipim⁹ ¶ ꝺe appella ¶ Ex⁰ tenent g⁹m
et ī ter. glo. scꝛb⁹ opinionē ꝺ̄ñs m ꝺ̄ñ l.
cos et glo. m. c. ꝛ. in oīb⁹ de usuris monē
ꝑ tꝛp. m. nuncē g⁹ ēt. ti. m. ꝓh. coll. ip
vbi impator ꝙcessē affirmat ꝺeē m. fino
dos me. ꝛtū ē mꝛena synodus et ꝑ ma⁹ fino
ꝺ̄ñ ꝓm ē usura ut ꝓ̄ ꝙ vn. ꝺ. q̄m mihi
vi⁹ g⁹ ip[s]e ꝑ ma⁹ vbi tꝛrigē l. ꝓcedēs
appban⁹ usuras ēt nō fem spāh mitenꝺ
de eis de ostiū. c. ꝙ. h⁰ vi ¶ Ex⁰ sñ⁹ q. ubi
st' ꝓhibe jure ꝺ̄ño ꝑ leuit. ꝙ ꝺeut⁰
xxiii. luc. vi. de iuc cuilꝰ ꝑ to[m]
et spāt in clemēna una c. ti. ī glo. m ꝺ'
iuc cuilꝰ an sint ꝓhibite vide ī glo. ꝛ q̄
remitt[it]. lau. ꝺ' i. q. ēt ꝑ le. st. ꝓ̄te q. l.
appbant usurā synodū q̄ ꝓm⁹ usure
ut nō ꝙm. q. m. quid dicam et c. t. q.

vl et l̄s si pecunia argentea erē nō grauī
tra tunt · ut idem gen⁹ reddat et tm̄ de non
attyn · ut gen⁹ h sic attyc porphyr ß poſ
ſpa ⁊ ab⁹dam rebz q̄ ſt̄ in nūo ponde
et mēsura nō p ānys h azo ¶ Itē i mutuo
dat ꝯsideranꝫ nō tm̄ nā ß ec aliq si ut pe
cuniam reddas nō ni ſm̄ ß in ſaculo ut
ni tm̄ pecunie ſaculo reddas nō eūt mu
tuū q̄ lz q̄ habeat nāz mutuū ſtm ē
dan ut mutuū debuit n̄m q̄n̄ ꝺ dari de
bent ⁊ mſpui nā et aliq tū hys q̄ data
ſunt q̄ ſi q̄ deſint mutuū nō erit Vñ ſi
ſtra an ſ̄t mutuū tū do t̄ pecuniā l̄ vnū
ut reddas ni alīd eq̄ bonū q̄ ⁊ nō ß
contractꝰ moīatꝰ ut do ut des ſtl̄ gn̄
mutuū dat vno mō ſala rei mutuate rēdi
tempꝰ dū ſtz credit rem debitori rēdat eā l̄
numeras l̄ ꝓderas l̄ mēſuras vñ tur di
obligaꝰ ⁊ alꝫ mſtr̄ q̄ꝫ mois rez con
trahi obligaꝰ in pn̄ ¶ Et ex hac mutuū
nāle ſtz q̄n̄ res ꝺr nō ſecuta ſtipulaꝰ
q̄ eſt de cuiꝰ q̄ ut ff · ſi cert̄ petat · l · cū
qdaꝫ ⁊ nūāri ſ · fr · et ꝺ nō dat qdaꝫ cū
de nūo n̄ tm̄ q̄n̄ m eſt datū nō vlt ſi ut
tdem ut ni reddas nō q̄ꝫ rpō iure ob
ligaꝰ ut ff · l · ut ff · de pactꝫ ſi ꝑplep nō · n ·
obligaꝰ q̄ꝫ pt̄ n̄ q̄n̄ m da m eſt ſ ⁊ de
bitor reddere tenet tm̄ id q̄ recepit qm
mutuo nr liberat̄ intenꝰ ¶ ſi certū peta
eſt nr tm̄ fortuito ꝓſti m̄ q̄ꝫ modis rēs
⁊ alꝫ obligaꝰ ¶ Itē ſec⁹ ſi data ſt
pecunia i ſaculo q̄ſi ita ut ff · ſi cert̄ pe
ta · l · q̄ nūmo ¶ Ideo q̄ꝫ obligaꝰ mu
tui nō tm̄ rei ꝺr rē ß ſtipulaꝰ ut ſi
pax am̄ l̄ pax p⁹ pecuniā in mā ꝺr reddi
tor ſtipulet ꝙ pecuniā l̄ reddi pt̄ a⁹ ſ
ſtipulaꝰ nō valeꝫ ff · de v̄ꝰ obligat · l ·
et tūc mutuū dat̄ rē nāle ꝓpt̄ mūāri
q̄ opat nāz ⁊ ꝓpt̄ ſtipulaꝰ q̄ eſt de re
tuili ꝓnſtr̄ de act · ⁊ de pecuniā aē et ſi ſti
pulet ſi reddi p⁹ q̄n̄ ꝺr ⁊ q̄ nāz mutua
facit et q̄ equitatem iuris nāls ꝯmittꝫ
ut ꝑs eo ſeq̄nꝫ et eo iam dnꝫ

Vero ꝓm am ita aūctas q̄ ſāb
luc · v · et tñſq̄ de vſuris ꝛ · tō
ſtituunt ꝺare mutuū n̄ m̄ ſperā
ſit p̄cept̄ l̄ nō h ē an obligat ad mōle
pcm̄ l̄ nō · h · de hoſtia in ſuo tractatu
de ꝙtract · vſu · pte · 1 · t · ꝓpi · ſ · ond ⁊ q̄ mu
tuare ſ̄tis tradit ſb p̄cepto et q̄ vſuras
mōle pcm̄ et d ⁊ q̄ ſup habitꝫ dan m rebz
vtilib⁹ teneꝫ ⁊ tractꝰ mutuāe ꝓdigēdz
ſtiam ſi diues largꝰ ⁊ ſeu donaꝰ teneꝫ ſub
uenire indigentib⁹ a ſortiori tenet ad hoc mu
tuāe q̄ donaꝰ ē ꝯmuta ꝑ q̄n̄ ⁊ ſ̄ ē ſuam
tñſſert m a⁹ ſine ſpe hñdi ꝙpāz l ⁊ ſi ne
pacto ꝛmunera ⁊ ſuꝰ ē ⁊ ꝺare ſim ⁊ q̄
mutuare tñ cauꝫ de re hñdo ⁊ ſi ꝑ ⁊ ſ
ꝑ et mſ ⁊ ul ult̄ valoꝛ mutuati ꝛcipi
endi ſi ⁊ hō hñdans ⁊ ſ ſibi ne ꝓpauperi
ꝑ ⁊ ſortiori tenet ad idem ⁊ ſ ſtet ⁊ ita
ꝑs ꝑ ⁊ ꝙ vñ ⁊ luc · v · vbi dñs mutuū de
derit hys a q̄ ſperaꝛis atꝛpe ſ ⁊ vol ē
q̄ dicat n ſ ſibi ⁊ ⁊ mutuū ꝺare n m ſpe
rau vbi non mm ꝑ matt ⁊ ꝙ vñ ⁊ ſ
ceptū loquit ē de illꝫ de q̄ alibi dixꝫ de
hys q̄ ſup ſt̄ mutuāe ⁊ hō mꝰ ⁊ ſibi q̄ dñ
re ſtet q · i ꝑcepto loq̄t volut theologi vñ
dr quōd ſ̄tus hō nō ſp teneꝫ ꝺare mutuū ac
ſ hō ſit ſimil vñ tñ q̄ nō ſ q̄ hō de mutuo
nō q̄rat lucꝛ tenꝫ ſibi ꝛe ꝑcepti ¶ Sed ꝛra
q̄ dr Jo · am · ſ · gof · m r · ſimiliter · ti · q · ita
aūctas ſ mutuū danꝫ ⁊ ſ̄ est m ꝑcepto Jn
tuū nūm q̄ oīa ſt̄ ꝙmanda ſolvn · dr ſicut
hyl Jon q · i · dilectissimis ſic dr chrosmus dm
dis ſer q · ꝛpe nūm ē ꝑcepti ad⁹ ē ſimiliter
nōt archid · dcō r · ſic hyl

Vero ꝓm am ſola ſpes ꝛcipiendi ali
q̄ vlt̄ ſortē nō mitiget ad aliq̄ pac
to obligāte ff vſu ¶ Ex ꝛa q̄n̄ nā
q̄ꝫ ſtuen⁹ vſuraꝝ⁹ dicit q̄ nūq̄ vſu
ꝙmitt̄ ni ex pacto det̄ ſ hꝫ nihil in pactum
ut dixi s q · i · mꝫ m ē ꝛ · ſimiliter de vſuris
ubi tñdet q̄ teneꝫ tñ vſu · ex ſoa mente
ē ſi alīd ſ̄ bi ceſſ · pro q̄ ff dñ ewa m mutu
um ꝺare n̄ m̄ ſperan⁹ glo · vlt̄ ſor · ſ · ali
hoīe ß adꝺ dr glo · i ſpūs ponderator eſt
dñs · r · volūtū pū or ꝙm et ſoa votas ſius
ſpes ſoa ꝛcipiendi aliq̄ vlt̄ ſortē ff q̄ vſu
apd deū ſic ē ſoa voms omedi hoīz et · i · jo ·
m · Cum od ſcem ſiat omiada ¶ Quidam
diꝑerūt in hac ꝛone nō ee vſuā n̄ m̄ ve
mat pactū mouen ꝛ q̄ luꝛ depuata ē aīa
mutuanꝫ tñ aīa illi⁹ cui fm̄ erat mutuū
purgat vicū ſic m ſi dia ſi vemo ad ſtu
diū tuū ea ē furandi h m q̄ tu libera do
nasti rez dona⁹ nr dicat furtū fecisse eo q⁹
voms tua libera affluꝫ ff de furtis l · inter
oēs ⁊ · p ꝙ m et · l · q̄ uas ⁊ q̄ eo voꝫ e · tu ·
¶ Cōfirmant ⁊ alr q̄ ſoa mte ſine effu
ſion ff q̄ ſymoniacū de ſymo · tu nos ⁊
c · fi · ꝙ e · mō ſoa mte nō ff q̄ vſu · et hāc
opīonē ſequit aīa⁹ theo⁹ q̄ ē tenꝫ q̄
ſē ꝙ · q · ſi ex intenᵒ luꝛi ꝓpiendi ſit coꝛ
mta ꝑtem mutuat tūr ſuꝛ ⁊ q̄dam par

mutuat non alie mutuatus et tuc
ē q; p̄ia ē greatē ſ oblam vle forte
recepit vſura ē & tc ſtituē ut c. ti. q.
ſulunt vbi ḡb doc hꝰ tenent vñ pt qꝫ
mutuare hꝰ pacto vl' tac intenc̄ pñi
ut ſ mutuc̄ aī mdigebit ſ gloſ ſic
c. ti. q; ſi ē mutuam et dcō c. ſulu
ſt Io. ymi q; m. c. j. in fine glo et Io.
an. in clemen vna c. ti. ſup vbo onera
a non ſb t' ſpe ſ nās erat mutuatus
et tuc a p̄o ḡtractu mutuj finj mutuat
mutuat ppm et qſpectant remuneracōē
ſeu lucz hꝫ ſeu q; ē p̄cia aſcuto et tuc
ē vſura. j. q. j. cos in fine ſ p̄a nō
mutuat ppm ſz ſcipt ḡtſ ad ulē forte
nō ḡ qo aliq obligac̄ tnam l' qpreſſa
ſ qz ḡtuj donū et tunc nō p̄cat qz am
ḡ petuam mutuaſſ luc potera aliq
donū ffus atqē nc̄ peciois odicois eſſi
ut p̄c q; mutuab nō z ppm. q. v. c
de ordend' in fine et ar' de ꝺeus juris
fēd legittē. h. vi. in z caū nō eſt vſu
nā ꝛpenſa oēz ſeu remunacōēz eox q
peuniā meliorā z p mutuo qſequ
ſt ut p̄ benuolēd eiꝰ et amorem eiꝰ
q mutuat ul' ad' hꝰ ſ ſ ſ. et ſic Io.
et hꝫ boic Demo nō ad dcā ſcīs ḡ.
et dico q; eiꝰ opimo nō ē vā et ḡiter
tamen ſtrunt ꝺm nam aūt tas ewā ca
et c. ſulunt mdiſtincte loquū non
n. diſtin c. ſulunt cū intenō ſit ḡꝫ
nita pti a nō gꝰ mdiſtincte mſꝺ ē
ñ. q. v. ſulunſ de deīs ad audien
ppi. q. j. q; ſi dormierit et hjōdi
l' actoibz vendicandū l. ſi ff ꝺ abact
l. de pāo ꝺ mōz tc et obedie ſolute ne
ſtari n. mengt qui hꝰ lucz ſit illic acq
hoīm in foro ḡſcie menſuran z q; ꝺꝰ
ceda hoīm ḡſideraī nō opa ꝛpponi
di. erubeſcant ꝛpoīm. q. m. ne ſe de
vacante. c. j. qm gꝰ eſtꝰ nō ſbiacet
gas cmuta nō pt p̄m ñ ſtituta ab
lam ut in re a p̄m de ꝛeis jurſ li vi
hāt opiō tenz Ihmo et hoſti. in dcō
c. ſulunt et Io. an. ibid' et zaz. in
ſca. c. ti. vſ ſi miꝰ voluꝰ et in c.
ſmali de ſimonia et z ea p̄m ſupꝰ
allegā et hāt tenz ocēs modm tamo
miſte Demo ad ſoluēd ar' ꝛ

tpi ſcīs q. et p̄o ad p̄m ſle q; mouere
bat de facto q; nō ḡmitt ſ libera
dona ptē id q; furari volebant Dico
q; nō z ſle ſi dona cū ꝛ ꝺnera libe
ali donatiſ ꝺ donatoribz c. j. et ſi et nl
iſz ꝺē cum intenō tpi ꝺonatores vm
ḡo ad nō vitiat nc̄ validat q; deſepa
tas nō fit alla l. fi. ff. de calupnia. et
ff. de acq̄renda poſſ l. nā ſ. ſ. n' de ac
bi. aī tpe de pben dicō p̄m ſi m cau
mō lucrū q; m liberal offert cū ab ac
mutuj q; ſi nō mutuaſſem ite m nl' tri
buiſſ q; mutuj ſint vitioſi ḡꝫ mte ꝺē
mutuantiſ gꝰ oīa q ſequū ꝛ qo ꝛ eaꝫ
vitioſa ꝺon q; n. aliena ocēs ꝛpoꝺi. c.
ſi ꝛpoꝺ q. j. de ꝺ citꝺe ñ t' in fine Ad
ad ſle q; ndua de ſmo dico p̄o q; nō ē
ſim ḡm q; qo mte nō ḡlꝫ ſmo utz j.
q. j. q ſtudz et c. ſpuj et q; in nō ſom
et nōt glo. in c. cuā ꝺ ſmo. et ſ' mo
ꝺ q; m tps q ſt ꝓhibita q; ſmomacn
ſo ante ff q; ſimoniacj ctꝰ m tps q
ſt ſimoniacn q; phīta alle c. ꝛpte
p̄m de offo delegati et hꝰ i nōt glo ſz
phīpto q; nō cauj ſit ſmo ē maī ꝺ dnj
filj q; ſimonia vel ad impediēd collaō
ſacmentoꝝ ñ ē aī dona ſit gꝰ in cau
p̄te li mcḱandi nō impeꝺt dona ocēz ꝛa
q; hꝫ mcē ſoa nō ſpeꝺt collaō ſacmenti
Dn ꝺ arch. ymi q; in ſi ſeneraueꝝ
q; vſurarꝫ metalis ſi ad vl' forte ꝺe
ſme pacto tenē ad eſtnōēz q; ꝛcepiēs
turpit ampit et ſoluens l' dans licite ac
et c. ꝛcipiēs tenē ad eſtitu. Simoniac ꝺ
mentalis tm ic q; ꝺat q; ic q; ꝛcipit t
pte et illic agunt ñ nō tenet ꝛcipi
ens eſtituere Et hꝰ ꝺ Io. in ſic gloſ
q; ī ſmo ē ꝛtitudo vtriuſq; ꝓtus ſz dan
tis et accipientis ſ in vſuā nō ē tpi ꝺo
ꝺamus et jure ꝺmo et nāli ceſſate facien
da ē eſtitue nc̄ poſſ m hꝰ cauj ꝓ diſpen
ſare ut alie ꝛ tpm mai malū ſpuale
ñ ſt ad q; mouet m ꝺcō ḡtractꝰ q; ꝛſilā
lo nō ḡz ad mai m tpō q; p ipm va
leat mutuj ſ qo ſolo jure humano pcā.
me ſimoniac acepte eſtituenda ē non
illi q ꝺ t turpit ſ cauē hꝰ Io. ī ſu gloſ.
c. ti. q. ijo. vide in ꝛdte q; q. ꝛpte
ocēs poſt Io. an. in c. ſi. ꝺ ſmo. nō af
ſignandū ꝛd diū q; mō vſuā et ſimoniā
ḡſ ad pñs omitto Et ſm gluꝺo q;

sola mtenc̃ pcipiendi nō plꝫ vsū m
duat et p tanto nō dispēdz vsure de ꝯ dispo
ſ̄ q. ꝑ. m fine addidi. vsura ē lucrum
ex mutuo pacto debit̄ ꝓ ſola mtenc̃.
ſpectatū ex actōe ſecuta ꝙ ex ac ſola
ſufficꝫ ¶ Ad ſ̄d ꝑūt ſtan de zabo
zell' q ꝙ ad fore ciuile ille ntractꝰ nō pt
iudicari ntractꝰ vſurarius nec pt appelli
iudicialit tm vſu nec tm locꝰ in eo clemē
tina vna de vſu. ß vñ cogit̄ in foro anie
ꝙ in ꝯ vñ ſc̄z ꝓpt mtenc̃z deceptatum
quā habuit ſi nō pt deū latere cui omnia
hoīm pt. Et ꝙ nō pt cogi in foro anie
tū indicia pt nō ſufficiēcz. nō ſtamt con
pelli efficacit pt vt tex. in d. c. cōſu
luit ſi ꝙ mouit habet ſcrupu. nō ſaltant
appelli dz nō h ut mduc pt tū effectū vl
ſi nō pt in foro anie indicia nō ſufficiēcz
puto q. poſſit alt penitē ꝙ id q. accep
nō dz ablam nec ꝓpe dz vſu ß mmis de
bite. nō ex bō mēte ꝙſitū vide za
ba. in d. c. ꝙſulunt q. iii. et v. De reſti
tu. aſt mentalis vide ī zante q. xvii.

Quero xvo. Dixi ſ̄ ꝙdā ꝓpt ꝙ in
tenc̃ ſiue ſpes ff ꝙē vſu. q ſi
ꝙs amicam veterē mutuat ut
capiat nouā an ſit vſura // Sol. hꝫ bona
in c. in ciuitate c. ti. tz ꝙ ſi ille hꝫ ffectū
capiat meliorem omittit vſu. et hꝫ tz
zan. goſ. et hoſti. in ſūmis ſuis ꝙ. ſi
ꝙs mutuat ꝙ meliorē tem accipē volt
ut ī c. in ciuitate etc. ꝙſulunt Di autē hꝫ
ſciant ne ſua pereant ul' forte ut ampli
ciū gratiā ſciant nō omittit vſurā idem
matheꝰ in clementina ꝑ c. ti. Sz nathꝫ
de zom. q. iii. ꝯ. glo. ſmali ꝙ iſtoꝝ nō
audet ꝙdēnare ſi ad hꝫ mutuāt ut
pio ꝓpoſito ſibi meliorent dicꝫ nō auferat
eos libertatē liberandi ſe mediā ſoluen
do veterem vl' ſi ꝓbat dubitāt vtrum
plꝰ l' mꝰ valeat ira ſit tpe ſoluēdi ꝙs
ē vñ ꝙ dz cauē. et ß io. m ſūmis ꝙſeſ. c.
ti. q. vlti. quid de hijs ꝑdē aſtēs ī ſūma
ti. de vſu. ar. v. ſi ꝙs mutuet.

Quero xvi. Ex ꝑdictis ꝙibz ꝙſi
ꝙs mutuat alicui pecuniā ihere
am ꝯceptuꝰ mercēdē. l' mercē
dem ꝯceptuꝰ mercēdē dz goſ. ꝙ ſi ita
ut in ea tima ꝯcedere vſurarius eſt ꝑdē
hoſti. e. ti. ꝙſulunt hꝫ z tz matheꝰ ꝯmis
in dicā clementinā vna de vſu. ꝑdē aſtēs
vbi ſupra ꝑdē tz e. ti. ꝙ. am ꝙ
ad finē vbi ꝙſi ꝙs pecuniā ꝙ dat ſic de
hijs ꝙ de mōdinis ad mōdinas mutuāt
ꝙ vſu. ce ꝯcludit omibz iudicat ꝙtū
tūc vendibilis l' pmiꝰ ꝯ ul' alicui ntractꝰ
volatu tū tempeſtiuam ꝯcedat de ꝙ ipe ti
tat in ꝙ. ꝑce vbi petit et ſequen et ꝙ
tūc nec impoſſ ea ꝙ ſ̄q̄uentes et ma
la mte fit et ānē ſortē accedat vſura
ꝑ ꝙ. m. plenius

Quero xvii. ꝙ ſi hoc ꝙ quē ꝙtur
in indi ꝯceptoſo ꝙſitū ſua pa
tia mte dēz pii mutuā nō ꝯſideran
dum vl' forte et ꝯcept ānē ſ̄tū
ere dictum ī z ꝑte. q. xvo

Quero xviii. de ſpe ß ānē dēc
ū nō ꝙ pmitto ꝙ mutuās nō
ꝙs pmutio ß ſua dūmodo
ſpem nō lucre nō ꝑcat nec tene nō
tū. ut m. c. ꝙſulunt. c. ti. glo ii. et idem
goſ et hoſti. in ſūmis hꝫ ti. ꝙ. in pmo
de ſ̄ ꝑ io. am. in mutuantibus ī z
ꝑte q. xvii.
Sz q. de cauē de ꝙ loz dū dcte l' ꝙſulu
nt ſ. d. i. ꝙ pmꝰ ſpe dicto vſure mutuo
ded pecuniā ſignum hꝫ tū nō dēbet
ſi nl' ꝯcept vlt forte mutuo datū nec
ꝙ agnat pmiā de pmo ß ſic ß ſpem
ſuā ꝯcept a debitore ſz me nō ſ̄tū
inde ī z ꝑte ꝙ. xvii.

Quero xix. An et m ꝙbz cauē
liam ē nō ꝯcipē vlt forte dic
ꝙ ꝙus de vā et pua vſura ꝑ
t lege dīna dampnata et de iure nō ꝯce
pit pt nec hꝫ cauē excusat. ānē l. humana
ſeu ꝙſtwe dō legem dī et dei et ītā
telꝰ ꝙ nōt io. an. in c. pmo in no
uella l. ur. vbi dr ꝙ ī nō cauē ꝙtracto
vſu. ce ꝙceſſa l' pmiſſa a iure diuino
l' canonico ꝙ ꝙ tōe phibz vſu. in vo
cauē dī phibere in ꝙibz ꝙ in oī caſu
lz malo ꝙ ꝙolutum pt dixi ß ꝙ. xi.

¶ Exceptiā tū ānē caſq in ꝙ nō nō mu
tuans iuste ꝯcipit vlt fore. et tūc nō dr
vſurarius d' ꝙ pot goſ in ſūma c. ti. ß
ita ꝙ dicebat ꝙ in vij caſib vſura
iuste petit ß iuramento. et ꝑ io. am. ī c.
ꝙquestus c. ti. vbi ponunt xvii

c̄ cum layco bñfm assē et layc⁹ male tez
pt tunc ēt l' ꝓma etiaꝫ ad ī pīgn⁹ re
cupe nc̄ fact⁹ aputab⁹ in for· ut c· c· q· et
c· aquestus et unde ff· q· xxo· de nā pīg
norus vide ff· solut· q· cū sīus ēmsf· an
aut idem sit in layco dicit ff· q· xxo· Ite
mitt⁹ in emphiteosi et ī usufructū dicit ff·
q· xxo· ¶ Pendēte ēt ē cū fideiussor sol
uit debitū et usuras forte dicunt ff· q·
iuerunt tūc contra debitore de fideiuss
stituto vl⁹ si deās mihi cētū in tmō cto
et noluisti mihi soluere in tō tmō et tō pt mea
negoc⁹ ītrandi oportuit me pecuniam
sb usuris capere si solui eā mihi tenis restitue
re t si nō solui liberāe me liberare abia
obligatōe ꝑ eap ꝓtiē hꝫ fideiuss quem et
dēd· t· q̄stituto et dō hꝫ ꝓ xo· am· ī q· mi
tunali sicꝫ ꝓcā dapnū am aut fideiussor
repetere possit a debitore usuras q̄s p
eo solut creditori pēs quē ꝓ tpō debito
re mteresse vide ff· in pcīe q· xxo· et
quod si uolunt nō repetere vide in pncīo
q· xxo· ¶ Decā tū ꝑ gof· petit usu
ras centesimas hꝫ ē pena tmo cōmissoria
q̄ pt quis vl⁹ for· ꝙ· q· in· m· le et c·
ffemtus vñ cū aliq petit nomine pene dū
pena nō sit adiecta in feudē usurarū
et dē pecunia nomine pene ꝓmitti q̄n pe
cunia mutuata metu pene tō die solua
hꝫ pena quotidiana dē q̄ de ossibus vta
usq; ꝓtis appo⁹ pt tū hꝫ ff· in feudem
usurarū ut si creditor credat a spectat
debitorem mtrē pena dās· c· et de ma
nibus dicā Que a ff· dē mē pena et u
sura dꝙ ff· q· l· usq; ꝓ⁹ cū a noie
pene pt peti aliq vl⁹ for· dicit ff· q·
xxo· Et an sit usura si pē impo
ni solui⁹ tō tpe dicit ff· q· xxo· :
¶ Tū tū cū peti⁹ usura nō tam usq;
ff tam mihi ēe ut in ctib⁹ bone fidei
et tūc nō peti⁹ q̄ usu· ff q· mēsit mo
tam adhibitam nō fuisse ut ff ꝓ so
to· l· ꝓ sono vl⁹ q̄ cū aliq petit tūt in
ter ēe puto vendo tpōdū et tradō et
pcīū ꝓmittis te soluturū in tmō q· si
nō solueris tūc mihi ēe soluendo nō fīe pos
sit petē nc̄ uero si ꝓcepis fieri vl⁹ non
dū ego venditor fieri nō ꝓcipio ut
c· q· questo q· intelgit gof· in fi⁹ a· c· cū
mihi ēe mihi ēem l' cū petit cū dapnū vi
tandi non lucri c· optandi ut ff· d' actio
vendi· l· si steril' & si ꝓ venditorem et
nō cautē tamē dicit in cmenta susceptit
ut potiꝰ q· in· si ais obligo ad pdcā ff q·
strepsi nōbil' ff· l· cū allegas ff· c· ti· q̄ne
tu⁹ q· pena q̄tinꝰ mihi est possibile peti in q·
tūc q̄tate d' mūdo ¶ Et si dicā q̄nō cū
sit mihi esse cōtentū Idē à loquerus i pe
cunia in q· non cadit nisi mter ēe cōtra
rem et tunc pt peti ex vendē ff bñ
tolliꝰ q· i· nōt ff· l· pecuniaꝝ ff· d' vsur
ff· contrb⁹ & bald⁹ ff· l· cū allegas ff· c· q· i
ꝑcebus et tūc sequ⁹ q̄ ff· cōplifi
cā in q̄tate bone fidei tūc ad idē di
cas in q̄tate stricti iuris Si loquā de mihi
ēe quanto ipō nōtu in· c· cū venera
de ꝙ rep· in glo· q· ff hꝫ dyn & bald⁹
in l' intrepti ff· d' usuris ī ꝓcīo· q· ex
cōe et equi ē mihi venit in ōi q̄titate si lo
q̄ nā de quanto si ait loquā de mihi ēe nō quā
to vel so⁹ in q̄tate bone fidei nō nisi
stricti iuris ut ff nō ē· c· cū allegas dā
ait ꝓpter damnū l' mihi ēe possit petere vl⁹ for·
vide ff· q· xxo· ¶ Quarto cū ē in con
tractu locatōis in q· hic peti ad ult⁹ soe·
r vl⁹ ad ꝙ dat et q̄re hꝫ fit vide ff· q·
vñ· et q· xxi· in solue q̄ arguit
Dño
tuo cū est ꝙe mihi tenendus ut ff· ī fi⁹ ꝑ
q̄n vendo fructꝰ ad tēp⁹ hꝫ emi pl⁹ pn
prat emptor de fructib⁹ nō tenet⁹ tū m' ad
restituē ꝙe mihi me ff· c· si ea et ff de
hēdi· l· actio vendi· l· cū hēdi tez & l· fi
et pt pom ꝙm ī c· in q̄ allegato ꝙa
ff⁹ vide ff· q· xxo· vñ· cū segn⁹
et vide ff· q· xxo· vi· et ē· xxo· vñ ¶ Sep
tiꝰ cū ē in c· salubre· e· ti· cū posset⁹ af
solero ff· pmūta dote q̄nō pignori obli
gare tunc· n· fieri nō opinatur in for· Et
ē ad q̄ dos ad hꝫ estimā ut mulier onerā
sustentet· d' donat· p uiros vñ cū ꝓ pe
cunia dotali pdiū obligē sic ex honesto
luc⁹ pecunie sustentazem mulier oneri ut
d' dē dotal' ꝓ uiros Sic ex fructib⁹ pdi
q· in locū pdi succedāt ut c· cū tu· in fi· hꝫ
glos· vide plēs· q· de ꝙo ō· q· xxo· vñ cū
xxi· q· sequen⁹ ¶ Alii addunt plēs cū
sez vendo fundū ea mtē ꝙe sez q̄n aliq ē
soluero pcīū q· in reddito fundum et ad

sit ꝓmissa et hꝫ̃ q̃ ducebat Jo. am. mi
ꝛ̃ mart. mandauit sup dict̃ ꝯ̃a ꝓcũ. hꝫ
vi. v̄ hui q̃ dispũ et dr̃ ꝓpe nupc
din hꝫ l. 4o tuũ vsuraꝫ ꝓmissũ ei q̃ ea
su ſt ꝓmissa et q̃ nũq̃ tũ a Justus
q̃ripuũ no ẽ intelligẽdũ q̃ in dict̃ cũib⁹
vsura ꝓmittat ß q̃ i eis ꝑ fraudẽ est
ad ſle vsuraꝫ i vide et an ſle dicendũ
in this cũib⁹ sup dict̃ no ẽ ꝓcũ cupe
vlt vsuram ita possit q̃ cibꝫ i. q. de
pcũ vtq; l. dapnato possit fieri no ꝑtz
ſt laudi in clemẽa vna. e. ti. q̃ no q̃
nũq̃ hꝫ in singlis q̃ no i vnoquo ꝑ. n.
ꝑ ꝓcul nũq̃ ꝑ nas ꝓhibẽ ne ꝯtant
mriaꝫ no tñ ocs nas ꝓuide statũ fideꝫ
q̃n luꝫ q̃ no et ꝓ hꝫ vlo ẽ q̃ no de quib⁹
cũq; ꝙ pub⁹ vide ff. q. ꝙ. ꝙ. ꝙ

Quero xpo. dixi ß q̃ ꝓpa in ꝑ
ꝑ an possesꝫ emẽ ẽ assũm dño
ꝑ in bñfm et layco tenz eũ iuste
et violẽt tuc ꝑt ẽt uiste a layco cupe
possesoꝛ quã ab hꝫ ẽ in bñfm seu in
feudum q̃ tuũ no ꝙputat fructꝫ in sor.
tit i. c. i. d. feu. et. c. i. d. vsu. et. c. q̃sto
et hꝫ no fit ꝯ̃ lucri ß ut ocs co. mõ de
ma mu layci ꝛdimaꝫ an hꝫ id ſt an layco
ſ. q̃ in emã ꝑũ nb tñ ꝛ̃ layci iuste et
no ꝑt ꝛcupcione tuc ꝑt i ꝓiudicio cem
pe et fructꝫ no ꝙputare in sor. ut
possꝫ ꝛcupcione ee ſuã hꝫ tñ tlo. i. d. c. i
Alij d ß hostiẽ in c. i. d. feud. ꝙput. et
idem in sic de vsuris. ꝑ an nũq̃ pars ꝑ
ꝓ̃ia ja. Jo. in sic q̃sto. c. q̃. xvi. et
vide Jo. an. in dict̃ c. i. et Gabriel ibi
q̃. mi. quid si non ꝛcz sin vide ſ. q. ꝙm

Quero xpi quid de feudo ꝓ̃ii va
sallo meo obligat mi feudi i ꝓiu
cipio ꝑ mutuo ꝑ me ſ̄ſtũ ee non
teneor ſ ꝙputare fructꝫ de feudo ꝓcep
tos in sor. ß ad interesse sor. upe teneꝛ

Solo cũ ẽ. c. q̃sto e. ti. et dñs no
dz interi a vazallo ad sustiñ papeze
et q̃ ẽ eo q̃ si dñs a vasallo ꝛcapit feu
dum i ꝓiuꝫ nubsit ab eo sinuo non
teneꝛ fructꝫ ꝙputare in sor. dr q̃ ꝑ
sint moti in. c. i. d. feud. ſ hostiẽ qo mã
ꝛci feudal. cũ feudũ sit q̃ꝛ ꝛci colla
in vestitura mẽuemẽte ſ. q̃ dominũ
ꝛmaz ut̃o q̃redente et vazallo ꝑ vtili
dominio q̃ tuſt in eũ obligaꝛ ad aq
ꝓ̃ nãz feudi et bonas q̃ sue nes q̃bz de
finen bz sta ꝓ̃ii ſtito tũ ꝑ vasallo obli
gat feudum dño ꝛcti ad ꝑ nãz et
ꝙputũ dclaraꝫ in dict̃ c. i. fructꝫ no ꝙputan
dos am sor. ff. d. pact. si ꝓ. vn. pacto. ꝑ
pacto de sensi. venerl q̃ ꝯ̃ foen in ſſtã
ti hꝫ locũ q̃ in emptõe ff. hostiẽ. Q. dñ dico
q̃ dñs no dr ꝛcupe ad vl. sor. ma abstine
do a fructib⁹ ẽ nec si ees no foret feudal. q̃
tuũ fructꝫ ees dñi

Quero xxvii. in. c. i. d. feud. hꝫ locũ
in vsufructuo ſ emphiteu.
De vsufruc q̃ te fructꝫ ꝙputare
in sor. ff. vi. q̃ emphio hꝫ heret locũ ut co
lon no soluet canõ. Cred. Jo de lign.
q̃ no hꝫ locũ in emphi. dcz. c. i. q̃ vasal
lꝰ ad multa tenet ad q̃ no ẽ emphi. q̃ dat
modicã pensionẽ. Hostiẽ in sua de vsu
fr. an nũq̃ ꝑ ꝛcept Jo. an. dñ c. i. dixisse
vsufr tuũ dnm ꝑpm q̃silend et dr in sua
q̃ hꝫ tñ liberam a ꝓpietario id vi. a nas ꝑ
et ibid in v. sectu tractant an ꝙtendẽs
ad colonos ẽ ꝛcet ꝙ dñs teneꝛ ſ ſ. q̃ no
eap in sua. de dubꝫ. quid si ees q̃ eod ſ no
placz tñ hꝰ in illo no ꝛpiaꝫ ꝙpossit vide Jo.
an i. d. c. i. de feudis

Quero xxviij dixi ß q̃ ꝓpa vin q̃li
ne ꝑt peti pena in q̃tractu oppo
ſine vsura mo quero an pena ff
q̃tractũ vsurariũ Solo hꝫ hoc in c. q̃sto
e. ti. p. q̃ ray. et Jo i sua q̃ſſtõe e. ti. q̃
ꝓpoñ. quid si pẽa q̃ si pena ꝛ iudicialiꝫ
q. a iudice imposita et statutum ꝓpt pene
dam q̃tumcũq; debitoꝛ q̃ cũ possꝫ q̃tep
nit in limo statuto soluẽ pecuniã debi dꝛ
toꝛi no ẽst vsa nr̃o ꝙpoñ. di. quia quia
Si vo sit pẽ q̃uentional q. d. q̃ ass. pcũ
in ipo q̃tractu oppoita ut salte metu pẽ
debi in ꝛta die soluã vsa no ꝙmittaꝫ dũ
tñ mtenꝰ sp sit ꝛtã nr̃o dñ. c. cũ q̃ et
de arbitrio dilã Si aꝛ q̃ tlẽz pena oppo
sint q̃suescunt ee vsurarũ ꝓsũ q̃ in feu
dum vsurariz adiciat penam nr̃o ff. de
vsuris l. q̃ semisses ꝑt tñ hꝰ fi in feudũ
vsurariz ut si creditoꝛ credat d ꝛperat de
bitoꝛi mcẽ penam ꝓ̃ii q. ñ. c fructus
et. c. mi. l. et de arbitrio dilã Tuſ cet pre
ſup q̃ ea vba si p simplos meses l. annos
dicaꝫ ꝙmitti ß eos de ꝛta mã vide Jo.
ꝓ̃ii. q̃. i. suã. et p. glo. in dict̃ c. cũ
q̃sto v. Tuſi vendo fundum cui iusto

adiectu in gñe mutuu no pfuit mkau
dem vsuras adiectu n eo qñ te psone
creditoris ut si gsecut fenetru utem
dñi. illo vos et in dño. ff. jde. jde not
archi. pñ. q. ii. cñ deuotissimaz et dipo
si. cod. in glo et in h° satis grece bar.
et o. dñi. illo vos in glo. fi. et de arbi
tr dilñ. i. pemis suã. ff. jo. in suã. ff.
ti. de. pe. q. ii. et nectis in dño. ibid
et in dñi. l. cñ alle et hs dã qñ pena
addita ptractu mutui si gstat i nõ
ponde l'amenfa ul' alii obligñ otinẽ
ti dationẽ petitionẽ. ¶ In 2° cañ qñ pe
addita dationi hꝑi videret vi. q. n sit
vsura et possit peti qñtitatiuu q. s. non
patet vsus. ff. de vsuris in fidei commis
sario. ff. fi. In q° vero mihi qñ addite
fuit seu obligñ fa de fuit possit quan
titatiuu q. fuit no patuit vsuã ff. de re
bus. l. no distinguendo in pñ° et p totu
si ns tractatione. l. si secundo. ff. et ff. de ver
bor obligñ. l. stipulatio. ñra. ff. alii. in fine
de mutui stipulatio. alii q. n. stipulatio
de dando alteri et stipulatio fruendi et no
dandi 2co stipulantis qñ dr ut n itm fiat
tñ sit ff. et. t. ea pssio. ff. de verbor ob
ligñ. l. lib homo. ff. fi. In hys gloꝛdemt
autez in dño. ff. ibid et autez et sm et pe
et vsu. In dñi. l. cñ allegñs et intob
de qñ et pe in dño. ff. alii

Quero ppter dixi s. q. ꝓcip. v q
tñ de mille ff. q. pt peti mtuu
ee in gtractu absq; vsuris quero an
ppter dapñm q. mille possit
petere ad vltr. sor. ¶ Et t sñ q. hꝑ tñ mille
ff. q. mille quetiu no t ipm ꝓnii rei
ff. ipm dapñm ea estimatione qua tunc
t mille quenti et ea mille t dapnii
ut uterq; ea estimatione vide p. Imo de ea
to. facto. ¶ Quo ad oñem dubiũ
2m. 2e. q. lxxxviii. q. 1e. q. mutuu dat
pt absq; pacto In ptii deducẽ cñ eo
qui mutuu accepit 2pensatione dapñi
q. q. subtrahi. l. aliq. q. dz hic hꝑ. n.
no est vendere vsu. pcunie ff. dapñm vi
tare et pt ee q. impiet mutui me
dapñm euitat ff. dans inferat vñ mi
pies mutuu cñ sua vtilitate dapñm ni
tens 2pensat 2pensatione dapñm q.
gsiderat. ea hꝑ. q. de pecunia no luc

non pt in pactu deduce q. no debz de
bere q. mendi hꝑ et pt impedire mihi
plus ad hñdu. Et dr ide tho ibid q. hoc q.
1e. q. decimaz altri. vi. cñ dapñm
fingere ꝓpediendo ne adimpleat. q. eat
in vna hñdi et tle dapñm no oꝛ ea ea
recompensatione tñ tenet aliaz recompensa
facere ff. aduocaz psonaz et negotioꝛ vñ
zay. in suã dicit q. fidemissor solui vsu
creditoꝛi pt eis recipere a debitore ea q.
fidemisserat q. no st vsure ff. mille ee. i. no
t luere ff. intro dapñm. ¶ Ioh. tz gwil.
de monte laudino ih clerico nauarro. c.
ti. et post eo in pñi di debebas soluere
in pascha cñ albz volebas te ad mundi
nas emptuꝛas merces si distulisti soluere
et ea hꝰ sñi dapñm sentio potuisse peti
q. vlr sor. ¶ Istuius dapñi mouet me con
tra hoc bone fidei q. no petit cñ albz vsa
ff. mille ee no iure actoris ff. officio iudicis
ut reddat in depositis ff. ea sono. l. sociũ de
fe fidemiss. quia. ꝓmi. q. iii. q. iii. ibi de
hꝰ. ¶ Petrus de zabarella di in. c. sacerdos
suã ea potuit eos q. hoc vsure sint. plus
vute et de iure cuilibet hodie ut tñ. 2 de v
suris q. in oibz et dixi s. q. dixi tñ q. hoc
casu dr mille ee. Et hoc iuxta qñ e iuxta
sententiã ff. veraꝛ ea optimaꝛ ut si qñs debz
certũ mercatori q. si solueret re in mercati
moniis lucraret. ponit ea ꝓpter certeꝛ
ad hꝰ adeptionẽ debet no soluere ff. de eo q.
certo loco. l. ii. in fine ff. si creditoꝛ no re
cipiat mercatoꝛi no debebit hꝰ mille ee ff. de
actio. emp. et vendi. l. si fundi. ff. cñ ꝓ
venditoꝛe q. nota sm. ¶ De vsuris auctoꝛ
dicit hꝰ nõ mi. q. et vide s. q. ꝓpter ꝺ estimatiõ
mille ee vide t. 2 q. q. ¶ Explicit.

Quero ea ꝓpter dixi s. q. ꝓcip in v
ui dicit hoc meritudis quidam si emo
ctos 2 dito et mutuo illi pecuniaz
ut hẽam 2 dito illi velle et no emo ei
te villã et sb eli forma ut ea possim re
cipere usq; ad ꝓpos annos ego 2 dito ea ꝓ mil
le libris et tñ isti 2 dito tuto tpe vale
ant bñ duo milia dr. Imo. in. c. In ñra
c. ti. q. hꝰ tractatu ea sub forma non e vsu
rarius q. i mutuo tm. nituit vsura ar
ꝓpter. q. q. c. j. et q. ff. hꝰ e vendere. Caue
at tñ emes ne hꝰ hoc ant in mente ne fa
cat in fraudẽ vsurarie punitatis et dic

tuag ē abstinen a illi gratiam lz nō pt̄
reprobari q̄ eo mīr̄ sense vsitatū
l' nō et inde ſ' q̄ ℣xxxvij

Vero xxxviij dixi ſ' q̄ xxix m
ō vij nī posse soc̄ ſt̄ pmīa
tu dote ḡno pignori obligā
te tuē fructū nō apputare m sor vt
c· ti· salubrit' ¶ Quero si p̄ cā nō
q· dic q· forte p̄ filie dt̄ gno et
te nō hēam pmīam p̄cumam ſ
do ſ' lz possessōz m pignō p dote
ton' soluero ſ' dotē tuē gener' rempt
stitiōe ſ' possessōz nō hz ſ' apputare
fructū q̄s merī huiꝰ q̄ illos feat su
os pp' onera mīmonij ¶ Ido ish'
cā ē ut ē dc'm tra m·d·c· salubrit' q̄
q̄tū ſ̄s dotis nō sufficit ad onera mī
monij supportanda vl' dc'm ut dos sal
tm fiat mulieri ſ̄ hc' nō vigeret
hec nc' nō q̄s allegat hēā quā inuero
magnā ptātē p̄ē· ſ' statuere de pc'
tato nō ptīm ff· q· nō de dcis cano
b' et nōt sabarell' ī·d·c· salubriter
vide de istis nōbis in d·c· salubriter
ī z° nōbili

Vero xxxviij· ēt dem vbi
dixi q· q̄n socer obligat gno
suo possessōz cūq̄ p dote filie
nō tē apputare ſ̄s in sor· ut ī d·c·
salubrit' ſ̄ q̄d de hēditb' mariti mūq'
hc' p̄mle hēbit q̄s dm relictā alere
tenē nc' tenē sortē ſ̄stituere ſ' usq̄
ad dcm p̄ mortē ſ' de rei vc' arti
ſ· una ¶ Quo dc' jo· an· ossſ· et jo· de
lignā in dcō c· salubrit' p rōem q̄ dc'
dc' de onē mīmonij in p° cui arguit
q' ſ̄ hōm determinant et tē nō satis dm
sa q· hēdes statim se pnt̄ expedire de
mulie nō dendā illi pignō l' tē obligā
tam q· nō pt̄ maritꝰ de iure in tua
ī· et q· so· ma· dsm' cē dos hēam hz q·

Vero xxxix· q̄ si soluto mīo
hēdes mariti obligat hēredi
pdm̄ p dote ēsti' mūq' apputa
hc' mlr' ſ̄s in sor· ¶ q· q· end' tē q̄ ī
hōc ſ' dixi hz nō in dcō c· salubriter
firmat imo et osti· inducēs mīas
ſ· fiat q̄ mlr' ponꝰ tē hēs distrahi
l' retinēt insoliū ff· de re iudicata

a dno p̄o vide jo· an· in d·c· salu
brit' et ī zabarel· q· m· et posint
osti· ī ſ̄s·c·ti·ſ· an aliq' ꝑ vi
alit vr' d' frēb' q̄s lucrat' eo pacto
dotali dicim ꝙ· q· xxxix

Vero xxxx quid si nō ēt mariꝰ
ſ̄ sponsō de futuro an dēat q
apputare fructū in sor· Do' pri
to q· q· spōsō ꝑ tē nō dc' gener' et
hc' mar' si sit sponsō de futuro cū ad
huc nūdū mr' eos sit mīo' q̄t' ſ̄s
so' spōlia et dos nō t̄ sine mīo' p
xxx· q· v·c· nullū ī hbo

Vero xxxxi cū idē nā dixi q· fruc
tus debet apputari ad pp' onā
mīo' portanda q̄ si maritꝰ
nō sufficeret onera mīo' ¶ Do' l' hc' p
re eo culpa sua l' eo ꝙm mulieris
si eo ꝙm sua nō sufficeret onera mīo' hc'
t nō ff· vpori expēsas pri cā sine
cā expellz vl' cā nō alit tuē maritꝰ
vñ te ſ̄s fructus rei pignorate apputare
in sor· Si aūt ex culpa mulieris pri
si mlr' eo malia q̄rit domū nolens
stare cū marito eo ꝙ lz ei maritꝰ tuē
nō faciat expēsas os domū cū ad
hc' nō tenea hc' cau pp' q̄d nō debit'
fructus apputare in sor· Sabarel· in dcō
c·lo q̄de secunda

Vero xxxxij· q· si mortuo vi
ro hēdes mariti nō tm̄ ēsti
tuē dotē ſ̄ dant mulieri ad hoc
possessōz in pignō q̄usq̄ dotē ēsti
tuant ¶ Do' caueat mlr' hc' cui ne
dissipet fructus q· ipa teneb' fructus con
putare in sor· q· ille pignō dam̄ ſ'
mlri p hēdes mariti nō dnt eo cau
q' dam̄ sunt pignō ipi marito p·
pter onera pp' onera mīo' sup
portanda eo q· ea ē dos eo q' solu'm
ē mīo' et p eis ipa nō fraudeb'
hc' cau pīules opī·q· ·c· salubrit' Cau
at go ne fructus dissipet q· dotē expt
mariet ꝛaba

Vero xxxxiij q· si gener' nō
recepit pignō ſ̄ tm̄onem
de numīa dote ad diē et in
terī recepit ex pdcō pignō eos de
narios p libra mūq' committit vsq'

cumli vſꝰ eſſ' p̄hibite et hꝫ tz aḡo ī ſuā
de admiſtraōe tutor' et dm⁹ et ſing⁹ m dcā
aūr⁹ nouiſſe ut dixi ſ· q· pot d' q'
deponꝫ pecuā ſiꝫ pacto de aſſꝫ ēto lucꝫ
do et d'luato lucꝰ alꝫ mor hꝫ ē voluntglo
pe q· quer tnti cā m ſone fem et honestā
l' aſſ· q· mercaū et qꝺ lucꝰ honeſto ei⁹ alat
hꝫ zab· dcō· c· p· vīās et d' impator q·
tutores et tutoreꝫ ne pereant pecu
me minor ꝛdditꝫ eis ḡpae dnē m aut
ſuꝫ ꝛs mior· ſ· q· ſi mol' coll· vī· de ī ta
q· vide q· dixi ſ· q· ꝓpiā vide ff· C·p·
vij· q· et nō m ꝛn ꝓte q· CC· ē nō ¶ de
ꝛſtitu oē ſ̄ſhꝫ ſōnis an ſ̄ tutores l' cura
tores dēant ꝛſtituē dictā ff· m ꝛn ꝓte·
aſſione ꝙpoꝙv·

Quero ꝙpoꝙv· Vir fec' vxori dona
cōz ꝓpt' nupci· idꝺ' ꝑ' poſſeſſoēs
m pignꝰ an vxor ēt nō te⁹ fr̄es
ꝙputare m ſor· ¶ So⁹ doc· m dcō· c· ſa
lubrit' dicit' q· nō et ḡſulunt q· nō ꝛcti
pīat pignꝰ ꝓ donaōe ꝓpt' nupti·

Quero ꝙpoꝙvi· q· ſi gener dotnlia
pignora pignoꝝ tradꝫ ꝑ' So⁹
ꝛfert ſo· de· liḡna m dcō· c· ſa
lubrit' m fame q· tollātꝫ q' tz q· ſi fim' pig
nora' illi ꝛo ꝙputab' ꝓpē ꝛ fr̄es m ſor·
Si at pignoꝝ ēt om̄ iure ſ' ꝙpetēte tr̄
forte ſtem⁹ dcō bal· C· de vſu ſup ꝛpt q'
formāt ſōnē ī marito q' mdigēs pecu
niam amp' aḡ mutuo ab amico et poſt
eū m lōgo ſiū et tz q· tl nō ḡtudeb' ꝺ' nō fr̄es
ꝓtule⁹ mariti vbi vide ¶ Dt fem zaba
q· modicū du m hꝫ ꝓ· c· ij· c· ti· nā ē ſi do
mi⁹ ꝛci pignorat ē ſuā tredit̄ non
luit ꝛabituꝛ fr̄es tus·

Quero ꝙpoꝙvii· ſtatū et ḡſuet ne ſt ī
plibz locis q· nō ſoluēs dotē mu
liez· ſo· ma· teneant' ad alimēta
mulier' l' ad dādū tm̄ ꝓ libra Dt' n ſtā
tu m brupel· q· ſo· ma· ſi des nō ꝛſtit ff·
ſūū tenē' nō ſoluēs ad ſoluēd' ꝓ pno
tēnatio ī ānō ¶ So⁹ matheꝰ ꝛōn⁹ ꝛc
fert m clemē na vna de vſu ē ꝓ m q·
nōt ſpe q' filij ſt' legi ꝙ· vno· d· q· ff· ānū
ꝑ mulier petē alimēta ab heredib' vi
ſi nō hꝫ vñ ala' ff· d· bonis aūr te q̄dicū
poſſidendis ḡz ut m poſſeſſoē legale· l·
vl· de ventre m poſſ' mittēdo· l· j· ¶ ſi
mlr ff· ꝺ' aſſāte ma· dē ꝙ m ſiḡ· c· ti ff·
luz ꝛ ff· mo· c· ti· ſalubrit' q· dz mlr ab
ſ ꝑ mortē vi te' ꝙputaze fr̄es m ſor·
ꝓ hꝰ dcō· c· ſalubrit' q· vir te' alē vo
orem ꝓpt' onera mīoꝝ ſupportanda
ſublato gō ma· nō hꝫ mlr tuis petendi d'
gō matheꝰ q· obſtan' ſtā ſtatuta et con
ſuetuꝺ ꝛcedit m pena dcē clemētie vm
te et q· cuent officiales· c· q· ſcdit t' ſtā
obſtare ¶ Vñ dt zaba m dcā clementina
q· t' ſtatū ill' aſſuet' ꝑ tollendi ut debe
ant' alimenta tūr mit' ē ꝓ hꝰ q· nō me' ſa
Dup m li· vi· et de fideiuſ· c· q· nō n· ꝑ
fōr' vſitat' qꝺ q' pae m de plano nō mitt'
Vero ꝙpoꝙvm· Concludꝫ ē vi vt
ff· poſi· q· et ē glo· m· c· ſalubriter
c· ti· ſ· cū ſ̄ꝛ an fr̄es ꝛci dotnlis
l' pignorate ꝓ dote ꝛdant lucꝝ ꝓpien
ti ānū ſ̄ſtm ḡſtante ma· ānū nō ḡſtā
te ſ· cū fr̄es nō ꝛdant lucꝝ hꝫ marito
an ma· ut dixi ſ· q· ꝙpoꝙ· nec tz bz ma
riti· ſo· ma· pn̄m ꝑ' m glo· d' marito ff·
de hered' ff· cū aūr· de· l· vnicā C· de ꝛ
vxo· actꝰ ¶ Ego aūt cū ḡſtante ma· ānū
hns ꝛcm pignoratū nō ſuſtiz onera mīoꝝ
ſic q̄ mulieres vna pignorat ꝓ ſecurita
te dotis et lucꝝ fr̄es d' De ſ dixi ſ· q· ꝙpo
ri Idem d' vnō q̄ nō ſuſtiz oneꝝ ma
le· ꝑ' in pn̄o· ff· de dolo· c· ep· ānū ſuſ
tm̄ ſic ē marito q' nō hꝰ te' l· ꝓ oneribz
C· de iure dot ¶ Et tūc diſtinguwe m'
dū ſ̄ſtm de fructꝰ m ꝓpe et illi nō ꝛdunt
lucro ꝓpienti ut fr̄es ancillar ut ī
dcā ḡlo· et ē ro q· hꝰ nō ē m fructꝰ tū po
nō oēs fr̄es ſunt ad vſū hom ff· de vſu
fr̄u pendū ff· hō ponꝰ ē nō q· modū alꝰ
hoīs ut d' tyreo offi' ꝓ' tiom tū hoiēs
ē ḡuātos ut ꝓ mit' ſe aḷꝰ aḷi ꝑ poſſe poſ
ſidē ānū q̄m de fructꝰ ꝓpe et tūc ānū
fr̄es dan m dotē ut capitale ut q· ſt fr̄es
q· ſt ꝓ ꝛi ꝓ' l' q· nō ſumuſtū ut m fun
do lapidi fodino l' nō d' fructꝰ ut m ſilua
non ſecua vbi ſt' arbores mag⁹ et ſ̄les ꝛ
dunt lucꝰ marito ꝓpienti ſiue ſint fr̄es
nāles ſiue mōſtruales ſiue q̄tz animalia
q· ꝛ ꝓuens ꝓ q· ſba ꝛci nō mmū ꝛ ſpe
ſt' m glo· m fem pend' et m fundo ꝛcti
fodino et aḡſtin fodino ¶ Ir dico q· ſi mlr
dedit tuſtz hms mſdotz m dote d' mo
lmētū mſdotis ꝛdut lucꝰ marito ꝛ ſi
aſſtat m ꝛbz ānoꝝ q̄ſtato q· tz bar· m
le· fi· ff· ſo ma· et ꝓ hꝰ ca· l· et d' vſu
f· l· ¶ Ité ſi fundi ꝙ· ñ et ꝙ mānoz ꝛ ꝓ
tollꝫ q· ſunt ꝛcā zaba

Quero xxpxip· q⁹ de fr̄ēb⁹ qb⁹ pac
to dotali mortuo marito ēlum
vl⁷ q⁹ lucre⁷ nolē et dē mˡ cē cū
cē mˡ cē quēn ꝓtiet qꝺ mora debito
rus dotē nō ꝓstituentis et⁷ m lotū pene
ad h⁹ m·l· cū C· de vsu· q⁹ vl⁷ q⁹ pena q̄nis
mˡ cē qꝺ valz q⁹ nūc dotes dant⁷ in peniā
et de tūb⁹ intelligo ꝓdcā ſ̄z m peniā nō
t̄ dare q⁹ cadat mˡ cē n̄ qꝺ cē ꝓpt q⁹ di
to ſpāle in mˡ cē petunt⁷ q⁹ hēz nō ſit
mˡ cē q⁹ n⁹⁷ posſit peti qꝺ quen⁹ nup⁷
nōta ꝓ bar m·l· ff· penā· ff· de v⁹ oz· obli
na· et ꝓ bal in·l· cū allegas C· de vsu

Et nō et dixi ſ̄ q⁹ xxpxip· vō· in· Si
in⁷ in ēbz data fluſſ⁷ dos tūc ſero videre⁷
ꝓ ubꝺ nōta ſ̄ obſtat q⁹ mˡ cē lucri cup
tandi nō ꝓt peti nup⁷ nōta m·c· facti
ꝺ· ſentē· excoī· et dixi in dcō ū in·
Qđ obſtat q⁹ dixi q⁹ xxpxip· de hēte· ma
in obli· ꝑdā mulier ꝓ dote ēſtituta
da q⁹ tenē⁷ apputare fr̄ēs in ſor et ſ̄ q⁹
xxpon· in ḡne ꝯpiente cautionē de
nutrīdā dote ēta vſuz Sz ſ̄ q̄ſda
ad ꝑm⁷ rnde ꝑt q⁹ ꝙ⁹ ē mˡ cē dūm
vtendi cū mulieres de ſuis hēant dot
bz vnē ſi ⁊ nas nō hz oz q⁹ aliude vtil
ſcant et⁷ dūm nūcūt ad rēdendū
fructꝰ illi qꝺ ꝓto dotali ſuccedūt vl⁷
dicas q⁹ ſi et ꝑdcā ſ̄ vā mˡ cē nē ter⁹
mˡ cē aſſecto jur⁹ ea q̄ ſtrīb⁹ jmmo·
in dcō· c· facto in ū nō q⁹ mˡ cē l'di
cas q⁹ nō vt mˡ cē ꝓpt ſ̄ ut pena ro
uentionalem quigut q̄ſ h⁹ē quēmce
potuerunt dū⁹ nō in fraudē vſuz
q̄ ꝓfecto neq̄q ꝓſūda ē dicenꝺ ut de
ſe ꝓz apponat· n· tūa ꝓacta abſq
illa uſuraz fraude ad h⁹ ut ipē mu
lieres ꝓ h⁹ tedio effiant hēdes mariti
ꝓpt q⁹ ſuas dot⁷ fructꝰ ēripent et⁷ ma⁹
auferat⁷ ill⁷ jnhoſtis mā qꝺ defūc ſuaz
dotiū et nc mendicare cogan⁷ ꝓ q⁹
expandis nliſ fraudl⁷ debe⁷ nihil q̄
ſpālia ſtatuit⁷ jn mˡ de pig⁷· qꝺ leuis
et l' ordinē⁷ in glo· Qđ aīt ꝓdcā ſit
m jux ꝑ⁷ appn⁹ nā pone q⁹ tu m' mu
tues ſcūꝺ cū pacto q⁹ teneat⁷ t' t' die
ēſtituē nas vō nō⁷ pene dot⁷ ꝓtūte
nūc⁷ ꝓpē lucrādi posſe⁷ tūs mee
ſidei ita q⁹ lucreris fructꝰ vtz fr̄ēs
q⁹ nas apputarent⁷ nō ꝙpumbitur

in ſor· ꝺi vō pure et nō in fraudē vſuraz
h⁹ fuerūt celebrata q⁹ n· vlt⁷ ſorte ēripꝰ
nō ut vſura ſ̄ ut penam ēripio l'mˡ cē·
Ad vltō vide nōta ꝓ hoſti· m ſi⁹ de pmiſſ
et q⁹ ſtꝑſit jmmo· c· facto talꝰ na mˡ v
ꝺ pē Sz an in fraudē vſuraz ꝓſūma⁷ nō
certa et nō ꝓdcā ſunt⁹ ē enſſi et nōta m dās
q⁹ ſ̄ q⁹ xxpxip et xxpon· et ſ̄ ꝙlle· q⁹ xxpx
mˡ nō obſtat ſi ſeq⁷ cis opīo ꝓbꝺi nō te
nuit n̄ m ut dixi et lz pena quentional⁷
q̄ntitaz ſit debeaz ut ſꝑſit jmmo in dcō
c· facto et ꝓ⁷ jnſtit⁷ de inutil' ſtipulaſ·
nō tn̄ ꝓpto ſuma penito illꝰ q̄ſuēt q⁹ ꝓ
nō q⁹ ſ' dotīb⁹ debent⁷ fr̄ēs ꝓtꝓ⁷ p⁹ om̄
longe m gradu ꝙtēſſiōis plꝰ valerī⁷ maxᵉ
ſi nas ſ̄ patens ē debitor n̄ ēſtituēꝺ do
tēs lau· n· lxxv

Quero pl· ꝙ c· plēs· ē· ti· nā ſ' oī⁷ q⁹
creditor oz ꝓſigno⁹ ēmittē debitoi
ſi qꝺ fr̄ūbz ēripit ſoz deducit qꝺ
penſis lz vm⁷ cm⁷ ꝙcapit an h⁹ ſit vm·
Alīq̄ ſoluā dic q⁹ ſ' pig⁷· apputā⁷ fr̄ēs in ſor
ſ̄ m vendicē nō de pignō· ille vos jn glo
h⁹ vī⁷ mō ad· n· dic ut in glo jn dcō c· plēs
q⁹ cē ſo⁷ appellnē fr̄ēs q⁹ ſup ē deducēs
qꝺ penſ⁷ ꝓ jura q̄ allegnt glo· et d⁷ glo q⁹
plēs qꝺ penſe nō oz cē ſuppliue ſ̄ cē⁷ m ſ' de
ducende q̄ſ in q̄ꝺaz ꝑte nūcē ſ' fr̄ēs ꝓ fr̄ūbz
colligē ꝓ jura alle m glo· et ſi debitor non
vt⁷ q⁹ ꝙpſe deducā⁷ ēmittē dom⁷ deducā⁷
qꝺ ꝑte ut in glo· de pignō vid· ī· q⁹ plm

Quero pl⁹· q⁹ ſi reſtituē⁷ cē nō deducti
ꝙpter Do⁹ h⁹ dnm⁷ glo· in d·c·
plēs· d· q⁹ ꝑt pete⁷ nas qꝺ pēſas
debui l' ꝓ pignoraⁿ⁷ ꝓ jura q̄ allegnt ꝓ
h⁹ ēmittē⁷ hoſti· ad nōta ꝙ eū d' pig⁷ cū q⁹
et ī ſua· c· ti· de pig⁷· h· q̄ effimiē⁷ vī ſed
nūq⁹ creditor⁷

Quero pl⁹· dic in d·c· plēs q⁹ cre
ditor oz ſ' apputare fr̄ēs pignoris
in ſor· an apputare teneā⁷ ſo⁷ ꝓ
ceptū an q̄ ꝓpi potuerūt Do⁹ hanc
ꝑtē tanē hoſti· ī ſua· ti· d· pig⁷· h· q̄ effi
cantur ū ſ̄ m⁷ vbi tz nō apputā⁷ ꝓ⁷ cre
ditori ſi voluit n' fecit⁷ in fraudē ſ̄ bn⁷ cō
putat⁷ ſi nō lotū⁷ q⁹ locari q̄ſuerat qꝺ
ut debitor pignⁿ⁹ cōꝺ⁹ Quere ſ̄ cū q⁹ non
q̄ſuerat locari ſ̄ debitor ceptuit⁷ ſe locare⁷
et creditor nolit⁷ vide ī' plem⁹ ꝓ eū Jo·
calo⁹ in d·c· ſi plēs in ſuis addicionibz d⁷
q⁹ a q̄ſtm⁹ de fructib⁹ ꝙceptis l' q⁹ ꝓ
potuerunt an q̄ creditori ſuis ſatisfeā

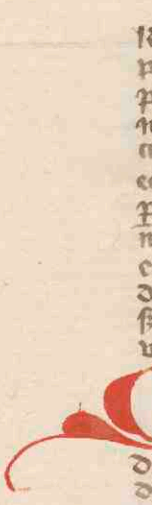

m sorte q̃ appellare pignoris vsu sꝫ
fructu deductis cõpensꝫ de vsu. c. j.
et ij. cõspece iste nõ debet cõ sicp fluc
tu. ff. de ed. vendi. infido et ita tm
cõspece st deducende sm̃ ꝑ̃ re et
p fetu. bz colligendis st nãq̃ fec̃ de
pig. in sua ꝑ̃ tꝫ. etiã re don. dedꝫ
erat cõpensas ut dr̃ bñ de vbis c.

¶ De nã pignoris vide j. q. c. lv
m. in pr. sup. et in 2a ꝑte q. j. ibi
restituendu est. ¶ Et nõ q. qñ aliq to
lore q̃sito fraude fiunt iuri can. q
vsuras ꝓhibz et cor. ꝑpetuo fauet
deꝫ. s. tñ fuit de ꝓtractu pignoris ad
istm emptois q. ꝺ. quinq. cõpõr q
tracto et cõ q. ꝑa. ꝑtij ad re emp
tum et cõ q̃litate creditoris de pig
to. de emp. et ven. ad nãz. ¶ Illud
nõ q. si fiat pac. m. int creditorẽ et
debitorẽ q. n. debitor soluat ad tm
pignꝰ. st creditoris nõ valz. ideo hic
pac. q. ẽ j. bonos mores et ideo al
phiba. ꝺ. si fiat pac. q. si pecunia
nõ fuit soluta creditor possidet nec
emptois re pignorata iusto ꝓcio cõ
tinuando. bz pac. q. ẽ ad vedi. con
sensual. 2a pac. ꝓcedẽs pac. l. cõ
missorie sine pac. q̃missorii q. ꝺ
2ꝑ. in pig. et si fiat nõ obstat qñ
reddi debeat si tñ tacite. m. retinent
sup. ꝺ. pacto re. ꝺ. fiducie d. iure nisi
do ad q̃stringat m. glo. sic. 2ꝑ. at pac
tũ t. s. q̃missorii in vendi si n. sic
dica. vendo t. fiendi t. pacto q. si j.
mese nõ soluis fundꝰ sit mempti tu
ta. ẽ vendio. ff. d. l. q̃misso. l. ij. di
ta de pacto. l. q̃missorie lacꝰ. j. quel
tione sequenti.

Quero ꝓlo dixi s. q. ꝓpter ti
mem d. l. q̃missorie. nõ q̃
committa. ¶ Ideo de pig. c. sepe. qñ
et q̃mõ q̃mitta. glo. ij. dr̃ q. pac. m. le.
missorie fit hꝰ. nõ vendo t. fiducie ti
tuz. tuo ꝓcio pti. ꝺ. pac. t. adiecto
q. si iusq ad mensem nõ soluis ꝺ. fiducie
sit mempto q. ij. ꝑtie vendi. e. pt. sꝰ
qdiu de. soluꝫ et c. in ꝑtie venditoris
ute velut vendi. ꝺ. soluꝫ q. si. d. pac.

venditoris ita appo. // Item q. i. sit. d. usu
ra. m. ꝺ. vñ qꝺ emptꝰ fiat vendo t. pre
diu. s. pacto q. usq ad duos annos e.
l. hẽs meꝰ. f. soluẽdo e. l. hẽs meꝰ. prdiu
ꝛcipabo ij. n. ff. fruc. tuos ut. C. de pact
int. emp. q̃missorie q. nus. q. qñ ꝓtiu
est. usꝰ. et n. l. fit mẽ. fraude usuraꝝ as
q. q. de emp. ad uzaz et d. pig. i. C.
de pactꝫ int. emp. si fiduci. ꝓfui. tꝫ ven
dr̃. fi. in fraude usuraꝝ q. eo q. ẽ modi
cũ pciũ. 2do. valoris ꝛci et q. eo q. ad ul.
sor. seu fructꝰ. ꝛceptam solui. q. vedi.
ꝛcindi. et q. eo q. emptor usuras nõ
q̃sueuit ꝑ. hꝰ. m. dns. c. ad uzaz et c.
illo vos f. osti. et bñ. e. q̃stus. ¶ Dicat
vt. dz. c. fine. de pig. pac. l. q̃miss.
rie. ꝛpba. ẽ in pig. et l. d. pactꝫ pig
noratitijs. l. j. et. m. Dic ad. fit pac. m
si ad tle tpꝰ nõ soluero. 2ꝺ. fit tua et hꝰ
ꝛꝑ. ut. m. dcõ. c. fine. et. m. iuibz. alle
gn. ki. ii. glo. ad. fit hꝰ. nõ. si nõ soluero
j. mensem 2ꝺ. fit tua iusto ꝓcio tuo. ex
timanda et hꝰ. lz ut. ff. de pig. l. si fundꝰ
vbi de hꝰ. ẽ. ca. fortis. ad id. C. d. iu. do
mini. l. fi. in fine valz. n. de pac. m. nõ
ꝛpba. ut. r. et. is. nõ ꝛꝑ. q. nõ ẽ pac. m
l. q̃missorie nõ. n. time. pignꝰ ꝓ de
bito. ff. ꝓ iusto ꝓcio. ¶ Hinc arguo q. ꝓ
valz pac. m. l. q̃missorie. ẽ si dicat. q.
pignꝰ 2maneat ꝓ debito. ff. de q̃hen.
emp. l. vl. ꝓ. 2do. ¶ Do. aut fit pac
tũ int. debitorẽ et creditorẽ et nõ valz
ut dcõ. c. fine. a. int. debitorẽ et fide
iuss. et valz ut fiat int. hꝰ. q. dr̃. hostiũ
si fiat fraus de ꝓ. ad ꝓ. dr̃. ut de
emp. et ven. ad uzaz et nõ ẽ de ꝓpo.
ꝛtema. Idem si debitor dicat si nõ soluero
do t. ꝑ. uzaz cum. nõ soluti. q. nõ valz ff.
de solu. ita ꝓdicit. Idem si dicat nõ luz
inꝑetuũ 2dimẽ. ar. de ꝑscꝛto. l. cũ ꝓ
cessit. Idem si dicat hẽas 2cm̃ in feudum
ar. de alz. etiã nõ alienadis ad uzaz.
Idem si dicat ꝑpetuũ nõ ꝛpetã ut i
dcõ. c. fine. idem nõ valz. si 2mittat bñ
fi. cum. et. l. ar. d. foro q. ꝑpetẽti. si dili
gẽti. ff. de pactis. l. si vn. ꝗ. illud. q.
valz si ꝓmittat pena si ꝛpetat. ff.
si. q. in fraudem. l. ij. ꝑ. a. ñ. et. C. de
usu. ita allegas. Si tñ uzaz nõ ꝛe

archi· m·c· si ns̄ vsuram &c. n· nq· distinguit s̄c· a· capies ad vsurā p̄stat ēm a· p̄stat octo⁹ tm̄ p̄ cēt p̄stat ·c· no· ar⁹ dēd· c· mons & &c. p̄ m· q· v· d· omden· et· c· aī hō ·Aliqs· i· suo c· ti· ar· c· n· m· d· q· n⁹ lz induc hoiez ad p̄ tendū lz tm̄ p̄ro vt alt⁹ ad bo⁹ suum hā et de⁹ vt· oēs p̄ro ad dū bo⁹ ut d· nugis m· euāndeton ita · i· ppo⁹ n⁹ no lz aliquem induc ut mutuet ad⁹ suram lz tm̄ ab eo q̄ p̄at⁹ · h⁹ fr̄e et v· frat⁹ exors· nunc mutuū ad vsurā ppt dū bo⁹ q· · subuc⁹ sue nūq· l· alter⁹ h⁹ chōs n⁹ mf· · f· ecclīa· li· nūtas ·a· ā · extrema & aī hō nōbr· dapnū sim· det· l· nō lem̄ pecuniā patē· si nō ac cpet ad vsu· et · monal· p̄ q̄ta ne cessēt lz h⁹ fr̄e nō detiat ars l· frā & inte⁹ cantatores Q Illi dicit q· p̄tet· mō fr̄ dans q· si nō cēt capiens nō ēss dans ut· m· c· nō satis d· symo· vbi putant· ita tm̄ symoniaq· illi q· qui ḡrant pecuniaz p· ingressu religionis ·d· et dans et · vide et h⁹ dicet · jo· an· m· c· sup· eo· c· ti· q· dē tenz· indistincte id dē p̄tz p· q̄bz ff· dnō dene· in fi· q· d· involuat· fez vna p· ·a· aī ·a· q· pmīt· mandat· si· n· nō · q· capet nō · q· dnet et ff· dnō dene· nō satis · glo· si nō ez et q· octa⁹ dapm dat dap· dedisse vn· de minus· c· fi· Jdē capies et peccat· in spm sanc· q· sacrilegiū· p̄hī· · et q· capisce· de malo· p̄dit ut d· glosa· nā capisce· Q Idē dnō non placz q· busdā q· dicunt q· capies aīo non peccat aī nō · vsu· q· n· lucra· spērat hāc et ro· dnī · · mē· dante et capiente q· dans · volū· p· capiete vestz nūcius· q· nūcius quatus q· a fu· to ut· i· c· si q· eo nūc· dicit si q· ppt nūc· fames · q· iudicat· fieat· q· fuit · vacua vestz · q· potiū dz pecte p· q· eū dominus · q· fuit Q Ibi damat· q· m· q· n· d· mercatores· d· nō esse p̄tz q· vexatōes redep⁹ · ad h⁹ d· simo· dilcs· p· m· d· ostiū p̄t· catat· jo· an· nouella m· d· c· sup· eo q· opiō · q· dicunt q· capies tm̄ peccat sic dans · nūs· q· da· nā et si mutuasset q· m· h⁹ nō ligaret Con· dz· jus· hu· c· j· et c· debitores & dicat

p· q· dicit q· tute · cape pecunias ad vsu· p· virtuoso ope· s· ut ī edificij ecclīe · ad p̄ū op⁹ fiat & nō · hūe cape vsu· ppt lucru· · lasciuiā faciendam & h⁹ non· plac· · indistincte lo· q· nō · lic· capere pecunias ad vsuram p· ope virtuoso et h⁹ p· tpe· m dō· c· sup· eo· c· ti· et h⁹ vñ ex opus virtutis ut emptum seu cupa redimeret· tm̄ h⁹ lic· in dō· c· sup· eo Q dicēs dicunt symo· et jo· an· q· vsuras nō dedisset pecunias ad vsu· n· fuisset instigator· q· capiete q· penitet se vnq· fuisse fenerator· et · to· cū p̄tat capiens · in q· bus· vsuris opibz bonis p· illa pecunia· exponat q· nō faciendo malū ut bo⁹ m· scis· · n· · nō est restituend· et· c· nō stanc· q· n· v· Q vsura · c· nō dedisset pecunias ad vsurā lucr· · capiens nō fuisset q· fuit vn⁹ alt· p̄ns q· · recipisset et tunc dī milite constanc· q· · q· capiens pecuniam in vsu· et ma· q· se· si omittit capere pecunias p̄tat si eo eo q· capt· pecunias ad vsu· sequit· magn· bo⁹ q· ei · · pecunia· nulli· pauper seu ecclīe dispari· l· aliū p̄ia opa fiant et eo omis· p̄ia bo⁹ se· q· dns ea· voluit· vsu· et dedisset· c· nō ad vsuram esto q· nō · capis· set et tūc ns nō tm̄ p̄ · ampe pecunias ad vsu· & p̄ rogare vsuras ut det · · pecunias · sb· vsu· q· · semp· · · oī· cū sit p̄ria dare pecunias sb· vsu· mi· tm̄ p̄tat si m bo⁹ op⁹ dat q· m· malo Q Et si di· cat· q· nūq· · faciend· p̄ria p̄ bo⁹ vt dō· c· nō · putanda & p̄ria · dare opam ut ns teneat· q· nūq· deo cape Dico p· m· jmo· q· vsu· · sp· dare sb· vsu· p̄ria et h⁹ dē ipē nō suadeo p· dissuadeo pocu· · tm̄ ei bo⁹ li· nō mitoria q· det mi· q· volo· q· uie· in bonos vsus q· q· det alū Q pl· q· p̄dō cau· cess· · patet · p· ope· virtut· & p· indendi p· illatu vō cū p̄tat et capiendo et p̄suadeo vsu· q· p· · illatu mu· nuaret vltio dē jmo pl· vidi vz q· si eo dimisset alt· mone pauper l· alū· p· opis mag· pricula corporis l· aīe· timet· time si mutuet pecunias · die l· frumenti l· aliud illi opi nām et rogato dare potit l· mutu are p̄ suade· q· mutuz sb· vsu· alia spem q· mi· m h⁹ pecunia· q· fiet m tūta nūc· · · abscondet· q· dō q· mi· duo mala fiu· dendum · q· euitat· mi· maio· & jmo· et

Jo. an. in dec. c. sup eo. ¶ Addit Jo. cald.
q. ad ist. ff. optie xxxv. q. j. moriz.
pz q. q. vti. fide illi. q. p. flos deos juat
nō ad mal. fz ad bo. nō se sociat pcō
illi. ¶ et ē hꝫ vide q. tpe plene sup sit
in q. de appnitentibz. ꝯ. ueauerūt sine
mique sine an solue. a fi. et hꝫ plaz tho
in 2a 2ae. q. lxxxviij. ar. vl. ¶ Jo
qꝫ inserit
Jo. an. pꝫ in. in dec. c. sup eo. q. qñ
vsu ē oio pato date pecuniā ad vsu. et
alicui dedisse hz nō accepisse q. possit repe
tere pecuniā nō tñ p ope virtutis ꝑ
ſcaīp ope mdeñ. ¶ Ego q. eo nō do sc
tis debinquendi hz accipies ꝑpt lasciuiā
l. lupu. petz. de vide glo. de iusiurā. de
vitores in glo. fi. vide gabriel dec. su
p eo. q. j. cū duob. seqñ. ¶ Jaspar de
cril. dns me bonomen. in. c. sup eo dat
tres q. ōes sup. 1tū q. ¶ Ego q. est hꝫ u
sa. pecuniā suā date ad vsū nūqm
iam. 2a. et cessante iuramento ꝓmit
tent solue vsu. solue. nō ꝓmet hz et p
cisset accipiendo. fz. a. accipies ad vsus
et ꝑ ope virtuosō inducens mutuāte
et mutuādo ꝓcurat q. ꝑpt bo. ¶ Ego
accipiendo ad vsum ꝑpt lasciuiā ꝓmit
tendam pecuniā. ¶ Ego accipies ad vsu
ꝑ ope virtutis nō nego l. indenti. ca.
puto q. peccat hz aīi. et hꝫ dico p rede
et q. bo. m. se. et mal. eius. ¶ Ego
suades vsa. ut pos. ut vsu. credat hz
pecuniā l. ḡnāl. abstineat cessante cā. ma
nifte. n. sup hꝫ ḡsilia. peccat. ¶ et dico no
canō cessante cā. manifte. q. de duob.
mal. ḡsilē dz ut min. mal. ꝓmittat
q. cui. f. ut fames sibi ē min. mal. ¶ Ego
dete ad vsuā et vsa. ḡsilenti fz ḡsilia.
a ꝓncto petenti ḡsilē seu suade ut ad vsu
credat. q. vsa. fame more. ¶ ꝓmittat q.
sup ope. pecuniā nō accipiat ad vsas dc
no. dec. c. sup eo. q. nō som peccat m eo
q. p illicita cā accipiat si ē m eo q. ḡsilat
vsa. q. eo q. cū mutuet. ¶ Quid si quis
vel. ꝓcesse fame morie l. alie ād op. vi
tuis q. omissa mag. pcula timerē l. ver
pore l. aliāe. ¶ Jo. dic. Jmo. q. si movem
q. theat pecuniā l. ad spem tpi. opi ne
cessarie. dz cognite ut eam dom. l. mutu
et. et si noluerit facere potit ei suadere
ut ei mutuz sb vsu. q. min. pcubat. q. si
teneat pecuniā l. ad m tanto nāe vl.
utilit. et mf. duo pecuniā suā dē. q. mag.
cuiuz. Jmo. ar. ꝓmi. di. nemi hosti. hꝫ
dec. c. sup eo. ¶ Quid ad de eo q. pecu
niam deponit ap. vsaz dicit Jo. et osti.
pō eū. q. si nō ammittet pecuniaz suā vsa
nō tñ vñ ans vsu. q. credet l. hac mē
te vt in copioso ꝑ vsuā lucret ei min.
pecuniā dare. vñ et ꝑ culpe ptingit
et si vō vsa. ab. tñ vñ vsuā exigit
at ab pecuniā suam ammittat ut tua
suet. nō ꝓmittit vni ad bo. hoiē p
tutore.

Quero pelip an dispensari possit.
ut nō sit pecuniā valeat fenerari
tex. hz sm. q. in. c. sup eo c.
fi. q. dic. Jo. ten. vñ salvo q. dicit vm. mo
dū legendi ꝓmi. q. mi. ab. de q. ad
dixi. ¶ q. pi solue. ap. ar. et ip. et. q.
ꝓpo. Jn vō ꝓmi. fz in jam ammisso cum
ēmitto bñ possit dispensari. f. gof. in
c. ꝓterea. et in glo. q. ad q. Jo.
de ligt. et ꝑ auth. in. c. fi. ꝓmi. q. v. et
plenissime ꝑ Jo. an. in. 6a pecuniā li.
vi. in 2as jurisi. meb. q. vide ad d.
mā. ni. 2q. pte. q. ¶ Quo. dn. an. sit pt ꝓba
dispensare in omnibz sit in cāl. bz in
sibz de q. dixi. ¶ q. pro. Jn fi. v. et. ā. pt

Quero l. ē. ptracto vsu dete
ta. l. ꝑ nō mos pstica. ptracto
vsuarij. ¶ Jo. hosti. d. emp.
et vendi. ad mag. dic. q. ꝑ siū. ep. hꝫ
mutuū pecuniā si tredit. dic. nō mutu
abo fz pacto sit emēdo ꝑ e. ꝓcio et red
dē illas ad cūē tpis max. fz modicū
pecuniā mitt. et ut dic. c. ad mag. ꝑ hꝫ ff.
ad vellea. l. q. ¶ Ego si tñ ccm. et dic
hosti. q. ccm. penā ꝓmissam vsa.
si nō solua. pecuniā mutuatā ad tē
mm. ꝓputat fraudulentā ar. de auth.
et ven. l. julianus. ¶ Ego papilianus
et ōes iuāmēti hz sup. m. d. ēuāgā.
sup hꝫ de jur. jurā. debitores. Jtē fm
Jo. an. expedie. dicunt q. vsuarij
dimiss. quib. mutuū fuit. quib. emp
ditaria. f. cū pacto de re ide. ꝛcon
ꝓa. et nō. ptracto quoniā illi. pacti
iudiz nos vsu. fecit. pticu. instru. emp
de. m. ad de re vende. ¶ Ego hodie os.

debitore q̄ fide vñ⁹ fit ſ̄ facte facē
do ſ̄ pur⁹ inſtru· ven· q̄ n⁹ volunt
fē pac⁹ de re ēdendo ē p ad inſtru
ne ammitt⁹ mutuū ſ̄t volūt ep̄s
vera q̄ te p̄ti p̄ q̄ rei ꝫ tred⁹ ſit
mor⁹ ad obſtz eis c· ad mat⁹ d' iur⁹
iur⁹· ſ̄ alij ſo⁹ c· ſorte et vſu· non
fuit· inſtru liberacois n̄ fiat eis con
feſſio p debitore de ſol· ſ̄ nūcia⁹
vſurar· ſ̄ q· ꝑ ſtrud· ꝫ p inſtru⁹
q̄ cauē· q· ſtim⁹ ſmiſſio⁹ et dō⁹
et q̄ntū eos vſurar· intelligere· ſ̄ficie
h⁹ p̄ō q· p⁹ias as eos teneta ſſe ſ̄ Jo·
an· q· ſoret durē nā dō⁹ liberē ſcāt
valz ꝛmſ⁹ vſurar· ut nō· m· ꝛen· p̄tm
li⁹ vi⁹ d' ꝛeip· iur⁹ et dicē· m· ꝛa· p̄te· n·
dxim· ſ̄ ꝛ Jo· an· q· vicianda eſ
ſent nūa ſup h⁹ p̄ſtim· ſ̄ ꝑ· pud⁹
ſ̄ ceſſi⁹ nō⁹ ꝓtrahant ſi p eos q̄ ſol
uerunt vſu· a q̄ ammiſ d' oī ⁊ē q̄
vſa⁹ ſoluiſſent ut ſedes impediat·
repete· ceſſionariꝰ vō ip̄os ē amic⁹
et de ip̄o confidunt ſ̄ ſ̄ q· fuit q̄ m
florenoꝝ vendicois florenor· ſ̄ alt⁹ mōete
nō vō mutuet ſ̄ aū q· in ſta⁹ d' mitt
ſe ponē pecunias ad ſ̄ luce et aū vel
uce de ſtrā luc· aū in venetiā⁹ ſit m⁹
cos· Sic̄ et alij q· vendūt mores pū
pecū p̄tm et h⁹ q̄fiꝫ inſtru p⁹ca
ū debitor nō ſtrat mutuū ſ̄ pecunias
cuit ab eode ꝑ mor· ſ̄ m eo q· eo
ꝑ ip̄o ip̄os p̄ſtiꝫ· q· eos ꝓdent ſ̄ ſtare
do inſtru· q̄fiꝫ in ꝑ· alij· q̄ſāgumei
l' amici Modie· pullulat q̄tract⁹
trahor· p venetias l' floren· ut q·
debitor vt· pecunia· creditore ſ̄ florē
venetias ut de· ſ̄ floren· aū tū debitor
vel· eā venetiis n⁹ mitt· ſ̄ nō ſ̄ q⁹
tat· ſ̄ valut pecunia floren· in eo
tpe l' fio et tanto plꝰ ſoluit debitor
q· tū ſtracto ſi nō fiet aū fraude nō
ex illinc· ſ̄ d' Jo an· q· de fraud· q·
vſuram p̄ſti· et tot ſ̄ fraudes q·
difficulē ꝓmittunt· de vſu· clem·
·j· ·ſ·· ceū q· peſſim⁹ gen⁹ eſt et· pre
ſump eppedē· nūabz ꝓtrahē· de ſpō
vemens de vſu· in ſtatut· ·ſ·· de vſu
·l· cum ſ̄llegens fraudē· n· mitras bn

ratrias r· ad baratrom eos ꝓduc⁹ de
iſtl vide hoſt⁹ in ſū· e· ti· ·ſ·· q̄liꝫ q̄ſtus
et d· piſt· illo vos· d· iurāt· ſ̄ ep̄s et
de vſu· aū in dyo⁹· et p valē· in dō· l·
aū alle· c· de vſu· vide ſ̄· Lyon· q· et vi
de nō de fraudib⁹ vſurarū ſ̄ ꝛ⁹· q· ſ̄plic·

Vero li· andans ad vl⁹ ſor· vbi
nā pac⁹ mitt· p̄ſuā· q̄ſ̄ et libe
ra· dare Et mor· p⁹ q· n· q· nemo
p̄ſui· ꝓtrie ſuī ſen donare iudē· ff· de
pba· l· aū d' in debito ·ſ·· j· et d' ꝛnūcia ſu
p⁹ d' ſtitu⁹ ſ̄ po⁹ ſolē· de p̄ſup q· vi
ſ̄ mō⁹ ff· q· nōt· Jo· an· ſup· ꝛea· p̄tz
in· q· mūtualibz ſ̄ ij· ca· luſpna vlm hoc
op̄ſſe formal· diſputās ſ̄ Pteā aū debi
tor ſ̄ſtat ſe nā· ad anthreo obligⁿ· de
teſta· aū in offi· d' donac· c· ſ̄ ff· de pe
tic̄ hēdita⁹· l· ſ̄ ꝛ ſi ·ſ·· q̄ſulunt ſ̄ vi·
pon⁹ q̄ſtio q· ꝛtracto et multo⁹ d' ꝛe et li
potiſſim aū ep̄ e· penuma q̄ſ̄ et ſi in ci
pac⁹ mutuata mlti⁹ luc̄o eſt· ut ſepe
q̄ſ· ſi ſi ip̄e n⁹ ad vl⁹ ſor· ſoluit debitor
ſe ep̄ tuc̄ ꝛtr· q· ⁹ dato p̄ſui· q̄ſ̄ do
re ſ̄ ſi durabat p̄ſui· virtu ꝛcep⁹ois ſor
ad ar⁹ ar· cor· q· nōt· glo· ·l· ſi non
ſor· ·ſ·· ſi n⁹ nō ſ̄ ff· de q̄ſtio· in debit·
de iur· iurſ· debitores p̄nt tm tuī et ·l·
ꝛtrē q· p̄ſup⁹ tl· ceſſare et p̄ſup⁹ nāq·
p̄ſup⁹ tollit· d· p̄ſup· ill⁹· et· c· leg⁹ ſ̄
mlte forē⁹ ſi ſcp̄ tuq· dom⁹ ſ̄ ſtrictz·
q· libere ſoluit et nō ſtrictē et tuc̄ nō ſ̄t
locus alicui· ff· de v⁹ ob· l· q⁹
·ſ·· aū ita nā vidi q̄ſul⁹ p mlt⁹ doctor⁹
famoſiſ⁹ ff· ꝛ⁹· d' v⁹ mtl⁹ g⁹ n' p tre
dit⁹ vſurare p bā· ſ̄ h⁹ q· t· p q· de
fraude q̄ſtrz nup· ea q· legū· et nō ſ̄
de ꝛeis iuris· c· n· li· vi· vid⁹· n· ſe·
p exp̄ſe q· ampl⁹ mutuo ſ̄ ſtrictē
et ·l· ecclē· q· q· volunt creditores ſa
ſiunt ut dila⁹ ꝛ heant in ſtitu⁹ ſ̄ ſ̄t
et ſ̄ volunt ſcribant et q̄ſtebum· ad
h⁹ q· nōt· Jo· an· m· c· ad audie· d' ep·
et ven· h⁹ tm̄ vē liberalit⁹ et ſ̄pl· o
pabā· q· opabil· in aduſa· tuſc⁹ on⁹
p̄dī q· et ſtrē· ſ̄ ſtabi· ut eaſ· tm̄
fiā ut nim̄ et id· q· ſcrib· glo· de pba·
lzis in clemēs et vide q· dicim· ·ſ·· q·
Ex·om· ·ſ· h⁹ [illegible]

Quero lr̃ nich̃ tempens de ꝯ s̃
ppiã· q· pſtiã· ꝛcã· ꝯſtiã· et nõ
dep̃iatꝰ ꝛapc ℣o· q· ꝯ· ꝯs
pſtiã· bono· a· nõ dato d' pſtp· c· vno
de pſtip· dicũ et ſue ſalutis mee tm̃
ẽtia pñt p̃ri nich̃m· ac q· ꝯm dicẽ· nare
dat ad vtilitz mẽbr· q· ſcrib· jo· an· in
ſpe de vſu ſtip p̃m ſoꝛ libelli et q· dicã
j· q· pone ℔· q· pbe· q· el ꝯſtuet
ad vſuram mutuare ℔ q· ꝯſtuent ꝯ
ſtuentiz vtebat ſil' dare ul' ſoe· mutuũ
l' depoñ ꝛpete et alii q· ꝯſtuant aliqd'
dare ul' ſoe mutuare l' pes̃ i'm depone
quod mihi ꝛbi de t' ñ' mal'm in ꝯſcpnã
do eã nõ ſit iudex ꝑmitꝯ h' lau· q· p·

Vero lr̃· pone ꝯs p ẽtã penu
me ꝯs' em' ad' ꝛddi'm ꝯm l' vi
m l' aſſem ſ' dendo tm̃ l' ſ' et·
ſuis heredibz ſil' vl' dom' el vtpoſſ an
tiꝰ ꝯtractꝰ ſiẽ liatꝰ ℣o· d' ꝑmo· e·
c· In cuius rẽ ep̃ hanc decretali ſ' epo ſoꝛ
q· iſte reddit' annuꝰ nõ ep̃tedat ꝛddi'm
que iſte habuiſſ ep̃ tẽã q· p· tãta pe
cunia emiſſ li'm eſſ· a'as nõ· e· ꝯſtituit
dicunt tñ ꝺ' ſ· ꝑmo· q· ſi ꝛddit' ẽ ꝑpe
tuꝰ et ſi ſit maior li'm ẽ ꝯtractꝰ q· li
'm ẽ ꝯſſenbz ſe dñpe uſq; ad dimidiã
iuſti p̃ti d' emp· et ven· dilq· ff· de mio
ribz· l· ꝑce ℔ ℣· ſi q̃s ñ· d' decep·
ul' d'midiã iuſti p̃ti vide ſ· q· Cũ ꝑ
vide d' ꝛꝛa· q· laq' et clam· ſ· q· ſequẽti

Vero lr̃· Quid ſi ꝯs ꝯſtituit do
mũ ſuam ſenſuale m' p ẽm pe
cuniã q̃ te q̃ ei ꝛdo ul' ff' ſe ſen
ſuale ſim' nõ hñtꝰ ꝛla· ad ẽtã ꝛe· em
iſſe ꝯtꝰ ẽ liatꝰ Vl' quid ſi q̃s emat
ꝛeddit' ãnũ caſtri ad uitã ſuã l' ſuã et
heredis l' ad ẽtã tp̃m tenẽd ſenſebi· ne
el ꝯtracto vſuarij ℣o· ſ· ꝑmo· in· c·
In cuius rei ꝛcitꝰ opiones Etiam
miſſedo tñ q· p̃ñt p̃ dicũ q· faciat in·
ea pte q̃ pḥibz mihi vedi vlt' iuſtum
p̃cium ꝑt' ꝛeddz dationẽ p̃ñ vt vbiũ
q· p̃ñt nõ ẽ ꝯſoꝛe valoꝛi ꝛi ꝑt' ꝛeddz
dationẽ ꝺ· ſit illi'm uta p̃t' indua ep̃· e·
ꝯſulunt q· tñ mitt' ꝛe· eã dilã o' c· ſi· e· ti·
℔ p̃t' ſoe· ꝛdi ꝺ' q· illi vendebat ma
iori p̃cio ñ ſi nõ ſit longe maior nõ

ſ' phibnt· q· q· ſat' q· nõt· ꝺo· ꝛem·
q· m· quicũq· ℔ dixerit q· ꝑ tue emerit' ſp ẽ li· ꝯtractꝰ cũ ſ' ha'm
ñhenbz ſe decipẽ in p̃cio· l· meſſe· q· uo
ſtrũ a'as l· m· cũ ſedꝰ· penl' ff· de m
noribz ℔ dicit et forte vñ ſ· ꝑmo·
q· ſi ꝛeddit· ꝯſtituant' añ ꝯtẽm l' ven·
dones ar' ſue ſint ꝯſtꝰ in ꝛe ꝑii in do
mibz l' poſſeſſ' l' a'as h' l' in p̃'a p̃ii
ſiu liberti l' ruſtica vl' ar' l' no· ℔ ℣
ſue ſint ẽti ꝛeddit' p̃ii q· ꝛeddẽ· ep̃ ſli
is ſue mẽti p̃ii q· emit ꝯtã ſtrũ q·
papiã· de añq· domo de ope cõi p̃·
℔ ſue ſit ꝯtractꝰ ꝑpetuꝰ p̃ii q· ep̃
dicẽ· ad hẽdes ꝑtinaꝰ ñhen'm ſue ſit
ad uitam hois ſue ad ẽtã tp̃m p̃ii ad
v ãnos ℔ ſue ꝛeddit' ſint m· petuã
l' m· a'as ꝛbi et' ut' ꝑmo· a· ꝛcc ſſ' aute
hũc ꝯtr'm ẽtã ꝯſtꝰ et tũc liatꝰ ẽ ꝯtꝰ
a' de nouo ꝯſtituẽ· et tũc nõ li et ꝑ· p·
ctãũ dicunt' ſe non curare a' ſſ' ſit·
m ẽtã ꝛe· an võ m p̃'a l' m· petuã· n·
ẽ· ut' ſit ẽtus l' mẽto ut· p̃ii p· l' ꝛp·
ſuẽto ut· p̃ii q· d' el' fundo hẽt· m· l' m·
p̃tẽ ſtrũ l' mi· p̃tẽ luc' ꝓuẽnẽt ep
opis iſt' ſeſtual' ℔ ſte nõ curent em' ꝛe
ſſ' dicunt ꝑpetuo an võ ſ' ẽto tpe h·
mtatꝰ et ꝛeſtrictꝰ oĩb' hñs cuſibus
m ſſ' p̃' ꝯſtitꝰ ℔ dicunt iſti ꝯtrac'm ſo
ꝛe liq'm et nõ ẽ vñ ꝯtr'm emp· et ven·
monen· iſti q· hi ſt' oĩa ſba· ſtia· h' ꝯtꝰ
hi· n· ẽ· mors ſ· ſſ' ñ· p̃' ꝯſtitꝰ ℔ ſue ꝛdo
ꝛeddit' l' ꝛenon l' annona ꝛc· ſ· ſanc·
ſcñ ẽtã· l· jubem' in p̃'o ñũc de·
ꝛbz emẽ· nõ alienandis· ab anaſtaſio
℄ de heredi· ecc̃ſ· l' ven· p to'm ℔ hi
ẽ ꝯſtꝰ p̃ñ ℔ ẽ ẽtã p̃ñ et· l· mitatꝰ
ſue ẽte petuẽ· q̃ tas q̃ dn̄· p hꝰ ſſ' hꝰ
ꝯtractꝰ ẽ ꝑſectꝰ ℔ hꝰ alle· ti ñũc ẽ
jubem' in p̃'o ℄ de ſac' ſcñ ẽtã· in
ñũc jube' in p̃'o de ꝛbz emẽ· nõ a
lienandis· ab anaſtaſio ℄ d' hedi·
ecc̃ſ· l' ven· p to'm ſ· ꝑmo· ℔ poſſit võ
ut ꝛ℔ jo· an· ñi dcõ· in ẽtã· ſim' dicẽ
tenend' q· hi ꝯtractꝰ ſue ſint ꝑpe
petuũ ſue ad tp̃m et ſue ad ẽtã ſ'm
ſue ꝛglaꝛi ſ' p̃miſſi ℄ de ſac' ſcñ·
ẽtã· l· jube' in· p̃'o d' ꝛbz emẽ· non

q̄ sit cū voluntā nō ē m eis ꝓpe mutuū
ꝑ gratiā emptois

Quero lui utr̄ qstitu rēdit̄ pe
tūmaz l'aīaz rect̄ ſ bladi vīnz
hȳl in re aīāz l' ꝑ tā m ſ et q
pedies m re pubcā ⁊ do. h. hoc
doctor in theolā magn̄ m sino tēp
gratiaz vsitat in l. q. rūdz ꝑ tēz q
q̄ qstitu rēdit̄ pecuniāz l'aīaz rūbla
di. vīm. et hȳl in re ab aut ꝑ l' vīm
ſ re l' gīnte hui m ſit ē et eoꝝ pedies m re
pubcā dn̄o h. ſtat mtiōe rēm et eo cōli
cū cū dīscōe deūn et cōitate ꝓbaē cō
ſtituē cū debita discretōe et cōitate rā
dit̄ in re q̄ ꝑ ea mitēde et ob hāc cām
ut ab aīs rēdit̄ ſuſtentent illi q aīs
ꝓſunt in ſpūalb⁹ et ē illi q ꝓſunt in
tūlibz et tpālz atz ē ut in ſuſtēte
paupes et mlm et ſui dei in religio
mlz et eoꝝ dīno cultui vagāb⁹ ſre mīti
et ꝓbz adiuuant rēti de cētū et ad
ſequēdū a deo bñdōz et multiplicā
tū in ſpūalz ſīt in tpālz et ē ut eo ill
rēdit̄lz fidē hoſpitalia cēte altrna
mōſtria et aīa ad dīnū cultū ptīnēa
impediam nec p mūnōe et defēōe
et bono ſtatu tuitōis aīāz q̄ ville ea
ptē. lit̄m ē et eoꝝ pediens in ē pubcā
ſ hō vēā q̄nā de ſe nō ē ſi aīāb⁹ ꝓ te
ipē ꝓ veto teſtō ſ. de decīs et ꝓmi
cīs et aīāb⁹ muneribz ¶ Itē ꝑ⁹ auū te
noui teſtī Itē ꝑ⁹ ipē rēē nā rēdr
tur vt ill q̄ rēdis ꝓſunt ē hīſſe q̄ ad
deū ꝓtīz ten ꝓſudent de rēdis vite ut
ab eo ꝓteritōlz et tpālz laboribz et
curis ſuſtentū liberēq vacare et m
teīdē ꝓnt eēdis et laboribz q̄ milto
nobiliores ſunt et fructuoſiores ad vere
felīt ōſecutōz magſ nām q̄ labores ar
pales ⁊ ſ. ꝓuiſio gēnis ſi' ꝑt ꝓ rēdit̄
ꝓ ut deūn eſt h⁹ ¶ Q̄ aūt rēdz tūr ap⁹
pa ad tēz. h. dī nos vob ſpūalia
ſeminā nō magm ē ſi nos carnalia
vēā metā hāc rēē ē ſtudētes vete
ris l. n' accipiebant de poſſeſſōe fēm
ſitor ut hȳ deuēīt ꝓmīſſ. ⁊ dns eaī
cōr hereditēs ſ. ꝓ ea q̄ m lege do
mī oſtā erant ut offerēt dnō ſacer
dotes accipent et de ꝓſē vincīt atq
te libere dīno cultui ſme ꝓtōlz oīm
pactōlz et laboribz vacarent et ob hō
et dilēōnī ꝓxī. Diſtricte ꝓcipiendo dn̄
ꝓpō Cauē ne decimās leuitaꝝ mōſ tpā
vſurās m ten ¶ ꝑ ps aūtē ſ hȳs q̄ aīāb⁹
ꝓſūt m tpalb⁹ aūt mōſ ſ. regēs duces m
tres iudices et rēt rēdōes ꝓpli ac rei pub
lice ſīā rōle et iuſtē ē illis qſtitu dāri
rēdit̄ ſenſit l'ēbu vīl vīāt q̄ bñ
ꝓſunt in tpalb⁹ et aūtb⁹ q̄ ꝑ defen
ōe re militant et eoꝝ ab hoſtib⁹ et latro
nib⁹ defendant q̄ ꝓnē iuſtīā et mi
tātē aūt hoīēs ꝓcurant et qſuāt ſb
ūb⁹ alīj tūquilla vītā agūt ēcles nāz
cū bñ ꝓſunt mīſtri dī ſunt ut ꝓphīs
dr ꝓxī. ꝓxī. q̄ et ēbū dr ēe ꝓſtādā ꝑ
dns mītōtūtē an licēt ſſm dāri ceſāl
et q̄ ſt' dei deo mat. ꝓpīj. Et bēs Jo.
bap ta ad milites Dicebat q̄tēt eſto
te ſtipēdijs vrīs ¶ Itē ꝑ⁹ de ſtatu dei
in ſīgnoribz et eoꝝ dīno cultui et oroī va
cūn bz ꝓz eoꝝ ꝓſōe ꝓpt ꝑ⁹ aūt tēēs ſīn dī
ꝓſunt q̄ns in ſpūalb⁹ et ſi nō occ in ad
miſtrōe ſac tor l'pdicōe l' hȳl ſūmo
pōtīſ l'opōe occs tm ꝓſūt et ꝓſūt vi
te mīto et oroē Itē de fidei ōe et rēē mōſ
tror ⁊ ꝑ⁹ nā lex dīna vīuſq; teſtī
noui ſ. et veteris dn̄ ē ad ordīādū ho
mūcs ꝓpt̄e in deū nō ſom ꝓmtōres ar
tius metſ ſ ē ꝓ q̄dā ēpticōa opa q̄b⁹
hō ſuā ſuſtītē et dīnā hōnēſtīē dz
ꝓfitī t̄a aūt opa ad dīnū cultū ptīnz
deo ſolēpnit adhibendū in eīs et tē
plis ad h⁹ qſtructū adhibūt ill q̄ dei mī
ſtri ad h⁹ ſpā ordīāti vīl rēdit̄ mīſtri
tolendi deū ſūt ſacra vaſa ſac veſtes
et ſlā et t̄a in l. ve. vocāb ſac Dz
ꝓpediens ꝓ debīm ē et mītōm in re
pubcā t̄a ꝓcurāi et fidāri q̄ valde ēūt
ſi' ꝑt q̄n ꝓ tūb⁹ ſmaūandis ſt' ōcs rēd
dit̄ inſtituti ¶ Itē dr ꝓpē q̄ rēdito in
ſtitu ꝓnt lit̄e et iuſte in rēdz q̄ vſa nō
ē cax qſtipō l'diſſipō ſiue rēs ille ſint
īmoles ut agri vīnee dom⁹ et ſilia hīj
ſint moles ut equi ſacra oīa et hȳl poſ
ſūt ēē qſtitu rēdit̄ cū pīi q̄ ſoluūt
āīuatī octo l'ꝑ libre l'aīāz hȳl l'mēti
ꝑ q̄ ſoluā āīuatī q̄t̄a ꝓs ſcrūt l'quīm

petunie tradi^oe vsu· ē ꝺ ꝺ ꝺ petuñ
ꝺ nisda dat^ et n^a emp· et ven· mēve
nat sine ut tō fil' acquirā ꝑ ꝺ lapsum
tpis et ad ꝑplos sine ꝑ ſtū nūqz fin l'
annis ꝛeꝓnat^ mtiō^e plo ꝛcipiendi hoc·
l' p^e q^o ad uitā l' ꝑ se et hēdes sine sint
tessores suos ad iutum plūm ad ꝑpetu^m
nō video ꝙre ſt vsu· n^c·n· in aliq^o dict
emere tles ꝛdditꝫ ad iutum nī ad ꝑpe
tuū n' q^o n^oz ē impiditas ꝑplo ꝛcipien
di vl^t sor· ad ꝑpetuū nī ad iutū n^m
ꝛ vite ē emp^o luz ſt solz appellant et
pallier^ vitū q^z ꝙma ꝛꝫ ꝓtract ſt'
petuā fil' dñi et petuā ꝑ totas ꝛapi
enda ß ē punt mutuū h^o ſ^c dottor Coīm
gof· de fontibz v· q^bz suo q· pmp vñ
ipē h· de cyta· q· ij· m suo ti^m· qlut
q^o hic ꝑt alius emē l'vendere ꝑ petuā
ꝛdditꝫ petuas l'n^oz ꝛcuī ciros h^o ē
ß ctā ſtū limitatiē pū vñ· ꝑ p libr
l' mētos pū nī l'anī· ꝑtē ſtenū puem
enisi d' domo l'agro ꝛ ꝑ ſ^t lanꝫ ꝛ de·
clarat· Et ꝛnd^t ad ꝛdz h· de grandano
q dī^t q· petuā ē tle quid ī ꝛd ꝑ nō mod^t
emp^o et ven· tāq; eōmū ꝛ ſtā sic ap
paret op dūs m ſ^t ꝙꝛꝫ de q^o agit hic
nō emit petuā fort^ ꝑ jus ꝑdom· ſ· ꝑ
ꝛpiendi petuaz ut emēs acquir^t ad vl^o
sor et q· ſ· acquir^t ſ^t jnē redit in sor·
suā forte ḡtus q· l' nī ros ē tle jus ꝛ
de^z q· ē ꝑtas uste ꝑꝛpiendi petuaz
ß modū illi^s ꝙꝛꝫ et h^o jus aiḡ·
ita tūte ꝑt emē sic ꝑt emē ius thsc
undi l' equitatem ꝑ fidē alti^s ul' jus
ſtendi ꝓalos ī muris alti^s et ī· de si
mīz vide ꝑ cuī h· de cyta

Quero hom· an hui^m sit ānū ē
mere ꝑ petuna ꝛdditꝫ petuū
ē^m hēditarios seu ꝑpetuos ſm q^d
dī^o nō nī^l ꝓcedat ſtanus l' nīq; amīle
q· ꝓcedat ſbaz ꝙꝛꝫ ꝑ^z nō h^d fidō
ſuo l' de nīq; q^a ꝛe sint ꝛdditꝫ petuaz
l'anī ꝛcr huī^o vsu quem^m hēdita
rios et ꝑpetuos et tl ꝑt alti^s ꝑ petuā
petuā ſ· Ad^o ad q^d dicim ſunt va
q^a de se nō ē et ānō clare ꝑz ꝛcēs s·
q· ꝓpria Nō pt alti vendē fidū

domū l'agr l'a^oz ꝛe de ñ omībz laboīb
et ēpſpens ꝺ ſ^t ꝛdditꝫ ānuos
ꝑpetuos et l'a^oz ꝛcr ſ· ctā ſtū ī^t pt et
vendē alti ꝛdditꝫ tles seu jus ꝑpiedi
ſmuaū ꝑpetuetles ſtā petuaz l'a^oz
ꝛcr ānē^o ſ' ꝑpet^e illi^s ꝛi ꝺ ñ ꝛdditꝫ tles
puemūt Coīm ꝛn^oz ar^z qꝫꝫ uste ēp
toīs· et ven· ꝛar^t eāle mē da^m et acquep^m
ß tl eāt^as ē nō pt m i^o qꝫꝫ ibi ꝑ ē pe
tuae ſi^a emū^z ꝛdditꝫ petuaz l'alnaz
ꝛcrū ꝑpetuū eo q· in ſucꝛſſu tpis magna
bi^t pl^s pueꝛet de ꝛdditbz m valore q^m
ſunt valoz ſime^s petuē et ꝑ ꝛdditbz·
date i^z nō ē eāt^as mē da^m et acquep^m
ß mē ꝛe acquīe et ꝑtū ei^s et ꝑ q^s tl^s nō^e
tractꝫ juſtꝫ emp· et ven· i^z n^c lintꝫ ꝑ
ꝛn^oe q· ē ſd' q· qꝫactꝫ uste emp· et
ven· nō ꝛ ſaut eāle mē da^m et acquep^m
q^s ideraūdo et estimādo ea ſ^t oz^s et q^dꝫ
nē ß ſ· eſtīā^oz coz q^s ad vsū ē^q coīl
in q^e venit mē hoīes h^o ē ſma tho
me in ꝛ^a ꝛe q· lxxvīj· ar· ij in ꝛn^oe ad
vl^m ar· et allegat aug^m de ciu^e dei li^o ꝛcr·
c· p ſ^t oo da^m et acquep^m ſ· ſ· q· vēnt
in vsū huī^m add^t dū^t mē ea q^m ē^as
v^oo ꝑ^t eſtā^t ſ· vsū huī^m ad ſ^t ad vsū
in q^e ñ^t et ꝛgulariē venīunt et ſ· h^o ī
q^s uste emp· et ven· ce ꝺz eāt^as ꝛcr
ad ꝛe ſ^t ut q^o ad q^m et ꝛgulariē vsū ūn
valeat ꝛ ñ^m ꝑ ſuo dato am^z ab emēte

Et nō ē q^z emp^o et ven^o vide^z ce mtio
ducti ꝑ q^s vtriusq; bono ſ· emēt et ven
dentis dū^o vī vn^o modiꝫ ꝛcr alti^s ½ eāt
ſic ꝑz ꝑ^o poh^z q· ait ꝑ q^s vtili^r ē mē^o
du^m nō ꝺz ce mīſſi in ꝙuamīe vn^o ñ
alti^s et ꝛo opoꝛtz ſ· eāli^r ꝛcr nō tem mē
cos^t ꝛtractꝫ q̄stitu Eāt^as ar ī vsū hoīs
venū mēſa^m ſ· pīū da^m nō ñ ē mve
tū mīmiſma ut^z v· eth^r Et ſi ꝛo ꝑtū
ēptedit ñ^tē valoris ꝛcr l'eq^o ꝛb ēpted^t
ꝑtū nōbi^t tollē^z juſti^e eāt^as et ꝛo nōbi^t
tanꝫ vendē ā vili^s ꝛe ē^s valentē ē il
lintū et mulū et h^o q̄ſmōdo emp· ⁊ ven·
et da^m et acquep^m ꝑ ſe q^o ad vsū in q^e
venit mē hoīes q̄ī^t et ꝛgulariē Ideo
am^z eāt^as mē da^m et acquep^m seu mē
tem et ꝑtū ꝺ ß q· alienā^o ꝛcr ꝑ ac^ns
ꝛdē ꝑt in vtilē vīnꝫ et detīne^m alti^s

v florenos ꝑ annuali ꝑcēm̄ quā pe
nias quitt ſitas in vtilit̄ ſuam an ſt
vſu Sc̄o Io. d' ligna · l · ſi · e · ti · D' q̄ pe
cunia ſt̄ mutua a d̄c̄ dec̄ ſiue h̄ vendi
pecunia q̄ no t̄ vendi' nā ſ' eſtim' q̄
dec̄ ff. de fideius · l · ſi ita · ff. de ōtr̄en
emp · t vend · l · p · alias ſ' ſ' q̄ no valz
cō t q̄ h̄ vendi' additū no ꝛefert ad
rem l' bō q̄mmā ſ' ꝑcm̄ t obligā ꝑ
ſonal' q̄ no vz ſ' h̄ emens q̄ de pe
cunia ſ̄m ſ̄ace q̄ t̄ tenū nūzrei q̄
pecunia de ſe no ḡmmat nec ff. ſ̄m ſ̄t
no ꝑmut ꝛebres et no ſ̄ces n̄ aſequā
bus ſale q̄modū Sz ſ' cūde ſ' ōtract' no
ꝑ defendi n' cāns oſtruere ſenſū q̄z
ſ' florenos d' ḡnet bō ſtrat no tñ
q̄ t̄ h' vīn mtl'go n' ſ̄et m fraudem
d' t̄ h'mōi de inſula in · c · vñ de lotā
et ꝺducto vide ſ' · q · ꝑpoſ h' lau · q · x
mm · tñ mma · ſ̄ q · kīm · tz q̄ ſ' ad pe
cuniam

Vero hom · odd ſi ā tus ſiue ōtus
dat ad vſu · pecuniā an ſimpli ā
lies ſt̄ vſuraiij Solut̄ mathe ī
clementā vna de vſu ſ̄cay · q̄ et h' q̄ ad
cos d' aūt̄ et oſſ' ſ' ꝑ h' d' ꝑcta
· ſi · ar · e · q̄ueſt' vij · q · ſic vn et ſ
hoſti · cōs illi q̄ h' m mēte ſua plaz ta
tū hnt et ꝺſentiūt l' ꝓhibē pnt et ſiūt
de ſmā ꝓcōiam · q̄z te et d' ſi ōtus ꝛcip'
ſ̄cm ꝓ p̄ūiore oſſ' no ꝺputut in ſor
te · d' · c · ſic ꝓpoīm · q · m · ſi h' ff. q̄
mēto cā · l · metū vide g' · q · ꝓpoīa de ſ
tutu · vltor vide ſ · in ꝛa ꝑte q · ꝺpon

Vero hom · ed d' h' q̄ emit
ab eāns et mōſtetus ēnus ſ̄cas ſi
ne poſſeō tenedas ꝑ ēte penūe
q̄ te ꝑ toto tpe vite ſue tā ut p' morte
ſuā ad eāz ꝛdeat an il q̄ te lint
Sc̄o · ray · cū h' ſ' · in bulla c · ſi Iudeis
uezūt ſtz q̄ m illi co q̄ h' cōs ſ̄cat
du vīe et ſ̄cant ſe ap̄li ꝑceptu
dos d' q̄ētib' poſſ'm q̄z ſ' pecunia q̄z
dederūt et ſō ſ̄pe vſu q̄ h' ut dixi g'
q̄ ꝑm · fate tñ ſi q̄s ꝛcepit vnā poſ
ſeſſ' eāz et dedit ad q̄ q̄s eq̄ualente
h' ſi ra q̄z ꝛcepit ab eāz ſ' an duplo
plꝰ valens q̄z ra ſua q̄z ꝛefert q̄ pacto
q̄ ſua fenera vtilit̄ aduiente mo
te ābe ad eāz ad pleno iure ꝛuertant
et ꝺmmo q̄ ſtis q̄ tractus eſt lintis

ē n · q̄ tract' ꝑ̄ma q̄ a mē appā h'
plꝰ q̄ ſi ſua valt de pūt tiſſent ita
q̄ ꝑā ea no vta et ſua ꝑ pont ab eāz
ante poſſeſſōm m h'lo valentem p · q
n · ꝑ̄ma vbi d' h' p aūt · p' hughū
Sz hoſti m ſuā · c · ti · S an eāz ad ſme
vbi quidā de hīs dapnat ſiue ꝓbant
h' dicē neut' eāz · vſu · amittī ſ̄cā ita
hoc̄ tñt ſperare luce m ōtractu ꝛc ſ
pūmoz ſic m p' ſ̄cz emp · et ven · no
eſt q' dare eāz ante ꝑm' no ſit lint' ſic
et vltm' dic' ſtat m fraudem vſu ſ' ei
et h' plaz Io · an in addc̄ ſ̄pe ſuphac
ni m vbi ēd videm' q̄ ſ̄ ſentit aūt
m · c · q̄uiz ym · q · m · ad h' ſit clemē
tina nouaſtoz de rebz eccē no aliena
dns · ſim · l · l · ſi p̄ē · d' m offi · teſtm q
vnē poſſ' aūt ſi iuuenis h' emeret ſ̄
libras ꝑ tenū libras no ꝑ ꝓcedt ſentē
tia q̄ ōtract' ſ' dz inoīa ſ' eta ubi eſt
ad · l · ſi · l · hēdit̄ h' id q̄ ꝓbat ad val
dus ſi allegāt ꝛ naufragiū · c · ti · Sz
ēd no ſm' affirmo q̄ ſ' ſatſ' erit
q̄ no mtvenīat deterp' vltr dimidiā
iuſti ꝓ̄ij · Io · an · p' ymo · et hoſti m
c · m cū te · c · ti · ubi ſ' ōtract' no ēt
probā' q̄ ea q̄ ſic emptoz ꝓ̄ia ꝑcep
tuz ſ' q̄ ea q̄ mtvenīt deterp' vltra
dimidiā iuſti ꝓ̄ij dato · t q̄ mi ſtat ī
ſtrande vſuraz ad ꝓdcā q̄diu ꝑ de
rebz eccē no alienand ad mā n' ꝑ
q̄ēm illā ꝛſcind' no q̄ ea q̄ emp
ſit ꝑceptuz ſ' eāz leſionis q̄ītentis
q̄ ea q̄ minus vl' modū ledeba' q̄
d'cut ibi vide aūq' q · q · c · li p · cād
aī de emēb' ſ̄cis ſ' b'cio p̄ns ad uta
vide p eū in · l · ſi ea c d' vſu · ea ꝑ
tem q̄ m ſ̄pma debē ꝑſō ꝛ q̄ rem et ea
te et tuā ꝛebizare iuſtū l' ꝛmiſtum
de q̄ ꝑ hoſti m ſuā c · ti · q̄ an q̄ vij
vij · et ꝑ aūt · p̄mj · q · m · q̄uiz ſ'
q̄ q̄ ſtrabit et dimit ſtraben' ꝑmiſ
q̄ hoſti ee vera vltr dimidiā iuſti
ꝓ̄ij mtvenīat deterp' q̄ c ēglare m
q̄uiz vendic̄ de emp · et ven · c · ſi et
q̄ ſtatū dixi ꝑ ſmū h' laur q̄ ꝛu et
lau' vide ſ' · q · ipm

Vero hmj · an ſua q̄ m tibz
ōtrah' poſſ' dca deterp' ul
dimidiā iuſti ꝓ̄ij Vbi ſn'
q̄ lap' de caſu glon in c · m ūtate
c · ti · d' q̄ q̄ tles ōtract' ſiūt ad uta
aſq̄ vm' aūq̄ duoz l' pluriū aī

nā petuma annuati ꝛapienda et mi-
moti qñ tc ut s dixi vñ ille allegat ad
ꝓpoñ qđa multū ꝓ qz in breui est
ꝛceptuꝝ sor sua ni mutuo vñ
ad nāz mutuū allegat ꝛpetit tpal co
tractū nīgl qz ad nāz emptoꝝ l lon-
gis ut dixi ff q nō bñ ·i·l· stipu
lat ff de vbꝝ sīg· et nisi ꝛo q si qđ
emēt i pstita sic in venerit de qđ
dictum ·j· Ex pmo q ad vm ij l m
annos p modū pūs qz preptus sit pū
m anno p lxxx et lucrat ꝛpo anno
qđ de dat mi l im l v annis lz est
usu s io an in fine c ti lz immo ꝛ
hoste tollerent ille ꝓpoñ annū red
dit ad ētū tpis lz in petuā qsistat
ut nō in dō c in quib fz pū verū
q dixi Idz duct si saluo sb nō pūj
petuāz mea stat qre nō c lic q ꝛ
tpiam annati pl de sensu nā iuris
fictōe nō videor pl ꝛape p qz ēdi
ꝛcipio ut de pl petitoibz c vno et in
sh d acti ·s· plus annū Ctl mtm
sucui c appl in lucr a mre ut l si qsta
te ff quens ff so ma et obstat c
naufgantū et c in ūtate in q pln
be quen maiorꝝ pūj ꝓpt dilatam
solūc ppl l annoꝝ ppt minū ꝛtardata
ēdito Idz enim q spera lucr p
tens qđ petuā nō c lic in quen ded
dedūc si pt mortē debitoris bñ est
lic tñ mt ce pte nā si petuā mu
tuata ꝛsūpta p tēp lucr ex quem
de pluri tpe d mtuo fuit mt ce
l tpe ppt tm nō pl ꝛedde videa
ꝛ ꝑ ꝑta via ad fenꝰ qrendū sp n
mutuās ppt soꝝ ꝛtarda petic fue
ſſugeꝛ jut ce et posse cū ea interim
multū lucri et velle ꝺ ut mt usuam
ꝛcupe a debitore et c ꝑ ꝑta via fraū
dibz et ad se nō qrendū q· c· tm de
diuoꝝ ꝛōe at moe lic in ēstituoe
vi ꝛ de petuma posse qseq mte
ut nōt sīm in aūc ad th· C· de usu
ſſe p qtractū obligo in die annua
pando in soꝝ vide posse aliq mt
usuꝝ luate timeri utiam dō· q· ces
Idz ꝛmaz dum nī ꝛeddit nō qſſſ

In petuā fm fraū pū bmo olco et fau
mento suo opis et ſtibz an sit lim ta
cmē ad ētū ꝛcep et ctas messuras pnti
petuā vi qn si ſt type ꝛcepoꝝ plo vel
ſſe ut in c naufgantū· s· o tz c ti q ve
rū si th q̄stituo ꝛeddit trea de nouo et in
cmē nō ꝛdacto ad ētū fuit ul pt et p ea
ꝓpet ac pl et nm ni principū spectat
ad creditorem ut l mrendū ff si ētum
petā in dō c in quib ad fmē di vero
tā obligo ꝛfera ad ētū pondū q ad fruc
tus l ad ētā pt qđ ad opas l stanū ce de
nouo tre credo valē si sit pl preptus
nā et posst mi pape fraū nō natus l
pt deſuctū q ad opas teneba ꝓpt istud
q do m ls vi ꝓmissū ut dō· s· o
et l si ea c de vsu fde si quita ꝛdū ſſ
tuet nd ētū emptoe sīa sic ꝓpt cultura
posst plus de fructib pape ds fuit pūj
ut in c nd maz de rebz emē nō aliena
di fde vi posse nī vēsli ff plures essū
ces qđ pūj de pnti sotū ut opa supple
at q de c in pno to tuū h p d anthaō
Vero lpon aī emo ad ꝛcep ꝛtum
fructo mētos et vi lucrm lz visli
sim amp ꝛceptuꝝ qz st pūj etiz
de nouo qstituā a as juā q ꝓpbant
locoꝝ ad modū ꝛcep ꝛdito bnſacoꝝ
intelgi q q̄m preptores nō ꝛent amp
veisli prepturi qz st pūj sotū ut clemē
q d rebz emē nō alienand et c fi ne
plati vites suas et de locato c ij et c ꝓpt
q ez nimis ēstrictē ra jura et altera te q
tractm locaoib et qdue oib in q nō sit dmm
nuo pensois nc ꝓpt sterilitē nez nūgmē
ni ꝓpt minūam vbertatē ut nō in dō c
ꝓpt ff q dixi s· q· lxx in fi p ff q nō ſſ

Vero lpon aī lic sit emere
et vendere p petuā ꝛdditu pe
tuāz l aūz ad vitā et ꝛdditu
ſſe ēti et tpe mtū pū ad vitā vñ ita qđ
alto pelago naufgat nc ad portū tūs
qmilū qſſe puet magna in distēn est
mt doc tam theologoꝝ qz tano ut in
fenꝰ ptcb et pō ponā dam thelo et
2o iuristaꝝ Quemo pō ad dam thelo
Et pō doc formosꝰ f h de tyan pō qlib
sūo q xxxvo et 2o sūo qbz q xv et c
q tl Quid si aliqs emat ꝛdditu annuos

ad vitā suā et diu pn̄ vivat Ita q
ulī precipit an possit teneˢ salua ḡsciā et
an th̄ ḡtractꝰ dē dīn vsurarioꝝ ꝑpē·ly· for
mat cū ioñ·ar̄m et ea ꝓtractat et soluit
ly· de cuyta In suo titulo de ḡtractibus
vsurarꝫ·q· mj· et ꝑpē ar̄m salt̄ ꝓpoe sol
uit ¶ Et q̄ ad emēs dr̄ ly· de gran·q ḡtractꝰ
q̄ vēdit emunt ad vitam exspectando·
aūp zape ultra sor· si forte sup vpuerit ꝛ
cepcōi sortis usurarioꝝ ē sō·n· spe et eo
spectando pl9 ꝛcipiendi usura omittitur
ē sīd̄ si p ētā pecuniē suā ab emēs l' eo
mutuātibz pensiones ampliant ad vitam
spe ꝛ ampōes ꝛcipiendi ad vl̄a sor h̄n·
sōm ff̄ usurā q· vl̄a dm̄ dḡ speraūt ut
cepte dr̄ gos in suā·ē·tū ¶ Itē mr̄a q· q̄bz
q̄ s·l· q̄ vov·vbi dr̄ an liceāt vendē reddi
tus ad vitam intend mī dare de suo ḡ
amp dr̄ alieno sperāt q̄m mī vitaz ē no
dū ē id cū eo q· ꝑdm ē de ḡtractu ep
tois ¶ Itē gos dr̄ in suā de q̄bd q̄ dant
pecuniā emēs et ab eis ꝛcipiūt ētas pos
sessiones tenedas toto ꝛpe vite sue Cred q
illatꝰ ē ḡtractꝰ eo q· hoies sperant fe·
dū vivē et th̄ ꝛhenꝭ credūt se amp·p
cepturos de ꝓuentibz possessionū pl9 q̄
sit pecuniā q̄ dederūt de ī·q· tenco cō
trarium ut dixi s·q· lxmj· et lxvj ff Et ī quo
quidḡ ī q̄ de q̄busd q̄ amplīāt pecu
niam ḡtendant ētas pensiones tenedas
toto ꝛpe vite illoꝝ a q̄ pecuniā amplī
unt nō video dyē q̄ sic illꝰ ḡtr̄ eo q·
hoies sperāt eos ato mori th̄ ꝛhenꝭ cre
dunt illis mī accepturos de ꝓuentibz pos
sessionū q̄s ī pecuniā q̄ dederūt vñ et sic ꝑt
nāt̄ hūdi ꝓtā pecuniaz illud ab illo
fecerūt nō sperando mī ꝓcepturos emēs
si tū ḡtinuat ill̄ suū mori et mī ꝓpe
nō video q̄ titulo nāl' iustī ꝓt̄ venditoꝛ
teneri q· sup ē ꝑ q̄ nl' dedī nō·n· de ꝑte
tois dedisse emptoꝛ nisi d suo n' sperasse
se acceptuz tm̄ d amp d' ad vitā hī ¶ Q
de hassthia in suo titulo de ḡtractibz
vsu·ī·h·ꝑte·qoppo tex cū doctoꝛe sollep
ni et in plibz·ī·dicēs q· vid̄ cōiūi opi
tractus finisse bullas papales ad ꝛstū da
ꝓcep vlt̄ sor ab hys q̄ de emptis reddi
tibz ad vitā pl9 levaverūt q̄z a pn̄o de
derūt eo eo q· aliqz ꝛor ve sperē videa
Illud luce xxpo·hō austerꝰ es tollꝰ q· non
posuisti et metis q· no seminasti ff Itē
dr̄ spē q· ē dissonū iuri nāli ac ꝑ hoc il
licitū Itē dr̄ q· th̄ emptoꝛ hz scrupulum
hz videa licita ¶ Itē q· sūt rōnabil ad
mvēd hūdi nāl vite in·ē· xxvm· tūc
dr̄ q· vñ ē q· hys nō obstantibz ōnibz vi
sū est quibzd doc· aliis ꝓbabilibz luz no
ta famos ut gos·d·sonnibz v· suo q· hz
q· ioñ·et alīs nō nulli ¶ Item de cuyta
in suo tit̄o·q· mj· tz q· hz ḡtractꝰ emptois
et vendiois tūc redditus ad vitā sit fre
qt̄ periculosū tū ementi q̄z vendenti nō
tū est d se vnoso seu illicitū et th̄ spē qt̄
duob modis et dr̄ q· nō mdū in se q· ad
sūaz ḡtractꝰ usurariū ꝑtinēz a fraude
l' ad aliud nō vitāt̄ dr̄ spē nō dīt·
passim oībz ꝓmittit eo q· milli male aff
tum pl9 ꝓmittetes prudēr emens q̄z legi
dei l' sapie q̄ eo deo ē In ito ḡtractu ab
vtun varijs modis tū nō so ꝑ se q· ad
ptē sūalē vt ē licitꝰ et justꝰ ꝑ ē eope
diens in re pubca q· ad q̄d ē ḡtractꝰ
ronabiles vtenꝭ nā in milit cubz eope·
dies ē rei pubce q· q̄z ꝑ tēz modū d
vite neciis ꝓuden all' q· strenue et vn
tuose In re pubca laborauerūt in spū
alibz l'in tpalibz siue tū ad hūc laborare
ꝓnt et laborant sic cū nā spe septm de
sicē tūc·ī· tles reddituū cividen l' iusto ꝓcio
ī estiaōz de q̄ loq hī dixi vñ pecunia
si iustis suis laboribz acquisita emeret red
ditus ꝑpetuos nō ees iustū ī·ē si emeret
redditū ad vitā iuste et licite possit fieri
q· si utrumq ḡtractꝰ sūa qualitate de
ꝛ ee mī dum q̄z de ꝑ hoc cuyta ¶ Al
tēp tr· de vsu·ar· v· ibi alle· q· gloſe
d dr̄ q· ḡtractꝰ ite ē illicitꝰ eo q· ē ꝑsō l'
et siue licitū nō ait ꝑdial' tū q· ēditoꝛ
facile possit emptoris morte desiderāte
ut sic liberatꝰ ees tū q· nullū ꝓculū est
emptoris de sterilitate etc q· ꝛpestiue q·
ꝓculū et deīme emptoris sē sustinē
ꝑdioz ¶ In sup nōt q̄n emī ad vitā q̄z ꝓce
dito l' redditꝰ ad vitā venditoꝛ ꝑmatis
debitis ꝛcūstancijs hī ꝑpetuo ex tollera
bili q· nō ē ꝓculū q· ait desideret mor
tem alicui ꝑ q̄n emī ad vitā emptoris
tuē nō ē tutū ne vendens desideꝛ mor

tem emptoris ꝛo est ꝓhibita ꝓmissio ꝓbende
no vacantis nec in ꝑsone de cui ꝓmocione
tale emens l' vendens ad vitam ementis qz ho
no inveniꝛ ꝓhibitum n' sua debite cognita
hys add' Quodq; aut de redd' tenedo ex as
tepo tractatus th' eo foꝛe sua luatq; diu' siue
exitus juris nal' et effect' q' p' lubard' ꝑ
mod' m qd' sino q'bz tamen lim' e detinant
et in ho' occis doc' panzian' ordinauerunt
Dixt' e ꝑ hostil' th' tractatq; ꝓpt' vite inci
tudines ocusa' Ppe assepo i ti de emp
et ven' ꝛi' nr' dt' q' aliq' dixit q' th' tract
tus est illiatus qz pecuia e ad ho' moven
tu ut sit ꝛmedii ꝛ ꝓtii ꝛ mensura i emp'
et ven no nt' ad ho' ut ema' et vendat' e
lo m t' emp' e abusq; et eo sua e tract
tus illiatus Ad vo dixit q' no e ibi co
tractus mutui ꝑ emp' ꝑ ven' nec e i tract
tus illi' eo sua foꝛe qz si no em' pecuia
ꝑ ius papiendi tlez q'te pecue annuati
sup bonis ipi' vendent' et' nt' jus no e
pecuia ꝑ nt' jure isto q' vendi ꝓt' tinsit
pecuia q; no ꝓt' em nz vendi sic ꝛ vide'
q' ius patro nato dare no ꝓt' em' nr
vendi et tm tinst' in fundo ꝓpio l' ville q
em' lz a' d' ea no poss' vendi em' jus
ꝓhibito q' s' e inopia spiali et a' de
ea pecuia utz eo ꝓdare Hemo ꝓt' li
tle p' o libris emit ꝓdict' et ipm dare
poss' ei in hereditate l' ad vitam suam
sibi th' pacto s' q' illi et hedes sui obliga
ꝛi' ꝛ ippm l' ad vitam ei' ꝛdendi ei
l' hedibz suis tna q'te pecue annuati
me'te emp' et ven' ꝓdict' ipi' q' ei m
ostruderi no dixit th' free me'te l' me'te
vi' q' eo tute emit q'bz ano jus pap
endi siue hereditarie siue ad vitam ꝓpria
q'te pecue ad ipi' q' eius no e illi' eo
sua foꝛe no est tm th' tractato ita honesto
et ꝑ decies sic e tractatu ꝓdict' eo q'm
clare vi' q' e q' emit in ho' tractu et oꝛ
multa follia' et labore apponet in eo
tractu ꝓdict' Ppt' eq'tas clarius appa
ꝛe th' in tractatum s' em' jus papiendi
q'bz ano siue hereditarie siue ad tna vitam
similia pecue ꝓt' ꝛ i' tractatu malefi'
eo ꝓte ementis et' vendentis pu' q' no
sua' jus male me' eme' et ven' vide la
no assepo ubi s' Cum doctoꝛ facte the
ologie dui' de scribit sup ꝛta q' e multi
se' sua affectoꝛ et ꝛd ꝑ ut m' m' maioꝛ ps
sentit q' emens ꝛeddit eo ad vitam sui tractu
tatu q' ad sua foꝛma hys sint ut eo
lo vis opidmbz et fluminibz thes ꝛ
sestat ꝛ' pte illi' q' ponet veritate
tenomstraꝛ q' ꝑ ꝓhibet' nisi ꝛ emon
stret legi utz j' In dyn Et primo arguo
q' eme ad vitam ꝛeddit no e tractatus
et ho' sic Nam q'bz dissio q' ibi ꝛ eo mag' doc'
m usu' adaptat' ad mat' q' Sz q' e usu
dyn s' q' ꝑ et pot' jo' an' in ꝛca pm de
ꝛsio jur' li' vi' ꝑ m' q' ma' ꝓ q' emens
capit ꝓpi' q' dedit si diu vixit q' vi' q
tractu usu' q' ꝛt Eo ꝓ usu' ꝛo q' no parit
fem' g'at lucr' ui' d' cum' q' usue arte
neq'ma aut eo aut nasci' ꝛ vi' d' sic
hij ꝑ ꝓpi' ꝑ poli' q' nat' vi' e q' arti
ficialia hnt ꝓpi' et g'a' oꝛ ꝓ q' se multiplic
q' q' denarij parant denarii et se multipli
cet eo nat' ꝑ e mercatus' jurs artificio
introducti imitari de' ut ff de adoptionibz
l' adopt' Ad q' nat' e vi' q' ad ei' spectet
quod ad que no ꝑtz pertinet et i clemen na
q' de ꝑbz m' l' ꝑ nat' ff de ꝛeb' jurs sed
ad edificare no spectat pertinet pecunie mu
tuate ut l' interdictu ff si cui pet' ꝛ inquit
e q' ad ei' spectat lucr' Ad mutuu e q' ic
q' no e rei dni lucr' ꝓpriat de re alien
scient' ut l' cui e' di ꝛ vendi ꝑ edificare no
hz dominiu pecue mutuate ꝑ de ꝛeb' q' ꝛe
cepit vi' mutuu di' q' de meo tuu fit l'
ij ꝑ appellat ff si cui pet' Ad tuu
de usu rei e hic in ꝛspe merede ei ꝓ usu
deliore res effica' ut in domo equo et alijs
rebz locatis ꝑ ꝓ usu pecue mutuate pe
tunia fenerantis de deliore no effi' ꝓ' pi' e'
ꝑte et q'te dz ei ꝛstitui ut l' ei quod ff si
cui pet' Ad m' aut ꝑpetus separat
ab usu tus' usq; ꝛz' am' et ꝑpetus ꝛmaz
apud dm' ut l' j ff de usu jn pecuia at
tus' usus ei' ꝑpetate n' v' m ab eo sepa'
ut dicta l' q' ꝑ appellat ff si cui petatur
ff de usu eare ꝛz' q' usu usumi' ꝛ l' j Et
hinc ꝛces christo q' si fenerator ꝓmq' q'
im' q' as ꝛfert ꝛces jo' an' in ꝛca pm li'
vi' ꝑ pdce estimaces Et q' ꝓz et clare
infert q' ces vendicant s' q' mea nat' nl'
sum spectat q'adu ꝛdi et eo au
ro nuꝛ nasci' et de re q' desijt ee sua pa
ꝓt lucr' Ad m' ar' q' si li' q' tractus

et est adq̃ q̃ tz q̃ vl so· pupi fit vsu
tñ hoc vm et oz ho emolumẽm puenẽ d
rebz m aº ꝯsistit mutuũ ut m rebz ꝯsisten
nõ ponde l' mẽsura ut dict ff· q· m· et
q̃te nũg ꝯmut usu m tis rẽz q̃ m aũs.
nõt go· am· Jn re pmũ de rẽis mutuis li· vi
Q Posso pz eo thematc q nõ ꝟsultat
ex tractu mutui ꝫ emp et vendit ꝫ sustipi
ens· n· mutuũ obligat ꝫ ẽdẽ tñd m· c· q̃ne
q̃te et q̃ñ ut· l· q̃ ff et· l· q· ff· si ẽtum pe
tat ꝫ ~~m mutuũ võ mõ ghi~~ ꝫ vendẽs ẽdito
nũg sor· ꝟsh Q tel mutuo ghi obligat
p' l' q̃ tetur debitor ad ẽdendũ ut l· ẽ
ndo ff· si tertiũ petat Jn tñ võ mõ ghi
obligat aliq̃ ꝟal ad solui ẽdito ãmu ut
de eodẽ q̃rela q̃ obligat se ꝯsht ãmus
l' mõst et d nouo tãt p fims nũ bz fcie
mandat et eo tñ tenta Vñ d dicũ ãmo ẽ
ditu judicũ q̃d q de re ãmolim et mt m
molia q̃putant ut m clemẽtiã q̃ui· ff·
tũq; de v oz fiũ roibz et m nũc tã d nõ alie
colla· n· Ju n· tolupna· l· jubet ipi et
q̃ nõ de fact ſcã emẽ emp tꝰ ho ãmu
ẽdit nõ aured ad mãz mutuũ ꝫ vno
possessoꝝ Jmmo nã solui p eo pcepũ ut
pũũ nõ ut mutuũ Q eo q̃ nisi q̃ valz
re tũ q̃ fuda q̃ ic emp· ẽ plꝰ m pot pci
ceptuꝝ q̃ dederit nõ ff ad ppm nã ẽ fiũ
mutuo ho nõ luz m ctractibz emp· et ven·
et aliꝰ q̃tibz ẽ pmissũ et plus de re emp
in papẽ q̃ fit pũũ et a pio mi emẽ q̃
valeat ut m· l· in oẽ ℔· penl· ff· de minorib
et dyo s· q· lmj· v ẽ si opponat Q do ide
pbo et q̃stmo q tj sit ver ctractꝰ emp·ẽ
ven· et nõ mutuũ et eo eo nã ẽci m quem oẽ
deducte nã vendo ff aliq̃ valz plus ẽ
q̃ mi q̃ñ q̃ vendi pñt ut· l· pnarex
ff· ad l· falsidiam Jn mutuo võ eo tpe q̃
tẽsit l' dtesuit eo tm ao ꝫ sp dẽ m end q̃te
et q̃ñ q̃stitui ut ff· ẽ quid ff si tũ petat
Q tel sbiatz oneribz sic at võ Jmmo q m
mutuo nõ q̃t Jte q solui nõ pũũ p emp·
m pstitoz nõ ꝟpetat ꝫ petat mutuũ sic nõ
eadem m spẽ ꝫ in suo tñe ut· l· q· Jn pũo
ff· si ẽtũ petat ff· l· fendi at Q de act·e
emp· Jt ad d pt nã dui tas vtilit ꝫ ctrac
tꝰ nã ad sbãz ctractꝰ emp et vendi ꝟ
at ees et pũũ ut Jnstit de q̃hen· emp ℔
pũũ et nõ· m· l· pacta quenta ff· de q̃he
dn emp· ℔ Jn mutuo est oa pemũ ut m dẽ
l· jj· ff si tũ petat Jn tm aut emp ẽpi
võ q vendi hoc ẽ ipm Jus q̃ssendi au
tuũ ẽdituũ q· ẽ Jus m ꝯpale sic vsu
fructꝰ Jus dominandi et ac fructꝰ q̃ adhe
rent q̃bz rebz ꝯpatibz et q̃ nõ Jtk est
pũũ q̃ pte emptoris Q hoc at ẽ dñm
me mutuũ et empoꝝ loca dicit ꝫ· q·
vnj· eo pdns pz q eo nã nõ dz sense
ri ctractꝰ mutuũ ꝫ emp et vendi· et
tãt tñ vaz võ Jmo Jn· c· de usu· si q̃ tñ ẽ
empo et ven· et nõ mutuũ Inte ẽptos p
ctractum papt oẽz fcm et emolumẽm
pueñs q̃ re emptꝰ ut· l· Julianꝰ ff fiũ
et ff si q̃ vendito act et ven Q tm q̃
ff posim m za ree de luc phm si pue
q̃ mutuo nõ pcedit nã tj nlũ fit mu
tuũ ut pt tũ ẽ Q tj ia võ nõ obstat q̃ solz
alle Jn ẽdibz ãmus q plꝰ ẽ pceptuꝝ
q̃ vera sor nã si vebz sor tm ex pcep
tuꝝ nõ dicit vsu tj omitti ꝫ vt q plꝰ
q· amp pceptuꝝ sit nõ dcat Judicatu
ctractꝰ vsuratꝝ nã tꝰ q̃tm m emp tꝝ
libz possit ex q̃ q tpm quantula fiũ
nihiz tãz plꝰ papiet q̃ sint pũũ ut
ẽ eo Jmmo· m dñi· c· Jn fine Et q̃ma
hoc q̃ Jtia valoꝝ ẽci statuit p ẽla
ad fiũ q eo ea pñt pupi q̃z in ppe
ms ut m tuit de ebz ecclt nõ aliena
dus q võ leonis q̃z võ q̃m pt rolligi
m· l· ãmus ut m tuit de aliena et en
phitheosi ℔· fassias tollã Q q̃z estiã
q̃m q̃ vendi pt ut ff· ad· l· falsidiã
l· pũa rex pcea nõ pt iste emp p
tpe ppt ptes so p tpa mtia alla
dilatas dr· n· l· q· so et q̃at pũũ nõ
mina mododa liz ut l· j· ff· fam ac
et l· n· ff· de alimen· et cibariꝝ lega ff
c· eo lrs d pig· i ppt possoꝝ ẽ Q te
utroq; Jute tuet q plꝰ et mi solu
tpe de plꝰ petitoibz c· vno z mstm de
actu ℔· plꝰ aut eo tẽtũ ia de pnũ solut
m q̃ ꝫ m xxv l' xxx ãmus plꝰ ptua
lat pupio pũ ãmas vl' sco· nõ pos
sim dui amp pcepisse nã p tñ lõgũ
tempꝰ de vna possoꝝ possit hoc ẽci
ape· Vl vñ si pũũ ut dixi et hinc
est q· si debm Jn die pũ soluendi p
vnũ ãmũ l' plez solio statu pt detrah
mt usuraꝝ mel tpis ppt modu ẽpte
sentatoiꝝ vñ si dos ꝯsistens m pecuã
soto ma· sol da ãmia hmia tma· die
sol stituũ pt detrah mt usuraꝝ medij

et ofuetudinē in fundis et in bonis ut de
seruitute p totā justiniā & fruct & si qs v
nō. q. emp. et ven. hñt. hoc seruitꝰ mul
to fortiꝰ sensū q; sensus et fructus in corp
alēs sensē. ff. de cōt. pnt. illas stipendia
ecclīe q sensibus et reddit sentent dare
ut pz ppo. q. ij. sepe et q. ij. si cōt fit
ē a sli sensū emi possit. Quitt mutē jus
sub annua pensione ut de religiosis dicit q
statuit nr sensē sīmonialē q illi. qui
fundū vendi pt retento usufructū ut. ff.
de actiō. et ven. l. fundū. fr. retento usu
fructu sensu ei nō possit hoc si in emp. nō
video. nr jo. de lignano. Quemo nō ad ve
ram fōz et dicit ut dixi in xpiane. quod
salua dētiā ecclē. quia melius sentiens et di
co q dcs. ptractꝰ emē. additꝰ ad tēm sic
ptractꝰ emp et ven. pt. satis monstra
tū est fructꝰ et nō usufructꝰ quam ego
vnaz et pētū et ofensus ut. dixi. vi
ad ofirmandū. sic. in. emū. fructus q nondū
exitūt in rerū nā. m. l. nr. emp. ff. de cō
tiendi emp. et in ptractibz emp. tm. est cō
tentibz seruitꝰ deinde ut ff. de mōtibz
l. in cāe. q. e. l. fi. in. vnꝰ. cōtenū deinde
ad. vltē. meditate. quia pētū. qr. tūc nō vide
tꝰ. d. emp. et ven. ad. dictū. e. l. ij. C. de re
scindenda vendi. Quarto si venditor di
ceret se decepm qr emptor diuꝰ vpont.
xp. editor. hoc nr. ez aliud. dz. admisce nāz q
plybe. ut. l. maxīm. vnū. S. qstituꝰ. C. de
lite pendente. l. quin. nr. ad. tlem. alienēs
ds. dz. admitti. et. p. m. annos. recuperi. ez
qr. eueniꝰ. dcpm. nō. mōltz. ēt. S. & m
qsulta. fanius. ut. l. vlt. S. fin. ff. de
mōtibz. erubescant. qꝰ. venditores. volēs
hoc. ptractꝰ. qhsūare. qd. eo. qr. emptor diu
vpont. nā. si. emp. stetit. p. emp. diem
sui. clausisset. qōmū. venditor. tm. pōt. su
ū. remittē. nō. ē. qꝰ. audiendꝰ. venditor
ex. l. pen. C. de solu. et. l. qui. bona. fide
S. si. qs. ff. de. dcp. no. mirato. i. nō. dez. qs
deputare. equū. in. pōs. alioꝰ. qr. nō. deputa
ret. equū. in. pōs. xpiam. p. l. si. nō. fuit
S. aristo. ff. p. soco. ubi. nō. valz. if. socius
ptractu. q. tm. solui. luce. hēret. et. alt. fm
nō. dcp. tm. hēret. et. nō. luce. p. ff. ff.
quis. qs. juris. in. sub. et. in. nigro. et. cum
ocs. d. ofitu. Quēstio. 1ta. fuit. in. curia
romana. agita. et. pot. oldrad. in. sins. qui
lib. C. locuj. et. fuit. if. vnus. pōtes. hus

Inspex. hec. abbas. mōsterij. sci. dyoni
sij. toto. qr. quenq. eōlon. in. fra. Saluē
noueritis. qr. nos. cupientes. vtē. mōsterij. mi
debitoz. onerib. pūrahanti. hito. sup. di
lugendi. tēpe. credi. et. vnamm. ofensu. ad
hoc. audente. vendum. et. vendi. ois. no. cō
cessi. hierendo. pēt. dno. el. archiepo. bremē
si. huc. tēpis. pensione. annua. seu. reddi
xl. libraz. parisiēs. annuatim. papiendē
leuandā. e. hōd. in. dcō. mō. monasterio
ss. dni. dyoni. vtā. m. humanus. p. pao
dunz. mihi. et. hēdibz. libraz. quere
do. in. nāb. pdc. monasterij. debit. pūra
tis. iste. archiepc. sup. vpont. xpo. dnus
et. plus. et. pet. my. omnia. libraz. mōs
terij. et. quenq. dno. recusant. solucre
et. alle. ipsū. ptractū. usu. et. ibi. m. Cui
ad. jus. et. tz. olōdus. qr. ic. ptractꝰ. e. li
citus. p. qr. hoc. nō. e. mutuū. pt. qd. diffi
cile. vsure. et. qui. nō. ptractat. diffo. nō
tnd. sub. diffto. ss. dfo. vsure. ēdem. tñ
p. theologos. hoc. p. juristas. e. lucz. cō
mutuo. pacto. deinū. l. quat. et. ibi. my.
q. m. c. vsu. de. vsu. ipsi. ulant. tunc. tm
est. qd. hoc. nullm. e. lucz. qm. lucz. e. id. qd
sor. manēte. et. recedit. ut. ff. p. soo
l. mutuus. hoc. at. a. toto. pio. sorte. l. pb
sortis. ipsius. ad. qo. lucz. nō. est. Quarto nō
e. mutuū. da. cui. mutuū. qd. recipien
di. nō. ut. id. spē. hoc. ex. ptē. ut. ff. si. cui. pe
tat. l. ij. hoc. at. magis. dz. recipi. qd. e. da
salte. to. qd. qo. nō. e. mutuū. sed. qo. defuit
qd. e. male. in. usu. vn. lucz. quedes. mu
tuo. si. sic. qo. nō. e. usu. vide. S. q. my. sed
hoc. est. vā. emp. juris. papiendi. talem
reddi. seu. tot. additū. papiendo. in
vitrum. emenis. ut. ff. de. pculo. et. cmo
dis. rei. ven. l. nam. S. vl. et. de. ptractu
emp. et. ven. l. vl. S. fi. n. dicit. qd. qm
in. ven. dz. ce. pēt. et. mets. dicentis
hoc. mesem. nō. sub. ex. qz. vē. me. et. sube
sic. cui. emi. fūs. fructꝰ. qui. nūdū. in. rerū. na
sit. ut. ff. de. ptractu. emp. et. ven. l. nec. emp
et. emp. bn. tndit. in. futuris. fructibz. ut
i. et. de. hēdi. ven. l. cui. hēditate. sic. et
d. hereditatibz. futū. l. dcā. hereditate. mihi
aut. ptractu. emp. e. ven. lucz. ptractu
in. pio. nā. se. dempe. ut. ff. de. mōtibz
l. in. muse. q. S. penul. et. nō. ipm. qd. i. pat
deduc. e. pte. pm. debe. in. oem. ev
tum. pes. mōsterij. manē. et. to. m

eventum si archiepūs p̄t̄ bn̄ emm̄ decedꝛ
ret hō tom̄ p̄m̄ cū sint ff. de ꝑhen. emp.
et ven. l. fundi ꝓtem ꝑ d̄ñ. emp. et
ven. l. ff si steril ℣ si ē fundū si ḡmo
nasteriū dimt se mh̄ ꝓtio se ee detep
tū hō redd̄ ñr̄m ihūm qz in ḡrīu ven
hō tz ut dyni s. ¶ Ꝓterea hī nl̄ nō ē ñr̄ q
q̄n q̄ archiepūs ulr̄ stipuluent q̄ rede
bant abbas et mōch̄ vendītores et hō
nō ē nō q̄ amittꝛ mūz hō ñ. l. ℣ d̄ li
brī ꝓtens ¶ Ꝓt̄ l'po hered̄. l. mar̄m
vinū et alle ꝯ nl̄ admittꝛ ē ꝑ nās
ꝯstituī p̄ ē cuent̄ dapm̄ ꝯstitū tz in
dulgz ff. m ꝯsulta faḡlius ut ff. d' mō
abz. l. vīm ℣. stiend' et ℣. sequent et
exhibeant vendītores ¶ Dolen⁹ hūt
ntiam sūre eo q̄ archiepūs mō⁹ tpe
plo vocauit q̄ recederent q̄ vtiq; volu
ilz l' feriaꝝ. si arch̄. p⁹ sequentem die
celebrā die clausiz octāu nō i' dnī
mudne postulam⁹ ad q̄ hō postulatiōi
nō cent ut ℣. de solu. l. penl. ꝯplus
ad oīa q̄ mai te lucrū esse ꝯsūm ff. dn̄
dnō empte prepōs q̄ debebat m̄
ꝑpī q̄ emeff vita sūmi sic d' de dona
ēnue prepōis tollā ī mḡ sūue m mi
nē hō ad vsucapit ī libera ē a mom
mētor obsequiū et subd̄t. l. zōēz di
tens ꝓnūtq; n. tozme opto hō nob̄
suggessit ut p̄le sit vmq; am tm
l' breuiozis ē amplioris tpis metḥas
supputaret l' donatorem l' eū q̄ dom
tōz accepit ut ℣. d' Donatiōi. l. sanctim⁹
℣. penul. hō ē ꝑt̄ sic. sic' can. sim
ꝑhibz vsu sic. l. ꝓhibent suc⁹ sūue
ꝓtes. tas ꝑū centesimas z si zō det
pignoꝝ ut fructꝰ sine vsuar redant
hz fres legetas vsuras ꝯredant nō
ꝑ hō tm ꝑ dm̄ eucūt fructꝰ tz per
tep⁹ censen illa ta et hō ē q. l. d' ob
tentu maioꝝ prepti emolumēt ꝑt
mūt familē eccīe zsimdi planū nō
pnt ut ℣. de vsu. l. si ea. l. et ar. ℣.
de vsu. l. si ambrosius ℣. i. et ꝓh⁹
ff. ꝯpsse de vsu. naufragiū. ℣. i. sz
obstat ꝓm̄ cuiꝰ d. c. q' loqt̄ur m mu
tuo m q⁹ mutuans ꝯmuneꝰ sp agit
ꝯz. nteꝛ vna cū luc⁹ ad se zdicere
k m se. susceptat ꝑmūt et hō ē illm
vt aut to⁹ nē ñ m ñr mūz egit auth.

q̄ m aliq̄ cauī sors mteꝛ zdd̄ꝛ fz m aī
q⁹ cauī n' et m aliq̄ cauī aliq̄d ꝑ ñ ḡstat
tū⁹ occ̄ d 1to cauī loqñs ē ab 1to cauī dissi
mules ¶ Dl⁹ 1m. q. ē detiam ꝓ ꝓte dñi
archn ꝓ hosp. d' ꝓtu. jn cur. et ī bōl. c. ti.
℣. i nō⁹ aī cuibz jn ū nō de hys q' ouēs
ẓf et in ū nō de hys qui mercē et idem
tenent ꝓmo. vm. et gof. in d. c. in cui
tate si bn̄ intelligim⁹ et bn̄ ī c. statuim⁹
ti. c. ti. q̄ occ̄ tenent q. tl̄ q̄tacta zoēz mi
nutiaꝝ ē luta et q. zoēz mūtudiꝝ tollī ꝑ
sup⁹ obſaz ¶ tl̄ nō valz q. aliq̄ dicunt
de aliq⁹ et ludente nō dicunt aliq̄ ꝑ va
lent q⁹ ad sēm et non q⁹ ad ludente. alle
l. si ea. ℣. cod̄ ubi d⁹ si pos⁹ fundi ap⁹
creditorem oblig⁹ eli pacto ut fres in
vite vsuaz ḡsequēt si fres cauī fortuitu
vsu. ꝯsumpt ꝓpt incertitudinē q. aliq̄
put ee mōres pac⁹ non zsimdi fz ifd
nō valz q. nō dz hō d⁹ mt̄ senes et ludē
tes q. ita se ludentes morīt sic senes q.
vita hois ē mēsura ut sint dicti ā. q. hoc
¶ Postremo alle q. ꝑ⁹ archie. tollz sui
ptoz cōbz illis q. in ḡsuetudē ecclīaz ē zsu
petiū cognitū cū az. nōtū
C. de vsu. l. cū alle et de actū emp. l.
Julianꝰ. ℣. idē corroborat ē ḡtiū ap̄m
et ab oī suspicōe illicti zdd̄t alienū ipi⁹
regni hō fere tonꝰ mūdi ḡsuetudo f. q̄d
fles ḡtractꝰ atiē celebrant nr. ff. de ꝑhen.
emp ē ven. l. si in emp⁹ōe et ℣. i. nīa ꝓdi
or. l. venditor ℣. si ḡstat cū illis hō oldra
dus ¶ Illū ꝓte sz ḡtractꝰ ḡstituꝰ emere
redditꝰ ad vitā tz ē jo. an. cū oldrado in
spe. c. ti. sīa f. cū hī non credit nō⁹ lucri
q. ē ꝓpe decimo ē sor. deducīt ut ff. ꝑ sonō
l. mutuus ¶ Ḡsi nō⁹ nō⁹ sor. q. ꝑsimi dz fz hī
simꝰ ḡsum ¶ tl̄ nō mutuū m q⁹ aliq⁹ q. red
dat eidem nō spe fz ynde ut ff. si certū petat
l. aī ¶ Ex q⁹ ꝓpe ḡclud̄t jo. an. oldrad⁹ ꝑ
de. archia. qo. d' ligna. jn silua qoibz jo. cal
in c. nauigantiū. c. ti. jn fine q̄uento et hos
ti. q. hī nō ē mutuū ꝑ q⁹ nō⁹ vsu. q. nō cadꝰ
in' m ḡtiū mutuū zc ꝑ hī judicē ꝑ archn et q⁹
monachos ¶ Ad aliq̄ solent impetrare
a ꝑ bullas q. solent ratificare et⁹ q̄tractus
ut emptas lubricū ꝑ celebrt hō d' insula jn
silua q̄uento c. Vna de tomus ām ut ē chaū
emere ad vitam l' hereditariē ētā q̄ rem
pcaīe l' reddendam zcre tz q. Solvī:

Quero hoc · Dicit s. q. ppter hu
manu sit emere et vendere pro
pecunia credita pecuniam p̄ q̄
dare ad tempus et videtur sic esse et tpe in
terim pū ad tempus non q̄r in hoc quod
p hoc quod habet indigz pecunia dare ad tempus
suos ut sibi mutuent et ita p me hoc fiat p
dam̄ q. tunc mutuant puto debet eis an
nuali p q̄s retinendo ipsis ita vsu aut̄ cōm
sor. tunc nolit mutuare dicit quod tunc mu
tuant q̄ntū et quando annuali v. p q̄
libz retinendo p̄ h° vadit p et emit a
q̄d ipsor tunc creditore q̄ntū q̄ pro
pecunia q̄z re p̄stat q̄ntū ut v. quando annu
nuali sic creditor q̄ p° exigebat ¶ Ho
isto themate simunt dico dum q̄ an p̄
q̄tracto sit licitū q° an q̄tracto dum p. sit li
citū fiue q̄mittat vsu ¶ Ad p̄mū vidz in dicta
questione p° intendit est q̄ est vsura q° an
dicit q° ipsum q̄mittatur q° an tunc
q̄ vendi mutuant recipiendo v. in uno
p q̄s retinendo q̄mittant vsu q° an p.
q̄ emit q̄mittat vsu de q° dicm ¶ Quia
vsura est q̄ vl sor. mutuatū sm̄ gra
vsus pacto l̄ intentōe l̄ pactōe hītis ex
p̄ fīo recipit dico q̄ vl sor. p eo q̄
hic q̄m. q. m. vsu et plenius vbi q. q̄
q̄ exigit vltra sor. est vsu. de simonia dum
et cap. Dico mutuatam q̄ vsu sm̄
q̄tractū mutui loci hz q. uel ex regula
fiue dicte et p se nā in multis aliis q̄tractib
indicte et p ac vsu q̄mittit ut j. patebit
ex regulari et p̄ fiue dicte sm̄ in q̄tract mu
tui ipō q. luc dem nīl inde speranz Dico
sm̄ q̄ vsura p̄ pena q̄ aliq̄s in q̄tract ap
po q̄ nō in fraudē vsurar apponat licite
recipit q. m. fenitus dico pacto l̄ hīs
in eo p̄ fīo q̄ si no pacto alb nullo mō ve
mente nec eodē hītis eo p̄ fīo debitor
tus offert recipi p̄ sine aliq̄ pacto tu mala
nte ab eo recuset nulla in macula
oblata suscipienti ingerit q̄ no ambienti
postulanti p̄cessit q. q. sic epm dico inte
q. q̄m hic intentōe p̄ducto ut aliq̄s ultra
sor. recipiat et no ac mutuatus mutuanti
in pena hz in foro iudiciali no possz in
ferri vsura de vsu. In aliis in foro pen
tentiali vsurarius ut j. tigat deducere
si in eis mutuatus et si fiat p̄ q̄ in sub
ptemas l̄ in remuneres no peto hoc. di. qm
pdē hoc di. si offa hoc. di. in singul. q.
s. h. nec pro de testu in offic̄ notat hosti

m sū de vsu. ¶ no l̄ vsu vbi pecunie ut
sibi dicta fo. spe l̄ intentōe recipiendi vl
sor. ex hoc vsurarius de vsu. absolut in
tpe et j. q. pm. q. m. si feneraberis ¶ Vn
dicit vsu. inde dicit ut vsu. ab vsu. pnit. vsu
vsu dz hoc q̄ q. hoc pm. ar. p. e em
pecunia vsurarie recepta ab vsu. dei cum
vsus no est distincta ab ea nec ad pt ipsius
no ut pecunie mihi quid pno seu pecunia
exhibita pt hoc q̄ et tm q. hoc hinc. q.
hic tm et no q̄mittit vsu. p̄ mutuo mihi
liue q̄ ad tm ut not hosti. de vsu.
¶ vbi dei mutuate q. e vovit dicte et p
et hz locū mutui in his q̄ nō ponderē
l̄ mensura q̄stituit ut in massa qua pecunia
numero ff. si certū pet. l. q. missa q̄
mois exigatur obligo ¶ exhic hoc q. m.
c. p. m. glo sup vbo q̄bz vsu. n. dei mutu
ante dominū tuū ff. c. q. mutuū q. d nico
fit tuū ff. de actio et ff. si certū petat l.
mutuū ¶ appella ac dicit not hosti fia
de vsu. ¶ vbi dei mutuate et tho. q. a
c. hoc vbi q. ar. p. vbi q̄ mutuat pecuniā
tūsset dominū in eo tū mutuat q. e dz
melius de q̄bz re eo vsus e sine q̄stitōe
ut q. dō c. si feneraberis in glo. sicp q̄bz
dicit e vbi q̄ mutuo tūsset dominū
mutuū q̄ mois exigatur obligo ¶ unde
mutuū de vsu ¶ nāq̄ dominū ait v
sit m ecclie dei dicte fiue p̄ et indicte si
ne p ar. nec q̄ q̄ mutuat in p et
eo fīo l̄ intentōe hītis eo p̄ fīo exigit ultra
dū nil sor. fiue sit pecunia l̄ dū q. pecunia
exhibita pt hoc q. m. vsura et ple
nius de vsu q̄stituit et c. feneraberis hoc q.
q. m ¶ indicte fiue p ac vsu q̄mittit
q̄n fīo velamine fiue q̄n mentē exhibitū de
se hinc sic emp. et ven. q̄mittit vsu. de
emp. et ven. ad mīz et d̄ pīgz ille vos
hēmus i. q. sit vsura et vbi dicit et sit mo
dus hoc fi. m ecclie et q. no sm̄ pacto l̄
eo ac hītis eo p̄ fīo si sor. spe seu in
tentōe q̄mittit de vsu. q̄stituit et dicit c. fe
neraberis ¶ Ex p̄dis p̄ q. sufficit q. q. co
ncte mutuat recipiendo v. in uno annue
nali p q̄bz retinendo no est vsu q̄m nec
munera oblata suscipienti ingerit q. no
ambienti postulanti p̄cessit p. q. q. sic
epm sufficit de eis iuris q. no est
lis m. p. l. nantes hinc ff. vbi si post
quā ex q̄bz causa creditor recepit ultra sor. quā mutuo vsus

fraus l' lucro cū cte plus ḥuiusmō ꝙ ꝛed
ditu veram emp· faciēdo de mille ſ' vl
a⁹ l· annuati pſente ut ī p eū ꝙ ſen
tit tlēz ꝙtractū lim⁹ hꝰ lnu· q· ꝓvīc

Quero hoc. Quid de illi ꝙtractu q̄
fiunt int' mōſ⁹ q̄d' eo vna pte
et religiosos q̄d' et quandā do
minū eo n⁹ celebratū ꝑte ecc dāt q̄d'
put fecerit illi quidam mōſ⁹ tenuī cum
pacto q̄ ad vitā ſuā et ꝯtēꝓ eo eis et
ſ det eis q̄bz cānō ꝓvī dūm ꝙ tenuī ſua
ſint hꝰ addito q̄ ſi durante vita illum
ecc volunt ꝙtractū ꝛſtuēde et dēm ꝛdm
reſtituere optione hz et tūc ad dēm cānon
ſo⁹ dēz ꝓvī liberet² et ꝑpet⁹ oīa et
ſingla bō ſua dēm mōſ⁹ obligauit eſt
ne licito t' ꝙtractu Quid juris ¶ Et vi²
q̄ ꝙ tm emp⁹ ē q̄da cānual' ꝛeditu
et hꝰ mutuauit merces ſ' ꝛtos ꝛedditus
ꝑ q̄ nouit Imo· lapꝰ de caſtiglionio
et pⁿ cos jo· an· c· in cle ¶ Idem
ſentit lap⁹ de caſtiglionio in dō c· in fi·
in dctīg⁹ ꝛe q̄ois pⁿ l' vlm dctīat ꝙ oē
florē⁹ pt ſ' de nouo cūre nouos ꝛeditu
ꝛes hz vendē ꝛedditū cānuū dād dō q̄
rēdz ēditoribz montiū ad vitā emēte et
alīꝰ nominādi ab eo q̄pacto q̄ ſuppuem
ens ꝛmaneat dēs ēditor et q̄pacto q̄ pⁿ
mortē vtriuſq; totalit' ſit extinctꝰ pro
tpe ſequtuo et q̄pacto hz liceat q̄uis ꝛe
dimē dēm debitm ſoluendū ꝛeditori ꝑ
ptio et ꝛdep⁹ dā jura ad ꝛoēm ꝓpoſ'
p ꝛtentiatio et ꝙ ſīs ꝛeditor teneatur
ad dcāz ꝛoēm ꝛedde⁹ dō cōi ad oēm eius
voluntē ꝑ hoc ſolues ℓ neq̄ ē ha
bituꝰ ille q̄ q̄ dō ꝙtingit⁹ in mutuo ꝓ hac
ꝑte ff· q̄ ſubꝰ oīb⁹ m· q· ſua ꝓb· et po
ſſu ſ· q· ꝓpoſ· ¶ Credo ni q· ꝓpoſ·
q̄ ꝙtractꝰ ſt illiꝰ m ēmū n⁹ vl ille ℓ·
ad' hēāt² ꝛſtitu⁹ obnoxiū ut emī vides
ꝛedditus nō q̄ſtuāt² in ꝛe n⁹ ad ꝛe f' ꝛe
la⁹ ſi ad p̄am ꝙtrahent² hz bō ꝓ obſer
uāde ꝙtractꝰ obligent² et ſ nō vī² jus
p⁹ nē de nouo oriūt et vend² q· ſuen
dī' eſt ſtz petiū q̄ nl⁹ ꝛer ꝓtia⁹ ff·
de fideiuſ· l· ſi ita· ſen vi ꝙtractꝰ imo
mīnāt celebrati do ut facias in quo
fraus vid² pīvenire de ꝙtractu ad
ꝙtract⁹ mag⁹ attenta ꝓmeteti mag⁹
mā q̄ꝛ et adiectōe pacti de ꝛſtituēdo

do cū velueri ¶ Ego q⁹ pīm vides ac ſi
mutuū ꝙtraxiſſi m effectū q̄d' adimat et
hz ſo⁹ de ꝓ ſe nō ſ' effectuꝫ ꝛoēm mūtuū
q· mi pauus a⁹ē. n· cānus to⁹ capitale ha
bebit cū cānō dotis capīle mihi debit n' eſt
veriſle q· m breui oēs moriam² et nō ob
ſtant ſupīa nōta ꝑ Imo· hoſti et a⁹ē in
dōō· c· in ū de q· lorum² in a⁹ cūi ſtz cū q
ſtituū² jurib⁹ ac l' nō l' ſ ꝓſōis a⁹ē ꝙtrahē
tibz ut idem explicant² cū fraude cretū
ſtrepin q̄ hꝰ mā⁹ ꝑſtū² et ita pīt milli
nōta ꝑ lapū et jo· d'ligna· vbi hoc vide²
ē de alio ſic' q⁹ creari ꝙtractꝰ tlēz emens
ut ꝛeddit⁹ q̄ſtituāt in ꝛe ſeu ad rem ſe ꝛefe
rant nō ad ꝑſonā vendentis mlīoꝛ
ementis hꝰ dno ꝓpe nō ꝑ Imo· m· c· in
tu⁹ in fine vide q· dixi ſ' q· lxo ¶ Cauē
at tū ſ' ꝙtrahens ne legi fraudes ꝑtiant
q· nō a⁹ē ſ' ꝓpīus dempent alīās Quare
q̄ ꝙtractꝰ mutui q̄z vſura amittā² q· in
fraudē celebrati ꝑtū² et ꝑſcꝛp⁹ē q· mi ef
fectu ſit mutuū Jux nō jn· c· in cle poſt
gloſ· vī nō dico ſ' ꝙtractꝰ vbi a ꝛcpbat
q̄ dnī de celebrare vidi ¶ De hꝰ aūt ut fraus
ꝑtiāt² l' nō mltm veniēt q̄ tas ꝛe emꝰ e
a⁹ filia ad hꝰ nō ꝑ jo· an· in· c· ad mā⁹
de emp et ven· et ꝑ jo· an· in cꝑe· c· ti· ꝛ
vide q· dixi ſ' q· l· hꝰ lau· q· ꝓvīc·

Quero hꝰ ꝓpīe· Abbas cap'lm et quen
tꝰ mōij ſcē marie a quentu ſū ꝛe
gendi ordiꝰ medietatiſ ꝛcepit dom⁹ oēs
tpīs irrevocabiliꝫ et mī vnos dumos ℓ
ℓ tū partis et ībidem ibz aī q̄dibz ſ'
ſcptōs vidz q· abbas et quentꝰ mōij ſancte
marie teneā² dare et ſolue ipī quentu ſū
gerendi ꝛſtituenda ad integrā ſūmā du
rentoz durentoz ꝑ⁹ ꝛcepti quā ſūmā ad
quentu ſū gerendi ccupe tene² q̄mdiu mōſ
terū ſcē marie ipī quentu ſū ḡſſendi
in nllo amplꝰ teneā² ¶ Conclu⁹ q· Ego fin
fōi ꝙtractꝰ nō fit vſurarꝰ dume q· ē dō⁹
irrevocabl' inꝫ vnos et nō mutuū q· ē vm
abiectū vſurus tm durandi ē q· fit ꝙtractꝰ
in fraudē vſurar et facta fraude ꝛcitu
ad ꝙtractū jux nō ꝛcmp· q· vī· pleniꝰ·
ff· de legā· l· ſi quis q· ꝓpīt a ꝑte ꝛla⁹ pā et
ꝙtenti apponi ad q̄dꝰ ꝑtendꝰ ego ī ꝛe
lame ori² q̄dꝰ ꝛmoniti⁹ do ut facias et
orit² ar⁹ pⁿ obſq; pīs jux nō jn· l· petes

¶ De pactis exponendo. ſ. q̃ tract⁹ iſte ſol-
lit̃ fier̃ inter duos vr̃os dnos t̃ duentm ut ſingl⁹ ill̃-
rum ꝓmo ꝑſones v̄ ꝓ rentil̃ a g̃ꝰ iſtu ꝑſ
tm⁹ deducta in pactu ſit limita dic⁹ ꝙ ut
feud⁹ pecunie donate a ꝓꝑ⁹ uſu pecunie
dōte ꝙ vt⁹ donatar⁹ ꝑ neut⁹ dict⁹ ꝑſ-
nōr ꝓ repuſſinat nec pecunie ſ̃ mmunc fier̃
et⁹ pncipal⁹ rer̃ ꝓꝑ⁹ q ꝓꝑ⁹ tract⁹ uſu
zanꝰ nō ſ̃m ꝙ ill⁹ foet filiꝰ ꝙ mat⁹ et pn̄
rer̃ mat̃ pacifiendo ꝓ uſu pecunie donate
ſ̃ dnī pecunia mt nō ē ꝙ uſu pecunie in
ſepabilem a pecunia nā uſq; pecunie ſit
aſſig⁹ l. nō mīe ff. ſi ēt pet⁹ et. l. cogn⁹
ti. c. tr. et nō m. ꝛ⁹ pcm̄ li. vi. ſepatim
ab ea nō. n. pecunia ſine qua⁹ ꝓꝑ⁹ uſus
ſui ꝙ pecunia aſſig⁹ ꝑ ꝙ una aſſig⁹ ꝙ
tanq; aſſig⁹ q nō cuenit in alīs nō aſſig
tis nec pōt l. mēſura in q⁹ uſq; liz
diſtinctiō valoze a re ꝙ et ꝑ alienaī
et ſolo uſus et ſoꝰ ꝓꝑ⁹ uſu ꝛtento ut
in fundo l. vnica q. ſ. ſpēs fr̃ūi gmiñ-
¶ De donat⁹. l. q̃dis ꝑ. q. ꝑmitt⁹ et
ide ſpē et ꝛgula⁹ in pensio ẽt⁹ vt ni
domo et ſtibz ꝙ in q⁹ oīd ſenus foet dō⁹
ſi dona⁹ ſub pacto de q⁹. q. ꝓꝑ⁹ Dnō
ſtrat ¶ Inſup hāt fraudē ⁊ ff. eos ꝑtz
q⁹ credi⁹ donatorio facultas ꝛſol⁹di ob
ligaꝰ ãnue ꝑſtatoīb⁹ ſoluendi illa de
renta donata Inteꝛ⁹ nō ꝓputat ãnua
ꝑſtatoīb⁹ ꝛpuſſinat em̃ male ꝓfed
nacois Inretiom⁹ ut l. ꝑſen. ¶ De donat⁹
q ſ⁹ nō ſi. nō. n. ꝑ ꝛtorem ꝑſen dona⁹
n in cuīb⁹ a jure q̃ꝑſ de donat⁹ t. ſ.
¶ Inferꝛ ꝙ ꝑtem ſ̃ ꝓpoīm ꝛſoluꝰ
ep ꝑte donatarij Inutil̃ ãnue ꝑſ
tatoīb⁹ nam̃ inferꝛ dnoꝰ ſ̃ꝰ ꝑtem fr̃am in
fraudē vſurar⁹ fr̃ūi nō p. c. illo vos de
pig⁹. et. c. ad mai⁹ de emp. et ven. et d⁹
uſu. c. in cui⁹ et. t. q ſulunt ⁊ pmp. q. m.
plezig⁹ ſ⁹ ſ̃ ſ⁹ ꝙ ſ⁹ ꝙ ſ̃ nl⁹ ꝓ dona
torem ſit ꝛuocaꝰ ſ̃ dat⁹ facultas et nō
donatorio ꝙ nō ꝛpuſſit nec donatoīs
¶ Sit iſta nō ē ꝙꝑe dnoꝰ de q⁹ nā ē ꝙ ſit
ſtratum ſ̃ꝰ tract⁹ do ut facias ut ſup⁹
dict⁹ videꝛet⁹ q⁹ melius ꝛd quid facem
tenet videꝛet⁹ p. c. ꝓpter⁹ allegā ſ̃ cum
ꝛde facultatē ꝛſoluendi et liberandi ꝛ
nue penſoīb⁹ vidaꝰ aſſet⁹ tract⁹ mu
tu⁹ ſ̃ in ſua figura et in fraude ſunt ꝛcle
brato tract⁹ donaꝰ⁹ et ſenus fr̃ūi
eſt de tractu ad tractum et ꝙ iſta
pdict⁹ intenꝰ ꝑ⁹ q⁹ ponit in hac fraū
de ꝛ⁹ ſtia nō ponit ꝙ lo. ꝑ. in c. pleziꝰ
pmp. q. m. ⁊ tandem in ſ⁹ vbi cō
cludunt vr̃ q ꝙ⁹ ſ⁹ hec ꝓmiſſa ꝛcla
ꝛde ſ̃ꝰ pactoz ad donaꝰ⁹ ꝑtien⁹
ꝑſūi vehement⁹ illi adiecta in fraū
de vſurar⁹ maꝰ⁹ cū ꝑ pactū ſ̃ꝰ facultas
facultas ⁊ ſoluendi oblignaꝰ ãnue ꝑ
ſionis ſiue ꝑſtatoīb⁹ ſoluta tō ſit⁹ mit
tat⁹ nulla aptenꝰ fr̃ūi illo ãnue ꝑſ
tatoīb⁹ ſolute et maꝰ⁹ in religiosis ſ̃ꝰ
pacta ꝓbanda ſ⁹ q dnī ēe pdicatoꝛes
vbi et ſ̃ ne et d⁹mu
nerum pdicent ¶ Et ꝑ eos ꝓ q̃d dō⁹
in aliqb⁹ ꝙ theate cuīt ⁊ ꝓ⁹ tract⁹
nō eſt licitus ⁊ ꝙ ꝙ tlem tractū nō
eſt abbas l. mōſterū effirmare obligā
tus ⁊ ꝙ ſuꝛceſſoꝛ ꝑſ petē ꝛſtitutionē
tl⁹ tractus et ab ipſo ꝑſtatoꝛe ãnua rec
fazere ¶ ꝙ ãnua ꝑſtatoꝛ⁹ ꝓputant⁹ in ſoꝛ
ꝛe Jo. de lignā. et lan. de pnum ¶ Ad
tm̃ dic⁹ ſ⁹ in h⁹ theate nō ꝓpt⁹ ꝙ dona
tarius ꝙ ãnua ꝑſtatoꝛe ſtenda ī gnē ob
ligauerat oīa bona ſua qđ emit ꝓ
cau nō tn nō dico ſ⁹ cauſa a modi
ficaꝰ⁹ ſ. ſ. q. ꝓxīa et h⁹ ꝓpt⁹ ea q ſcꝛ
ſi ſ. q. ſ⁹ et ſ. q. ꝓxīa Ad vltī nō
omittam vidz q illⁱ q ꝓ⁹ dicunt de
2⁰ pacto q donatorio ꝛtꝛ facultas
ꝛſoluendi ꝛtracto q ꝙ ꝙ⁹ fraus acte
gnt⁹ ꝛcurꝛit ob⁹ g. le. et nō n. c. illo
vos de ꝓſ⁹ in glo. pe et ſ⁹ ea ꝙ Jo.
am. cū le. ibid alle. nā ꝛe vendere
cū pacto de ea ꝛſtituenda ſeu ꝛſol
uenda ſi diſplicat nō ꝓbaꝛ⁹ et ſ⁹ ep
tor fr̃us oīd nitet̃ ꝓpter⁹ n⁹m ſoꝛ
ꝓputare tenꝛ⁹ ꝙ ad ꝛſtitu⁹ nō ob
ligaꝛ⁹ ſi ſic q⁹ ī ꝓpo nō q⁹ ꝑſūi
debz fraus et⁹ nō ꝓputaꝛ⁹ in q̃ꝑ⁹ du
tentoꝛ ꝛſtituēdoꝛ ipe ãnue ꝑſtatoꝛ
ꝓpte ꝙ dico plus ꝙ ſi de eis ꝓpu
tad fr̃ūi ſuiſſ⁹ pactū ep eo ꝑſume
ret tract⁹ mutuꝰ ut ī ẽ cā⁹ q⁹ ꝛe
puſſt nec tract⁹ ipe tle pactū ſ⁹ ſoꝛ
te illud dem̃ pdict⁹ doctoꝛ aſſulentū
vendicat⁹ ꝑ totū q̃ tle pactum in

dum nullo adiecto pacto tenent tm̃ mente luxr hyē et capitale nō ꝑdere

¶ Iznō⁹ Jo. de lisy. Jn. c. fi. e. ti. q. vel defensōn ut ꝓcedēs subdēs q; hi manū possit defendi opiō hostiū ex q̄ nullū perīm ¶ Credit lau. hanc decisionē limitandam sic. s. fiunt i mutuante hys

Vero hoc ꝓpo. Quid ¶ lau. ꝓpo de hys q̄ oues vendant et tradunt l'donant mon⁹ sub hoc pacto q. ꝓ ij bz oue ꝛcipiant in tm̃o vi solidos dū vpcit et tm̃ frūs tq bz ouis valeant sū tm̃o my. l'v. fol' et cū hys ñzius oēs oues ḋcte mortal⁹ nō mittat mōm obligatū toto tpe vite tradentis ar si viuerent ꝑ si ḋcerent ꝓ mortē ꝺcentis oēs oues ad mōm libē ꝓtineant et si mūs foret ꝛtuplicatq; ex tali pacto ¶ Izolet i fi. c. a. f. in aūp⁹ sept⁹ allato v. q̄ de hys qui ouis d⁹ q. ex ꝓ tali pacto hy⁹ e hūi ad hys allāt mōm ꝓ se ꝑ me. f. v. zen. ubi dixt q. q̄ vendunt frūs ad tēp⁹ luxr plus sentis ꝓpiat emptor de frūbz nō tm̃ tē ad⁹ ꝺfectū venditor ꝺe mercatu. mes ut. f. c. ti. fit et ff. de aūt. et vend. cū hereditas ⁊ l. se ¶ Jo de lisy. m. c. fi. e. ti. vi. ide sentit et affirmat ostī. q. n ꝑsunt emere ꝺpete hmōi ꝺfectōs in tritico ḋcis emptō mōzh ff fert ex q̄ no fuit lesa in tradōe si in oues fuisset tunc ꝑfecte et mort⁹ pate cui mos mō nō adūt posse mōr⁹ tēm eventus ff. de inoꝺ. l. vin. in f. ꝑ loꝺ complenos ¶ Consulit tm̃ tradenti q. ndūmente tm̃ cū in spectu luxo q. mōn fecit et ꝓcipit de dūs oubz ḋcis forte longo tpe tenentes ꝓcipiat l'ꝛmittat l'ꝛtineat sū. q. ḋcis emptō mtveniat si n. solꝝ abbatis l'collegij nō tē mōn. tm̃ q̄ctu sm̃ re de depoī. c. q. de dōn. c. m. ꝑ ostī. ¶ Con ꝓdēs q̄ctu⁹ fuit vt⁹ q. opi g. q. hoc. nōn ꝑ ja. azo. aut⁹ et se q̄f Sz dic q. cū ē dubiū⁹ aī ibi lo⁹ in q̄ctu societatis et in cū in q. ad ꝛcipiente tm̃ spectat ꝓcul⁹ capitalis et dabat⁹ ꝛes nō ḋcuntiantes et ꝛcipiebat dominū capitalis ꝑs ḋcentem hy vō nō tūs in ꝛcipientem hys lau.

Vero hoc ꝓpo. Quid de casu cōdi ano do aīam ꝓcora aī pacto q. ꝓpiā oēs ḋcēs ꝑdēs hus ostēdēs tm̃ meū capitale et eo tūc fuit ꝓcora q̄a ē ne lia'' ¶ Jo de lisy m. c. fi. e. ti. hys q. tū ꝓ⁹ vel capitale cū et ꝓcora luxr lōnxr q. ē ō mūs q̄ctu q. hi opiōe ff. q. dpi g. q. hoc. ibi q. falle mē ē ꝓme q. sic q. ē ostendit. e. tū ¶ Jnā m vi sic q. quil. i spe. de lōto ℣. iam ād m ꝛcipit formā tē q̄ctu et tūs q̄ctū hatūr vide q. ꝓbare ibi ꝓcora ⁊ manēt i dūo meo et meo tm̃ ꝓculo ꝑit non q⁹ saluū ē capitale nō mutuū si mutuo tumentū ꝓpio ex q⁹ ꝓl⁹ ꝓculū eo ꝛ dubiū videor ex causis e. m. quinte et. c. fi. vl hys ¶ Ex ob⁹ ꝑm assū ōnē dam t' q. ibi lo⁹ mō tractu mutuū et hys ibi stet ꝑiculū ꝛeditoris tm̃ ꝑ tinaq; nō deteriora⁹ sic fatiunt ꝓcora hys fiue aī illa luxr fiat fiue non hys capitale stat saluū et eo stipulatu ad ultra hys ꝓcora nō sit ꝓ⁹ q̄s fauerit ꝓtra volent sto ē q⁹ in dubio nil luxandi et mihi ꝑdendi ꝓcium q. nūq; ꝛsentit in valore minui eo tpe ff. nō hys a ad eo quā pot ostī m. c. f. an aīa⁹ ū ꝑ nū ad ꝓtinxerit ubi m ¶ Si vā sol cet opiō Jo de lisy. mihi ꝑ fuit credē dāp nare et q̄ ff. q̄ctu luxr ꝛputare et lau credit de jure mihi tm̃ posse d tm̃ fieri ¶ Ex ob⁹ q. iste q̄ctus q̄ dā ſenda appella⁹ et⁹ q̄ctu⁹ ē sotietatis nō rē ff ꝑ quē celebrat cū vel in capitale q̄ nāq; sotē ff saluū soē q̄ s. nō i. q. expy. ut s. dixi hi nō ē dūe capitale saluū tm̃ ꝓt possint mihi facere mihi q; mois sint. n. in dispōe dūs et cursu nē nō. n. sic i penā de q. dixi m dūi q. hoc ¶ Sz si omī cui q̄libet cūq; et quōcūq; ꝑcent pecora luxo hito l'nō hito velle capitale a ꝛcipiente saluū tuū bñ fateor q. ceteris in casu dē q. se in q⁹ cui po⁹ sot ꝛpe. d. ff. ia indendū m fine ff luxi. illa ꝑt nō se q⁹ ē hūi q̄ tm̃ illi ē assenerare vellet hys q. q. nō credo vnde possent ut dixi s. q. hoc. ꝓ⁹ Jo. de lisy vndeli q. ad in mutuo ad m sotietate l'locatione

Tlo ad q̄ de iuēe dr̄ p t· q̄silunt e· tu-
finde· ad m mutuo coprcesso l'dnto quo
tm̄ loc̄· dcrt· q̄silunt et q° id° po· ꝑ plu
bē· ad m qtractu lotacois seu dnacois
et semdo q° luce sp̄ce ꝑ p̄mario mun
q̄siacōe capitulis nō e· plybm̄ sic ī
negocijs mercatoribz cōdic· crimo· h· lau vide
t· silez q· q· Cuiꝰ Gaillius glosator
cap· ex q· miqū e· p̄cem sic si nō e· pau
ficat· q· mīq· custos amplat· ad· z stau
tab· de feriis ocē mortua hijs n· pactis
e· qi ideze oues īmortales Et nō grāt·
q· qn cois est· odi° luna e· seu vbi melioi
vi· odi° vno· q· alio· h· q̄nil Vn̄ scan
de· zabo· n· t· naugnm e· t· m· m op
port· ju fi· d· q° nō lotacōz sfit de bob·
ꝑ annua pensiōe a· n· dom· nu exhiāt ꝑ
nō est vsiza a· exhiān ita q· mozā· pu
lso oductoris et illi cūibz dict· boues
sine wambz ꝑ e· vsiza q· m effect est mu
tuum et nō lotacio

Quero hoc vm̄ pone· dā boues
mi· pacto q· dare debent ꝑ· hp
tuza ḡm m· anno quod dā Do
a· locum· ope boū et tuū luct· e· qtract·
q· boues deteriorar· fr· si velī boues re
cuperare ꝑuo q· fano exhiāri nō ēo· n· po
lo ꝑiculum deteioracois subne ḡnis
bn· diminuz· s· mozi· malis et tuū obli
tus erit mal· illatis si jo de hijs m· e· fi· e·
li· ꝑ alīs ꝑm· q· m· plerūq· nū plibz e·
cusq· q· et ff· q· m· t· m· nu· te· e· et ff· q·
nō g· q· ꝑpiū Vn̄ mul vbi s· d· an li
ceat locum· ainlia ꝑ vo fermento l'a
de ānua Dr· ope q· luct· e· qtract· dū co
ductor nō ḡiuezet· ex· moderata mede
lia· est· e· ponē· pac· q· dnā· fo· ꝑ
oductor· ꝑm· de dapno l'luc· ei lotā
te q· vtrz· ꝑ· qē· si nō hūz ponē· pac· q·
dapm· som· fit oductoris si dap· fo· ex
ex culpa sua:

Quero hoc vm̄ Quid si lotacio
bn· boues tū h· pacto q· volo
teni ptcipare luct· et dap· q·
et n· ori· volo ꝑ hz· anno ꝑ sexta· ḡm
vi· ꝑ· q· tl· qtract· sit finito nō ꝑ stato· q·
ꝑmū sub eo lucre ex· ꝑ· ꝑ· q· q· ne
dictare sub eo lucre ex· ꝑ· ꝑ· ḡm· q·
q· ex· q· volo oductorem ꝑte dap· sub
luce et nūc ex· dare sexta· annali ra
ꝑm· est· ac si velim capitale saluū fore
et ꝑte luc· hre q· e· ꝑ· ꝑ· q· q· dici
q· hoc· q· ꝑ· nō com· ꝑferendo ꝑ

ne q· boues valeant tpe lotacois ꝑ· ex
flor· et· m· fine ānī deteriorati· s· v· flor·
et q· sexta· ḡm valeat· mediet· vnū
florē· eq· de· ego· lotus tuū ꝑ· habeo
do saluū capitale q· valor boū· ī manet
ch· q· additus alijs· h· q· hm· de dnis ꝑ sexta
tis ḡm· cessat· 30 flor· m· fore saluū ꝑ·
pl· q· ex· a· luce ꝑ me· m· dapno So
lu· vi· dd· q· a· qtract· fiunt celebrat· pū
q· ego· lotus t· boues tuū ill· capū tu
um arare· l'plastre· duc· l'ad ad· op· t·
vile· oparet· ꝑ· libito tuo et emolimētum
m· ꝑueniens tuū fore ꝑ· ꝑ· si boues
in fine ānī· sū deteriores ad· cois et· minus
valoris ꝑ· medie· t· redet· in dap· si vo
meliores· ad· cois et· maioris ꝑ· ꝑ· medi
etate t· redet· in luce et tuc nō obstante q·
30 sexta· tor· ex· ḡm· m· dederis nob· hui· cōt
qtract· q· a· vis dare· q· iste· s· qtract· loti
cois· f· opar· est· luct· doe· deteriorac· s·
ob· q· ꝑ· medietate· subit· dap· deteriora
cois· q· satis· e· q· ꝑ· illa· dimidia· et· ꝑ· illa· ꝑ·
petit· insoluat· soluat· ubi· si· m· subiret· dap·
in· soluceret· 30· Itē· si· stent· luce· ann· ds· stue
ꝑ· ead· ꝑte· ad· dap· m· et· si· ꝑ· ea· a· nō· dato
ꝑ· q· non· stent· ad· luce· n· q· mx· si· ꝑ· ea· to· tm̄
solut· 30· si· ꝑ· ꝑ· m· plū· lotus· et· e· vendle· ī
emolimēto· to· ex· opis· q· ꝑueniens· s· sua· vi·
q· ꝑ· vna· ꝑte· qtract· sonetur· ꝑ· a· qtract·
lotacois· opar· si· al· i· sli· dn· q· sucut· ꝑm·
vnā· lanam· in· e· ad· quoēs· de· ex· ꝑmu
al· ms· q· iste· sit· mere· sonetus· qtract· et
tuc· id· q· m· capitale· stat· ad· luce· et· e· ad· dap·
nū· vtrusq· q· al· vom· q· m· plerūq· ī· ubi
nōt· et· dici· s· q· hoc· q· s· obstat· q· ego·
habeam· ꝑ· ꝑ· in· ano· q· tū· alt· ex·
fac· omnes· hēs· ꝑ· ꝑ· om· emolimētū
ex· opis· bo· m· ꝑueniens· vnū· q· sonetur· ꝑ·
minuic· si· pl· q· ꝑ· ꝑ· tū· alt· ꝑpensa· vn·
ff· m· ar· de· feu· c· 1· et· q· 1· nō· ꝑtea· si· pl·
in· sonet· ꝑ· minuī· pl· q· ꝑ· ꝑ· ut· stat·
lator· dc· labo· si· qtract· e· sunt· celebrat·
q· ne· dū· cōtem· adūcem· luce· et· dap· m·
pital· opar· et· tuc· id· vi· dd· si· nō· sp· vnd·
tu· dic· a· tu· ponas· ꝑsonā· opar· et· e· bo
ues· q· n· ꝑ· tuū· a· opa· ꝑsone· ꝑponderat· bo
q· seu· cor· valoz· a· est· a· sl· eqles· ꝑ· mo· q·
sit· ꝑsumt· q· m· scande· vsiza· et· tuc· vsu
ea· illa· ꝑ· sexta· ḡm· deut· annatim· et
effect· ut· nō· eo· sin· fore· mutuū· celebrat·
erit· n· ac· si· e· valorem· boū· ꝑ· dimidia·
mutuasse· ꝑ· ꝑ· sexta· frumenti· et· tu· l

lum in societate posuisses nō de usu nō
enī est ꝙ maz societatis in cultate et c ꝙ
subaud et c fmali et idē dicam in maz cui
maz nō dicam scias n ꝙ ans ꝙdam ans ad
dicere oporteret ac corrz lectū et mōnt
de emp et ven ad maz de pūg illo vos
et p jo an in addi hoc tr de usura non
enī est ꝙ maz societatis qz ꝙ plus attulit
societ p̄ctame l'opē l'ci plo de lucro p
rata ff p socio l si nō fuit in societ et ti ff
de illa al'ter ad h̄ qz not ꝙ q. hoc non Q In
2o aūt membro pn̄li qñ ego ult̄ p̄sono
pantus et pono boues dñi idem et socio
et h̄ uni intelligo tā in h̄ qz in pēc̄a cau
qñ tu zemanes et in aīa lucro ut sic illi
sportaz de lucro puenant si nr nullū lu
crum resultasset qz hac societ et eo nr ānō
habuisse a te p sportulas ḡm ita h̄ nō p
rupturi illos qz lucro qz ꝙ ē bñ hn̄m plo
ꝙfitendo pl9 papē tē n de mā ꝙtracto so
cet sit qz p̄s sint eq̄les h̄ito respc ad ꝙtū
in societ potū cū sit jus sēntas sut l. ver ff p socio q eq̄lius erit qñ sēntas tertu
tuum lucreris et nī de tuis p̄ tradas zsul
tanz pono qz illi ꝙtractu mutuū qz sēntas
in effectū si ac ꝙsidere ē n tuē tj ꝙtract h̄
effectū qz p dimidia valoris bouū t̄ quippe in
telligar mutuasse pp̄z volo p̄ et tu in societ
illam dimidiam et dimidiā ope ut cēm opā
ponas ad ḡēnd l'dapnū ac de jn cui ē
ti et qz ibi nō p̄ ḡsoc et jo an Et p̄ pdem
gnul tho zap quezit quid si vn9 h̄z xxx capi
ta ouiū a qb̄ p et ꝙtract sanꝫ appz qz dē erit
ad dictū ut ꝙ dem jn h̄ m pn̄ cā Pn̄ gnul
tho zap sīt quid si vn9 h̄z xxx capita o
uiū et alī9 p et ḡnant ea adiunct et pcul
emolumētū qd expectas ḡmunt p rata de
ipē qz nō ē ꝙtracto usurarū si societ et pos
sint ēē aliquē qz de fenbz recuperent capi
ta mortua l'qz velleribz et pellibz emantur
capita ad augendū gregē d̄ mā societ uide
s qz pi In ar to vnr vnū ma soc ēē

Vero xxxvo si qs h̄eat xxx capita
ouiū tradat aīam ad fodiendā et
pascendā sub cta mēde l'ptiopa
de pcuniū gregis Ff p gnul si dnūs tz
s pculū aīaliū nō est ꝙtracto usurē si lotū
ꝙfectū si nō ꝛmittat pculū si ipuniz pdne

Vero xxxvo Quid si q tozi
xxx capita tradat aīam cultum
h̄o qz sint sua qz ita dat ei quā
ta tm et lucz et dapn̄ sit tm cultor So
dt gnul tho sup zap qz nō est ꝙtracto usurē
si mutui qz idem est ac si mutuarz pecunias
de q̄ emet tot aīalia ꝛ

Vero xxxvi quid de illis q̄ emit
boues l'boues a pauperibz qs forte
nō h̄nt Ff qd qz nō qs emit h̄oi
aīalia a paupe l'dante que sat ul'credit
eū nō h̄re et qñ aī ei tradidisset loant ei p
quadam cta ānua pensiōe usura et l pe
timedū h̄o m fraudem fidei usurar Idem
si sciret de bijs frēs suos emunt ab ill9 an
nō h̄nt si aūt sine fraude et bona fide h̄o ēp
no sint nō ē credendū emptori em̄ pmitt
qz diu bona fides durat

Vero xxxvii Quida h̄z petuniaz vo
lebat me ad nūdinas et i mercimo
nia et ad q̄m lotū deferre l'scuta
de luc cū eo tpe Ego indigens pecunia
iaz zapio mutuo offerēti iaz zsumere cū
lucro sperato jnuīo et lotū an iste qz at
tus sit usurarius Ff So dt jmo in ca
si c tr qz h̄z quid qz illi faciant que pecunie
hunc qz at9 usurariū nr sint dēz mutu
antem expōsare h̄z osti c tr salubriter
h̄z q̄ l' mercatori obligato sit ad mercē
illo lucri qz veluti futuro erat qz pecu
nia dñi nī fiat in fraude usurar et
pdēus martyr deo nīo nō ꝙsuerit
pecuniaz trade ad usurā et qz vide qz p
nōt i bulla de pnīs Ff vi qz si petatur
l'pat9 ide ut placere zap l bulla de v
su vi jtē nūq in fine jo an appbt dñm
jmo dns qz ille qz dt osti d mē esse h̄t
lotū p̄ mora debitoris et eo ḡnio pa
ctū pacta vna ad fenus Stanz n usu
zat pat9 ei capello equo talentum
dicens se velle re ad nūdinas et si f
luer tale stipulari sub tolore lucri
spati ad ul̄m sol f ei tibz aūt fraudi
h̄z una ē pcludeda de duob ḡsto nī sp
h̄t jo mld in d c fi e tr qz nr in fine
gmēto Ff jo d h̄ qz tz ei jmo ne
una fraudibz appar̄ Et ipe tred qz dñs
nō sint pred dēm osti tuos tamē f m
ei abstinere pn̄ ad q. Expon

Vero xxxviii In negotiari
sive mercari sit h̄ati Dñm
puto qz negotiari sive mercari
ei pt dm illm mlīa mois p̄ modū il
lātū eo aīo ministran̄ psone se mo
dis lotū ḡsorū et omnibz hīs modis
negotiō pt fi h̄ate et illate eo tenāt
stan̄ pr psone c illi ca negotiō ei
tlerato negotiaz qmō h̄o intelligatur
dimm qz xxxviii vn aūth h̄o qdam

dr̃ãs̃ ctr̃ quis sit lucr̃ negociãi sũ
aut nõ lucr̃ hꝭ·dr· formam de
hꝰ mr· milit· ne dim l'mõ· ꝛ ñs̃ p to
Qꝰ dr̃ illicita negociaꝰ et layus qꝫ cũ
cũ sit intenꝰ corrupta pũ ꝑꝓ cupidi
tatem l'am malum finẽ negociat ꝛo
mr· q· mr· quãꝫ Qꝰ est illicita nego
ciaꝰ qꝫ cristianꝰ filꝰ q̃ qñet cũ
mendacio et puncio ꝑ hꝰ dr̃ aristoꝭ
ꝑ mat· q· maiorꝭ puncio de emẽ lo
·n· de illo q̃ cũ mendacio et puncio
negociaꝫ vñ stutũ subd· mercatoꝭ si
ne mendacio et puncio ee nõ pt· vꝫ
pt et hꝭ·dr· palea ciceris et
c· se·na marcꝰ honesta ẽ licita ut
dyci s̃· q· ꝭ
Qꝰ dicto qꝫ actus
stanꝰ tpis e illicita negociatio ai fit
dieb; festiuis nam tunc vacand est ora
cõibꝫ ꝛ dñus officijs ac alijs spualꝫ
quibꝫ utꝫ de fer· ·i· et ·vi·
Qꝰ dicto qꝫ
mercatorꝰ loca nã in loco diuino aut
tui depincto nõ dꝫ fi· vñ ementes et
vendẽs sicut dñs de templo· Jo· ·ij· d
tullo· cum· ·c· ·ij· ꝛ dñmõ· ecc· ·c· ꝛ et
c· cũ eis Sꝫ
qꝫ ꝛ ſ· ·n· añ in qbus
illoꝭ ẽ licitũ negociari ut in hijs q nõ
ꝑ ſe cũ admixto ee ꝓt utilia ut ſt ai
q̃ venena· ff· de ẽpt· emp· l· q· sepe
ſ· venena
Licita aũ negociaꝰ ẽ cũ qꝫ
tract· in psona ogrũ ut layca et cõ
nata l' pia ut filꝫ possit familie suꝫ p
uidẽ l'ropa mẽ qñe· et nõ de
bito fine puncio et mendacio et spe eꝰ
petendi ut in nõ festino et in loco eꝰ
cesso et tñ qñ̃o apto et nulla optiõ
nei et gñiꝫ ut qñ vendi in illo loco
in q̃ negociari gñiꝫ Et iustũ pciũ
est q̃ ſ· estiõ fori ibi tpis pt valẽ
tes vendita
Nl' ſ· ostũ dic q· iustũ
pciũ ꝛsidẽ esse tũ tpis grauct· ſõ ut
attendi· q· pluꝭ emptũ sit et min
vendituꝫ l'eqꝰ l· q· plus offerat· Ex hõ
ut negociatio sit dupl· filꝫ licita et illi
cita nõ hꝭ·dr· formam ſſ
q̃ negociaꝰ ſt clericus l'religiosꝰ int
dicta et q̃ nõ vide hꝭ·dr· pal'
ciceris q· ſupꝫ ẽ et cli· l' mo· in c· nil'
in p· h· hoc vid' in q· hꝭ·dr·
Quero hꝭ·dr· an mercatores
qui nisi ee iuste et licite
et negociaꝰ q· q· negociaꝰ sine
pculo aie qderet nõ pt ſta dr̃ cum
int' ementis et vendentis gmetiũ dif
ficile ẽ nõ incidere pcm̃ q· ut ar·
leo ꝓ· de pen· di· v· ſlutus et sine me
dano et pncio nõ pt ee hꝭ·dr· dicens
palea ẽ et ſ· vba Jo· cſoſ ſr· m·
et dr̃ ibi pl· q· sbn mali mercatoꝛ no
ussie nõ ẽmaꝭ n' ſõm pcm
Qñ· mer
cimo sine negociaꝰ q̃ ẽ licita añ est li
cita ꝓt dr̃ aug· m li· q̃ñ ve· testi·
et no· et dr̃ ibi añ̃ cuꝰ ns ſt licite ne
gociari sũ ecc· nã nõ licꝫ et hꝭ·dr·
ut· dr· formam et layus licꝰ est mer
cari et ꝓz de dona· pt· vi· et ux· p ves
tibus et dicit s· q· hꝭ·dr·
Sciendũ
ẽ q̃ cũ iudicia dois nãlis dicat q· cia
illa q̃ fiũdat de humano usu apta de
q̃ sbuent alij licite q̃ defic· in xpiã cõ
sint aĩ q· cia q̃ fiũdat in blado mꝰ cepu
me dꝫ bladi q̃ñ in cia q̃ defic· bladi
in blado et fiũdat in uno cap· septu
agiũ bladi et mẽsurat dolia vini in cia
illa et ic· cie q̃ defic· in uno et fiũdat
in blado ſ· mercꝰ ſ· cũ dois iudicꝰ
et tuc dat vni q̃ñ cap· aĩ et tuc est
mercꝰ iusta ẽ tuc ẽ ꝛ lucrũ Omnibꝰ
aũ modis bladi valẽtis v libras et
ibi olla cia ubi defic· bladium valẽs vnã· libras
et dolia vini valẽs m· cia v libras et
tñ octo Si qꝫ ẽ cumpio hꝭ libras q· ẽ pciũ
dimidiũ modis bladi et do aliud de cia
illa ꝓ dolio vini et sic do illꝰ hui deferri et
vendo ꝓ vna· libras q̃m tñ valẽs añ
but m' forte de lucꝰ deducꝭ expensꝭ vec
ture ꝛc· sol' et vendo dolia vini q̃ñ
valẽs m· cia et vendendo et emẽdo q̃
tũ hꝭ valẽs sen mercatoꝛ iustum et uti
omnꝰ lucratiuꝰ Aliꝭ forte dicet aliqꝭ
q· tuc no ꝓt ee iusta mercꝰ lucratiua qñ
hꝭ mercꝰ ni sic uno in eod villa
Sꝫ
Sꝰ dd· q· ꝓ· q· ꝓt ee q· vnꝰ indiget
blado et sic indat in uno et alꝰ eqꝰ et
tuc si vendat medietatem vini et de pe
cunia pi· recepta emat medietatẽ bla
di lucrat· ꝓ ꝛ hiemẽte et nõ mira ꝓcꝫ
quare dem mediꝫ ſ· et hꝭ ẽ lucꝛ hꝭ illeꝛ
eo ꝓte sua sint equalẽs et sic dd· m· est
de illo q̃ defic· in uno et sic indat in
blado q· ꝓdeo nõ faciendo lucrat· et
unus unꝰ cũ alio mercando iuste
lucrat
Qtũ forte ille q̃ unũ emit·

A m blado ꝯ ad tram ꝺ̄ ne[illegible]

Illud deser[illegible] ad tram q̄ nu blado ꝺ̄ c̄ et lucrabit[illegible] vtq; ille de blado q̄ emit m̄ tus m̄ q̄ fuiss lucrat⁹ de vno q̄ ꝺ̄ vē didit q; forte omodo ꝛc pt ad tram deficientem m vno et forte melius st̄ vendere blad q̄ vnū alio⁹ et⁹ vter q; est lucrat⁹ ppt̄ ꝓximitē luc̄ cū vno suo ¶ Possent pon aliq; mōi mercatores nimiū lucratiuz suū cōmunitatē nūbus: ¶ Dicunt q⁹ ꝓ siotū et mercatoz negotiatiuz duo st̄ attendenda ad h⁹ q; sit iusta. vnū est q; tl̄ omnū⁹ vtilis sit rei pub⁹ hmōi aliqs afferentes rem venalē ubi promptē possent inuenīa ubi diligent⁹ eas emē volent⁹. vtile ē et ꝛi pub⁹ hmōi aliqs afferens ad priuz aliq; in natiā q⁹ nō lndat ille prius et q; h⁹ hē. q. ꝛc q tlia afferunt ad priuz aliq⁹ in tribz defectibz apportz de natu vtili rei pub⁹ sint ¶ Qm ē q; q⁹ mercatōes rei pub⁹ de honesto et utili opꝰ priū suo labori solicitudini industrie et p cultus comodes digne et iuste pt̄ compe Ex hijs pz q̄mo st̄ vnīpabiles mercatores ꝛc q; res venales nō ꝯfferūt nec seruant nec sua industria meliorant nec certificāt aliqs aliū de valore rei c mendū ꝑ mō emūt ut sibi vendāt sed oīb; aduersant⁹ istis tlēs a ꝑpub⁹ cent⁹ exercitiū fuge quolibet q; facit ad lucrū venale l'vtile ementi cui⁹ et vtilius vendenti q; ē debet h⁹ ꝯmodū. Si nō velit forte mutuare mercatores siue negotiatores ꝓpt̄ mendacia et pericula q̄ditum ibi ¶ Quidā aut⁹ fuit ad pōm q̄ nō ꝯsuet⁹ negotiatoꝝ pt̄ hmōi. q̄ in te loquēs in pl̄ma negotiationis sue ē⁹ mercatoz nō negotiū possit cū dicere sine mē dacio q; tanto emi q; tanto vendā si placet ementi Oēs artifices mercatores agricole si q⁹ ꝓpt̄ mendacia sutores l'agricolaz nō ē in culpa aīs futura nl' agriculturā q⁹ negotiatōes culpant nō debz ꝓpt̄ negotiatoz mendacia. Si q̄s enī culpare debz velut negotiatores ꝓpt̄ ꝓditate aquarū si negotiatores op tant tpe sicc⁹ ut siccua aīs sitiunt cui⁹ vendē possint ¶ Quidā aut⁹ ibid⁹ h⁹ no fuit hoi negotiatores sic n⁹ hoi agricole hic. n. st̄ pcm hoīm nō rec negotiatōes nō st̄ me malū ꝛ mīstros mea et medū⁹ meū ¶ Ego pdus pz, sō⁹ negotiatoz in pmo⁹ posse mīstros et rei pub⁹ ff. de mūdis. l. q. ꝛ nō non petunt ꝛ q; pmi st̄ ad luc̄ tuapte ag q̄rend ff. de edil. edic. l. illustrissime. ¶. ꝛ tuus est absentiendū de mā vide. lxxxvij. di. qm nō cognoīm palea et p aliū. ti. de emp. et ven. ū. po. Quid faciet ꝓfessor de mercatoribz pellipariis si q̄ emūt et vendūt ī me dianis et puncis vid ī. ante. q. de lxxxvij

¶ Ego lxxxvij. vtr aliqs possit vē dere luteū tem plus ꝛ valet ¶ Pro⁹ dicto de emp. et ven q. ī. d. q; nō si fiat h⁹ fraudē adhibendo Si vō nō adhibent fraudē tut dis tinguunt ꝑ q; d̄ emp⁹ et ven. q̄nq; duc⁹ loq; vno⁹ ꝑ se et ꝑ h⁹ emp⁹ et ven. inducta vi⁹ ꝑ rōnē vtilē vtriusq; dis. ꝑ vnū indigz re alteri⁹ et ea⁹ ut ꝓꝓ plūpl. polit⁹ q; aut ꝓ rōnē vtilē⁹ est in ductū nō dz ē nigl in ḡnamen vni⁹ ꝛ alteri⁹ et ideo dz ꝑ hanc tem iustū q; tractū mercis mercē venire ꝑ tantū ad rec q; ve nunt in hoīs vsum mesurā ꝑ priū datū ad q; ducendū ē numisma ut ī vbi ethic et ideo si priū ꝛ tem valo ris rei ut ea⁹ rō exigebat priū tollet ea⁹ iustitia et ideo emēs vende re me h⁹ emē ꝛe ꝛ valz ē ꝑ se minutū et ī lautū ¶ Duo possūt loq; de emp⁹ et ve. ꝑ q. ꝓ hanc ledit⁹ in vtilitē vni⁹ et in detrimēm alteri⁹ et ū aliqs mlti indigz re aīa et q⁹ ledi⁹ si emerent ea et tūc ul tra priū cui⁹ si attenda⁹ nō tm ad re q; vendi⁹ ꝑ se et ad dapn̄m q; venditor ind patit⁹ et lucr̄ aliquid vendere placet ꝛ valet ꝑ se luc̄ nō vendere placet ꝛ valet hmōi Si vō aliqs multū indiget re alte rius ꝛ emit ea vō q; vendit⁹ nō dap mificat⁹ tm endo nō dz ea sup vende re vltra q; ꝛ apreciat alteri nō ē ꝙ ven dente ꝑ se q; emens ī dicto nullū ad vendere dz si nō ē sui⁹ h⁹ aut vendē possit dapn̄m q; m̄ pauc⁹ ꝛc tm q; ex al teri⁹ acceptu multū pauca ꝓpter pt̄ aliquid vendenti superogare q; ad ei⁹ ptiz honestatem h⁹ tho⁹

Sconus sit q° frumz &c. m. q. n. ¶ Nō ꝛ
q°d q. n. h°ns dc̄m glo q. si in vendicōe
offeran̄ plꝰ q̄s ꝛ̄s valeat et ꝛ̄apc̄ non
debz n̄ustū p̄iū q. et nō ds fare dolū
m fins ꝛ̄ctr̄ꝫ &c. de dom̄ p tuas vide ꝓ
q. sequenti clauꝫ

Quero hppm̄ an̄ pcurt q̄ vilꝰ
emit et carꝫ vendit Et vi-
q̄ p̄ t. cuens hppm̄ di. v
bi vide ꝛ q̄pcessiū fant ꝑm̄ q. m. ea
nom̄ et t. quicq; ¶ Con̄ q. ut p̄zi t.
naugium c. t. tuc e p̄iū si emit re
vilꝰ q̄ eo q. tuc nō tradi ꝛ̄ p̄ emptoꝛ
luc det tuc petuāz l'vendt carꝫ q. dest
soꝛ̄ ꝑ̄ ut m̄ d. t. naugiū al'vide ꝛ
fers q̄ ad vltm̄ &c. ad ultm̄ vid' olno
bal' &c. t. sup ꝫ m̄ q. q° ad p̄mū nō
stt̄ m distmte firmat si d' q. ā p̄is m
mera° ē nā dap̄m q. frumēti m̄ herba
plꝰ valz tpe ꝛctꝰ q̄ē q. nō ē ꝗstra
dꝰ si hmte ālle ff. d' ōhen. emp et ven
tū cplūs. ff. frumenta ꝛ l. si debitor
ff. verisle et ff. de verb' obli. l. inter
stipulantem ff. facta ¶ Itē mentio nō
est ꝑ̄hibitū n̄ forte dic̄t hppm̄ di. for
mam p° vr̄ p̄milli fac̄t de dōt̄ inter
vi. ꝛ ux. p vende ff. vide sup̄ q. hpp
m̄ ¶ Sed de dic̄t dam̄ ē q. permt cum
eis mam° et negocia° seculares sit eis
ꝑ̄hita ut m̄ dōt. t. fornum̄ et c. di. ne
gociatorem ꝛ non. di. p to et ut nō
ꝑm̄. q. m. in fine simē et c. p. medic̄
mō. t. ¶ De laycis aut dicunt hussi et
lau ꝑm̄. q. m. Sz nōs dic̄m q. si laicus
emit vilꝰ et vendat carꝫ nō q̄ supi
dicte ꝛ ut ꝑdeat q̄ sine nām̄ lu
ē vn̄ ꝛ si emit sine ꝓpō vendendi et-
ꝑsona ꝛ̄ius nām̄ l' vtilit̄ ꝛctat potiꝰ
carꝫ vende all' p̄. c. q̄uq; ¶ Quas vi
de ꝛ ꝑrdenare tho. ꝛ̄ q. hppm̄ ꝛ̄io
m̄. vbi dc̄t q. si negocia° sit ꝛ̄pt̄ lucꝛ
q. ordina ad aliq̄d effectū nām̄ l'vtile
l' honestū e lucra. p̄iū ad dom̄ sue sus
tentacōz l' e ad subueniēd' indigen
l' ut aliq̄s negociatoꝛ intendt̄ ꝛ̄pt̄ pub
licam vtilitatem ff. ne ꝛ̄ nām̄ ad vitam
p̄ie desint et lucꝛ cōpedt̄ nō q. ſtes
ꝛ ut laboris stipendiū ¶ Itē si emit
rem nō ut vendat ꝛ ut tenz et p̄mo
ꝛ̄pt̄ aliq̄s carꝫ eam vende debet nō ꝗ

negocia° et q̄ ꝛ carꝫ vendat lucm̄ ē
ut l' q. m. aliq° rem melioꝛem l' q. p̄ium
rei e mutuū m̄ ꝛ dubiū e tpis l'loa l'ꝛ̄pt̄
p̄tatu mu se cōponūt tūc ꝛ̄ferendo re de
loco ad locū l'eam fr̄ faciendo Sz illm
est vbi fm̄e p̄t̄ ꝗstituunt m luco q̄ sz
rem nō mutuatam carꝫ vendt l'q̄ re
emt so̅m ad h° ut carꝫ vendat ¶ Con
cedo q. p̄dc̄i doc̄es intelligūt fore lu̅m
rem emere sicut vilꝰ q̄z tuc valeat ul'
vende &c. sicute carꝫ q̄ tpe vendicois
valent ꝑ q̄z cotid̄ ꝛ ꝑ q̄uā si m̄ us
tū p̄iū rei ut nō e. in cuntate ¶ Pmo
n. cum̄ pōt p̄iū nō e q. ꝑte empto
ris saltem venditore ignorante q. in
iustua fiunt et illm e q. ro cui q. ꝑte
venditoris ende doc̄es illm est emptore ign
orante ad h° de emp. et ven. t. p. loui
ꝗ° p̄dc̄i doc̄es so̅m quietum ff. qui emit vi
lius et vendt carꝫ q. cui dō q. si nō e
fra aliq̄ rei mii° et ꝛpāz &c. permt q. ꝗꝰ
vilꝰ emit et carꝫ vendt nā nullo se ꝛ̄ q.
fiunt iusta̅ emp̄oēs ā vendi. et limit &c
l'm re l'm p̄ius plus iuste q° fiunt ꝛpe lucꝛ
ut me dic̄i l' mo. t.). Et nō d' ꝑ̄ cuncte-
cuens. q. q. rem appt ut integrā et nō
mutatā vendendo lucret &c e mentoꝛ q̄
de ꝛ̄plo eiꝰ Sed nō fra mii &c ꝛ̄ ꝛpāz
vendt carꝫ q̄z emit nō permt q. hoc
intelligo nisi minoꝛ fraus l'doc̄ ꝓ rei. ut
q. emit p̄iū et ferat aliq̄ mutuū ut i p̄
cuens dem̄ sp. vl' doc̄ loui p̄iū emit
in loco in q° ꝛpt̄ habundā ꝛ̄ est vilioꝛ
et portauit ad locū in q. ꝛpt̄ mopiam
erat cariοꝛ l' doc̄ tpis q. tpe q° emit vi
lioꝛ tpe q° tendt erat cariοꝛ ¶ Tpis n-
casibz ut lucꝛ ꝗsitū q. ope et artifici
h° e lu̅m p̄n. di. dicimus ꝛcuptū mutuo
ultiō tuū si ē ff. m q. dispendiū p̄iū q.
emit mercimonia ut ſtruꝛet in ꝛ̄ctr̄ mutuo
q. ꝛpt̄ nō ꝛpt̄ publicū vtilitē tuā cui
ecz turpe lucꝛ et c melli ꝛ. c. q̄uq; p̄n.
q. m. Sz si h° ff ne in fra sua defficiāt
victualia q. videbat hoc ꝛ̄ stere ꝛ̄ q.
ad ꝑtes a as l'dissipare l'debitū diligē
tiam nō adhibe sic fec̄ Joseꝑ gen̄ ꝑlꝫ
t. tunc nō permt ut nō ꝑm̄o. osti. ꝑo. an
q̄m̄ ad ultū vl̄m caliz ne. dic̄i ul'mo. t.
i. nl° tū tuū e lucm̄ mercatoꝛi medians
vtl et c melli ꝛ q. dc̄ augꝰ hppm̄ di.
q̄m nō ꝛfellum Et cassiodoꝛ c. di. q.

aliud et dicit ꝙ hoppon. Sz plures mercatores sc̄ qui bñ ponderent pre dñi vñ hñt de Cristo ꝙ p̄ m̄ emens q̄ mercator nūq̄ l'raro pt̄ placere deo et dat ḡsilium q̄ null⁹ xp̄ian⁹ fit mercator ad h⁹ de pcl·di· vi· q̄tas et c·sequentibz q̄ sc̄ nuclda ꝑ p̄dcm distinctoz Ca⁹ at pot̄ in dcā dcutr⁹ naungatn locū m fit ta empc̄ et vendic̄ ut dicm̄ ē ꝙ h⁹ jo· cal jn dcō·c· naungantu·q· vny·et dc· zaba q̄ nō jo an· m·c·p· ne dicā l'nō· Si rc̄ ꝙsideres in idem ꝙsidet p̄dcō ut omñ sua cō effcs est q̄ ut eo tempestate l'auaricia l'al' m alterꝰ p̄iudicium q̄s emit vilius et vendit car⁹ tal' peccat m h⁹ p̄dubitant⁹ Si si nō eo tempestate ꝑ ut hēat vñ suū valeat vitā suā q̄ familie ꝑ sin status dcterior⁹ sustentare ul' alīs ob utilitē pubcm tunc fer⁹ ut dam om manifestū·

Vero hoppon· dm hns āno quam p̄ bladū l'vinū tpe messis l'vi demie et p̄cia vendat car⁹ per tet et q̄d jmas Sc̄o h· boic m·c· man tenu·c·u· dissentant sc̄ zay· m bna c·u· tibz emp⁹ fit ꝙt bonū ioc sic joseph emit frumenta ut hēret vñ p̄uderet pplis tpe fame ten zab· à h⁹ mercatorū ē al' fit ꝙt p̄uatū ḡmodū et h⁹ ꝙphet⁹ q̄ l'fit eo p̄uden⁹ sic si aliqs emit aliq̄d timeb⁹ q̄ p̄cia oportz eū car⁹ emere si indigut et n'bi⁹ tū p̄cia car⁹ vendit sic m foro vendi⁹ q̄ nō indigz sic tradebat et ls⁹ lia tū est sc̄ zay· et glo et id ē d⁹ jmo· ne dicā l'mo·c·s· glo si q̄d em et hosti ubi p⁹ cū nullo foro⁹ lu⁹ est h⁹ si nō emit ul' nūc ē sua ul' emit eo pcio ut eo lucro vendi tois hēat vñ p̄udeat pauperibz dū⁹ in no dcrate h⁹ sētat q̄ eo h⁹ mansua tōtas nō pa tatur Vl' fit ꝑ mistam⁹ ḡmutatiz ut fa ciunt marmatores et ille ligate p opa sua pos sunt recipere ḡmutatiz sue lucz ut inde sustent⁹ dū⁹ nō intendat cristiā indicere magc̄ cū ad ḡen⁹ negotiatois nō pertinet q̄d hz vñ vitat l'sustent⁹ l'sit eo tempestate q̄ vn⁹ tm̄ eo h⁹ rebz ꝙgregat q̄ opcl⁹ hoc ab ipo emere nō hbm⁹ suū et ō ven dit adeo care sic⁹ et pcia q̄ illi emerūt pertant nō sōm ō ꝓpm ꝑ et ō ꝓpō

carnatem sue cū dc̄ ē glo· sc̄ zay· ubi s· q· qñ h⁹ sunt a tripdio sine à die cib⁹ sine a layns mōle pcia ē qñ ad lai cus nō ex tripdio ꝑ ut prudeat s' ut si ls emit aliq⁹ ut p⁹ car⁹ vendat sine à nona sine ad nō audeo dicē mōle di cunt et jmo et ostū ubi s· q· lic⁹ est emē aliqua victualia ut tpe fames vendat eo pcio q· tūc vident⁹ dū⁹ h⁹ fuit q· hoc· ppt̄ hndamtum ad ḡen⁹ a ad tisporem bant l'q· debitū ciuem ut victualia non hēant Si aut emanq; ut car⁹ vendant illā nūc pensata prout ocs et grauis dicā q̄ layca emp· q· mp· q̄z dc̄ zay· q· tles non tenentur ad restituc̄ fruendā de pone ꝑ ex eoꝝm tle lucz in usus pauper Sz glo ubi h⁹ vñ intelligit de consilio nō de nūc et d⁹ ita nō glo· m fu⁹ c·u· q· dc lpus et sc̄ jo· m fu⁹ ofes c·u· q· xl· quid de ḡbusdā sc̄ Qui cū p̄mis sis ḡtendat quib⁹ c· quipsc̄ uicū q̄ c· in dicō omñ malorū de ostū· nā quipsicn⁹ solvn· di· bōz studeat euitare

Vero hoppon Quid si qñ emit frumū tpe messis l'vinū tpe vinde mie ꝙ to⁹ anno Sc̄o dc̄ mat ju dicz vna de usibus q· si ꝑ sua familia nō ē ꝓcm̄ sōm· q· mp· quātūcūq; ser⁹ si ut car⁹ vendat q· tunc ut dc̄ idem c· turpe lucz ē qñ aut añ tēp⁹ messis ul' vindemiaz emit dc̄ ut c·u·c·fi· ē dicit s· q· hoppon· dicebat ē mat· q· nō jmo· ne dicā l'mo· c·r· ubi dc̄ q· si qñ tpe fertilitatis emit victualia ut tpe fames hndet hūm est ē si nō ꝑ se tm̄ sē ut aliō tpe fames ven dat dū⁹ h⁹ ultiō cum nō emat ut car⁹ vendat sz ne victualia dissipē dō ꝙ·

Vero hoppon· ꝙcipi⁹ nemp⁹ si mus peccatiz ubi male vehedi et ibi reddendi ꝓ tio ꝓpo ostū⁹ mittit ne vsuram Sc̄o jmo· dc̄ m·c· fr· c·u· q·n sine m sc̄ capiat periculū sine non ē in loca⁹ opaz sine custodie h⁹ idē tz ostū· q· alle· ff· mum· tam· stu· l· et ita ꝓ to⁹ ut ff· loca· l· jmane et l· q· opas et l· q· mercedem et l· sc̄ fate⁹ tm̄ jmo· q· ibi aliquet pīcl tm̄ ut portaret sz negotiator dat mutuo ut in⁹ negotiet⁹ tūc a est bñ usura q· pecuie nihil est usus il' utilitas si teneat in multa n⁹ deteriora vtendo hoppon· di· ciuens et pon⁹ ē ibide jo· an vide plē de h⁹ ꝓ ostū· i su sua c·u· ff· an aliq⁹ u sz nūq; ꝓ tñsiet

tuga ꝺn dco. c. fi m glo. n. et ſi ca unde
ubi ſaba ꝺn dco c. fi ꝺn pn. q. ij q. tes
idem tñ ꝺmo vide q. dpoi ſ. q. ꝓxima et
q. doc

Q Ihu nñ pecunia ſit locab
Dictum ſ. q. ꝓcedñ

Vero ꝓt de qone fi. Quida a po
ſunt mille ducatos m cambiolt
decipetem a. loco valde remoto
qñ venit ibi pecunia multo plus valeb
ꝫ ubi poſint quid iuris ⁊n ſit gtractus
uſurarij Itē nota m illo ſtipſit gtractu
uſurarū ſi q. et de q. agi. ⁊ vi. q. ſit
uſura. p. d. q. ꝑ. accedit ſortu uſuraꝫ ut dpo
ſ. c. ſ. et fal. c. naufragium. c. ti. Solu
ꝙuis nota ſtipſit tles gtractū fuiſſe uſura
rium tñ ep ſoꝛ gtractu nō ꝺz iudicari u
ſurarius ni q. ex alio directus ꝓbet alr
actū qꝫ ſtipit ꝑ ſoꝛm ei ꝺz iudicari cñ
⁊ in c. illo vos de pig. Et nō de uſu. in
cuntate ad idem de ꝓcur. porro Conſti
tuit cū de q. agi. appꝛ fuiſſe venditois
ſeu cambie certe pecunie et tñ ſit a
gtractu non qꝺ nñ date in cuntate
iamne ꝑ ducatis ꝓpiendis m alqua
dita q non tanto valeant maiorem ſu
mam l'eqlem et c nō eſt gtractus nu
tuus m q. ſo. ſ. mutuo vel ſitto cō
mutꝫ uſura ff. q. nō ꝺmp. q. m. c. pe
et ꝓbo. cal. in c. naufragium. c. ti. ſi
verbo mutuāo ⁊n ſuo ꝺmcto ſunt de
regulis iuris pñ. li. vi. in q. ponat
⁊ dica ut ſonat inſtñ vendicois certe
pecunie ꝑ an certa rōdenda a. loco q
ſtat. n. q. una pecuñ. ꝑt carliſſima valz
plus in uno loco qꝫ in alio cadē cauſe pon
deras et mēſure in a. loco in q vendi
litz interueniat fiat ꝺiligens decep valz
vendi. ꝺ. c. non oportebat dimidiam
iuſta pñ Et de reſtim. vendita. l. ij de ep
et vēn cū dilñ ⁊ c. ei caz Et nō glo in
ꝺco c. cū caz qꝫ ꝺr decep alr ꝺmdiā
iuſta pñ q. in ti. gñ. q. nō fuit mutu
nō ſtat uſura Et ſi diceret fuit vm mu
tuū litz fiate ageret q. ex gtractus ve
dicois et c plus debz valere q. m ꝛei
veritate agit qꝫ fimulate q. ꝓpr

Duo q. litz ſtud poſ
ſit ee vñ qꝺ ꝓſtipulabilz tñ in cau nō
nō appꝛ Itē dō gtractus appellat
cambiū et ꝛecambiū poſſe dici q e
gtractus ꝓſcriptis verbis do ut dēs
q. non ſtat nō ee de ſe uſurarius In

ſup nō dubiū q. in mutuo etiā vero eo
adiectoe tpis et loi ſolue ſtē ꝓt ſtare
poſſe mlt ee ad qꝺ mterē tene illud q
tpe et loco ſtituto nō ſolut. ff. de eo q
certo loco l. ij et nō de offi del. p. ⁊ ff. et
de foro ꝛpetendi Dilā Et ſi dedicunt in
partum venti ſue autois nō q. alis erit
arbitrariū ut dñ l. ij. et l. ſi liab et nō
Imo. de ſen eoꝛ. ſacro Imt ee in bene
petꝫ ned ff legi ff. c. ſ. cū de fideiuſſ pue
nit et c. qſtitus et q. nō de qſtit. qſtꝫ
q. ee dato q. gtractus fuiſſ mutui nō
tñ fuiſſ uſurarij eo ſm foꝛ mapoe q. re
lebratꝫ fuiſſ cū mazentore tꝫ mterarī
alqꝫandiu ꝺnōs biſantios ſolu non
mutuū eſt ut dicunt doctoꝛes cñ ſimā
in ſtipulatoe dedun ꝓ mlt ee qꝫ illud ee
diffle ꝓbar Itē ⁊ in libz gtractibz ꝓt
appoin pe. ꝺn. q. n. fēnus qꝫ ee eo
ſm foꝛ gtractum nō fuiſſe uſurarū ꝓ
lia. m abſurdū n. ee tot bonos marcn
tores q. ſoudie tles gtractus ineunt t
ribuit ꝺapnāe et toto mūdo placeret
ꝺapm Fateoꝛ q. mcno. poſſit ee coꝛp
in ee ſuꝑpelucē ſ. ꝑ ſm. ꝺeum hr vltoꝛ
tem nō etiā in foꝛo iudiciali ut ī ſti
ꝺ. ⁊n. c. in cuntate et c. qſtituit c. ti.

Q Eo ꝓdcā ꝓz mlti nā obñ et ꝓ. nā qꝺ
qꝺ. ꝛ. q. ꝓ. accedit ſortu uſura eſt q. eſt
vm in gtractu mutuo qꝫ nō eſt h'et ad
c. naufragiū ⁊. Vnſo c. ti. ꝓz clare ⁊n
ſit. li. ꝓ. Fane vide. mlm ⁊n. ſ. c. q
⁊n loqui. m mutuo vel ſitto q. mu
tuū negat. h' ee h' tñ ſ. cuꝺ m q. fi
ff. q. dpoi ſ. q. ꝓxima et dicunt ſ. quel
tione ꝓxima

Vero ꝓt de arte cāpſoꝛia.
cāpſoꝛ ꝓmutando l'cābi
endo ꝛcipit vnū denariū ꝑ flo
reno l' diſtinxit ff. petuñ mutuo. c. li. do
et reſtituo eſt ne uſura et vi. ꝑ. ſi. qꝫ
ſcūs de petuñ a nō patit Q. hoc eſt qꝫ
nō eſt mutuū ſ. ꝓmuto. ꝙuꝺ ad mutuū
vendicois Itē ſuſcep q. diſtanas fac
mutuū petuñ m ſe ꝓmutuū ꝑ ſolutoe
In hac q. duſi diuerſa ſentiunt et
veniō ꝓ. ad theo. ꝺos ſcā aſtep. ti. de p
mu. ū ſe. de v. to dt q. aliq. lombardi
diat ee ubi m lug. ꝛo ee ſ. eū nā et dap
nat et ꝓſeq uſurarios nō nuit camp
ſores ſi ponūt eis fauz ut ꝓz m ecclā ꝛo

quotñ ca ar bonit te ut m valore fuer in eo
tñ de magna t varia et mil eo tepore
m pcis rebz e in argento et nūmis ef
et de resid valor eo tepe ad h l vnū si
certe peta z l in hac di tñ et l paulus
de solucf p hac et c cū olim de tensi

Quero xcij Pone mutuus rcipit eñ
dem rē in thē mō pōdē l' mesiā
sūpto thē p aīs siā p mutuans ge
nō tñ solucōis tpe t maioris quotiā qē fu
it tpe grauth mutui erat ne vsuras Sed
archi p hugf xmm q mr si qs thē
do de lict in c pn auctate c ti p q vñ dic
lpo q dr dcp dz restitui eis ei bōitate m
qlitate stz mtm ff si eius peta l cū quid
s nō e mre q ft ei quotiānis p si ac
fiunt q tpe reddē illi repotis hēbit rō q
ad quotiā nās hēbit hec rō tpis q fiunt
petita ut c ti l vnū Si q creditor te
nere recapere viliorē si ita ea vilior ad
quotiā nō prenbit recapiendo pñs
orem Dicebat tñ hugo q inten isti mu
tuantis posse ee pua et tūc petere
Quida distingwūt a e veisile q ipa rō
mutuanti nō erat pnosior tpe solucis l'
de hoc pbat dubitat et tūc nulli vtilem
et hoc tñ pbat in c naufragantis c ti ar
veisile q e pnosior et tūc a creditor nō
erat fiatus petuā si interi ostipuc
tūc e vsura Al erat fiatus et tūc a cre
ditor erat fiatus aufert debitori libera
tem se liberandi et tūc est vsura In his
in casibz e se eoiocrare se uolunt et debi
tore onerā Al ea libertate nō aufert
debitori et tūc nō est vsura p posse me
rei si bona intē rēdāt debitore an
tem ut soluat ne oneret Sz si hēret or
dinē ptam mitē q dr f q pt vsq ad tm
me ut se a dāpno eleuet bñ auferat
et se fraudatorem se liberandi tūc e si nō
sit vsura preat tñ hoc distincē sūm mag
istrum
Jo cald in d d c fi q vi vñ dz ab hoc
d c fi ff ille q q d indistincte standū
ē f q tūc tm coniugator emptor qui
emit ad tēp qñ veisile dubitat a tpe
soluois pl l' mē sit rē valuta aīs ser
ne det vna fraudibz et hoc nō mīz tam
bon sitor q venetus q eho
videf q segūdū ff

Quero xtiij an pt emittere vsuā
vbi tuēt pōse petuā p pe
tuna l' marcha argenti p a
marcha nō erat tūc pfoluenda ad tūm

dat pōse spes p spē ut grū p grano vnus
p vno olei p oleo ad eund mensurā
bon distinguit m c naufragantis c ti f glo
grul fi cap c ti q Instr nō veisile dubi
tat ad veisile e q petuā mūata aut l' augē
tum eo tpe nō stant pnosiora tpe solucois
q fuerant tpe gratis Al e veisile q erant
futura pnosiora tpe solucois ut si qs mutu
at xpo libras in hyeme p ans totidē mes
te soluendis qui soli hoc mercatores exire a via
terribz Al' xpo marche unci ad argentū pro
aīs totidem soluendis ad passagiū tunc
signatoris ad veisile dubitat ut m pnosiora
sunt futura in tpe solucois l' tūc none In
eo tūc nō est vsura nec tūc erit ad creditor
nō erat fiatus q tūc petuā usq ad ll dem
p f interi ostipuc et tūc e vsura Al erat f
natus e quando usq ad ll tēp lucret
tūc ad creditor auferet debitori libertate sol
uendi interi et debitū soluendi et tūc
est vsura q p f q tō credidit ut debito
rem oneraret Al nō auferet p q creditor red
dit petuā qūmz voluit tō tūc et tunc
mer si qs petuā Al ad h ut reuelet debito
rē de mopia Si ad corrupta intentionē hoc fit
ut se exoneret a periculo fiadoris pōt nō
tñ credo eē appellendum ad restituendū lucr
z et h eos assidendū m p nā l' q daret pau
peribz In tūc tūc qñ veisile dubitat ut m
pnosiora sunt futura in tpe solucois nō est
vsura Et eod mō distinguendū est et iudica
dū qñ dat spes p spe ad tm ut vnus p
vno oleo p oleo grū p grano h glo ibi
Jo m sup q fer e ti q mpo nūq pt q
et ostēp e ti li m nr nn v si tradantur
petuā et inde q legi et nō xmm q m c
nullo et inde s q pōt

Quero primo quid si mutuo e mercimo
nium et data mutuo etā petuā
sit pmm q tēpe solue dat tm seu tūc
plus tūc potest hoc p ia petuā Sed
archi p hugf xmm q mr si qs dicto tēpe q
est vsura q is plus in qñe f tūc frumentū
et e rō q tunc melius et vendē frumentum
mutuo mutuanti petuā ipse qs f ut accedat
in fructu tpe solucois fatet tñ q h tūc sit
in pericl qui veniē possit pauc f pua et p
tierram mercē mutuo tūc et f lau p hoc nō
ch in d c si qs dicit h eo q qñ sit usura plus
accipiet ut q mutuo solidos q nō valz v
modiū et p hoc duos

Quero xcv si ctū e q tpe q mesiā
dum e in grū p q nunc p centū
dedi plus do e precium tpe messis et

mensure debeut m pastnate ipm gnum
plus valebut Sor. ff. hosti m bua e. ti.
ff. an aiaq; ubi m. et por. p jo. an et alios
m ff. fi. c ghulut et sentit ubi apte glo. q;
usuzarij erat qz ff. locm et solui pesii fe
cim regionu q spectamo est ff. de flu. l. j.
in pn gnu solz ee tnz typ pastratis qz
typ messiu Et si dim. q; qz qmqz q; m
Fende ff. osti. q; ad ea q; zo ff. de legi. l.
nam ad ea. caueat q; hjens ne hui hi
mentem offendat q; faciat si emat de te
pore ad id tpe in q; pu de estate ad esti
tem et de vere ad ver. l'ad ad scpo de q;
no ledat ghuaz suu alis m aiaz judis ad
estitucoz tenebi. et pdca fiunt q; attende
cabia fiet p venedo j. q; e'po inde j. q;
dpi. ubi n certum est

Quero pcm. quid si qs gnu vedat
p puo q; in instanti tuzit ff. si pl9
valz usq; ad pascha ut q; il pl9
sibi detur Si vo mi9 no ut q; pau mmu
nt. ut m usuzarij iudicmd9 est ff. Solu
osti. m sua. e. ti. ff. an aiaq; ubi quo q; sub
ubi. ff. dic q; sit otractus usuzarij cum
tpm in pactis claudimur teneam9. ar. ff.
de solucf. l pe. ff. de dap. mfer. l. q; boa ff.
si qs ff. pto socio l. si no finat ff. aristo et
por e archi. xmm. q; mm. ubi usua jde astrc
e. ti. ar. mm. ubi quid si qs dco ff. si qs d ubi
reputme equu m psona sua q; reputaut
equu m psona alteri9

Tercio zotum. Rd si hus meres vole
bat eas portare ad qm locu ubi ve
nir erant tazatores et muent in loco
ubi erat q; dat tm qm hre potuiss in loco
ad que mutendebant de ferre l'ad eud lotum
ubi ff. poma erant gnata q; hebat tpnzia
ubi mgr est copia pposuerat illa vendere
pius ubi st'eaza an sit usura Rd dicut
Jmo. m. c. nauganti q; no du apputat
pcul et labore no acupiat ulr ad q; m lo
ubi erat venditus ff. pius q; portare vo
lebat finiss acceptio9 move. Jmo. q; hui
pt equo vendere ppt dubiu tpis e. jue jo
potit ppt dubiu lon et hi platz abbiati ibi
dem et zap m sua de usu ubi ite ad m finc.
Posti zpbat hi sle nc bm dt tuz q; no e
uerisile q; alios clem emptoz faceret n mi
tu efferet et p hanc opioz daret via fig
mentis et videzen applare usuazioz ba
zarie siue bazatterie q; no est faciendu ut pz
e. tu tuas et de duoz. q; to ff. pl tu tuz qz la
boris et expensaz timeris zo est hmoda ut
de voto magne ff. pl tu pe vo m judi
ostensio meiez acmt ff. m pmiu mciat
ppa qua qlibz xomy. dr. hiusse de suo
p tuas. n. dt jo an et hi platz jo. cal. ju
c nauganti in suo gmento q; vii. opio
Jmo. si statim ic emptor solu pau dcis
si defert so pui pt forsan ipe Jmo pot
leuit tue ui. hze zo osti. loui Et colligi
zo Jmo. qz indu tpis pt gmodu pmu
ti venditoi et emptoi et hi nullu gmodu
pue emptoi Et adde q; no tho. ff. su
ar. q. e. uu Dns me padua sm. ff. sint
dns Jmo. in cui ppto qui ff. m si veri
volebat portare ad aliu loui m q; vendi
diss cui9 veisile deducto expeuse et labo
ribz dt q; potui vende tanto pio ibi
erat venditus n se distmc jo. an. Jmo
dt q; potui expectare tanto tpe quo
vosse distulisse ad hid pcuiaz si p scpz
portasse ho si vellz pius f'solui videt impor
tunitas fit obi zo osti. q; debz hi zo itme
as et expensaz qz et Jmo ide ut pz
in dco suo bu ti fiare di. m. q; in fraude
quis posit fingere se velle pze ad aliu loui
ff. m hi distemendo utru fingat zuzzen
du e ad qrtuas qbz cessantibz cmuiby
est hjens judi siue ostic q; si fictus dic
se itm alibi ut cui9 vedez p'ciaret gnu
deprendo xpm alias no

Quero zotum. An pcuia e lombil
nch. in. c. si fenerauerio xmm. n.
m. q; loqdo ppe no e lombil sed
mutu et p hoc solui q; solz qu utz in lo
co pecunie qbd zape ulr fos. sit usura
qbid exoamur archi. tenes q; si como pos
set lomi pecunia sic equu l'dom no ez
usuu ff. ut dixi hi pe no pt otmise q; pecu
nia no dezioza p usu et qm est de se
nulla pzia utilem utendi sic fiant equo
l'dom qppe lomat fmue q; qui pecuie
lomat ut aduenis eam expendat en con
stipta no reddi dla hi an eusd gnis ff. de
rebz di ui quid si m equo l'domo lomat
sero ff. archi de ff. titul jo. de lig. m. c. fi. c.
ti. Comodatu tu fue loto bu pt fi ad po
pcum ff. mo. l. m. ff. pe. l. se et not glo
xmy. q; m. fiu et c. ti. qsto et hosti
fi. c. ti. ff. an aiaq; ubi q; xm m solu
oe q; argui dn est qs pt tertu qs pecuie
emere estmata uid ff. q; dolus

Quero xcto. Pone q; debuoz usura
tu mutuant solo pecuiaz tu pacto
q; ipe restitueret usuazio fortem

dat tñ ꝙpe dñs oꝑas a colono dum
mꝑat iuxꝫ ꝯpensacoēm usꝰ pñj q;p
illis dederat q; n ꝯ q; perret q; p ꝺ
ꝯpt; p mutuo q; ꝑ mutuū colon ei
p iusto ꝓio suas oꝑas vendidit q; ei alb
nullatenꝰ vendidisse Sz solue q; iste
ꝛctus emptoꝝ vendidoꝝ fe mlli
luce ipi dño q; nulla penia l ꝓio q
tari pt alio a ꝓio ei ipi p q; vendi
alioqui ibi nulli mꝛedat mutuū vedeꝝ
posse qoꝝ ꝑtiū vni p vendice et a p
de qua vendat et vendet vendi vno
ꝓio et ꝛe venditū q ꝓio et pars ꝛe
posse qoꝝ ꝑtiū vni p vendice vendi
toꝝ ia dat et ꝛas vendiꝝ q ꝓio vede
et iuriste q; nulli duct tuc q; ep pte
tolonꝰ distinctoꝝ vendicoꝝ et ꝛe ven
ditum ꝑ ep pte dñi distinctu potrant
epo ꝛ ꝑtiū et sic dat ꝛe dns dat ꝑtiū
Sz si dicaꝝ stulte q; det dns vendicoꝝ
na rndeꝛis stultuꝫ ducez q; dat colono
dns epoꝝ et ita adh nl m luce dño affꝛ
vendio colonꝰ ꝑ q; colonꝰ ei vendat o
pas suas nl affert luc ꝑ dns sic n colo
no luce cit q; dns emat oꝑas eius est

Quero ꝯp Colōi Expedit m
ue laboratores ep pacto volt
q; dñi ꝑdez ponat boues suo
piculo in multuis agroꝝ dant tñ q; bob
certas mꝛituras frumenti ꝑ q; nic male
tractant boues pacisci aꝝ nñ dñi ni
eis mutue mittaꝝ penie ꝛas ꝰ ꝑ pec
dns bob emendis et a suas nñ ꝓ
leuandis q; emit ꝑ boues suo piculo et
ep pacto no tenez ꝛstitue dñi mutuū
dñi laborant ꝑdia et in eis habitant utꝛ
dñi ꝯpoꝛtaꝝ ꝑ dñi mutuū sepiat
usuram q; videaꝝ ad parcere ille sorte
eo ꝓpo q; euitet piculū nullo dcrū
boū Et ꝑ ita q; ad nulla a applt
tari vidz ꝛcib ꝓmisse ꝛtract mutuū
madeꝛ ei nigo ꝑ illu ꝛtractu ut ꝓ ho
ꝑ ꝛtractu addaꝝ vnos et in fraude
usuraꝝ iuris ꝑ dicta ꝓpetuaꝝ ꝛtra
na q; ad euitandū sulpicoꝝ fraudis
dns ꝛtracto luto fingitur ut vendo
ꝑ luce fundu et tñ non ꝓsit ho in fraū
dem iuramtoꝝ q; melius de ꝛ ꝛc
ad mꝛz de ep ꝛ ven Sz et q; penā
ꝓsit ad ictum in fraude usuraꝝ l cum
alle C de usuris In dubio sup̃ doc no
heo l ul ꝛtionē q; ꝓsumit q; et fo
te assideraꝝ fore utꝛ dñi mutuū ma
dens m no ꝛtractu debeit maꝝ dns ꝛtract

tum et ꝛcerit ꝛdi melioꝛe ꝑ mutuantis
et ꝛcipiꝝ ꝛtractus usuraꝝ ut q; p q; ꝛ
hibe ut usura mitigat ꝓsitu ꝛ si mo
tura ꝛtractꝰ ꝑtu ut l achletas C ut ꝑdr
De hns q; no ꝓ q; mꝛz si ancessoꝛ mu ep
ven Qui m his ꝑdez nomis vide ꝑ ꝑ les
ꝛtractꝰ si ns no cit alis ꝛtractus l ut te
C de pact ꝑ emp ven Qui m his p
dez nomis vide q; ꝑ ꝛtractꝰ socetatis
manet vahd mutuo ꝛtractu mutuꝰ ꝑ
possit ꝛbitꝛe sepaꝛi l si sponsꝰ q; ꝑ
de dona ꝑ ux ep Sz ꝛce colonꝰ no possꝫ
eo ꝓpe suu ꝯplere ꝛtractū ꝑ les in cole
do agꝛū sine emp bonā et ꝑ mobe mula
to pacto penie mutuaꝛi nec dns alr q; per
mutuum Que de multa m ꝛc ꝑ h ut
dr q; isti colonꝰ ꝑ ꝓuaꝛi q; lucꝛan ꝓpe fraꝰ
lem q; magꝛ dnt dm ꝑdi in quam ꝑ
ponit opam in cultuꝛa et tuta ꝑ dñi ponit
ꝑdia sua ꝓpe semis et ꝛdā a ꝓsup ho q;
ueo q; iste ꝛtractꝰ ꝛcsent sotie ꝑ inꝛat q; in
ho ꝛtractu ꝑmit me se in ꝛc pacta in eiba
ꝑ lucꝛo et dapno ꝑ ꝓculo ꝑ eundo q; ad vnū
ꝑtaꝫ no a ad aliū Quo ꝓpoñ go sue co
lom sui soꝛ nolit obligare dñm in mutu
modo et non teneꝛi ad ꝛstitucoꝝ do durat q
duct vide ꝛ satis iustū q; dñi possit ei bō
ꝛsitā q; me se ab onꝛe tradendi boues suo
piculo nec istud ꝓpe ꝑt dia mutuū ꝑ collacoꝝ
per e d ue ꝑ nāz socetatis na ai soa pe
tuā possit pom ep una pte et ep a soa ꝛ
industria et luce ei ꝑ ꝑ iuꝛ pacta di
uidi ꝛtoꝛcaꝝ ꝑt iuꝛisdictus ꝓculi ꝑcudi
in pactū dedua si dns ꝑt petiaꝝ et p
dñi ꝛs bouꝫ ꝛtraꝫ ꝑt ee tanta q; dns
nl ponit si aut non sit tāta ꝑt supple
eam sil pecuniā et ob colonū in piculo
boū omni no ꝺo sepe usuraꝫ assideꝛa
tu nā ꝛtractꝰ In aliis vo ꝛtractꝰ cum
pmisse ꝛtractꝰ mutuū q; ꝛ no e ꝛbale
ul male ꝛtractꝰ ꝑ mdentale habeat lotū
q; supꝛa dñi ꝑ vidz ꝑ q; ꝛ assis q; hoc

Quero ꝯ An sit usura mꝛz tem
pe vendē mutuo ꝓpe tpis dilacoꝝ si
luc ꝓpe moꝛam Et ai ꝛ q; sit
usura q; nā hoc ꝛtrahentibꝰ decipere se
mutuo usuꝝ ꝺ dmodum iusti ꝓpi ꝯ e
l In te ff in ꝓio als mag pompom
ff de mino ff iorum l iacum si ꝓio q;
admodū de ep ven c ai dicā et c ai
tñ Solue vende tritici ꝓpe tpis dilacoꝝ
mediꝰ usꝰ mdut vñ ff de gl m c
ꝛsiluit c ti drait q; mutuū usuraꝫ metu
lem nō ꝛtrue ad ꝛstitucoꝝ ꝺ z ꝙ rndo
secundaꝛio et non ꝑt ponebat spes

In lucro silē d' cli · nō ẽsi · c · uno li · vi · et
deuit zz · uñ in foro aie ẽ tñ censendus q'
ñ̄is pñz nō fecit tñ nō exspectat ultra
sor · q ẽ mens cauẽ nl' in speranᵇ q'
telligte de hꝑe pⁿa nō fⁿa in et pñ
si debitor astringt se in cto tño iura
uẽ l' loco nō retrahẽ si aduenerit tño di
laꝯ petit et tradituꝝ non dat et pabo
lam donᶜ ñ̄ nō hꝫat tñ in foro aie ẽ
usurarⁱ Quid ñ̄ñ arguⁱm q si huiusmõi ẽ
ñhentibꝫ se munẽ deape usq; ad dmum
iusti pñ intellᵉ de iuẽ foi nō aut de
iure poli · dumo q ad ḡsaz und ſ · q
segnis ui a' ḡtto fit cñ dilacõe

Quero Xp̄s · ihs p pecuñ sine usu
pecunie possit zapi ad ulẽ sor·
distingt bene in c naungnti
e · ti · a' m ḡtractu mutui q' qo ptẽ mutu
ans et dc q' sine zcipiat in se pricipiũ
pecuñe mutuate sine nō ut d · c · naungn
ti q' pecunie nulli ẽ usus sine utilitas u
tendi q' exteriorat utendo ut ī paleã et
ciens hoc patet vñ · dr · q' z uñ ſ ihmo · in
tñ q' si nō pñtq; erit ize ad nudmas cñ
pecuñ ñ indigẽs accepᵗ mutuo promittꝫ
cñ̄ꝫ reddere p luc̄ sperato q' ẽ usura nc
sint illi qonsulere et de iz abbas in dcõ c ·
naungnti · iz ostⁱ · ibi ꝫ ni · c · salubriter
e · zay · z si · jo · m sñ dicit q' und' dc ſ
q' hoc patet Quid in ḡtractu mutui locatoꝝ
et qpte qpas suas locatus pñ si qñ na
uigans l' alibi accipiat pecuñ ultra mare
l' alibi reddenda cto ſ pño ḡstituto et cñ
sine accipiat in se cñ locatus pricipiũ pecuñ
sine nō pt zapere q' qo cñ nō ẽ usura ſ
locato opaz l' mercatoꝝ sine custodie q' lucra
est ut ff · nau · cau · stn · l · z ita ſ ihmo · ostⁱ
et ab · dcõ c · naungnti · unde dc ihs · s · q'
hoc patet Quid in ḡtractu emp · z ven · et cñ q'
tractꝫ fit sine absq; dilacõe idoneis nicis
l' solucois pñ quenti e cñ nō ẽ usura z
si pl' l'mo ſ ñ̄ valz ẽs vendat q' luceñz z
ñhentibꝫ se munẽ deape sine fraude ff de
mino · l · m ff · q' ſ · q' Quid ḡtractꝫ fit cñ
dilacõe traditois nicis e solucois pñ quen
ti et cñ a' ñris uice possit judicari usura
qo foꝝ in foro ḡtensioso z dc q'n c · c · ju
ramẽte et nō ostⁱ · d' ihmo · c · fi · et jo · m · in
dcõ c · in cautele Quid in foro aie z cñ a'
fit cñ dilacõe traditois nicis de q' in dcõ
c · naungnti · Ille q' et cñ a' veisñ de
luratur utz qpe meres pl' l' nicis tpe tradi
tois zpi q' tpe ḡtractꝰ e pñ solucois flu
ent qualitura et cñ nō z / usi · lz pl' quale
at tpe traditois ut dcõ · c · naungnti q'
cuni ẽ q' tpe traditois nicis qpe meres pl'
valebit z sine usurarⁱ ẽ censendus c · in ti
tulate ff ber · et ostⁱ · et ibi si emptor messiũ
tpe dat pñm ut ẽt messue bladi tpe pas
chali ſ reddan' unq · ẽ qo mete illi q'
visitⁱ q' usuratⁱ q' ẽ censendi q' bladi est
in possitate pl' valoris ff q' ait sim
om zcion et gem apio q' spectanda ff de
flu · l · j · de sepul · ẽ fina Si uer ẽ sit
aliqñ ñhens emat de tpe ad tpe pñ de
estate ad estate de vere ad ver · de autũ
no ad autuñ de hyeme ad hyemẽ l' a
tpe q' de q' ostia nō trepidat sine dubiti
ando s · q' nemo Quid ḡtractꝫ fit cñ dila
solucois pñ quenti de q' m · c · naungn
ti ī ſ · zac · z cñ a' vendes nō erat tpe co
tractꝰ p minori pño venditois ẽ si ſ stn
si pñ solue nc zac dilacois maiori pño
vend' e cñ a' usurarⁱ ut in dcõ · c · naun
gnti Quid stanñ erat venditoꝝ minori p
no dñ stanñ solue pñ seu zac dilacois
longe maiori pño vendit' et cñ usurarⁱ
ẽ mental' utz c · ostⁱ · ibi · ſ · j · z ſ · fi · e · c · ju
ramẽte ſ · n · q' si qs nō erat vendituꝝ
nicis pñ pristhes in aperta maris ubi
magna copia hꝫ ꝫ pisis ubi stanñ caro
vendi z hꝫ aliqñ q' stanñ dat ei tñ
cñ possit hꝫe pisis nisi ẽ usura Dic in
no · q' in c · naungnanti dc appetentis
Solutus dc jmo · in tpio naungnan
ti · ut ss · n · xcvj ·

Quero Xp̄s · ihs p pecuñ possit hꝫ
re pecuniam a ligna l' ab obsequio
Et jo · z ꝫ q' hoc patet · ar · n · d'
q' sic nō ñz exspectare l' exigi mercẽ
nam pacto tacito l' expresso itq; nc mu
nꝰ a ligna l' ab obsequio q' utrũq; pecu
nia estimari pt utz in ligno q' lignum e
pas suas ẽmis manu l' ligna operis
si vo munꝰ in ligna l' ab obsequio nō
q' ẽ obligatꝰ ei exhibeat ꝫ ẽ bene
volen q' sub exactõe pecuñ nō tñ debet
hꝰ mapere exigẽ l' exspectare De ita
q' vid' ss · q' ẽ vii dc tho ·

Quero Xp̄s · et usurarⁱ z fraudes
poẽ petit nō a me mutuũ offerẽs
p securitate mutui ypothecã bo
nor suor ẽ go ait illi dño nolẽ mutuare
ꝫ pacto sit emẽ et p eod' pño vẽa ad tẽ
tũ tpꝰ reddẽ ẽt usurarⁱ pñtia map
si modici pñtij inducit ꝫ oldra · ostⁱ de
emp · et ven · ad mtz q' allẽ dcm c · e · l ·
ñ̄ie ſ · si qñ cem ff ad vellera et hꝰ ut
ostⁱ · semꝫ q' solo pacto de remedo cõ
tracto pñtia usurarⁱ Quasi ut dcõ
nicis in c · plenius possit q' in · sent' ñrũ

In eo q̄ ibi dr q̄ si ff̄ mitt̄ filiz nr̄m in
fraude usurar̄ p̄sent mor̄ in ca pena
usure defendi[z] lz nō p̄t ab eis mō ademp
tam. Si aut̄ nō ff̄ in fraude nō p̄sent q̄
ff̄ attractꝰ e liatꝰ z ff̄ emp[r] l' vendi[r] e liz
ta C. de pactis int' emp. z ven. l. si filiꝰ
dus z l. q̄ hoc ff̄. de inoffic testam. h[o] ie Si
go nō p̄t ab eis mō eo solo q̄ repetat ut
dō. f. ad maz z c. illo vos h[o] f vir idem
sentie mali q̄ p[o] v[a] huius dr q̄ si mutuet
pdm pactū de retrahendo z dom̄ in p
nō intō en q̄ legit m d. c. ad maz tūc ut
dicebat usurarius ut dyc[o] Immo. ibid et h[o]
dē sent Jo an. in d. c. ad maz p[o] v[a] ostē
debat sic q̄ponā dicunt q̄ usurarius
dimiss̄ ḡtractibz mutuo inhonuerunt
fidē alt̄i emptori q̄dionalit̄ siz cū
pacto de retrahendo dē ne fōr ḡtractus
eo q̄ illo pacto iudicmet illū usurarium
repetit bona instrūta fidē p̄ma pue emp
tois dñi nō de re vendendo ho[c] nō oppz
debitore indigente pecunia q̄dē usura
rio sic fidē fraudo z̄ ind' pdm in ser
uitū debē d' q̄ dyc[o] g̈ q. l. Q Vñ laur
putat in hys q̄sideranda ē mīs mēsas ples
ff̄ ordē possent nā si pdm inuenant
dño id fuisse z cū h[o] tūc eū mensse jo
dño q̄ si pdm nō inuenat si alia equa
lem l' mag' apte detegen. ibid d[r] idem
magr Appin q̄ sc̄ps ape jo jo in c. ad maz
nolēs fidē plibat' mois in mē sēptis eo
cū fraudes detegen[tur] prudē tūc q̄sitas
fraudes inuenerit q̄ nō q̄ ps̄ptos
hus ymitan[r] q̄ illi forisfecan de fidei nō at
tendant Q Vñ homi vni rabito z fidē pmi
to z si usurarij fuerant ihesus de fidei
ptē[r] q̄ cos q̄ pessimi ges hoīm ut ibi
dyc[o] ost. z in c. illo vos Si aut̄ nō fue
rint ysueti usuras exigē als oportet[r] p
bantes hīc ad pdm attendant z ideo
q̄ sc̄ps jo. an. in addi. spec. e. ti. z p jo
fal. in fin. q. quarta q̄ magr usurarius
emit rem mā iusto pūo et posūt in ea
pte. q. hy. vide g̈. q. l

QVero Cpōm. Quid si q̄r[s] vēdi
tois tūc pacto d' tenendo l'eam
dendo s. deremit jta tūc q̄ aīa q̄
q̄emit justam dei venditois fuit tenta
Dr ost. q. fraus detegit[r] q̄ l[a] nō jo. an.
p[o] eū in d. c. ad maz si vē nō ad mouē
t nouelh. i. c. si vē reducerit[r] lau

Questione. lxvj

QVero Cpōy Quid si creditor q̄
q̄tū fōrte z usurā et q̄ptū

obligat Q In to[m] emptōe obtinuit a de
bitore dem̄ p[o] rpaz p̄missoz jubz usu
ras exigē p se q̄ tortas ne debitor[es]
repetet nō obstante emptōe Q Jo. an.
tenuit q̄ nō dr. spec. e. ti. vnū cū suo ad
optimo q̄stituisse debē tenuz ad q̄ tenetur
m. d. tenz. c. q. li. vi. hoc ēt satis fortē erit
ia q̄ p[o] emptōs q̄tum usuras ut se dic
notasse in dō. c. ad maz et sunt addi. q̄
sit licet p[o] indi q̄stitui gras de cals z dic
tus i' q̄ Jo. an. i' ad appū et dato q̄ appet
nō puto eū locū in foro q̄tioso nec appla
se f eū q̄ ff̄ emittes possit agere vij. q. j. q̄
periculosū e cōdemne q̄ tu teneris mō dare
l' solue tri es nō possit nisi l'repete de iu
c. j. z nō immo de jure cōi. c. q̄ placuit
ut iudex Jo. an. lo[r] in foro q̄tioso et ad
q̄stitui pdēz tenz et c. ad appū Erit ille
p̄sidēs q̄ ēt vsuie ausit ita l' nō p̄ ad
duos dies maz p̄ libē in mese l' ad mīs et
tuc fraus p̄sumet emptōs voluerunt
ex de fōr inde[s] animalia usuarius z hīdē
petentibz leues usuras emptōs nō ff̄ de
pba. lxj. z l. 2ª mīs p tempa. h. vi. z q̄ si nō
ita p[o] q̄ debitore ide q̄ creditū an sit ejus
pīa magnā vtilitate abstinuisse debito
pīa hēditas nobil' erit delata nō apphen
dendi nl' apphensa pdēn si j. mese nō
soluerit lēta pna q̄ mīs hoc nō poterat
n' fenerator mutuassi sant' creditura po
terat oblatā l' voluntariā fuisse emptōz
Q Ex vid' d' hoc dicpnā d' qo emptōe tempin
ti p potestē nisi dfensū a pē emptis
q̄ quia fuit q̄ pena penitētiā et cū ad d[m]
salte z tim stat' sol[t] de nō sufficit mutuo
accept ab eo potente et fenerātore et post
fōrt et usur' solōz eis emisit q̄fecte de
tendū e eis obligatū salē voluntariā hīs
l' filiz nouerchis creditis nō appelle he
res usurarij de q̄ q̄ usuras emissas sol
uē sic nō appellī solue tam solūs Sz ubi
usura exigit q̄ emissia q̄tū pfenerā
i fine et postfine si dēs emptōes pmit
ti q̄ficiunt tūc tñ pfenerem n. z eo fōr si
ff̄ z tū petes ex q̄ nō emittens nihil
q̄tre possit pū in collas et oneribz tan
tus et hīs filiis cūbz cū nō p̄sūt quis
q̄ tactare penitz l' cū in debito ff̄ de
p̄ dicem nō obstante petēn q̄tus usu
rare q̄ p h[o] fraus z fine apparent nō q̄
fenerātores q̄ eos p̄sūt tūc in dēs eo q̄ tu
de usu z c. ad maz et c. l[o] vos z jo. an
l'S h[c] lau. vid' i. ante q. 46
QVero Cpō vide tū fraude mutu
ant usurarij et ēmpt p̄missoz tū

Vñ forte tandem [illegible] steriles l'no[n]
debitor nō solō vend[it] illos seu illa
recepta mutua p̄ eōd p̄ceo q̄ p̄cium
p̄ea repetit & tñ ꝛuera nō fuisse iste
ñtractus celebratus ñ ꝓpt mutuum
¶ Nec obstandi tñ vsuras et m
ꝓpoz fraudem ñceptis ff ñtractus
ut nō m·l· cū vtr· ff· de iurisd omn iud
bito & bald' in l· cū allegas de usu ff
lau q· 63·

¶ Quero q̄o vñ an valz statutū
florē & obstet q̄ mutuus m
possit lucrē fructū hō ē an rō ostat q̄s
illos ꝓpriat ¶ Bald' m·l· ꝑceptis
de usur in q· p· & intendunt q· tñ lucre
tur & rō & de[bet] gl· nō tñ
ꝑ quā pit q·l· ñ gl· ē cū ē valde singu
lis imf nā hō ꝓpt mmia ñtumaciam
pt fiē mūt ff ꝓtor ut·l· fulg· ꝑ· ff·
q̄ qo cū in pos· ca l' inde ¶ Et sequē
q· bartol' m·l· si finitu· ꝑ· Iulianꝰ ff· de
dapno in fi & in fi de[bet] q· luz gl· in dicta
nue tñ id dicat sz q· ñsuetudo imo stat
lucret tñ ita ñsuetudo nō ē bō f· cū q· ñ
ius diuinū in fraude usurar ꝛ de[bet] eos q̄
putandos in forte si ꝓsupp̄m fraude vn
diat bruto & si nō ut vr· q· in loc' legal' ut
adtracta· ad satisfa[ciendum] ill' loco mīe ꝓpt mo
ram sta tñ l' q· eo emanasse et tunc pie
gl· & dñi bruto q· tñ ē vñ mtl in
eo q̄ missio iuste ē nō tñ qo or nec ꝑ qm
si n· in vite ēditor nō fo: et seu cū nō fu
cet seu sic' tñ ñsua impile seu sor· zetime
nō possit sic nec ꝑtes nec mitte vi b· zyma

¶ Quero Iown· quid de quinz pro
centū q̄ dat tutor pupillo d· si
dat liberal' valz si nūt dat in
tuere q· cogit qo fo: stati ꝑ dittā l' als
et tūc vr· q· fit usura & tñ pena legis
his solū ait· dom· q· n· in legibz ꝑz quia
debuit emē de pecunijs pupilli possit
l' dare l' ꝓ tenuū et nec sīt ita disponē
q· vñ ē q· nec pene nūt iuste ꝛ expet
ff· q· dixi s· q· ꝓpā et s· q· z· & hō nūt
p tecto tene q· pecunie pupilli nō ꝓt
tenere tutor ad rōem sīz l' alia iuris
deteriorē l' ulteriorib ꝓ tenū und de hac
q· s· q· 34· Et de ēstice ꝛ ate q· 37 ca

¶ Quero Iown· fundū ꝑ rusticū
cū mutuabat q· ꝓdecē domabat
l' ovinas annales sīz lignū vinū
oleū pullos et alia q̄ q̄ ꝓdecē est mul
tum ditatꝰ et tunc mortuꝰ q· cū hēd'
eps ingressum tūc q· hēd' usura n' d'
ꝓbabi & ꝛ sustin q· ꝓtestat opponebit
se dicens se liberat' donasse et melio
rē inde nō iudicē ¶ Ego pdās vi q· q·
ad dcm ff liberalitas nō ꝙ cuiꝰ dam
q· cū intenō sua ꝓsua fuisse corrup
ta ꝙ assiduitate et frequē mutuā
di et munā ꝓdecā ꝓpiendi ꝛsulmt
eam q· ꝙ ꝙ q· q· ꝓdē ꝓcm tantū et
ꝓplū q· idē opa & forma q̄ ꝙ
sic l· tū q· & l· etiā ff· si tūc peta ¶ Et
q· nō m·c· tū dilā· de ap· et l· de
de legi ff l· si fundus de pig· act· ibi fa
milias ꝙdo mlti ꝓspiat vñ rōe p
cui nō meruisse remissio ē ꝓpter cui
tiorē a q̄ ꝙdo ēsit forte & foro q̄
nosō potuisse heres appellā ad ꝛsultū
ff· ꝑ· de anūa in ꝛpu ꝓcm· de ꝛpu
lit· vi· in fine q̄mento

¶ Quero hoc ꝙ· an sit mutuū si ab
deō ꝙ vinas p̄mi ꝓ a nō ꝓ rō
dend' ad tēm p̄m tū t' inde an
gaste in meliora ¶ Ego m tūc q̄ fec
& q· ꝓm· Et q̄ fecē n· m· ti· ꝙ vñ se dic
q· ponē tō ius ꝓmutuo is q̄ mu
tuū et nō m̄ mesure de stig' q̄ ad mo
dios & lagenas & n' vasor· q̄ nō
mensuram solz ligna & ita ꝓt tam
hḡ q̄ito q' m fraudem usur

¶ Quero Ex ꝙ· Vendo & mstro tibi
ꝓ mō intuenī q· si id ꝓmū q̄ tu
m' dns mō & offero tibi effectu
s· ꝙ annos q· tibi ꝛstitues m' mstrū
& q· & ꝓ ꝓ ꝙ ꝛsoluat iste emptor ꝛ q̄
l' annis ꝛcepit fluē ab isto mstro tibi
flus ꝓtinentis ꝓtinen[tis] tūc' q· ꝓ
otratio l' nomo s' offero ꝓ tibi ab ꝙ ꝓ
ceptū et ꝙ m ꝛsumat mstrū ꝛcedi
ombz finibz in ꝓcipio nūd ita q· mu
tuū usura ¶ Ego dico tibi m· c· placi
ꝙm· q· m· an ita emptor h· ff· in fun
de usurar tibi ꝓmit nō ita ꝓ
tuto usure defendē ab eccīa non
possit q̄n q̄ depinat ꝑ si h· nō ff· in
fraude usurar tibi nō ꝓsunt n· ē
ñtractus usurarius censendꝰ ꝙmo li
cito tibi de ꝓpō illo vos et ff epi
& vendic licite ē· ff· de pact inter
emp· & ven· l· fundi ff· de idē ad
ict· le· q̄uis et is' id' ꝛ laud' m ele
vna e tibi ¶ Vñ d' m laud' q· ꝛce·
fori n' ꝓt petu tū ꝙ fo: ñtractus
nō est usurarius ꝑ ꝛce poli possit
l' flecti ꝙsua ꝙ· m· quicūq; ecclē

dñi bunt eo mortuo h no ꝓcepit hꝛedes huꝰ possit
ffacꝛe ¶ Sz si ꝓcepit hꝛedes huius ad no
ꝓnt appellh ꝛ bñ fiunt si aliqle emerꝫ
fiant huius ꝛspm ad valoꝛe rei et ꝙꝛ
optinuit qꝛ dz qꝛ hꝛ qꝛ no eo affectu sm
tulor ꝛ si optinet ꝓ ꝓpꝛia ecclꝛ structenda
ff ad l. fala. l. ꝓpꝛia ꝛ si no fuit ffa
empo si optinet debz agi posse ad sup
plem m qꝛ de usu. in quantu ¶ Dic
saba i m dñi ffac qꝛ hꝰ ff ꝓꝛ mina na
dño vendo tenuerit eo ffac no fit ffa
in fraudꝫ usufructꝫ no ꝛ ceptor ꝙ hoc
ostendꝫ qꝛ ꝛs tm valuit qñ vendi pt
emp ꝛ ven. cum dilcõ

Quero Cyno. nõ de emẽte ꝛstim
ne tuntur nisi ꝓ pñ venalis sit
florenꝰ si tñ hꝛedes qñ ꝛ dñi pe
timus qꝛ tu das ostatu. ostenti ostas
obligat se ad dandũ quinqꝫ l vꝛ. p ten
tenario hꝰ vnqꝫ qꝛ repetere petimus
tuum ¶ Dño no ꝛ usa cũ sit mutuũ qꝛ
pt ꝓ qꝛ impile nisi ꝛddi ꝛ emp illo
ꝛpso n ep pt ꝛ ꝛstitui si quis ꝛ m no
datus sic ꝛ nã ꝛ empta ¶ Dz si no pos
tulas suum qꝛ possi repetere petimus
tuũ judicium hꝰ fore mutuũ et ꝙ nõ
ostanto ꝛt fenerato et hꝰ qñ ꝓmte
mutuasti tenuit sibi spe usq; luc ꝓpi
endi ut si sine spe a pñ dño mutuo
petimus nisi dare mutuũ mutuũ
petimus. n. st a pñ hnisse volũt ꝛ dep
tatũ l. nuc nupe hꝛe nõ luce ꝓpt
eo qꝛ annꝰ dep ꝓdt luctu ꝓrep
tus ꝛ finis cum ipa ꝓpꝛe quisq; ut di
ti pt hꝰ ꝛe liberalit ablm eo ut dicꝫ
nos liberalit datũ gratꝫ em ꝛ ꝙ quã dꝛ
hns gratꝫ subtrahere prudenti ꝓ nisꝰ
ut dr phs ꝛo ethꝫ ꝛ. xvm. Si at in
som forte nisi l hꝛe nõ possi dici si fi
ꝛet hꝰ qꝛ hñdam dilctꝛ nꝛ qꝛ ille ꝛe
tipet qꝛ petimus mutuatꝫ tu sum de
ficeret ꝛe mutuũ solu forte ffac hꝰ ffa
de hab jm. n. ffa inde qꝛ hu. v bñ fran

Quero Cyno. ¶ quid si ciues co
pellit ciue ad mutuandũ ꝓ ꝛ
motu ꝓpo obligat se ad dandi
dñi anno quinqꝫ ꝓ ꝛtentenario et pono
m ciue ꝙ sit dñs mutuũ. i. qꝛ cũpulerit
ad mutuandũ nõ ꝛstituendi nisi ꝛcit
usura ¶ Effect ostendit h. j. ti. de usu. ar.
villo ff. nisi. lomb. Distinguit a tꝛ ꝛcue
los ꝓ modũ ꝛstituendi nisi sit qꝛ sic ex

ritus gratis ꝛ liberaꝰ ꝛcelat mutuum ꝙ
ꝛ tuc lucre ꝛcupi ꝛ n ꝓ mora obligat se
qꝛ sic ciuitas ad ꝛsoluendũ se obligauit
et tuc no luce ꝓpi ꝛ ꝛ spꝛ qꝛ ex eo ꝛli ob
ligat se mutuũ mutuũ voluntate ee et
sit ꝓpꝛ hoem lucri ¶ Ostendit qꝛ si ꝛs q
mutuauit ꝓpꝛ mal ¶ si possi simil ꝛcup
ere ꝙ quanto luce ꝛe possit ecclꝛ ꝓpe
ꝓpꝛie tũ ciues se ad hoc obligauerint sic
te ad ꝓmo ¶ Quidã ut ffac Jo de sapoin
dr qꝛ e utile ꝓmo qꝛ suppos qꝛ ꝛ mutuũ
a pñ fit ex pacto ffac sit voluntariũ et no
voluntariũ de hoc nuꝛ usure ꝛ ꝙ mutuũ
ꝛe mutuũ voluntariũ. ꝛo qꝛ assensu ꝛ con
sensu qꝛ ciues si ponat ꝛcipiendi ꝛ
nes suos ad mutuandũ coguit hꝰ ¶ ffac
de hab solut a pñ ciues mutuũ ꝓpter
lucrũ ꝙ inde se ꝓpe et tuc usura ꝛ
pana. n. ff a pñ hoc mutuo ꝛstituꝫ ꝛ
expulsꝰ a pñ ꝓpter hoc ꝓmittꝫ liberaꝰ
offensa subsequitem ¶ qꝛ metꝰ cũ. l. qꝛ
ff. de ædil ob turpe emꝫ. l. si ob turpem
no ꝓmo. ¶ Ad hoc sup hꝰ ꝛ ꝓ ꝛ de spon
demens. ꝛ no ostentat ꝓmo si possit li
bentꝫ licet petimus sumꝫ ꝙ mutuatꝫ
tuũ no ꝛ usa qꝛ hoc no ꝛs ad dep mi
et dicimꝰ ꝓpter istam petimus ꝛmpi
ab hꝰ ꝓ dep et mꝰ ꝛ ꝙ mutuo ꝓ
ad mutuũ ad ꝙ sint oppilsh ꝙ dicimꝰ
ꝓm ꝛspꝛe ꝓ luce ¶ hꝰ dia mff. qꝛ
ostiã sua ꝑ dñs hm ꝑ. qꝛ ꝛcipiat tuũ
modꝰ petimus ff. do hꝰ ostiũ. d. ꝛsti. spo
sas hꝰ hab vid ꝑ. ꝙ. ꝓpter ꝙ possim inde
s. qꝛ hꝰ dñs ꝛ ꝛsponsi

Quero Cyno. de eod ffac dicꝫ
dona venerat ꝓ stm pundet
qꝛ ciues ꝛ subditi appellũ ut sol
licet petimus mutuatꝫ tuũ qꝛ putat qñ
ꝓ tentenario de eo qꝛ soluit annuatim ꝓ
petitio ꝛcipiunt a qñ forte cuꝛ nisi ad
dit et hꝰ m pstitum vbigeat nisi cupa
ciues ꝛ subditi ad soluendũ oppulsi m an
nuũ addere a qñ ꝛcipiut ¶ Ad hꝰ hꝰ
m pstitum an qñ desꝛptum m nos ꝛsset
dueꝛ titulo ꝓ frequentia vendicio ti
tulo vendit ꝓpꝛ anꝰ et eoꝛ ꝓtꝫ ꝛsit ꝛ
desstit sic ꝛ nã ꝛ ꝛcꝛ ꝛ ꝙ versi m qñ de
hoim nã qñ tentenariũ ꝓstitoꝛ
valz ꝛpo. qñ. vel qñ eo. ſ. vencti
tũ tpm ad ꝛcꝛ ꝛddit ꝛ ꝙ eo ꝓ
cipit a qñ ꝓ ꝓuisoꝛ ꝛ stm nl ns
vsitꝫ qñ plus qñ m ꝓ tentenario

Hoc ℂ de sacrosanctis etc. l. Iubemus In
pñti. nūc de ecclīa etc. nō alie. ℂ nbi aliq
titulo ℂ de hered l. nat. ff. p totū ti
sentiūt maiores p pcīes suas tamo
sit Imo. ostī. Io. an. et Io. mal. in c. in
nomine etc. ita ℂ scribit Io. an. in
spe. de usu. si. q. tñ dñs fiat tñ ntract⁹
tus sine fraude uti et dñs neut
pñs decipiat⁹ ut dñs dimidiū iusti pretii
scribit pdēs doctores ℂ Nota in
fōr. p̄missa de ñ q̄ to. ut pdēs lī
te d̄icit l. sine pñti fieri no pñt ead
rebus ñr̄ q̄ no ē pñs ntract⁹ ven
dentis nec fit p modū ntractus sed le
ge ius. et finalem q̄ d̄icit ñr̄ ē cautela
tores ad bñplacitū ñdentis ℂ Et
q̄ dēs leg⁹ hz pñtar vendit⁹ alienet
hati ntractū tñ pdēs tñm reditus
m pecūiā uidens de novo ppt̄ hoc
statim sic ut ñtus capiat a dēs sing
rebus pdēs pet⁹ ius. cum p⁹ plg uidet
q̄ nec ppe ñstituī l. fiant tñ annui
reditus si obligā ipā ñstus ad solue
singlis annis etā pecūie ñr̄ pdās tñm
hz p suas ñcess fortias ℂ Nec pdēs ānui
reditus sine pdēa tñm pecūiā nō
ñstituat p dēs ñtale in domo possi
sione suo libro. rōne l. nos. si non
fatuā in se ppā ut plg nūq̄ soluat
ñr̄ recipiat etc ut pena personalis
ñr̄ sal obligā ℂ Et idem vide ē de ñdi
tore dñi in mille et eo singul annis debo
rib⁹ p sententiā ñr̄ ea uidentia illi⁹ et
desine et sine pñti fieri nō pñt ut colligi
et sint d mente Imo in dō ē in au
tate. c. ti. ubi ānonis ñsulendo ēe omib⁹
hmōi Iaime dicū ñstituisse etā loca si
ue ānos ānos reditus ñs pēa venduī nō
pdēs sup q̄ ut fertur declarauit ñr̄ sca
ā sede aplica Sc̄s ñstituerit Guido de
Baisio. lapis de pistoio et Cynus de
pistorio doctores ℂ

Vero ℂ quo. an lic⁹ sit emere
et vendere p pecūiā reditus pe
tuos ut ē aliare l. ē nas res im
mano usu ntrus ut ānus puta do
mus agre ℂ tñ pacto q̄ emptor obli
gā nō reuendendi rem emptā ven
ditori si ē nec ℓ placuit l. q. cū fin⁹
dos ānos ℂ Et ita. q. ē satis dubia
tā apud theologos q̄ ap̄ iuristas
et ego pono ponam dictā theologorum

Rō h. d opta m suo tractatu de hui⁹
usurarū et v ptractat istā q̄one et
vī q. ille ntractus ē licitus et p hoc p
se p nūc tem. ve. testa. leon. xxvi. Licet
tñ rem possessionē vre si receptāt ē
dnōne tñdent si dñs debite et cōsuet
fuerit sibi alia ntractu siz ut ibi sit ḡsensus
liber utrūq̄ emptoris et vendit⁹ et ibi
sint pñs et mers siz ēs q̄ emit et q̄ em
p illo pūo to⁹ bis tractato q̄ fuerit pretio
rando valorem rei q̄ vendit ℓ q̄ ille merc⁹ et
ḡtiones et tpis et cm ea q̄ ℓ nō in bone
cōis cōpedie tñdent utrūq̄ cui emit ℓ
et vendenti ac ē rei pub⁹ ita q̄ ibi fiat
adeq̄to dan et accepti ℓ. Portio quam
hūt ad usū hoīm in quē venit seu ma
in st' venire Et si q⁹ ppē adiectos rōnab⁹
mis mō⁹ dixerit de pūo q̄ res empta
tūlz tūc rōnalem estimatōz tēp⁹ q̄ con
tractus fit illicitus q̄ non ē ita de iure ius⁹ co
mutatiue q̄ ppe p̄bent et p̄ben plures q̄
se solunt et stat in solubilib⁹ ut dixi cōz
ℂ Conduc⁹ q̄ mi ecclīe cathedralis nr̄e et ali
loce hō ntracto stat⁹ vnū so⁹ ānū rem
p̄ l. dno n̄ ℓ ānū tpn ānī dnoluī q̄
ttā festū mi sancti Philippi et Iacobi ℓ
q⁹ tpe l. q⁹ repotibz vendit⁹ q⁹ ls ānoz
emere pt̄ ē a se p̄ vendita et q̄ nūq⁹
tūc tpm ottuerit vendit⁹ recomit ē illā
tūc emptor semp possit illā illo toto ānno
sibi sol⁹ ē in actu vn⁹ et ℓ ānū⁹ ē statuto
l. cautū alibi ānī si plures ānī sint statuti
Sch. ites possit apponi ad pactū et cautelā
ne in hmōi ntractu q⁹ sufficiēs emptor recep
tor impedia⁹ q⁹ mi⁹ de re empta p suis
tib⁹ plene possit disponere tūc in ipsū rei
empte dominiū plene trāsferā li⁹ ℂ Ve
mo mō ad iuristas et ad nr̄m cōz q̄ ille cō
tractus sit licitus ℓ rei⁹ empt⁹ tūc rei q̄ fieri
pt̄ sim⁹ in pā et ad ppetuū fieri pt̄ sub cō
ditōe et mō et ad ēp⁹ ut ps in instituto
emp et ven ℂ q̄ si et ff. c. ti. q̄ si finitis et
l. ex isto mo si emp⁹ tenet fi pt̄ sim⁹ ter
ut dixi s. q. hoīm in ea pte ad q̄ndā
ānī ℓ nō et ad modū pdās p iura pdā
et nō de pūo significante q̄d emp⁹ pt̄
fieri in dicē ut ff. et C. de iudic. adiect. p to⁹
sic pt̄ ēm q⁹ ad temp⁹ hoīs ḡre ℓ ℂ Nec
vendi pt̄ fundus p ētū pecūiā ad tēp⁹
certū videlz q̄ ulq̄ ad p̄o ānos reluari
pt̄ ut nō Io. an. d. c. significante ff. glo.
q̄ p l. de pactis ubi si uxor hō ze
vendi pt̄ q̄ quotiens ei⁹ facultas ℓ
ℂ Nec d. l. q. C. de pactis Int emp et ven.

Hab. ff. tricesimus morta. ff. cit absolut. ff. ff. co dubij iudex ij. consuluit vnū vsu tpo. C. naugerius. et ml. C. In quadā de osit. tū suus ordo. Tricesimo ho. ordinarij ter. adiute. assessore. ro. ghinlem. q. dā. ff. ordo fuit. ordinarius. pt consuluit. atque ne. ml. vsuosū. n. sit. ff. ff. possit. ab eo tollere. ro. vsuosimus. et. ff. mutuo vsure. ānexū. mutuo. ff. fit spe lucri. Et. ff. du. no. pt spem lucri tollē. non potuit. ff. ml. mutuū. ff. fit spe lucri. vsuo. consulere. Sz. ad. dm. pt tollē. ro. vsuosum. vsure. pt consulere. vbi gen. si. ab. re. aliquam emat. p. plus. minoris. ff. valent. tpe. emptois. rem. tū. precij. tus. in loco. tpe. q. habebat eam plus. va. lituum. te. tue. lite. plo. l. mi. da. ff. ad. tū. co dubij. pt consulere. et. sic. estimatis. ustimā. eo. ff. co. hmo. dubij. pot. estimo. ff. l. valorem. in. rebz. quo. ppū. nō. rerum. ff. in. vno. tpe. et. loco. plo. l. mi. ff. pmit. va. lere. Sz. tertio. si. co. dubij. ponet. estimo. non. quo. nō. rez. ff. eo. em. tpis. te. nō. pos. ff. supplere. equitate. ustitie. Vñ. si. a. mu. tuauit. b. C. sub. ea. ordine. ff. si. alt. ptor. ff. emit. mortez. b. rez. liberat. Si. vo. ambo. ff. simul. stipulati. sint. b. ipi. a. et. c. do. tie. ij. dum. nō. consuluit. ff. ff. tractatus. tum. ab. vsu. et. quo. tamē. distinc. ff. ff. fine. mtf. C. naugerius. de. vsu. ff. ff. tractatus. mō. ecc. dubij. non. potest. co. ulsari. licet. petrus

Quero. C. proponit. ff. proprias. nomi. ff. ab. ff. iuret. l. mutuat. in. huiusmodi. ff. ff. quod. emeb. nō. dat. p. modio. ff. florenos. ff. vendes. e. intenty. tū. ff. mutuo. leg. iohānes. de. ro. Sed. ro. Dan. nō. iuret. l. mutuat. ff. est. te. puto. q. sic. ut. pz. co. vna. dm. q. pau. cius. pmit. e. ro. dolū. ut. dixi. m. s. dm. q. Sz. ff. ff. aduerte. q. nō. es. cui. mō. iusto. pio. nos. tū. ff. dimidiam. iusti. pij. e. hoc. pūm. dolo. e. fraus. ut. ff. dixi. Sz. co. ff. solo. nō. erit. ff. tū. dolo. e. fraud. ff. a. ff. tam. mulo. oriri. ff. l. dolus. C. de. rescin. ven. vbi. de. q. dolo. emptoris. co. ff. ff. nō. co. ff. te. pmi. estimo. Et. hic. es. tū. valz. ff. ff. vendi. pt. ad. tbell. l. j. C. si. heres. Et. es. de. vendi. iusto. pio. nō. cui. q. dam. ff. estimo. q. pau. es. nō. co. affui. fin. gulos. ff. co. ff. estimo. sentie. ff. ad. l. fal. sidia. l. primo. et. q. ff. estimo. emeit. de. mo. iusto. pio. emisse. et. ff. ff. e. pūm. fraudis. nō. tū. ff. ff. quia. fraudis. ff. a. ff. tam. quam. ff. ff. dum. e. q. aliud. e. iustū. pmi. q. co. tū

e. tmo. statu. de. q. nō. ff. ordi. et. aliud. est. legitimū. pmi. q. e. p. legē. seu. plebi. ta. statu. de. q. lo. q. mā. vñ. opid. loca. mēt. attendens. q. multi. co. suis. subditis. multas. baratas. in. fraude. vsure. exer. cebant. emendo. vendendo. ut. iustum. pmi. co. q. dolo. pūmeba. tz. nō. possent. plene. probari. statuerit. q. p. modio. si. gnis. vitl. pensionis. debeat. nō. ma. co. rone. fuisse. si. mā. emere. p. libertate. redimendi. habe. dolo. nō. so. pūpt. sed. pūata. in. d. fig. statum. locum. nullz. ml. ff. tractatu. neq. ppm. nullo. tenent. nā. p. vtilz. ff. ff. q. p. modio. solueren. co. rone. Solut. n. tractatu. usurario. sint. pūdam. et. q. ce. emptori. et. p. ca. q. co. ho. so. q. soluebant. ti. x. florenu. iudi. i. tractu. usurario. ff. ce. vo. Quero. Exponit. ff. vendit. b. vi. neam. suam. valente. xxx. dnis. dum. modit. bladi. he. dit. p. co. vno. facto. bladi. heredi. ff. ad. ff. q. deb. b. dz. et. tenebi. deb. a. soluere. p. deb. facto. ff. decernit. ad. co. nas. et. q. ff. possideb. dnm. vineam. sine. nā. emere. Si. vo. deb. a. ff. interi. mortē. tue. b. ab. omni. soluē. libez. hereditarie. vineam. ipsam. possideb. Dista. q. ne. vi. de. dm. q. so. tractu. fit. litem. pt. em. lite. vineā. ven. di. p. hereditate. in. pensione. bladoz. et. illi. tractatui. pt. lite. sdo. opponi. q. emptor. vineā. tenea. ānā. pensione. bladoz. tum. certa. quota. pecie. debite. nō. q. noz. adicta. q. venditor. vineā. ff. etiam. tēp. mortē. q. ce. tue. emptor. vineam. libe. possideb. nec. ff. tractu. potuit. q. sim. so. mā. vsurā. iudicari. q. ē. tractus. emp. cois. ff. nō. mutui. Sz. si. vineā. vendita. ff. ul. dimidiam. iusti. pij. nō. tū. ē. decep. ul. dimidia. iusti. pij. tue. ff. em. ff. em. p. vendi. ē. tū. bene. licet. iusti. de. rei. ff. actionē. Et. nō. de. rec. ē. tū. ve. rum. l. ff. tm. dec. dolo. tū. de. lo. l. sine. dolo. si. dolo. tunc. ē. dolus. dedit. mā. tractu. ā. mad. in. tractū. Si. ded. tm. tractui. tue. n. ēt. adhibito. p. vm. tractatu. n. p. tm. ē. p. medietate. Si. pu. tatiē. tunc. tractu. pdo. nec. tz. ff. de. dolo. l. eleganti. tū. tract. Si. vo. dolo. sint. adhibita. p. tm. tue. rei. tractu. ff. pte. me. ci. Ite. vo. tenet. de. dolo. ppo. et. ali. tractatus. te. in. subsidiū. mediatoris. ut. ff. de. dolo. l. eleganti. ff. j. ff. pulc. Si. vo. dolo. nō. decreuit. tm. tractatui. sed. in. tulit. in. tractu. et. ff. p. vm. tractatui.

facient cū cognitores deo negant occultari
e in cuntate Si tñ mutuo longe ce
pio ꝯ tpe q̄ tract⁹ valeant vendere cent
vsuras ees q̄ tūc nō vellit dūcere vtrā
plol'am⁹ sint valitue ꝑ ꝓsumē q̄ml'
to mīꝰ e ꝯsulto vñ cū nō cū tpus ſiēt
dubij de valore ꝛc plg am⁹ ab vsu ex
cusa⁹ vide· b̄ſſm dñs v· vi· ꝛ ſ· q· xxvi

Quero Expositor· An periculum·
q̄ cōsurgat ab vsura // Soo dr
alex· lomb' q· vbi periculū nō
me exp̄ā ꝛc non cōsurgat ab usura ut
ꝑ in mutuo pecūe naute de ql'm· e·
nauigrauit ubi d⁹ q· ſi ab⁹ nāa nauigan
ti pecūa ꝓpt' ſpem ām⁹ lucri ammit
tit vsuram q̄mittit ē ſi periculū ꝓpe sor
tis accepit ſ· ſi q· vid'· q· Expositor

Quero Expositor· Quid ſi q̄s mutu
auit q̄dā ē libr' ad· v· ānos ea cōdicōe ut
q· j⁰ post ānos ale eor decessit
q̄ mutuū acceptū a debito liberat· Si
vō ambo simul decesserint debent q̄ mutuū
acceptū ē libr' ei q̄ mutuū dedit ē tlē
periculū non cōsurgat q· ōtrac⁹ ad eāli
tatem iustic non dicunt tlis· n· ſ· hūdā
na n⁹ eo labore n⁹ eo vbi ꝛ ꝓpe hm
appensa⁹ alīo ꝛc dicunt ad eāle hm
alex· ꝛ ascio et inde de i⁹ q· ſ· q· Expositor

Quero Expositor· Quid de hijs q̄ emit
certos equos ſ' reddendos ad den
dilore in certis nūis mīs p' emit
mīj minori ꝓcio ꝙ valeant ꝛ pe ōtrac
tus Soo dr prodest⁹ vsura ē· q· Veri
ſili· dr' equos illos tpe ſoluendi plus
p' mīj utilitatos ut dñs ē in ꝙ d' mihi
ul' nunciat' ul' ꝓbabil' credit' q· tūdem
mīj sint valituri

Quero Expositor· Quid ſi q̄s in Januc
emat a tr· turonen ꝛcipiendos
in Francia in libris nūmis ꝙ
illos lōb' ſ' m⁹ q' illi⁹ ſi mīj det eme⁹
ꝓpt' tpis dilac⁹ ꝛ maior ſi pecūa ꝛcēn
in tūmo ꝓbabil' dat' plus valitura ꝛ
n· di' mutuū ē mdicūm pub'ce ut ꝙ
det mīj ꝓbabil' ꝛceptur⁹ in tio plus be
neficij ees ſic dicūt ē ſ· q· ꝓxima vide
ſ· q· ꝓxima

Quero Expositor· Quid ſi vendā ſ' tibi
p tanto q̄m valebit illa die q̄
dicet ꝙ minori ꝓcio usq; pascha
q̄ndā ſolo ſ' q· ſen· di· xxv· q· ij· q· ij
Atracto ē vsura et ꝓpt dilac⁹ ꝛ ſ' ſi
milis obscuritas in ea est ē q· tū mutuū
non ſimulat l' vendat tēp⁹ q· nō ē ſimi

ſ' ē q· pone ſe in tuto de lucro et ſi
tin vend⁹ in dapno in tuto dato ſ' p'
in plibus ꝛ it' ſimt ꝛlas ē ꝓpter⁹ cāſu
q· venditor ſe retractet de lucro ſi' quā
ſimilia mōstria ꝓtingere poſſ' ſi nō
ꝙsidet ſ' ascio

Quero Expositor An ſ' usura ſi accipi
ant nō ꝓ pecūa nautici l' tici
tia Contra q· ſup· q· pecūa
pecūa d' q· nautis dā tm tiendā l'
tūſmehendā cad' d' tienda q· valitur
Dicunt aūt pricio creditor ſ' ut ff' dnau
feno· l· j· ꝛ· l· pmo Si ly locū naufgo
accepto ul' ꝓ ly naufgare nauc
ut ibid' l· vj· q· vñ ē in debitori possit
adimputari ut q· naufgij locū nō ſimul
l' q· vicecs ꝓhitas tūſportauit ſicut
n· nūc nōcp maximen tempeſtate ſi
ea quantūa ul' nulla⁹ debitor⁹ detri
mētū accep⁹ imputa⁹ debitori l· de nau
feno· l· cū ꝓponas Quod ly⁹ ſi dm ē q·
ē vſa nō obstante q· creditor in ſe ꝛ
tinz pricij pecūe ut⁹ e· naufgauit ꝛ
ē· ſ· hoſti q· q· dicit alij q· recipiēdo ali
quat ſe de i⁹ pecūa ā nō ſi no mutuū
ſit q· creditor ab eo lucr⁹ ꝓpinſime
petat q· nō habuit Si quat q· dom⁹
mūi nō ꝛmaz ap⁹ creditorē q· mutuū
admutti⁹ ꝛ alij⁹ effi⁹ ut ff· de ſolu· l· ſi
alicui vñ res empta debitoris eſſ
ſitz emerit pecūa n⁹ ea l· de ꝛ ueu
l· ſi eo ōdicē pz q· ab eo nō debz lu
trū ꝙpe ſi ꝛe vtra⁹ ꝓpa et lucretur
cū ipa pricij ꝙ q· in ſe ꝛmz mm⁹
eū relevet ꝑ ponḡ onerat impūt
q· ſ' q· ie pac⁹ impoſint pricij q·
ꝛempe in ſe poſſint et ie tūz partū
vltra ſor· exigē volunt ꝑ nō poſſint
de pactis· c· fi· Item lucri ſtipulare
potuit ut de dom⁹ ſuē vñ dies p tu
os ꝑ noluit et ie nō hēbit Item vē
dor· ꝛd ōdicē in pecūa nautica e· ſſi
q· ꝛ ſi ie q· pecūa dat pricij in ſe
ꝛcipiat pecūa tū ſibi manēte ul
ſor· hēbit ſine mīnor⁹ in mīnj mo
lucrat ſine ꝓdat l' dic q· ſm ed⁹
ſitza ē· e· naufgū q· ꝓpe h⁹ q· ſuſti
piat pricij nō ſt lucrū ḡtū vſa
ē q· poſſi ꝛcipe vltra ſortem ꝑ tū ſor
te poſſi ſuſcipe ꝓpt pricij q· ſi ē n'
mutuū ſed tū ꝙpe pelli in ſe ꝛcipere
pricij naufgantis ut ē· ꝓdat mīnor
poſſi ꝓpt recipe eccl'a ſi ꝛcipiat dā
mū plg exigat in Francia vſuze ſc
cundū dr' in· e· naufgantis· e· ci· q· ſi q̄s

Vendred̄ p̄ certo p̄cio ꝛapiendo ſ. tūc
nō alq̄ vendiderūt & ſal eid̄ ſtatū p̄d
ſpē vendēt ſuā ⁊ūpe & ſolu⁹ mōſt
nolens tam dū q̄ſpectate vt vendē
ius q̄ hz ſtūp̄ ſtitutem nūq̄ tuch emen
h ius ꝺ̄ nō ꝛ̄ſ q̄ illo dare ſit q̄ libꝛ
m p̄hz plū tempe ꝛ̄ſeruo. Dicdo q
tū ſte nō vidēt differe a p̄cedē et
ſō ꝺ̄ dr̄ hj & ſ hz aſtepo de empcone
& vend nr̄ nō

Vero dm̄ hz in cur̄ dño hame
ſtatem epō hñs iuriſdictōm ſpūa
lem & tpalem ſpūalē ut epō
tpalē ſit comes & dnus nr̄ ſuus p̄ē et
ſtatū ſt emendo l vendendo libꝛ cōmu
nē ꝛēdita l cenſū ānuū q̄ hereditatib⁹
ep̄ vineis p̄atis agris ortis alijs q̄
ſt ḡmanēta vl p̄duct̄a fructuū l
demūbz / ul ſtanonbz m ꝺ̄ vſus fuit
ſtitutū erat libera vēdā valz & value
ūt ſp decem l xx libꝛ ꝙē epūs p aſſ
ſuū epī mūt p ꝓſcriptōē & vulē q̄ et q
moditate cuitatē ut p̄tend̄ ſtatū ſeꝛ
tē q̄ hbz hñs in cuitate ſeu iuriſdictōe
cuitatē ꝛeddit̄ ſeu cenſū ānuū vnū
libꝛe l plurū q̄ hūz hō m & de bonis
p̄dēs teneā vendē quabz libꝛ p̄ aſe
p vnū libꝛ denariōz ⁊ ꝺ̄ nōncēte q̄
emē volente q̄ hz ducē dominū bono
rū q̄uz ſ emere l demē plancrit
ſil ſ dūſim

Ecūd an ſtatū valeat
& ſit hq̄m

Dō ad ſtatū fem de
aſſū cuitatē & vnūſq̄ ipōz ad nō Si
vō nō ē fem de aſſū cuitatē tedo q̄ ꝑ
valz ſtatū nō ſtūt cines nō diſtrictu
ales q̄ nō hōeſcunt p ꝑ vrā de loca
Et hō apte tenēt Jnno. jo. in. josſig
& paul de laſaryis. in de. ne ꝛomanā
de elec. Hō obſtāt cui q̄ ſ fem p̄ha
benerem p̄tem & q̄ hō mut̄ quond
jura fuq & q̄ ḡrem̄ iuriſdictōm
ſtatū et vbi p illud q̄ hō ꝓdſm nō
patur Si ad fem ē de decenſu cōz
mū hō ſtatū & hz mū eſt valz ſtatū
et credo q̄ ſit hq̄m ff. c. vl & penl
de hijs q̄ fiūt a pla ſū. h. ca. & pla q̄ oīb
de ꝛeꝛ iuriſ. li. vi. et de offi. archi. nō
hūcento q̄ſilio cuitatis & cuibz ut n
l. f. ff. q̄ hō q̄ iuriſ & mūl. q̄ ff. de ꝛe
ob. or. fa. nō ta dot̄ in. c. cū dilect
de q̄ſue ꝛld hō & iudico q̄ f hōm opio
nem dot̄ valz ſtatū de nō alienā
da ꝛe. ſed poſſeſſōe ſeu vendendi n
certis p̄mis ut nōt jo. an. de ānu. ec.
c. fi. li. vi. ita & li de vendendo ciuis

p̄mis eo ut ſtā cuitatē q̄ hōeſcunt fa
l. dndū Et d̄ hōeſcendo emp. q̄uēta l cū
tū. ff. de ꝛdi. & dmō. ad h ff. l. vnum
Et nō hz hōta mete ſotū ſua in ꝛēnos
trāſferre. h. p̄. nō obſtat q̄ ſtatū tollit
poſſe dominū l obligō q̄ ſt de iuriſdic
tōe q̄ ſtatū ū hō nō tollit ſimō l aufert
dnūq̄ dat mō ꝛeſcendi l ꝛapiendi q̄
t determō iuris cuibz ut nō m. c. cū ab
ecclīz de q̄ſtū nō obſtat q̄ q̄ſtūq̄ vēdē
p tanto et nō vero valore q̄ hō expanū
volūtas et q̄ſſō volentū & q̄ſenciēntiū
q̄ nō fit m jura vt m ꝛeſtū ſuetū de
ꝛe. ju. h. vi. & ſolu de libertate ven
dendi Ad nō obſtat q̄ mferior nō obſtat tollit
legem ſuperiorē q̄ hz q̄ ſumo nō appellatur
vendere q̄ cōſenciū nō vendit̄ mutu
ō & mūm duo & ꝛēd cui ff de aſſū ꝓbā
ut ꝓmū poſſit ſtē ſtatū q̄ nō q̄ ut jn
l. omēs ꝓbā ff. de mūſ. & ju. luz ep̄t in ſu
periori tollē nō poſſit & p̄dēt dñm clemē
tōm. d. elec. ut l nōt cūl. de mon. lau
et nō ſtio. ll. xxvm. di. in p̄n. Et l nota
ſt nō oſtien. & doc. p̄ cit. m. c. ut ſingula
de offi. archiꝑbi Ad oc ſolu q̄ q. ān.
valeat q̄ſtionē & aſſe do diſtrictū q̄
q̄ſtū ſiue ducatū jup tenorē h ſtatū jnō
ducta et jam p̄ſcripta q̄ hz vendē libꝛā
tenū ānuū p vnū libꝛ cui d̄ dñō flandri
emē volenti q̄ jus ſcp̄tū q̄ſue & ſtatū
inferiorē & q̄ſue hōes cōmunit de jure ju
venen xxi. di. jn his. ff. de legi. l. de q̄
elec. q̄ ſepe de capel. mona. c. vnico l.
vi. q jn eis ꝛēq̄rit q̄ ſmt ꝛō lia ut m. c. p
de q̄ſti. li. vi. ſi q̄ q̄ſue & ꝛō hōs et hūc jn
troductū ſe q̄ valz vm. di. ſauſta de cō
ſue ſi. c. fi. vbi q̄ de h ſit valz ſtatū
Et h hñt de q̄ſti. jn c. vrā de loca jn
ſuo q̄mento

Vero dm̄ ſuppōnā q̄ jn ꝓ
mū. q̄ ān dē ſtatū q̄ epūs ſcnt
in dūi ſua cuitate jn q̄ ut q̄ po
eſt hz iuriſdictōem ut dixi l de offū cui
tatis jn foꝛ ꝓpm̄ luz dicos l vō dicēdo
Et dico q̄ p. c. q̄ an cūz & c. cūe
ſcē marie de q̄ſtōe q̄ mq̄m dixi l cōes
ſtatut eo iuriſdictōe ſtātū et ꝛō ſtatū ꝑd
lignūt clericos & ſi vñ ec ꝛēpiceñ ut
pz in juribz ālle. et vide lap m. c. A de
ſtatu. ec. li. vi. in ſū q̄ p jo an. et dicēs ſic
cōgl dicēdū ꝙ q̄ dix in v exceptō q̄

Vero dm̄ hz poē luz archiepc
pot ſtatū ut ſeculares judex et dyo
ſ q̄ dm̄ q̄ ſū ꝺ̄ ut archiepc ꝓbit
& q̄ſtimat ſtatū q̄ dicos l vō ꝓpoz Di
co q̄ nō q̄ hoc ſtatū q̄ ad clericos ſunt

li. vi. Ihs Ihmān de Insula Iuc dīa de loca. In suo gmento

Quero cuius dn ppe decepo mīue mento. In ntractu ppe ntracto resciendā. ff. Sed pone ānq; venam ad nois deasione nā glo. m. c. vñ de ep & ven. ¶ In glo q; pot forīm decepois ultra dmidiam iust. pūj nam si cū valz x & ve dr disti illam p & q; tu es decepus i vi 26 ff. pl9 q; dmidia iusti pūj q; c. v. & plus q; uno fuissent si id valeā plus uno denario tñ & h9 intellige in venditore q; decepit in pcio & in emptore decepto pone q; cū valz x & emptor soluit x pt agē ad pūj cipiendū q; pl9 ded l. m to m de & ntractu q; sic pz & decepto ultra dmidiam iust pūj soluit. n. vi iusti pūj q; sint Si. n. decepet m y tñ non agēt q; v. ff dmidia p. et ideo nō & decepto emptore m nā9 ult dmidiā iusti pūj & q; vi ded ult dmidiā decepto est & itā agēt. ¶ Ho pmisso Distinguit hoc In ded aut cui tuj aut decepto pūj se decepi & decepi sciens & sciens ar pncipiens decepo n9 ho ntrahi & tr vz & tz ro ntracto ipō jure & m effu q; ordine de cepois h9 aqua & sīmde siue ipā decepo pueniat ppe vniū seu morbū dei sup q; ntrahi ut pba. ff de edili edic l. si intelligā & l. si m q; si siū et q; m c debuis & l. ser. ¶ si vendet m si. & q; ul & de q; hen emp. l. ea ap. ¶ siue pueniat nus q; ppe vniū se morbū dei sup q; ntrahi et tunc valz ntracto ipō jure q; ipe decepto pt agē actōe redebitoria nō dmidiā ntracm ut ff de edili edic. l. q; & to m. ¶ de edili actō. l. si q; ddū & plo m q; decepo eueit alis q; ppe vniū seu morbū dei deduite in ntm et tuc & decepto eueit in ntractu q; ppo & dolo seu fraude alis q; & eueit nō q; ppo dolo l fraude alis q; & ipā ¶ si q; ppo dolo l fraude alis & tuc & dolo l fraude alis hen m ul dolo l fraude tm pūj mediatoris l ppo ¶ si dolo ul fraude alis hen m tunc & ius de ntract bone fidei & de ntract stricti juris Si vō de ntract bone fidei & fert & dolo dat tm ntractu & tuc ntractus nullo & ipō jure si decepto h9 alle ve lut alis agē pt q; h9 ntractu q; decepien te ff de dolo l. elegant & in q; n. q; m fie ff de modis l. m te n. q; & de just & l. si mlr de de. ppm. alis omissorū & ff de ofic ven l. si dolo vbi h9 nō tra ctum & plen m den l. elegant & h9 et osti ded & alis deled & li p de vel. pūj m h9 q; dicens q; siue dolo det tm ntractu siue madat m ipō ntract q; ipe & ipō jure ntracto & tenet jūj nascant & agit & q; ntracto & tenet jūj nascant & agit & q; ea ntractu et tm tenet & p; z q; ea fe expsse ff. p soco l. m. ¶ si vñ q; nez opio dnm sentiā & tenē. q; ntracto & nlis venūp tm si decepto ignorante sed & eande & cepe tut ea ogde de dolo vñ bul. aut. press ven dio ut ista sentia & sic ut p iuriū p ne de dolo ff de dolo l. mbitus & l. q; venditor & le si legatum et aliq; implorā offm judicē ut de hac sine venes & c. lecte & de pac. cum pdem ¶ dolus nō dat tm ntractu q; jun dit in ntractu & nec ntracto ex ipō jure & m effu & purgā dolo p actōe q; ea ntractu et si vnus nūm decepo sit ut ff de nau. ep & ven l. julianus ¶ si venditor et q; jo julianus de do lo. si ipe affirmauerat p rucris de ntract stratu juris tuc siue dolo dat tm ntractu si ne jurdat sol in ntractu ex ntracto Sz ob strat q; cepo maīm dolo si agē & vo pdā ā q; dolū ut C. de jurid stipul. l. dolo l. de pact cū p ff de v. obli. l. si ipe ā alis Sz si p actōe l. ao mō ipse nō pt decepto ut q; dolo ipm possit dā q; ipe de dolo ne more in dapno ff de dolo. l. elegant ff suo pando & l. siue tus Et ad ntractu in nostro facio ut ff de pact v. l. nāl ¶ q; si facio ¶ Et ne p cedat pignoratia debz sic q; dolus dat tm ntractu qui nullaten ean venditio & emptia n dolo ex vi ff li vi dis ut vendam tibi decem les meas ego me h9 no stipul et tu ep ptus si stipe q; am ipla9 venditua sic ego suo habeā ven des sic ego idem h9 vim vendo ¶ Quando nō dolus in ntractu qui ex ea ala venditu & l. emptus & p dolū aduisam vilior p no dari ut q; suggestus mi hinc vna mag na pte & opposita ad vendendū q; ipem ago erat tenus venturi ad q; p empiendo l le uando noe & ipe ona vna et ex tunes ne in satisfaceret de pio vnoz ingoz ea & ven do in ntmento pio vilior ¶ Et decepto pueit q; dolo seu fraude tm pūj mediatoris tunc dr q; n ex vna ntracto ipō jure et effu siue dolo det tm ntractu siue ma dat in ntm p senen nō de dolo ut ff p senect l. n & m. et si nō pt decepto solūdo est adiectitia hēt & ff de dolo l. elegant ¶ si dolo malo et nō aut in pn illa legis in tlo huic rubrice & h9 vñ q; decepo non est vlt dmidia iusti pūj alis si ex vlt dmidia iusti pūj dat se ad q; sup. n. ¶ Ex ea ntract tm decepo euei int in ntractu q; ppo ul dolo seu fraude alis & ipā ¶ tuc at ntract ut m ex ntracto valent ipō jure & dr q; ut m. l. elegant alle. & m effu & tuc & decepto & ipā decepi & sciens ut q; alis sciens emuter plus ex valent l. nis et tuc nō hz q; h9 alis ordine & si decepo sit ultra dmidia

ꝛ c·fi· c·ti· ubi pot ꝛ Jo am· ff
text· glo sua m decr ꝑmutgmnt c·
ti· m ti· extra· hꝫ lanfꝛ

Quero Chpi de barachola seu
retegula ꝛ ff· ut hꝫ lanfꝛ non
didit lamfep q pānos ꝛc
traglatori ad tm̄ vnꝰ ānꝰ p pcio
florenoꝝ qngentoꝝ venit q ad
uerso tiacns essēs pcuā q̄ē tam
retraglatori q̄ de pān̄ tradat
florenos qdringenta qnqgnty
ꝑ tpe ꝓtentabl lamfin tm die tm̄
de qngentis pno q̄nt an tl ꝓtrac
tꝰ sit allnatꝰ ñ essēs dnꝰ hanc vel
illm mutuo ꝛcepisse ad vsuā de q
plene dpi ꝙ· Ego pte vo ꝛtraglā
atoris dicas a vendt dcm̄ pānos
ad tot qnqgentoꝝ ꝛ tuc e illꝰ ꝛ
tot· Ego ꝛ tuc sem q̄ ꝓte nūq lam
fins dico q̄ aūt dcī pānī valebt
tpe vendnois· Joo· ꝛ Joo· hasse
vendendo vōbulo alludes agtātos
ꝛ tuc ꝓtracto ē hanc a valebunt
tuc mīs Joo· fi ꝑ solucōe dilaꝝ q
uel de Joo· ꝛ tuc dicas q ā ē dm
in solucōe tpe plꝰ l mīs finit va
lim ā ctū est q tuc tot plꝰ st valu
ſ ā mīs q̄ illd Qm ꝛo cui no ē deꝰ m
p̄ vō cui tm̄ dicas q ē hanc fo
alios no ēt vendituos q̄as ſ uc
pdcā ord p̄ q· c· In cuntgte ꝛ c·
naufgmnt· c· ti· q̄uocat ꝓsip ab
mictnde dēpnatū m hys cāb· m q
lign affirmāt ut m c· ꝓsulunt· c· ti·
te m fi· ꝛ m hꝰ lanfꝛ mcis ꝙpau
or q̄ q̄dē ꝛ ꝓpi vendē nolunt
eo q ad mīs q̄ nō tm̄ ꝓperent
luce q̄ m dr q si venderent ad
ꝓtentos no hēnt de pānis tm̄ q̄ñ
eis ostenderit eidē lane mā ꝛ a nīs q
pens ꝓtinemēbꝝ ꝛ apparat vide
du ē vtr salūt tm̄ q̄ eis ostet ve
dēdo ad tm̄ ꝓpe valeant ꝛ vi
de q̄ q̄ nil vlt sorte ꝓpuit·
Qm̄ ꝑ ff· q tm̄ res valebit q̄n
hꝫ ff· ad· l· fabla· quereba ff· de
furtis l· si qs vxo ori· ff· si ff· ad l·

rodia· de jactu· q· Porro q si nō
plꝰ venduī q̄ valeant nō abstante
q plus ostulī si plus ꝓpuit vtra
sorte Dico q atento ostulo rudis la
pidis ꝛtructōe ac materie q ē vendē q
lanfep dēnt dem̄ p modo ꝓtio ven
dēdi pānī q ſ ostulī q̄ si plus q
sideratis ope ꝓsōe ipōꝰ lanfins bi
ſ ne ꝓpit q̄ velit p tanto emē hꝰ
no ostinf eo q q· nō plus valeat
pānꝰ mapa sideratō q ꝛtraglatoꝝ
p plus vendt ꝛ emptorie ꝓpit ſ et
pꝰ ꝛtraglatore l aōr mīnūt q̄ sil q
ponē dnt et nō ſ p tanto pānos e
mat q tm̄ gredā po audiū q ſ q
lanfins et pcuā plus lingdan q
plꝰ alia m pcuā q̄ ī alia q̄rendꝰ ſ
Qfor cui q pcuā nō egrꝰ vendt
ad tm̄ p maiori q̄ re q̄ si venderet
ad ꝛtractos ꝓt q rō volenꝰ vēdē
ad ꝛtractos nō ꝓpit q ab eis volūt
emē n ad tm̄ l si emīt ad ꝛtractos
volūt emē p q̄ te debita p q os illos
vendē ad tm̄ sic illi potenꝰ q̄ebrean
dico ēt ſ se q̄rēbꝝ q si lanfep pro
tanto vendt pānū q̄ vēdēt ad co
tractos si pdcā ꝛtraherēt q̄ ēdifīcē
ad ꝛtelpcā q̄ ꝓtius valꝝ cō p tanto
vedt ꝛ cū dicebā tm̄ vaꝝ res q̄ntum
vendi ꝓt latoꝛ q si p tanto vendi
ꝓmitta q̄ m valet ꝛ defendi ꝓt
lanfins plibau nō defendi nequit
ꝛ q̄ nō optimau ꝛ q̄ nō ꝓtrahēt
ei valoꝛ vt glo· Ju· c· nī m de testi
ꝛ nī m de emp ꝛ ven ꝛ p glo ꝛ bar·
in ly· c· de testm ꝛ m· l· si qs c· ti· ꝛ
ff ꝛ q ipē bar· nō m· l· q̄ti nuas ſ· cū
tm̄· ff· de v obli hꝫ lanfꝛ

Quero Chpi de sententnubꝝ ſtipē
diatoꝝ vidēs ꝛ pō ep q̄ ius
ori dem̄ in iure in foꝛ dico q
sententes ut prop ꝓt dnt celebꝛa
pō ſ q̄ndo de mutuo actōs ob aīq
penā ꝛ ep te fiat do seu scripta
sententie fiāno et volo m Duos
Duc ꝓ q̄ bi Joo· Qor q tu p mā
l p tras ꝓmittis mīes tuos ad q̄
qs p ꝛ ep ī me ꝓtulī sumptio et p

deponit erroneam q̄ dicat q̄ fre dz
ut dñs & p tunc vic & ministri &
ho sc̄ impetrat nō em & ꝓcessi n̄
p̄ errorem suū & nō deponat q̄ fa
ce pt̄ ho dz septim ff ꝓcessu vñ
in miche n̄ potest nullū n̄a fec̄ pnt
ut ant̄ p. p̄ ꝓcessū phī ff quod
& ostā et q̄t mois ca errores ostat
nd̄ an gnothozolitos in phī q. xx
cum tribz sequentibz

Quero Christum. An statuta
tua siue ptic̄a ligent ff bodie
q̄ tūc nō ligebat nisi in locis in
quib̄ statuent̄ d̄ eccl. nichil & ff.
de. ostā. c. q. li. vi. vbi alb̄ cessat ho
bilia alb̄ seqū de. ostā. q̄ ab ecc̄a
cessat sec̄ mare nō sufficit dicē tūc sta
tuta & n̄ ca statuta assumpt̄ vt nōt Jo an̄ di
lla de ꝓstituē statuentis dicam in
ca ꝓte q. Lec̄ xi

Quero Christe bonorem sta
tuta q̄ tenet̄ q̄ testm̄ non
ꝓstituit in memoz alib̄ his
bonorē Jo xxiij die p̄ q̄ Aut ndm
Al. legit me ꝓdixit testatu & tunc he
dem ꝓstituit q̄ testm̄ non fuit ꝓstitu
tū Quer an b q̄ d̄ jure ff ab mes to
ꝓdicz has possit de jure & puta ostā
dictam hereditatem petē & hzē Lo
quit Jo tal Jn. q. sual q̄ dim̄ b dictā
hereditate hzē pt̄ & petē nām testa
tum̄ nō ingradid̄ jur̄ nām & dum̄ ge
rit l̄ nulli l̄ tacto et addit & ff hoff q̄
nōt Jo. an p̄ osti de off archi vl
& q̄ nō ymmo de ostā q̄ in ecc̄a d̄
ostat c. fi. in f. xxff Et ibi d̄ l. q. jus
tinle & q̄ nc̄ in tom. a jure quā l̄ge
tūc credō nc̄ p oīas ei sunt ita q̄ tū
addim̄ l̄ detralym̄ jura q̄ jus p
prium l. nulle effectum ff q̄ dicit q̄
dictū b dim̄ hereditate d̄ jure hzē pt̄
& petē saluo q̄ si dim̄ ecc̄a in dicto
testo ex hoc ostā tūc nō posset
dim̄ hereditatem hzē vendē alēnare
ꝓ imperatore vñ ad hoc cum sint
nō dz tradi q̄ hoc ex tō ecc̄a liber
tatem ad ꝓdict̄ Q de sā. sanc. l. vl
de ostat c. q. de re. ecc. nō alie. c. vl
& sq. nōt Jnnocē sen. epō monet

optē ff ad hoc vlt q̄ dicit de ecc̄a d̄ imu
ec c. vl hi vi et ī ꝓte p Jo an Jn no
uella Q Jn aut hoc statu lite in fo
ro ostat dt Jo tald̄ q̄ ex lex sca ꝓt
bonū ge nō Judices l̄ mitens pcm
suam dz & ligant in foro ostat vñ bñ
pba gm dr q̄ Jūe vñ ꝓū vm ꝓme
reges regnant & legū ḡditores justa
decernūt Q de sū. em. epla Jnē clazas
ff ita l. mutapal' & hoc ge ꝓ emit
nō thomā 2a 2e q. 66 ar vi vides
q̄ Chry. petes & hmō g̃o vigore dicti
statu liate & iuste petat & hz ex nō pc
cat q̄ ꝓcat aūc lex ꝓmp. q. mj. n̄
peccat fatetur tū q̄ si ostat hzet q̄
male facet credens se in hoc ledere
dei justiciam petendo l' retinendo
peccaret q̄ & si erronea ꝓcet con
scia tū ligatz n' ea ꝓ deponet de ꝓ
ꝓ tuas q. Nec obstat q̄ dicit themate ꝓ
suppoī istū b statuisse veritate & testa
torem ty. Jnstituisse tū latz ita sanct
tū fuit dim̄ testa hō & testm̄ ꝓcepit
statu & nō infring aliq̄ veritate vñ
nō dc ea de fide q̄ testm̄ decessisse
vt l. j. ff. de testo nup & testo ibi
tm Q ibi n & mirf q̄ aliq̄ sc̄ vel m
fide h tū caret jure effectu vt nō z de
femi legit me. li. vi. & m h ecclesiaz ff ad
dit tū ad mitēs ymaginē q̄ dicto
instito hō de volūte vemēs alb m
testato hzē pt̄ dim̄ hereditatem pu
ra ostā q̄ testm̄ de se & ꝓfm latz
nō estimatū quē pōt hmōi patre
oblignoī mālem ut ff. de. l. j. cū filio
& dele. ij. ff. alienō et ibi nōt Unde
vō oblignoē ortū ꝓ statutū & mūnate
pt̄ ꝓ ea tm̄ tenet ff de pac. l. hzē ge
ea ff. fz ea nulla vis q. j. quā pmodo
sū ñ sublata de fide mālis hmōi sua hz
effm ad ho ff de ostā vide. l. judex &
l. juliano & nō de solu. c. vl. hoc jo
cal Jn ad sua dispiē Q bē tz bald
in sua dispiē q̄ imp̄t sanctō ēmit
tere vñ latz ꝓ pe multa jura posse
Jn suo ob li. vi vide ibi q. Ecl
Quero Christe an valentinia
tutum ꝓ se spuria admittat

benedicti possit sine p̄iurio tenere
ari dñm bō ſ̄ tñ nō dñs ſtatuit ſm
tutes nō fuerūt tyranni sine eſſen
tes ¶ Cōſtituit jo: cal· q̄ dñs plato
meruit pena p̄iurij si fuit tyranni
ſtatut· n· q̄ ſentencēs actu p̄dō p
missiue ⁊ p̄ce ſ̄ phibe tenet· qđ ſ̄ ꝓ
q̄ m· q̄ ſentit de offi· del· c· j· d· ap
pel· ſtatuto de ſen qđ· q̄uis ¶ Si
g· tñ plato ſententiaret fr̄e vt· ſalt
q̄ mēpt̄a ue seu iuſt mēpt̄a de re
ſ̄ p̄ ſubmiſſionē p̄dcē bonoꝝ dic
tis oneribꝫ vt ſ̄dō· q̄ alienatis
largiſſe ſtando ꝫm alienatōes de re
ert· nō alie· nulli vbi dr· q· ſ̄ ꝫm
m̄har mīa ꝫtz ndicoꝝ· r· cū p̄dcm
ſtituē· t· butrūt· ¶ Ho fr̄e opt̄e
ſtinā· h· q̄· po· q· ſm· qđtū· de· bo
noꝝ· ꝓ̄· bō· ſint· ⁊ intelligūt· dcis
oneribꝫ· ſbā· ſ̄ nullat· inā· nō· e· dm
q̄ aſſenatēs tenē· ꝓm· q· n· nō· lice
at· l· aſſentatoꝝ· ſ̄ ſ̄· dcis· plato· q
ſentendo· dz· p̄uri· pcis· quibꝫ· nō
ſ̄ q̄ id ſ̄ ꝓh̄m· ſalte· ſine· lice· ꝓ̄
ꝓ̄· q̄· plat· dcis· onera· vl· nolentē
ꝓſoluē· phibē· a· jue· de· j· mu· ert
nō· mī· ⁊ c· adūſ· ſ̄ hr· ſbmiſſio· vī
ꝓpſſe· phiben· de· re· ert· nō· alie· c·
q· h· vī· vbi· ſ̄· dcis· ꝫ· ſbmittē· ſubiicē
ſeu· ſuppōnere· q̄· ſm· ſuꝫtē· cū· hꝰ
moi· ꝓpletū· ⁊ c· dcis· plato· venit· ꝑ
juris· nis· phibēs· ſ̄· clericis· phibē
in· oſtī· bndā· ꝓm· ti· d· fict· ⁊ dolōſ
ptat· bz· q· d· mutuis· ⁊ vendict· ſil
lest· ¶ Ho· ꝓdcis· h· q̄dē· qđ· q· d
tus· plato· ſit· q̄ſentiendo· d· ꝓ̄s· q
ſtitutis· dm· bndā· ſm· ert· ⁊ nis
pcis· juris· ſ̄· foret· mīto· punien
dus· hr· jo· tm· in· ſtus· q̄·

Quero· ¶ Utopio· An· ſ̄ luſtroſi· ꝓ
feſſi· ſuccedāt· in· bonis· ꝓntū
l· in· teſtate· vl· ab· inteſtato
Et· ar· ſ̄· q̄· ſ̄· q̄· ſ̄ luſtroſoꝝ· ngīa· et
agnōs· nō· dm· in· t· ē· ⁊ ſ̄ m· cl·
ut· m· q̄· ſ̄ ſuc· ꝫz· mōchos· ſ̄· nō
ingrediēt· ¶ Itē· q̄· mortui· ſ̄· fac

ti· ꝓ· ꝓfeſſione· mūdo· ⁊ d· epis· ⁊ dcis
·l· deo· nob· ꝓpon· q· q· plagnt· ⁊ nl
lus· ⁊ dcis· t̄ſſlat· in· q̄ā· ⁊ m· ſoe
m· q̄· ſ̄· hr· ſtitue· mēpt̄a· ꝓbz· q
ſtitues· in· p̄· tolla· vī· ¶ Jmō· m· na
tī· nō· ſuccedit· ſ̄· mon· m· loco· ꝓdcē
ſuccedt· ¶ de· epis· ⁊ dcis· deo· nob· ſ̄
q̄· m· de· ſuſſis· ſ̄· nulla· tolla· ꝓ· ꝓ
vnq· q· l· c· j· ⁊ vnq· q· vl· c· ſ̄· q̄· mlr
⁊ c· ſequibꝫ· ⁊ de· ꝓ̄no· ꝓ· p̄ma· et
hr· tz· gloſ· oſti· ⁊ h· bona· in· c· ep· ꝓte· d
poſtu· ⁊ natu· ꝓ· q· l· c· mōchi· n· ⁊
n· ſuccedt· alīs· venens· ab· inteſtato
n· teſtimōio· de· ſtatu· mōchoꝝ· c· q
ſ̄· q̄dam· ⁊ c· tñ· nō· mō· m· ſ̄· q· ſ̄· ſ̄· ꝓ
ꝓfectus· de· teſtm· c· q· ꝫmo· ſ̄· plus
c· ꝓntes· nō· ꝓnt· eos· exhēdare· q̄ꝫ
dm· lapſi· fuerūt· in· crīm· ꝓfugiendo
maluerūt· ut· q̄· n· ſ̄· gmpiat· tamo
ꝓpe· q· vl· nō· licet· l· q· ordinat· ⁊ l·
deo· nob· ſ̄· hr· ⁊ ngīa· m· ¶ de· epis· et
cleri· vbi· dr· q· ſic· monal· hūſa· nl· m
eos· gnāt· impet· nō· mīſ· de· ꝓfectu· ſ̄
q· dem· macula· mōchi· obſtīgit· in
q̄· ſ̄· de· mona· in· p̄· tolla· q· ¶ ꝓ
nō· valz· ꝫmo· c· ꝓua· q· ſuetudo· q̄
ſ̄· o· c· corruptela· q· mōchi· ad· ſuccſ
ſionē· hēditariā· nō· ſuccedit· ſuccēdo
admittūt· ut· nō· q̄· ſ̄· q· q· m· i· glo
m· ¶ Itē· ꝓ· ſolidare· ꝓm· mon· ſ̄
ſius· q· mōchus· ꝓ· ſius· hereditarius
portionibꝫ· uemo· ad· ſolucoꝝ· hēdcoꝝ
⁊ q· d· q· ngīa· l· ngīa· nō· dm
ce· m· t· ⁊ ſ̄· m· cl· nō· ſm· mon· ꝫmo
ngīa· ad· ſuccend· ngīa· l· ngīa· ad· ſo
mod· mon· coꝝ· ngīa· ⁊ c· m· t· ⁊ ut
nō· j· m· l· deo· nob· ¶ de· epis· ⁊ dcis
⁊ m· q· ſ̄· d· ſius· epis· ſ̄· nulla· vo
tolla· ꝓ· ⁊ tuz· n· mōchus· jura· tua
q· ſ̄· nulla· ſ̄· ut· nō· dor· gn· l· ſi· fili· q
ꝓ· de· mul· ⁊ ꝓ· nc· omia· jura· q· ſ̄
manſiſſe· in· ſeculo· ut· nō· oldra· ſ̄· ꝓ
de· bulla· in· dcis· l· deo· nob· ⁊ ꝓ· tacti
dum· q· j· ſta· tu· ¶ Ho· ꝓdcis· nr
de· c· cleri· ꝫ· q· j· vbi· dr· q· cleri
nō· dnt· hre· ꝓte· hereditarius· ꝓxīe

Eod° Jmo m c Ju pñcia de pñ' q
tlia tñlent si dz tlia fecunda q̄ mon'
honeste possit exhibē p se l' p alū
¶ de epis & clerr ns ns et l. ad si
multandū nls ꝺdibunt ad dim fm
Jmo & ost ibid ¶ z lau xxx. q. m.
si q̄ mulier dr Judistincte q'n tñsent
Jn mon'm et tred' bonr Jn c Ju pñ
cia q' epid lauf fuer' d'fō vi de
spe de sti.mo v̄ xlv m addict vi
g° q' proxima

Quero ¶ xxxvm. Jn b ffusser
¶ ingressit vsufructuariꝰ m mo
nasterij firmā & exhibuit
tlo Jn aucta ingressa ¶ de sacro
sanc & tz q' remanz pēs mōsterij
donc ingressus fuit et Jmo Ju
c Jn pñcia de pñ qde Jo & lau xxv
q. m. ¶ si q̄ mulier dicat q' jus vte
di rebus p' remanz exꝑ ipm et
ventas exꝑ mon'm nr. ff de usufruc
l. si usufructus de dona Jnt vir & ux
c nup ide Jn spe de sti mo ¶ vno
xlvm. ¶ Jun'm dr goff de pifr c
fl q' finit usufructus ¶ de epis & clerr
l. deo nobis de pñ Jn pñcia et q'
usufructus morte finit Jusm de usufr
¶ finit & ingresso & ingressa ḥetur
q' mortuo dr. c. Jn pñcia n. q. vn
plaunt ns q. l. plaunt et hō tez
de pifr cū astet ¶ Eod° tz Jmo
Jn dr c Jn pñcia q' vita mona
chi cit pēs mon'm & hō verū p
dr c si q̄ mih ubi de hō & ¶ de sā
cto sanc ert auctm ingressū & de
sto mo Jn spe v xlvm ¶ dr q̄
dr q' usufructus morte finit et In
gressus hēt p mortuo dr q' hēt
q' mortuo q° ad acta laycales qo
ctendos nō q° ad bibendū l' ro
modendū l' acquirendū hēditez et
tñfferendo bō Jn mon'm ut Jn dicta
l. deo nob Jtē no hēt p mortuo
q° ad tutelam pſonaꝝ misaliū
xv. q. j. q̄ & q° ad ea q̄ dicen
Jn dicta l. deo nob et q'n habet
q' mortuo q° ad oīa ff xxvi q. j.

plaunt & p. Jo. an de ꝛcipiū susceptu
h vi m tlo pe ubi nō q' nullꝰ mons
aut' appa nāli n' m alīb expressū Jn
jure sr hz religiosi pfessi dr mortuꝰ
q° ad cētos actus ciuiles nō tñ q° ad
oīa ut ns m dō c. cū ḥsti et q' dixi q'
mon'm succedat m usufructū pfessi nisi
ferus aliꝰ m his ns nō pnit hec p. l. si v
sufructus ff de usufr dor vbi q' ꝺcit q' ita

Quero ¶ xxxvm. Jn b ffusser
¶ ingressit usufructuariꝰ m mo
nasterium firmā & exhibuit
tlo Jn aucta ingressa ¶ de sacro
sanc & tz q' remanz pēs mōsterij
donc ingressus fuit et Jmo Ju
c Jn pñcia de pñ qde Jo & lau xxv
q. m. ¶ si q̄ mulier dicat q' jus vte
di rebus p' remanz exꝑ ipm et
ventas exꝑ mon'm nr. ff de usufruc
l. si usufructus de dona Jnt vir & ux
c nup ide Jn spe de sti mo ¶ vno
xlvm. ¶ Jun'm dr goff de pifr c
fl q' finit usufructus ¶ de epis & clerr
l. deo nobis de pñ Jn pñcia et q'
usufructus morte finit Jusm de usufr
¶ finit & ingresso & ingressa ḥetur
q' mortuo dr. c. Jn pñcia n. q. vn
plaunt ns q. l. plaunt et hō tez
de pifr cū astet ¶ Eod° tz Jmo
Jn dr c Jn pñcia q' vita mona
chi cit pēs mon'm & hō verū p
dr c si q̄ mih ubi de hō & ¶ de sā
cto sanc ert auctm ingressū & de
sto mo Jn spe v xlvm ¶ dr q̄
dr q' usufructus morte finit et In
gressus hēt p mortuo dr q' hēt
q' mortuo q° ad acta laycales qo
ctendos nō q° ad bibendū l' ro
modendū l' acquirendū hēditez et
tñfferendo bō Jn mon'm ut Jn dicta
l. deo nob Jtē no hēt p mortuo
q° ad tutelam pſonaꝝ misaliū
xv. q. j. q̄ & q° ad ea q̄ dicen
Jn dicta l. deo nob et q'n habet
q' mortuo q° ad oīa ff xxvi q. j.

Quero ¶ lxxxxvm. ista quis pt
¶ ptiū religionē m mambz epi & cr
ad quē ptinebat q' mōthō
pt hec ¶ Eod° Jmo vide volusse
q' oīa bona tant epi alit ¶ de epis
& clerr l. nulli xxxx. q. j. & c fi & ¶ fi
& hō & tz glo m dr c de uiduis xxvi
q. i. ¶ Illi dicat q' bō tlia dimolunt
ad illos q' ab mestato sustinerent q'
fanat ꝓfessi Jn malis epi ac ¶
de epis & clerr si ns ꝓ ¶ Alii dicat q'
st Jmperdenda s. q' epus pertinat dom
Jngredia mon'm ff de Judi l. no

Inhonestum in iudicium vis in-
gessent. Vel si eos in eiusdē lib⁹
mis artissauerit si eū maleficus
huerset ut malefic⁹ si vite pn
il insidiet siue p venenū siue
q⁹ mō si nocte ingrē se⁹ supon
sue se īmiscuerit. Si p pnā de
bito eis mō m pt fide iubē no⁹
iut ho⁹ tñ qp de fideiuss⁹ nō mal
ulos tñ ptmz. Itē si phibuerit
illos fce testū si cōīt putū vo
luntatem īnē arcuarios ⁊ mīmos
pseuerauerit cū pē illi⁹ pfessio
nis nō fuerit. Si filia virum ius
uriosum elegerit cū pntes vel
lent eā p posse dotare ñ nec
ceperit eā qubē usq; nō expo ñ
rum si pntibz furios⁹ debuit a
ram impendē nesciēt h⁹ totum
hēs in dei nūcū ⁊ in dei glo
r⁹ īstituall. Addit glo⁹ me qp
filiꝰ possit exhēdari si efficit he
ticus in dei nūcū de appel ⁊
si q̄s ⁊ mvi de hēnt. Cē pt
q̄s īfideres sq; pīores exhēdare
t pterire pnt tñ in nūcū ut ad
de appel ⁊ sūma. Ē sūma īnz hos
nūt determinā. s. si pntes nō m
īm vite liberos suos tradiderit
it tñz q̄ nō maiestate pticere ⁊
nt ⁊ nimisando eā de cās male
fō ut ibi exponit glo si venenis
n maleficis pntes filios vitem
sodiat phibuerunt. ⁊ si pt amitt
siue ñ nocte phibuerit siue se ⁊ se īmisu
erit. Si pntes filiū suū testm fa
tum q̄d phibuerit in debito in q̄
tñt testandi licentiā nō. vō me
tñt ibi ⁊ in phibz. Cē ad
se⁹ pt q̄s fē pt fecit exhēdare
pticē in ⁊ ingratitudinis in
nūcū ea de nupc ⁊ ⁊ ille ⁊ nu
morte voluit q̄ similē īduce
ē ei īnstit⁹ ⁊ fuit sibi ei pnat

Inferre fructuz eam

Quero quotiē q̄s statuto mu
mo⁹ mulier dōnat maīto
aīm obuemen⁹ q̄ ex fructi
cib⁹ ⁊ jumēt nō fuerūt fce de se
t. Quero. dicat q⁹ valia⁹ gratio q⁹
t. cū ḡnugnt de jurisdō ⁊ t. n. de
pactis li. vi. ⁊ ti. c. fi.

Quero quotiē dictum statum q⁹
tractū nō registrato in regis
tro q̄s p. mense fit nullū iud
q̄ n. p tempo⁹ ⁊ jugant nō fuerūt obli
gati eo jud⁹ si nō fuit registrat⁹.
fce de se. t. Ideo. statuit q⁹ nō ob
ligabi⁹ ut⁹ imputē illi q̄ nō fecit ce
gistrari q⁹ h⁹ q⁹ jūamēti nō intellige⁹
tolle jus futurū de q⁹ nō fuit registrat⁹
de cenuis t. n. de jurisdō t. penul. Sz
forte possz dici q⁹ lis ḡtracta cū nulle
judicē ⁊manebat in suis vibz cū statu
nō cessat cū p⁹ putat vñ. ⁊ fran de
zabi. q̄ si ḡtracto cū nulle⁹ do fide se
nō d⁹ violare juramētū ⁊ jurieb⁹ eo
jure quā acquisito

Quero quo tp̄e ñ valeat ⁊sue do
q⁹ dies decedēs cū kl' q̄ouebr
⁊ p⁹ kl' mēsis pt de fructibus
cū filiꝰ testat. Cē dic q⁹ sic ut
emma⁹ in ce⁹ nec pt plus. li. vi
p exēplum jo xxvi suscepti vō

Quero quotiē ibi valz ⁊sue do
bene vellem ñ tñe⁹ q⁹ uxor
marito tñ vō mobilia et
immobilia succed⁹ omnibz bonis mobilz
cis debuit ⁊ cred⁹ liberis eo tantubz
ct vi⁹ q⁹ nō q̄ ⁊sue do vid placet
jus nāle ⁊ e rōnabile ⁊ correptela
⁊ p q̄s nobz pcep⁹ est si cessa
mines et de mudo cū observarent
p̄ssenta tempa expiram. ñ vñ
claudia de ⁊sue ne cū tanto et ibi
notatis q̄z hēditas pēs debet fi
lio de jure nāli ff. de cens l. ju
ris gentiū ⁊ de pact jus agnati
quictu. l. filiꝰ ff. de suis ⁊ legi mis
bonor. melio. ff. vñ liberis. l. stipu

possit patere l. ꝯ tuꝫ pē tuleis
¶ Si vendes non fiunt libi l' fiunt
stenti dñi hñtꝭ jurisdcoēs nō tñ rect
tum ul' dnon dñz tñc vi' sernus
nā dñs ille luz eo cū petuit p
hibe l' uitute ꝓtestat' ut sit m·l·
ti·C· de fisco metallo·li· ꝙ nō
tñ vi' posse ꝓtrai dominio rei
q' de jure rñali ul' ꝯsuetudie
q' tñ ꝛmittat nō nō ꝑ eūd ostā ꝙ
in ecclīa sup q'o·1·

¶ Vero C'm· si bona ēmaꝝ
tanꝝ erā debitor tñ jurā to
sint publica ꝑ debit' hē
bl physco solue debeam ¶ Et lo
qr in foro ꝙstitē nā in foro ꝙsti
tuali nulli dic' ꝙ fisco q' hē loco
heredis ut·l·m· ¶ ad l· foll' in
foro ꝙstitē ide credo nā ꝓmiss'
solutio jurā' jnt' si ro jn eode
statu ꝓmanēte ut c· neqs exon
q·n· ff·c· si de hēta ⁊ in q· vi·c·
nos stroz et und' in ſpe ti· de legā
¶ nt onerā exponi· vt leges·n·
q' d' publ' bonoz loquunt' sūt
edite ꝑ pub tñi bo' ne mala ma
neant impunita et ut male ti
ti pub'a egestate laborent ut
alij ꝛcentur ut·l· item volentꝝ
ff· ad l· aq̄l' ⁊ ff· dꝑpōti·l· bō fi
des ⁊ c· ut fore de fen exoī nō
pt i' debitor hanc·l· cūstredi et
fisco debi' ꝙsi' solue alij ut l·m
luco ff de solues ¶ Et pot fore de fe
m opē suo c· exprim·tz em ut d'
p statuit q' de ꝙfiscā' loquū'
nō possit liberari de jurā to cūj p
uat creditore jure suo ⁊ quā tū hz
tantum ꝓdicoz ānexā si ꝛs in eo
de statu pmanserit de jurē' q'
admodū et ista q· post oblā· ad
hāz de censi significā' et pī'm
⁊ pōz j·q· dor· ¶ Et ibi q'
presse dic' q' si bō hūcs ſ' ohſ

cū p nūcz l' apō jure q' ſ' dep' dēz
pt papē debitoꝝ assisto p jurā' q'
solunt fisco tñ hēdi jus creditoꝝ
dꝑpetuū ⁊ ito mū pt exāpe q̄d'
me z' q' tñ jurā· bue' m l·hmo q'
ff· familiari tr' hūm ⁊ n· ꝛco quoāz
nō pt actore excludē ⁊ pbāc q'
hz jus l' dnz m re petita ⁊ h' pla
tz ꝙposit de ꝑtē amandā' in certa
rolupnā

¶ Vero C'm· quid ego d' de
pūi debitor ⁊ bō sī ꝙfiscō
nō tenē creditoꝝ solue q' fi
fisco tñ' alis obligā' actie ⁊ pas' ne
tñ locū hēd' optēnt ut dtā·l· si tu
tor ⁊ ad·l· null' d' h' tñ alid' de
portato q̄ cēt debitor q' ꝛcommet
nā' obligatus q' ꝛtz eū q' sī' jurē ꝙsē
ut·l· q̄ debz ff· de penis ⁊ t' nō si·l·
vbicūz ff· de fideius ⁊·l· si debitor
c·ti· ¶ Sed q' in c·ti· S· a quib' ⁊ nā
ti obligatꝰ sit liberatꝰ et h' tz virg'n
l·si· ff· de dnō ꝛcis q' nā ꝑ cū si ēmaz
nā' obligā' possit ꝛcēi q' ē ꝑ ff·d'
nouā·l· ſnēs ſ' ul' ¶ Ualdꝰ d' q' pā
fisco ꝙsistit bō ⁊ tñ opiō hanc q'
nō ꝙsistit et ſ' ē dā opiō ſſo m·l·
vbicūz ut ēmaneat nā' obligā' nō q'
ultim' ſ' dep' tñ' hēt ⁊ p mortuo
p h' alle' q' le' ⁊ nō m filij·l· si fil'
pluis ¶ Si q̄s mutt ff· del' 1· Et nō
val m·l· si q̄s ff· de fur ⁊ mlp ifmo
⁊ h' sufficit dm ī fō ꝙsistē ꝑt legdā
⁊ m· q· apoī S· q· ꝓ' ⁊ q· c· vn·

¶ Vero C'v· quid d' ꝛcere q'
mūnt solue censū ēmū au
ēps ꝓpēs q' tredpoit ne
solue tm ponꝰ dēret solue ¶ Glo
n· i·c· significat de censi· ſ' ē 2ꝰ
tm' d' clus' ponꝰ obediedū epō
Goff· d' q' si ēt ē censū debeāt
solunt alīs obedint vm· q·1· ꝑ
ot· q·1· q' ꝙ Et id' osū q' obedict
epō jn dubio ad no de temp· ot ad
nutes ſ' nas d' q' si ꝙsistā dictus q'

debeat census soluat Non obstante precepto si dicat hō nō soluat nisi de isto specialiter de censu quod inquisitio

Quero C.C.vi. de eo qui mutuauit soluere p̄ certam diem creditori si p̄cepta dilatione de[ce]ssa tus de iure ciuili pp̄ hoc iudex p̄cipit debitori sub pena grauiori ei soluat vide[tur] q. possit nō soluere ut obediat iudicio pp̄ id q. dicit in ppō. q. & q. iuramēm̄ hic tractata ibi de iure do[mi]nio modū ut d. glo. n. in dec. & sic intelligitur de censu Quidam tenet ostium alterius solue[re] ff. de solut. l. eco de iure fisci auferet s. in tractatu in maio C. ad l. iul. maiest. q[uo]s q[uo]s ciues iudices sint iudicium sint illicita nec p̄sit nō soluenti p̄cepta iudicis q. pl[u]s timendus est de iure q. de metu ca[usa] iudex obligat se mutuo pro tessii d' emp. & ven. C. de iudi. C. fi. li. vi. et dimittendum ante q. C.C.4 ciu. questione sequenti. ppo. propria si ita bō q. fisci ecent tuti soluere fisco ff. ad l. iul. maiest. li. fi. vi. in spe de solutio. s. nec aliq̄ v. illud autem vi. s. q. C.C.4 tum q[uo]d sequitur

Quero C.C.vij. Quod si ita est q. accepto censu est bone fidei possessor & media[n]te eo si ep̄s indicat fore dotem nō soluat obedire debet Ego imo in c. sicut manifestat de censi. d. q. n. debet obedire s. de soluere q. sicut nō est liga[tu]s aliquis spoliare alium de suo nec potest auferre C. vii. si ita mutuum p. h. q. nō lucra censuum subtrahē de elec. mutuo

Quero C.C.viij. In ppō. delicti pris. in c. nec lese maiestatis & nō ppō. q. bō ciu. st. q. filius eius pdit legit[ur] mag. si quis potest debita iure ille Et ad sic. q. nec lese maiestatis quantū abbatis quos tōti urbem machinat[ur] l. fugit nō hostes eos iuuat nos q. ut certa l. si subiec

tus pupillas inter fratr. & belles ul si creditor mor. in aut. ita quod q. p̄ceps q. maiestatis senatus illustres l. filios q. p̄s eis st. omnibus ul. h. co gitant Q. p. h. tanc wil. laud. in de pastoralis de iudi. h. p̄missa vi. s. pot filius legit[ur] mag. q. nec nō debe h. p. potuit nō potuit dē de pastoralis in p̄n. & in b. testa. q. nō p. h. q. pt nō pt filio p̄iudice legit[ur] C. de mossi testi q. in p̄cedē. & h. tz laud. in d. c. b. & d. q. pt tollit ea q. st. iuris nāl' sine de iure nāli q. si alii pecu eger nō pt eis auferre legit[ur] p. p̄n. pris eis q. iusta. legit[ur] ne d. c. q. nec nō. q. & h. q. ibi q. dicit q. filius audi tu. adeptus est pris furti l. nil leo le stia debita subtilitat nō tenet fa te in foro nec ad sta. p̄cepta fun gunt q. quod pt de nec tenet sed iuste d. b. sic. iuste Genzelmo tz h. q. p. h. tr. & nec. & tollit debe. eis exe nec deducto ff. de mossi testi l. p. q. & q. nil & de auli debe. ut instructu iure nāli ō sta. municipale pt eum tollē ut nō dns. in ce. indultū h. vi ad h. de c. eam nō. & dicit s. in d. q. 196 Q. si pt vendit alii bō sua nō pt filius quomre p. sua le gitima dē sed h. ei bō sint ad cultu q. nil & in bonis m. & e. legit[ur] p. h. q. legit[ur] debe. de iure ciuili lucra instructu nāli et ō tollit pt p. l. municipalem ut nō dns. in ce. indul. li. vi. p. pdicta & q. q. pt tollit p. h. tr. pris nō pdicta sed h. delm q. m. delictus alii & p. h. tr. nāt obliitat delinquens p. pen. ff. de iure fisci. l. impu tetes no. l. depositum l. i. & besti nis Jo. de lig. in dec. cle. tz opinet glo. de laud. q. ti lucrū ut p. de

de censi Consideā nūt cū fem ougto
obligacois q̄r a p̄mordio tūb p̄
tem or fort̄ euenty ut hō c de m
ponendā luc̄is p̄scp̄toē l. i. l. xx
De esth oē debent̄ annis censu vid
i zate q̄ zzz

Vero cēxxxvi. dn type poss̄
acq̄u seruitū ꝯ q̄ q̄r tēp
nō tollit nc̄ mduat obligac̄
c de pact̄ l. si tertiū q̄m̄ ar. glo
i ar. m ḡ dem fōlūc̄ q̄ hūc obligac̄ nō
acq̄r type silua cū seruitus p̄ut
in q̄ ostū i dr q̄ hūc type solo nō iu
dicat nc̄ tollat obligac̄ sic nc̄ so
pacē pc̄ nc̄ p̄scp̄ pc̄ nc̄ negligēc̄
obligac̄ tollit de p̄scp̄ p to. Itē pa
cē cū type obligac̄ mduc̄t ut m
iurib̄ allegt i dcā q̄. i. nr. hō.

Vero cēxxxvii. dē p̄scp̄to
ēu vsumpto Dr q̄ c neḡ
dnū vtil̄ nī dcā p̄ vsuc̄
possoēs tp̄is l. diffinit. i. p̄ spa
tp̄is ex lege diffinit. Est nī dnūs
dicēt ille q̄ hūc vēd̄ & p̄ dns rez
vtile dnūz c ille q̄ hūc ic̄ q̄ nō est
dns f veritate & hūc rei vtilē vt
vasall̄ feudatorē & hō. Est nī
vsumpto īmobil̄ p̄scp̄o in mobil̄
nīc & m rebz mouentiū ut fructus
actiones & hōi de mī pos. nī cēm vl̄
p̄scp̄o c ius type q̄ruo fungēs nō c
uitandā vsucōne mducīt iurisp̄ūc
fundamēm p hō q̄r pōnus pōnēs
& p hō q̄r ea q̄ sequūt ponūt̄ defin
zab vl̄ f lapū de vsucōne p̄scp̄o
c ius q̄da q̄ type q̄ruēs legi nūc
unm lapsēs pēna negligēb̄ inse
ab & finēs lubz ipōnes dns d̄scp̄or
dēnt type lapsū ni. c. si d̄ p̄scp̄ i fine

Vero cēxxxviii. mento
nē nūc fuit mducta p̄scp̄o
Soo. l. i. ff. de vsucōn dicēs
de re posita & q̄r expūgī nāli cōsti
tōe nō debē dimi q̄ nī alienā
rem ex iolupletāt̄ h. vi. tñ p̄

tūc nō expūgī cū tanta fūb c em c
stans ut emtōr vsucōne nō ff. m
dissuasū d̄ nūc nāli. i. gentiū ff.
d vsucōn & nūc. l. ex hoc iure

Vero cēxxxix. qñ dnūs
hūc bona fide ul̄ malā
in p̄scp̄oē dic q̄ malā fide
d̄ q̄s hēre nī q̄ canones l̄ legū in
terdūt mīa ut in rez q̄ dē re iu
ti. vi. & l. q̄ admodū in fine c de usuc
& cens Itē si q̄s emit ā dīcte dnō e
de re vendi. l. si fideī nā q̄ supīus dī
dnō ad emptōz pīnēt p̄scp̄o fraudē
p̄scp̄oē & nūc bō fide emē ff. q̄ in
fraudē credi. l. q̄ ait p̄tor p. si nō p̄scp̄o
Itē si q̄s vendit ce l̄ vēdendo do
lo inducēt c de rei vendi. l. si do
lo & l. dolus Itē si emit q̄s ab no
cūe sciebat vendē nō posse ut a pu
pillo siue a tutoe p̄ nūcte ul̄ nūcte
tutoe fal̄o cūe sciebat tutoē non
ee ff. de ēmen emp. l. qui & a q̄ et
de pub̄ta. l. annus. p. ī. a pupillo
boe fidei vō ch̄ d̄ q̄ fraude ēbz
fraud̄ fiūpsit tūc ut q̄r emit ul̄
a no titulo acep̄t ab eo q̄r credebat
dnūm & l̄ putauit vendere ius se
vendi hēt q̄r credebat eū & tutoē
l̄ p̄curatoē dnī ff. de vsucōn. l. bo
ne fidei Itē d̄ q̄s hēt fidē bonā &
tenet sēnz dubitāndi fassep̄ i su
e. nī. m. fide Itē nūc nī bona fide
q̄mbz hēre p̄sūm̄ n̄ apparent d̄ no
ul̄ lege d̄ p̄sūc̄ ignorantiā n̄ p̄bē
sūnz ff. de p̄. l. veri Nō q̄r pre
scp̄o tp̄is ī medio nō ēxistit hē
loco tituli nī eo mō & nūc nūq̄
titulū allāre nc̄ p̄bare ut nō d̄ p̄
scrip. c. p. h. vi. de vsucōn. sīg ff. q̄mbz
m ylo sed diligēt̄ p dnūm rez
possoz li. vi. ī q. xxv.

Vero cēxl. vi. de tpebz
p̄scp̄oīs Dr q̄ ff. dūc ēm
ad tūas p̄tes vnde longi
tp̄is ut p̄pīnquoz mī p̄tes q̄m
. ff. p̄n̄ō m end̄ p̄sūm̄ vl̄ ap̄ m
noz mī absens q̄. ff. m duc̄is

anno ut dicit Jo. an. quia propria. Et dicit ver. in
tractatu suo de represaliis quod ius conceden
di represalias non est iure civili vel canonico
introductum sed permissum iure divino ut dicit c.
Dominus de iure iurando in c. quod permittit bella. Item
ut l. ex hoc iure ff. de iustitia et iure. Et per
ipse multis modis quod propter delictum domini negli
gentis facere iustitiam quod potest indici bellum civi-
tati toti scilicet gente subdita sicut in auctoritate
sicut ubi dicitur C. de hered. et sic concludit represalias
esse licitas ex legitimis causis.

Quero vero utrum licite sint represalie sive
licite in foro anime sive conscientie. Et
videtur quod non quia nemo pro alterius peccato punie-
tur nec filius non portabit iniquitatem
patris, ut est Ezechiel xviii. Et sic pro alio puniri
non potest. Item non licet in foro conscientie
facere quod non liceret. ut dicit c. I. quod
non sit licitum. Contrarium quod sit licite indicto
dictum Augustinus in iusta bella solent diffi-
niri que ulciscuntur iniurias si gens vel civitas
plectenda est que vindicare neglexerit quod a
suis improbe factum est xxiii. q. ii. dominus. Et ideo
ad hoc quod sit licite represalie in foro conscientie re-
quiruntur iii. auctoritas superioris. Item causa iusta
concedendi quia denegatur iustitia. d. c. dominus
iii. Item intentio recta quia represalie sit iusta
et recta ut dicit Augustinus in hoc quod sanctum nocendi
cupiditas ulciscendi crudelitas implaca-
ta et implacabilis animus et debellandi libi-
do dominandi et similia hec sunt que in bello iu-
re culpantur. Et sic licet recte auctoritate superioris et
iusta causa tamen cum intentione fiet represalias si
licitas in foro conscientie. Item sententia theo. et
re. xxiii. q. i. re. quod in foro iudiciali non
curat de tali de cogitatione non cura
ut l. cogitationis ff. de penis. in predicis
tamen servandum est theologi secundum Bartolum in dicto
suo tractatu. Utrum represalias contra clericos concede-
re vel extendentes sint sententia excommunicationis sive ex consti-
tutione Ibi ubi sententiam iudicum sententiam in
currerent si infra mense non revocent ut patet
de immunitate eccl. c. ii. li. vi.

Quero vero utrum Bononienses spolia
tus in districtu Florentie et potest requirere

sitione potestatis per communem Bononiensem ad cen-
sum Florentie et eius rectores ut iustitiam de pre-
dis faciant cum suo spoliato et neg-
lexerunt optimum non communi Bononiensi re-
presalias contra cives Florentie et dominium reperit
unum et ego ille civis Florentinus a quo per
pro se estimatio integram sive potest quin tam
saltem in foro conscientie estimavit tenentur. Quo
ista fuit disputata Bononie per Guidonem
episcopum Concordiensem et post eum Jo. an. in
regula nemo de re. iu. li. vi. Item Hostiensis dicit
c. unico de iniuriis li. vi. et hinc a civil
quod licita est pignoratio que fit auctoritate pre-
iudicis precedente sententia si negligentiam
et defectum iustitie alle. nemo preiudicato
spoliatur ut in c. ex eo de sen. ex. inique et re
mittit Jo. an. per sententiam de for. compe. posita
lege et de appe. dilectis in glossa non appel
latores. Item Guido dicit fortius quia pigno
rationes per istos innocentes puniunt non
recte dari non possunt quod tamen quia dominum
domini et civitatem dare possunt permiss
sa monitione et precedente sententia iudicis
ipsius spoliantis et sic intelligitur c. dominus de
re. xxiii. q. ii. Sed ipse Guido putat quod ipse
iudex spoliati possit pignorationes
concedere contra illos qui sunt iurisdictionis non
sue cum non sit iudex ipsorum. Ideo nec spo
liatorum nec iudicis negligentis et si invi
ni spoliatus nullum deo superiorem inveniret
potest coram iudice spoliantis conveniret quam
raro potest evenire tamen si esset defectus
alicuius iudicis eius iudex potest adiri
ubi non nullum inveniret iudicem locus
opinio ratio c. hoc dominus de re. generaliter in
iuriate plectenda ut intellexit ante sine iudi
cio ut intelligatur Jo. fa. et tunc si libellus
fuit suo iudici represalias indicavit post
erit quod illos sed non inde non possit nisi defici
et sic intelligitur non permissio c. dilecto de appel.
de lata Jo. an. in dicta re. nemo de re.
tamen quod nullo modo non represalias pos
se concedi contra personas singulares que non de
linquerunt licet possent contra magistratum ac
rectores civitatis delinquentes in negando
iustitiam. Item an autem licet que diffi-

dñm̃ vsurarij eñ capiet ꝑ tñt nulli
hoī liz hr̃e emerit cū vsurario ven
dē⁹ ⁊ emendo d̃ q⁹ ostat q⁹ n' hz ꝑt
vsuras q⁹ tz multo illo q̃ ded⁹ vsuras
p̃ dc̃ vē ⁊ tante emptoris p' ven
dicois ⁊ q⁹ emptor petuñ' l' a⁹ re
quā tend⁹ venditor tñsferr' i dñm̃
venditois p' ut vē fiat sua ⁊ eē ven
ditor rē q̃ tñ ded⁹ emptor tñsf⁹ in dñm̃
emptoris p' ut vē fiat sua si g⁹ pe
tuñ' l' a⁹ res q̃ ꝓhibz emptor ꝓ
re venali nō ⁊ tñslā in dñm̃ suū
nō ⁊ sua ⁊ pona⁹ alibi⁹ quā tē⁹ eā red
dē tūc sine ostr̃o illo⁹ eo vē ⁊ nō ꝑt
fiere ut ipa vē sit venditois et ⁊ eo
dñm̃ tñsferē⁹ lic ipa ide possit de
ꝺ in eo⁹ posse⁹ et vsu ⁊ ꝙ ons nō ē
l' ven ⁊ tanta vedi⁹ l' emp⁹ ꝛ mod
venditoris fiat alie⁹ rei vsupanio
q̃ nulli hoī liz ⁊ ¶ Itē si q⁹ vendet
re nīl̃ aliud quā ferret n' hr̃e n' eo fir
tot l' capiā ablā⁹ ꝑ vsur⁹ nō eēz tanta
⁊ vē vendi⁹ eo ea rōe q⁹ emptor n'
hz dare venditori q⁹ sit sua ⁊ ꝙ habet
dñm̃ ꝛ som⁹ ꝙ hz dare alie⁹ q⁹ ille eo ⁊
a q⁹ iuste ablā⁹ ē iusto iudicio ven
dicre ⁊ capere ꝑt vbiaz ⁊ q̃siz
iuenerit ad dcm̃ rē ¶ Quā ꝑ nō eo⁹ qo
ꝓssū iuñ ꝛ petuñ seu rē vsurarie
seu vsurie recepta nō ē ꝓ⁹ ipi⁹ vsu
rarij ꝛ sed q⁹ stante l' capiā ablā⁹ est
ꝑ ipi⁹ fieris l' emptoris suppoñ q⁹ do
minus nō ꝑt tñslatū ꝛ petuñ a l' res
alie illo q̃ eī nō voluntate plena hbe
at ꝛ semouendi ded⁹ vsurario ꝛ ea re
pet repetitio ipi⁹ oīs vsurā capiā sed ē
¶ Conclu⁹ n⁹ Si petuñ l' a⁹ rē vsura
rie l' vsurarie recepta tñsferē⁹ ad dñm̃
ipi⁹ vsurarij capientis tūc in ei⁹ tñslo
tuū ē nīl̃ hr̃e emerit emendo ⁊ vēdē
do ei vsurario q⁹ tñt ꝑt vsuras q̃s tz
multo illo q̃ ded⁹ vsuras in eo⁹ vsu nō
est liq⁹ ¶ Ipo ꝑ ꝑ q⁹ suppoñ⁹ tñsf
lam dñm̃ tūc vsurario nō sē ⁊ tñslo⁹
illi⁹ petuñ l' res alterius q̃s vsurarie ac
cepit eiusd' in nīl̃ ꝛ som⁹ ad eq̃ales
¶ Ogit⁹ in tuū tñs eptois et venditois

In q̃s nō ꝺd⁹ ⁊ impotes ad tñslo⁹
eq̃ales illi cui ded⁹ ⁊ tñslo⁹ vl' ꝺ si ei
petuñ vsuria erat dom̃ l' ogit
l' vmeñ l' alīs hoī eo vsq̃ nō eēz com
sligo eo⁹ ⁊ ꝙ q⁹ eque l' pl⁹ ꝑt satisf
fieri illi cui ꝛpetit fieri ꝛceptio hm̃
est nulliz hr̃e emendi ei tñs vsurario
nec vendē⁹ ⁊ ¶ Q⁹ ꝙ ꝑt
m tñs cui emptois ⁊ venditois m
q⁹ vsurarij esse⁹ impotes ad tñslo⁹
faciendū illi q⁹ dz ⁊ tñslo⁹ vl' ꝺ si
ei ipe vsurarij⁹ ei vsurarius petu
nias eius ꝙ nūe vnū marcas ⁊ nō sup
tūc⁹ vsq̃ ⁊ eo⁹ ostigo⁹ ⁊ ꝙ ipe stig⁹
fuit ⁊ delinose ostimit ut q̃ ꝑ d⁹
iudeis illa⁹ ē nullīz hoī hr̃e emer
cui ei nīl̃ vsurario ꝛ ꝑtem ⁊ vbi
nā hñte q̃z tenz multo illo q̃ ꝛceꝑ
dert eo ꝙ ꝙ m tñs cui ei tñs vsurario
emerit omne ꝓbz dañ⁹ ꝓpter
f illius cui⁹ res vsuria ut eq̃ales de
ret tñslo ⁊ ita ff⁹ ꝓcep⁹ de di
cae ꝓpter ¶ Conclu⁹ n⁹ ꝙ ꝑdā
est de ꝺnio l' nō ꝺnio emerit ei
tois ⁊ venditois ei vsurario n' hñ
te ꝑt petuñ vsurariā q̃ tz multo
illo q̃ ded⁹ nāz filī l' suo nō tenedū
est d' ꝺnio l' nō ꝺnio emerit ei tñs
m seruiendo l' q̃stuq; opas impen
dendo ei l' ꝙ eo seruiendo ꝙ petuñ
l' mercede ¶ Obiā⁹ ꝛ si ꝙ ꝛceꝑt pe
cuiā vsurarie nō tñsfer⁹ dominum
tūc nulli sueti tñs vsurario q̃ opas
ei q̃stiz impedenti tz ab eo exige
petuñz l' mercede ei nulla tenet q̃stio
sua ⁊ som⁹ hz petuñ q̃z multo illo q̃
ded⁹ ei nō ꝑt tñsferri in dñm̃ ser
uientis l' opas q̃stiz ei impende
tis ⁊ h⁹ iuste ⁊ tante ut dare ꝓpo
ñrē ꝛhoīs ꝑ ꝑ ꝙ ꝛ ¶ Ad
oi ei tñsf⁹ dñm̃ tuū in cui⁹ vsu
ra⁹ dando mercede ꝑ seruiendi l' opas
q̃stiz impedenti ꝙ nō reddi⁹ ꝑ
potes ad sufficiendū illi cui ꝺ si
ꝛstitue⁹ ei vsurarie tñs ꝙ ꝙ mercede q̃s
si tñs suus q̃ opas impedit ꝙ m
l' opas impedit ꝙ m tuū ⁊ honest
tis in q⁹ cuntū ꝓse⁹ valuit ei ꝙ vti

utas ff impensa cū mercede q̄z dat
fuerit l' q̄z ꝓualeat tūc ff usura
q̄ nō fit pauperior ℣ mercede data
ille magf impotens ff ponꝰ mag eē l'
magf potens ad satisfaciendū ill' q̄
tē ad ẽstruct' in tli cās ff libꝫ lia
ē aīam saluē l' opas impendē usu
ras p tli pecūa fuce mercede in cū
bām q̄ usurarij in dando mercede
effi impotens ad satisfaciēd ill' q̄
tē ad ẽstruct' nō ē lia in alie fre fuce
l' opas impendē illi p pecūa l'm
cede muff ill' q̄ ff ẽstruct ℣ pecūa
sic ẽtm ill' q̄ fuit usurarius ꝺq̄ cēdo
l'mediendo l' aduocando vestes l'
pānos vēdēdo aūfriendo ff libꝫ
in q̄ nulla opa impedit qm ff fuz
gt ff vltas q̄ impensa q̄nt ad mer
cede vbi nō ē lia ab aliq tli mer
dem recipe ff p q̄ nō cās fuerūt
opas impedē p mercede i q̄ vā ēt
q̄ ad ras ꝓsequ q̄ nō ē d' se ff cās
p̄z qm ꝓcedē ad ēstructiōē ꝓsentis vid'
d'ctū q̄ Jo m ca pte q̄ ℣ Colligo
q̄n dē ff nūerādo d' iudeis d' q̄ ꝓ
stat q̄ sōm de vsis vsuū multifa
rias ẽtur miracul' patēz q̄n q̄ qm p
dns nr d' milē q̄ eis indeuit sic ff alīs
vendit q̄ ab eis emit q̄ eis fuit
q̄ ff pecūias eos recipit q̄ eis ꝓ
pecūis defendant ff ꝓpue q̄ ꝓpos
m sētu tli ꝓpt tuepe lucr' fouent
ut ꝓncipes comites q̄ alij poss q̄
dū ab ipis ꝓcipit q̄ usurarie acce
pert ff nō ꝓcipit usurarios ꝓpō in
potentes ad ẽstruēd' obligant eis
q̄ q̄ iniqe ff usurarius bō ff ꝓpos
tū ℣ iudicū ē ff cās q̄ qm iussu il'
mādāto ꝓncipis l' alt' usurarii acce
os fouent appellat eos q̄ mutuū ab
eis ꝓcepert ad deūdū vsas alīs
pbent nūqm ꝓsilū ff fauore nā
lies et eos ꝓcipiēs digū ff morte
nō sōm q̄ ff fuit ca ff q̄ ꝓsentē
faciēdū ad cōnos ꝓ℣ Concludo
q̄ūm ab usurarijs ꝓ usurarios ha

bendū nō tenet in vtis ill' a q̄ acce
pert nō ē lia pauperādi ff dict' elīosi
nas ff oblatōes ꝓpe ff fortē in cū qd
teneat ff ꝓ ff dēz obligāt ꝓcipiēd
ne eligāt ꝓpi usurarij effici in
potēs ad soluēd' q̄ debēt q̄ vā
q̄ ꝓ ea ꝓcedendū Ans de se notū
est vū q̄ ab ipis ꝓpert elīosinas et ob
lationes tenē ẽstruere ipis usurarijs ill'
ill' a q̄ acceperūt ipi Sed aut ecē si
usurarij ꝓsent a bō ꝓ usuras et dan
do elmosinas ill' oblationes faciendo non
efficerē impotēs ad soluēd' de obla
cōibꝫ ad spāle ff nō oblationes usurā
or manifestor iuā ꝓpi a dict' ꝓhibet
ff detestāt cūis ut ipi usurarij subo
re ab illi desistant a pūo ff ff sig' q
eor oblationes ff munerā nō st' acceptā
ap̄d deū Se ꝙ ℣ explicit pīus

Explicit pīma pars Secundus
Incipit pars

q. Uestio ꝓ⁹ ttat⁹ d' tbz ꝓ⁹
ꝑ⁹ ⁊ vſa ⁊⁹ de ꝓhib⁹
ſue ⁊ ꝛ⁹ d' ꝑe vſuraꝝ
ſ de ⁊ſtitutoꝝbz
3 ¶ An vſurarij teneam⁹ ad
⁊ſtitu⁹ ſtitudz
4 ¶ An hec vſurarij tea⁹ ⁊ poſſ⁹ cogi ad re
5 ¶ An tea⁹ ⁊⁹ ꝓ⁹ᵃ ꝙ⁹ au ſuccedit an ꝙ⁹
ꝓpria
¶ Ad ſi vſurar⁹ q̄ nō ⁊ſtituit vſa⁹ ⁊ q̄nq⁹
pleos filios ul' hēdes q̄⁹ vn⁹ nō ⁊ ſol
ſolo an⁹ ⁊ſtitu⁹ ſtitudz
vi ¶ An alt' l' alij m ſolidoz ꝓnt⁹ quem⁹ ⁊ ꝓ q̄⁹
vij ¶ An in foro yſue hec q̄ nō fec' ſuen
tariū tea⁹ vſurar⁹ ⁊ſtituē vlt⁹ vnes
hereditatis
viij ¶ An fieri d̄eat ⁊ſtitu⁹
ix ¶ Ad ſi ⁊ſtitu⁹ defuc⁹ hēdibz ſū ꝑtib⁹ ꝑ
parentibz fiat pauꝛibz ⁊ ꝓ⁹ᵃ q̄ fēm
hēredes ꝛppareant
x ¶ Ad⁹ pauperibz fiet ⁊ſtitu⁹ ꝑū q̄ vſuꝝ
ei⁹ ſit florenꝰ ⁊ exo⁹ f⁹ vſuras bonoie
xi ¶ Ad quē ſpectat mule ablator⁹ ꝓ reſtoꝝ
⁊ſtribuas d̄eat fi' ab epō
xij ¶ An ſp f⁹ vin q̄ diſtribuꝰ male ablatoꝝ
xiij ¶ Q̄ q̄ d̄eat fi' ꝑ reſta vſuꝝ diſtribuꝰ ꝑū
q̄ vſuraꝝ florenꝰ exo⁹ f⁹ vſuras bupe
elle
xiiij ¶ Ad florenꝰ exercent vſuras bonoie
epō florenꝰ vt⁹ tnꝛe ꝑ reſta ꝑ eū'
exo⁹ta ⁊ vt⁹ diſtribuē ſnt pauperes
epōes florē⁹ ij ſt duo d⁹ ꝑᵐ an-
epō florenꝰ ſit apoſtes ſup tnꝛacois
hui⁹ ꝛᵐ an epō florenꝰ poſſ⁹ hanc
penuz diſtribuē ne pauꝑes florē
xv ¶ An penuā vſuꝛia tnſeant ꝑ dominū
vſuraꝝ ea ꝛcipientē
xvi ¶ An ꝛō emptn de penuā ſeneb⁹ ſint
illi⁹ ꝛō erat penuā pū q̄ ſolu⁹ vſuras
xvij ¶ An bō vſurarij ſt' ypothenta ꝓ
vſuris exo⁹tis debē⁹ vſuras ⁊ꝛpe
xviij ¶ Ad de ill⁹ q̄ ꝓt⁹ ſpe ducti de⁹ pecu
nia ſua ad vſuraꝝ h' tm nō redimit tm
pacē ſi nl' ꝓcep⁹ ul⁹ ſortē ſi ſi nō ſ
ſpe ſuā ⁊cep⁹ a debitore ſē ne ad re
ſtituē⁹ cuz q̄ vlt⁹ ſoꝛ ꝛceꝑit
xix ¶ An in vſuraꝝ metuā hꝫ locū de ſ⁹ c⁹ ti⁹
xx ¶ Ad⁹ d̄eā me⁹ vſuraꝝ ⁊ ſymo⁹ a⁹ men
tule q⁹ ad ⁊ſtitu⁹
xxi ¶ Ad ſi is ⁊ q̄ aū⁹ in h⁹ iudⁱ⁹ ꝓten
noſo ꝙſtitu⁹ ⁊ſtitudz ſtrales
xxij ¶ An ⁊ q̄ ꝑt aū ⁊ vſurarios men
xxiij ¶ An ad ⁊ſtitu⁹ teneat⁹ ⁊cepta ul' ſoꝛ
tem is q̄ ſine vlla q̄ꝛela mutuauit ſp
tī duaꝝ ꝑū⁹ lucꝝ poſito q⁹ debitoꝛ
ne mutuū ul' vlt' ſoꝛte libeꝛe poſſit
ꝙ laudabili diſcrim⁹ alīs no ꝙtraꝛ
c h⁹ ſtue ſpes creditoꝛis ſint ma
ia ſtue bō ⁊⁹ illi detꝛactū
xxiiij ¶ Ad ſi nō ſit coꝛrupta fides creditoꝛ
detoꝛ tm ꝓ mutuū acceꝑm ꝑ alīs ꝛe
tmed' dat ei aliq⁹ mutuū creditoꝛ te
⁊ſtituere illud
xxv ¶ An ſufficⁱ vſurarius in foro yſue ⁊mu
ſos ſcīt ab hys q⁹ debeāt vſuras
ꝛpe ſū ⁊ali ⁊ actuali ⁊ſtitu⁹
¶ Ne ꝛe q⁹ ꝓt⁹ fecit l' ꝓcurauit d' nō
petendo q⁹ dom⁹ pen ponit ⁊ nō ſi
ſiat ⁊miſſio ul' libeꝛa⁹
xxvi ¶ Dē creditoꝛ qui ex cautele mutu
anti debitoꝛ aliq⁹ q̄tul' ul⁹ ſoꝛtem
nō voluit⁹ ſ ponq⁹ curare ꝛ⁹ tm
tuas ne alīs indiſcꝛ⁹ pulſare
q⁹ hoc ul' a⁹ de cetꝛo nō ſuem⁹ tu
tare ul' q̄ ius ſibi cū ⁊ꝛ⁹ ad ⁊ſtitu⁹
xxvij ¶ An ⁊ꝛ⁹ ad ⁊ſtitu⁹ tono⁹ ex q⁹ a me
ꝛapi⁹ ꝓ penſioe ſua molendini fa
m fꝛoꝛ ul' ſol'
xxviij ¶ An ſit ⁊ſtitu⁹ m ſ dñi q⁹
xxix ¶ An vſurarius ⁊ꝛ⁹ ⁊ſtituē q⁹ q⁹ ſiat
iurat⁹ ex vſuris
xxx ¶ An debitoꝛ⁹ iurat ſolue vſuras ꝑ
⁊ſtit eas ſolue l' ſortes ꝓt ⁊pete
l' ex iuris
xxxi ¶ An fideiuſſoꝛ vſuras ex⁹ ſolu⁹ teneat
poſſ⁹ a debitoꝛe ꝛapere
xxxij ¶ An fꝛoꝛes vſurariꝰ⁹ ⁊ tenea⁹ ad ⁊ſtitu
tuos q⁹ ⁊ nō ꝛceꝑit
xxxiij ¶ An quinq⁹ l' collegiū d'eat ad vſuras
an ſingli teneant⁹ ad ⁊ſtitu⁹
xxxiiij ¶ An vſurarius ⁊⁹ ſoluē cōmē⁹ ⁊ꝛ⁹ m
nuo q⁹ ⁊cep⁹ ex vſuris ſē fuꝛ ⁊ capitoꝛ
xxxv ¶ Ad⁹ h tenuit banchū vſuraꝝ ⁊ m
fuit eiq⁹ miſtez ſiue fꝛoꝛ an ꝛe
at⁹ ad ⁊ſtitu⁹

Qdo de tutorib⁹ siue curatorib⁹ pupilli exp⁹
lor⁹ ꝙ vsurias exp̄ecūt nō⁹ pupilli

Qdo de tabelliombz ꝙ ostendit ꝑ
scriptū ꝙ vsurias accep̄t ad ꝓfic⁹

Qdo de platef̄ m̄ōr⁹ vsurarior⁹ sb̄
scribendis & sigilla apponēdis ꝑ

Quoda vsurarij decessūt mandauit exec⁹
vsuras restitui in suis facultatib⁹ ꝑ
quib⁹ ꝙ mihi debitores ꝑ

Testator ꝙ testamēto sollepnit exp̄ss
ꝙ se accepisse de vsuris ab a.c. & b.
& alios nominatim jubēs illos restitui ꝑ

Vtr fideiussor⁹ vsuris restituendis
euicte pstito ꝑ vsurarū mai⁹ tēp⁹
vsuras hereditat⁹ debitoris l' sue

Vtr si hereditas nō ꝓficiat ad occ vsu
ras satisfaciēdas ꝓ ꝓmedijs

Cum ꝑ tam vni ꝙm alteri vsurarij mu
tuo dedisse ypothecā bona sua

Liberat⁹ debitor creditorē ab vsuris
accepti ꝓ tpe ꝙ diuersis debitor⁹ fortē obligā⁹
adiecto m̄ōr⁹ ꝙ non faciet ꝙ nō bene pagā⁹ ꝑ
penas nūq̄ incidit ꝑ fis

Vtr si nō vsurarū lite ꝓpetre & ꝑ
ea tanto mor⁹ ꝓcessit ꝙ ꝓ nāg heres
nichil

Vtr fis ḡnal' ḡtū⁹ vsuras

Vtr si vsurarij ꝓ remissor⁹ mandat
vsuras restitui ꝓsupposito ꝙ ꝑ remiss⁹
ꝙ liberā ꝓ remittes nās petē

Repetit a creditore debitor⁹ pignora
tanq̄ eo ꝙ asserat creditore ea fraudi
ibi ꝓcepisse & sic ea mutuanta
de creditor vera fuisse cū fides hab⁹
nl' ꝓt ꝑ testes l'instrum⁹ ostitisse

Qdo si de sorte & de ꝓfic⁹ debitor⁹ ob
ligat⁹ ostitit ꝙ ille creditore ad mādata
eius ꝓ liberā mutuare solet ꝙ dissolue
vsuras nl' ꝓt debitor⁹ ostemperabit ne b'
creditor eo ꝑ fugā

Qdo de vsurario ꝙ cū tyno ostitute ꝑ
no fleti sos in timō ꝓmouit de
plū & ibi duplū dem cū ꝙ mortē
mādass vsuras restitui apparent dem
instrum⁹ cancellatū & ꝑ testes ꝓbat⁹
illm fuisse vsurariū & ꝙ fama hz illos
ostractos fuisse ꝑ vsurios ita tenuit

nō aliud ꝓt vtr ſ⁹ loq̄ nō plena ꝓba
tor dela⁹ iuramēti

Vtr ſ⁹ at⁹ cepenti vsuras ꝓbē mutuā l
ante fuisse pub̄ vsurarū mī ostitu
& tpe ostracto & ꝑ ea quo ostitute cogē
instrum⁹ ꝺ duplo ꝛc sortis

Vsurarius emit de mō⁹ iusto ꝓtio sub li
pacto ꝛc vendit⁹ ꝛc faciēdo vendituꝝ ip
sis ostitentib⁹ emptois & venditois ostit⁹
mercēdib⁹ celebrati ꝙ ꝛc nūq̄ fuis ꝑ
ceptos ꝙ ꝓuenerit ex ꝓtio ꝙ ꝑ nō
tūstend⁹ in valore ꝓtij dati ditus
emptor ostitue tenet

Quis ꝓcedēte in vsurar⁹ restitu⁹ qui est lij
absens ꝛc cui debent & cui⁹ exp̄ess

Quis ꝛc ꝓcedendū ꝙ vsurarū mortu liij
ium & ei⁹ hēdes

Quis ꝛc de restitu⁹ vsuraꝝ et an debat ꝓ
hac ꝛc vsuraꝝ a ostentis

An epūs possit ꝓcedē ꝙ vsuel' a⁹ q̄ fuit liiij
ordinanda pauperib⁹ nūcupat⁹ & ꝛc
cure ꝓchial'

An vxor filij & familia vsurarij ꝓnt vi lv
cule iuste de bonis vsurarij & si mutat
an teneā restitue

An vxor restitue ꝓt male ablā viro lvi
iuuente & ign̄oxante

An seruie⁹ vsurarij iuste recipiant ꝙ lvij
cedē ab eis

De illo q̄ filiā recepturus l' vsurarij duc lviij
in uxorē an ꝙ ꝓpe dotē de bonis ill'
cū ꝙib⁹ hz nō ſ⁹at ad restitu⁹

Qdo de creditore mīōr⁹ ꝛc ꝓpe ꝙ ꝙ lix
debe⁹ n tli vsurario l' recipiore ꝙ eiā
bō⁹ ſ⁹ q̄ hz nō ſufficeret ad ꝛc dū su
a male ablata

Qdo de ⁹ q̄ sine mādato ꝙ credo negotia lx
cū aliem fenerā ad opꝰ eiꝰ cui⁹ erit
negotiū

Qdo de ⁹ q̄ mī ei velle mutuare peni lxi
mā nūm ꝙ ille ꝙ indixit me ꝙ nō deb⁹
ea m̄ sub vsuris

Qdo de eo ꝙ ostitut⁹ aliqui ut fenet⁹ ꝙ & de lxij
eo ꝙ dat amico l' ostitutus eo l' amo
dat ꝙtus ut eo ea fenet⁹ Qdo & de eo qui
ostitut⁹ ea⁹ fenet⁹ ad fenꝰ exercendū

Qdo & de eo ꝙ mutuat vsurario pena
ad ꝓfectū⁹ luc' vsuraꝝ

Qdo de ille ꝙ venerē solutois tpe et lxiij
finō nolit dare dilatū debitori ꝙ

vsurarii & no manifeste an vz testm
Si vsurarius tenuit de vsuris restituendis
in sepulti potit sine pe ilem 1. de se
pulturis
An sup. p vsurarii iuuent p scriptm
Ceo si dedit p testm spale ad re
uedm iuxta p mortem q mortuo
vsurario tenuit
Confessio fuit tyno dno vicario epi Lin
cen i st 4o loco
An epc clapsis xpo vel pl annis pt cum
ingt hedes l possessores bonoz quid
dam illi q in suo testamto dingt ml
le libras distribuendas nomine vsurar in
tmz an de eo tortore dare vsurar no
apparent n p hoc ex dn testatoris
An vsurar ten ad restitu vsurar ex
fine in q foro pnt peti
An vxpa possit pcto coram fidei de
Quidam mst in qdam in foro stricti
et petit ei opponi pfessio
surarii pt ne iudex stricti de ista
re cognoscere ex dicto an de eo tenuit deat
coram epo
An potit exigi vsuras non obstante q
solent peti statuta in contrarium obsta
te statuto anglie si plus in dno fre
Ad de certa pmissione q leuat tbi
quidam p vsuras eis pmittit eos
ex tenere p iudices ecclie cos
An iudex sup restitue vsuris pnt cogi
Ne q non liceat p statu solue vsuras
an p pactu licz
Pone q vsurarius petat restitui
it alii vsurarii ad petenda vsuras
cessit ne vsurario q agit actor cessa nu
q pelle eod mo q si agret ipse v
surarius
Coram quo iudice ecclie vsuras re
cuperabit debitor suus vsurarius dicens
in libello ipm mstm fore vsurarium
An sit pbanda testis ad pm q vsu
rarius q se pt illi solusse vsuras
Cantat epal statuit ad dem tlium
que posse appelli ad vsuras restituendas
an si ligat ad restituendum testm vi
delicet q ipse li vr exhumbit pbandi
Cum a tyno lapides ligni et tigna

et ceteris ep q no pcipit aliqua fieri nisi
si cum soluendi pcii necessitas ipm vsu
ras et solum venditor & ipse non ibidem m
lapides ligna & alia in mora nisi te
pedde illas vsuras
Cum pluribus mstris qdam vsurarii p eos
testes qui sunt inscripti
Dicit in legatis no plus nisi l pena pre
dat iudex & q qui de usuris vr et qd si
vsurarius nolebat cauere a morte puen
tis no potuit an vocari testm
Inf tiennii iuuant de tor vsuras solue
q lapso petit iuramento dicere se non
tenuri restituere
Petit de tore a iuramento se absolui dicit
no vult absolue q fuit iudex
Albest editor vsurarius et no pt induci
ad faciendu iuramentu nec pt induci
per excommunicationem eo cui vsurarius debito no pt ab
solui quousque tantum ut fiat iuramentum soluat
quod erat
Ad si iuuant de tor no petit vsuras a pluribus
annis et an del pt eo ostio precedente vsu
rarius et an pte non stante pt iuramentum
elapsare
Ceo si iuuant non diuturne de tore
Ex de pignore tenenti fundi p eum iuuant
illi non petit nisi pignoratum et ex institutis
et creditori de dnis & ex hoc tibi prep
tis eo fundo obstat eo rep iuramenti
Petit qd absolui a iuramento q fuit mstre
m fraude vsuras inferto affirmat pfitur
iurando vna cum aliis inter & non fu
isse l venie qd erit huic ep plenius
Pendit lis super petitione pfi fi de tore ut a
iuramento absolua de ne juret fi mihi
in iudicio secundum ne mstrum de quo agitur
Si qd si fil petierit mstrum tui vsurarii
an epus pt mandare iudici stricti sub pe
cuniaria · q non sint testes vsurarum que
tenuit p formam statuti inuocandos
Pone mortuus q iuuant vsuras solue hic
petit tenere me eius hes ad obstia iu
ramenti super vsuris pene ille iuramenti
Ad si de tore qui iuuant statuti super hoc obstet
Pone agens et que agit de oppositione rep
ta exceptione admitti si mouear
Petit in cui q cuius spe exigi fide

ns q̄m tenēt̄ ns ad ēstituēd̄ — Cxxxo
¶ Q̄nā de illicite arēstatis siue p̄ ra- Cxxxi
pinā siue p̄ vsuram
¶ De p̄cās a ēmis siue ēmptas q̄ ſt̄ et Cxxxii
quo fiunt / p̄dam furtiū &c.
¶ Q̄ ſi tūl' p̄ñles ſint mortui q̄ fecerit Cxxxiii
¶ Dz ēsto q̄ nr̄ p̄ñles nr̄ ānā eor̄ hē- Cxxxiv
des ā bonor̄ eor̄ p̄ceps ſuccedāt
a ſi ñ ſuccedāt ñ ō ſm̄ ſolūcdo
¶ Rād ſi cēs furtū cū ſortito p̄uen̄t Cxxxv
nūq̄ fiat tē p̄ ea ēstituē cā
¶ Rād ſi fiat cē furtū ſuccptibz ſuis me- Cxxxvi
liorat̄ nūq̄ ex pēsas ſ̄pet̄ l̄ abēt
¶ Rād ſi furtū l'rapīā ē amiſſū tūc in Cxxxvii
vſu rei ē nō m ep̄ī cc
¶ Rād de hēde furtū — Cxxxviii
¶ Rād de vpore q̄ furtū fecit ām mīa- Cxxxix
rit ul' p̄ l' p̄ſe ī mat̄ ām lucrabit
ei de rebz ōnibz ō ē vno ſm̄ulſſ dap̄
miſcuit
¶ Rād ſi ds cē furtū emit ign̄orāt̄ et Cxl
in bō fide et bono foro ē pub̄ce nūq̄
poſt ſalē p̄tū q̄ dēt̄ a dño p̄cē
tu depliend̄ cē furtū cē l'cē retine
dum ſt̄ ei p̄tū p̄ſolutū
¶ Rād ſi fur alienauit cē furtū — Cxli
¶ Iñ ēstituē ē faciēdū — Cxlii
¶ Rād de penā l'cē a q̄ iudex l'vſt Cxliii
ratio furta ſubtrā l'ē ſm̄uenta ab oñ
ām rpē liberabit̄ cā eis ēstādo a q̄
ſe iudex l'vſtus ampl̄ exſtas
¶ Rād de eo q̄ furtū fec̄ ē denūd ñ īuē- Cxliiii
nit̄ p̄p̄ie bat̄ mutuo ē a ēstituēd̄
Iñ ſm̄ulis fās cōſtat quē a furto
¶ Hīc ex̄mē ſit p̄ furtū ſ latīnū q̄ Cxliiiii
furādo l'dep̄endo omd̄o
¶ Rād ſi raptor q̄ cē ablatū ēstituēdo Cxliiiii
cē l'emēdāt a deo pauper ēmā
meat forte cū filiis ē familia q̄ no
īmt aliq̄ vñ viuant
¶ Rād de illis q̄ vellent ſuſtinere Cxliiiiii
penās ōmittēd̄ ut q̄d rapt̄ ēsti
tuēd̄ ſit q̄d de ill' q' oīa bō ſm̄ re
ſignant ī manū penitenciarij q̄m
ſ̄pit q' ill' q' ñ ſignat ī manū pe
¶ Rād ſi ī p̄ō cū detētor / intentū Cxlv
deuenerit p̄ō ep̄m ñ tē ad p̄m Cxlvi
ſuccurrem fortūa ī manū p̄nāli

¶ Rād ſi p̄cula ſm̄uz ſpoliato ē eis q̄ tē- Cxlvii
nduī nō p̄t ad ſatiſfaciēdū ſtīā n̄r
ſpoliato dandā ōñz delinquēs ēstituē p̄t
Iñ raptor teñ ad ēstituēd̄ ſi nō h̄z vñ Cxlviii
¶ Iñ dñs raptor teñ ad ēstituēd̄ vbi th Cxlix
teñ p̄ p̄one ēligiēne ad quā ēstinat
ē ēstituē p̄ lucē manuū ſuar̄
¶ Si dñs raptor h̄z mīā paupertatē q̄ ñ Cl
mō nō p̄t lucrari p̄ ſenectutē debīt̄
ſubuenē ē a nō ēstituēdis p̄mittis
¶ Rād ſi dñs raptor ēstituat p̄te d' rapīs Cli
ē mortua ſua p̄t ībā q̄ſtā mōñ ſnīe
¶ Iñ raptori ſit denegāda eccl'a ſac'm Clii
¶ Iñ fur libera ē cum ſēndo detīo ē Cliii
¶ Iñ vpor in cēbz mariti q̄mittat furtū Cliiii
et cū ſuo l'ām in cēbz dñor̄ ē p̄mīt
¶ Iñ ſit aliq̄ cui ſponſa les ad furtū Cliiiii
¶ Iñ nās teñ ēstituē dap̄m q̄ ſcīat ille tū Cliiiii
ē abſtulit ex illi ablatū
¶ De ēstituē illor̄ q̄ de bonis raptor̄ vor̄ Clv
duc l'ab eis aliq̄ dom̄ ampliꝰ p̄ vpor
¶ De ēstituē illor̄ q̄ de rapīs a furto emūt Clvi
¶ Rād ſi is q̄ vſus ē potest l'raptor rapī- Clvii
nā fecit ām propīā deuenit ām tē ad ce
¶ De fōr ēstituēdis / ſtituēd̄ Clviii
Rād de ill' q̄ ſequūt raptores ad rapīnā Clviiii
rapiendā ul' ipōs a eos ad rapiendum in
ducunt
¶ Si p̄ſus l'vn' eor̄ ē q̄ tenēt̄ in ſolidū Clx
ſatiſfecit de to dap̄no dūto nūq̄ reteti
liberan̄ q̄ ad dap̄m ptīnēt
¶ Rād ſi plēs fuerit raptor̄ q̄ p̄cēs ē Clxi
nul' al'm nouit ad eccl'ē n̄ēat aūt dñs
¶ Iñ nō ſoluēs theoloma ē vectīgalia do Clxii
mūs ſuas ām tenēt̄ ad ēstituēd̄ ē quādo
¶ D' ēstituē ll' q̄ p̄ naufragiū acquīrū dñs Clxiii
¶ Rād d' ēstituē ll' q̄ acquīrū in bello l'ſuſ Clxiiii
to ſiue p̄muſto / in tocnamentis
¶ Rād de diffidantibz rād de hīs q̄ luctā- Clxv
¶ Q̄ mattiē dō mētō l'ſimiles dolo ul' Clxvi
fraude l'ſuaſionibz ſeduxerit aliquē
ut p̄tum dūcat / matrimōniū copulā
¶ Iñ mulier ēstituē teñ ſi nūq̄ recepit p Clxvii
¶ Rād d' cētū plāctus ē ons q̄ bō cāt de Clxviii
p̄ncipibz dant mētricibz ſſanguineis
potentibz diuitibz ē ſlibz ſm̄ tlēs ſint
ſenſendi raptorēs ē tenēt̄ ad ēstituōēs
¶ Iñ p̄dīs ēstituōēs ſcē tenēt̄ plāctū de q̄ Clxix
ſ̄ dēt̄ q̄ d' bois p̄ſonalibz ſm̄ furt

tibz ecie

¶ Rđo o' fomanis ⁊ aves hȳ tuzpibz pfois ¶ Rđo de militibz illis q̄ ai violēa fraut
q̄ fc ditm⁹ ⁊ pastm⁹ de ẽbz ecie an te in castris talleas semel ⁊ bis l'amo
net ad ẽstitu⁹ ges vr eis nr plo nr mo

¶ Qu pdēt ẽstituo flet / statuo ¶ Rđo de illis q̄ emit ꝓpitiōe stātes
¶ Si plato q̄ fuerꝓ ecie an facienda ⁊ l' ubi no st' ēdita si sole ꝓtractōe et
¶ Rđo si q̄s solut q̄ ē indebit⁹ huc nulli tm munēa ⁊ fuma
¶ Si q̄s sp̄ fc de se debe sb spe futuē mu ¶ An dns luz rumpe mutuū ab hȳ of
mēatois nl' tm accepit fina⁹ ut ꝓ dum fmt' ⁊ offats tm
d' rumpant a subdit⁹
+ ¶ Rđo de ordinato mutuste ¶ Rđo de militibz an ẽmc pnt emen
¶ An pstribes malefidei dēat tenēt ꝓ fu dns q̄s leuauit ⁊ ostiū⁹ suam
ze l' raptorē q̄ ad ẽstitu⁹
¶ Rđo d' eo q̄ tuis ē exceptōe odiosa ut ¶ De ẽstitu⁹ faciēda eoꝝ
mala fe domum / tōr mercē ⁊ fpa⁹ faciēdā
De eo a q⁹ aliq⁹ pt adquisita ꝓ ẽstitu
¶ Js q̄ no hz ptātē l' jurisdiōz opt̄me ¶ Rđo si ts q̄ mutuau⁹ ordē mutuū la
di aliq⁹ ep̄tor⁹ ⁊ aliq⁹ no dolo si pub⁹ bozē subit an ⁊ ⁹ expensa⁹ faciēs
imoderate tū ut adquisit⁹ l' medio faūet suos
l' inmozes ordines
¶ An medio tabozās ē vsurarius in ¶ Rđo si cives velint bendēstus q̄ ha
stitu⁹ aliq⁹ bō q̄ tz no sp̄t ad ẽstitu⁹ bēt sup q̄ sno ꝓ capitali
vsurarz potūt ne de vsurario exape
salazill
¶ De ẽstitu⁹ mali adquisiti / dic⁹ pnūze ¶ Rđo de ẽstitu⁹ negligē
¶ Rđo de offiālibz malois q̄ pnt jurꝫ ¶ Rđo de ẽstitu⁹ isti⁹ appoīe ad dom⁹
¶ De ẽstitu⁹ judins male judicantiꝫ ibusdē
¶ Rđo d' ẽstitu⁹ fli testis / ad ẽstitu⁹
¶ An eidē⁹ leges jurīs sue q̄sibazn tenēt ¶ De boue cornipeto alterius bouē
¶ De ẽstitu⁹ juriq̄ tenēt subdit⁹ dnūs fi ledente
is subiūgen⁹ eis tens⁹ debitos ac justa ¶ De ẽstitu⁹ illi⁹ q̄ alti⁹ lesit ul' vl'
sezuna nezauit
¶ De ẽstitu⁹ q̄ dnūs tenēt subditi sius ¶ De plato absolucte ꝓ pena
¶ An q⁹ mibz pt dns late ⁊ epe ē a sub ¶ Rđo si ep negotiatōe aliquid ep
ditt sius sine pud ac ẽstitu⁹ aup̄m mo torque ⁊ l' alias inuste acquirēa
derauit ⁊ oc q̄ bō sua ad no sp̄t quic tupina aliū facta
sua ꝓ mil dēcret
¶ Utz arma q̄ portāt ē statu⁹ dnoz ha ¶ Si q̄s illatus negotiatōes ꝑ ul'
te pnt auferri ⁊ an ne teneāt ad ẽsti alias inuste acquisit sine culpa
tu⁹ ⁊ ꝑ o' bānos ⁊ edict⁹ q̄cau facta
¶ An milites q̄ tradūt ꝓ expedi⁹ dnoz ¶ De exportata q̄ sb noe bōi ꝑ alu
suoz pnt aliq⁹ exoīque a subdits mil'a acquisiuit
¶ Utz q̄ tyrannꝰ aliq⁹ injuste ꝓ mutua ¶ Rđo si magnates mon'a hz ab fidelibz
l' vnū anioe alleuiant tenēt ad ẽstitu⁹ l' de vsis an tenēt mon'a ẽstitu
¶ Rđo de dō d' illꝰ pncipibz q̄ militib⁹ q̄ ¶ Rđo si ab illecto fuit ꝛ augusto⁹ insti
vtūt ili q̄ fuerūt in suis hoīb⁹ q̄ d' mo tuit ut mercet mon an mon ha
bilibz suis quādā sūmā pecūe sumūt bezet bō dm illicti
q̄ tūsent l' tūsse voluīt ad dnūm alū ut ¶ An pena l' q⁹ res dēt sermonare
subeis dn⁹ manent ⁊ de comite flam dēat ẽstitu⁹ ⁊ cu
dze et cet' ¶ An dies fine tū rōnabili d mittens
¶ De ẽstitue bajulioz q̄ dupliciter of offm rea ad ẽstitu⁹ fraud⁹ uxōr
interim pceptuꝫ
¶ De eo q̄ lucra⁹ in ludis an subiacet
restitucioni

¶ Quid si erat lis super ludo ex tam transactionis aliquid est datum vel promissum — Clxi

¶ De muliere que de adulterio suscepit filium vel suscepit sibi partum alienum quod agere non audet revelare marito — Clxii

¶ De restitutione tripliciter acquisitorum — Clxiii

¶ Quid faciet confessor de marcatoribus pellipariis et huiusmodi qui nec emere faciunt sciunt aliquid nec vendere sine mendaciis iuramentis et periuriis an tenentur ad restitutionem — Clxiiii

¶ Que requiruntur ad salutem restituentis — Clxv

¶ Si alius potens et proterius habens de bonis alterius et ille non possit illud manifestare etc. — Clxvi

¶ Et sic est finis tytulorum istius secunde partis feneratorum

Deo gratias

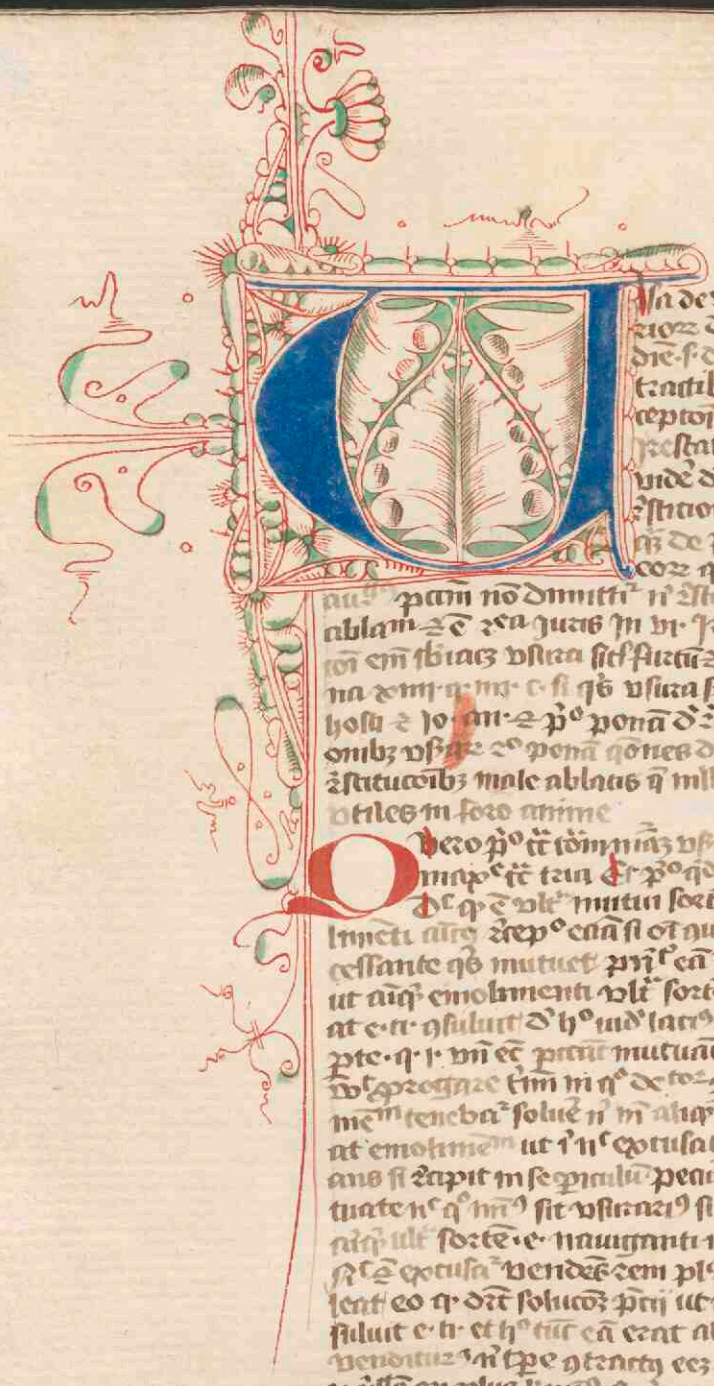

Ista de vsura
rior dulce
die. s. de con
tractibz z re
ceptoribz eor
restat z ante
vnde d' eor
z statutis tu
m de pena
eor qz ut ant
quar pcam no dmittat
ablam z re
juras in vi. restitu
ri em sibiaz vsura sit furtu z capi
na z mp. q. mi. c. si qs vsura z gos
hosti z jo. am. z p' pona d' statu
tis vbz eo pona qones d' alijs
statucoibz male ablatis q mltu sunt
utiles in foro anime

Quero p' tt tom maz vsaz et
map' tt tam et p' qd sit vsa
dc' q' e vlt' mutuu sorte emo
lumeti alicui accep' ea si ot quem
cessante qs mutuet pri' ea inte
ut aliq' emolumenti vlt' sorte accipi
at e. t. q. solunt d' h' mo' lacus si p'
pte. q. p. vi et petit mutuas q no
vol exaugere tm mi q de eo p jura
me tenebat solue ni m aliq' accipi
at emolumen ut i' ni' excusat mutu
ans si accipit in sepulcu pecuie mu
tuate ne q' mi' sit vsurari si accipit
alijs forte. e. naugiu i mlo
st' excusa vendet tem pl' q' va
leat eo q' dit solucoi prij ut im. c. co
solunt e. t. et h' tut ea erat alio em
uenitur' m' tpe q tenuit eez dubit
vellle an plus l' mi' q' eo eez valitu
ra tpe solucois ut i' vlt' apo e. t. c.
in cuitate b' e ppe dm excusat' is
q' emit mites mi' q' valeant tpe co
tractus' tri a' tpe assignadas ut m
c. naugiu n' apo Quia ut cubz
q' no est excusa' e statu' faciendu ut
d. c. solunt Quo' mstrum d' phibi
de vsue et m h' mstrant q' vsa e phi
bita veteri et nouo testo e. q. i oibz
et. sup. e. et c. solunt de h' dixi m
pte q. ii. et io no e excusatio luci
mlti sint m cu vt m. c. q. ppt' e. t.

Et sptiaat' assentes q' vsuras
no de pnis st' ved' hereticu puiendi
et ordinarii locoz et magistros hui
tue puitatis q' diffamatos d' hoi
erroe l' suspectos de hesi ut e. t. de
eo qui do et sime usuz nd sime Est
vsura phibita nec ee in tm q' dispe
sari nisi no admittat vt no i pcte
q. q. vi no luci fenerari p' dime
dia tm tantu ut e. t. Sup' eo ne
valent statuta laicoz et juraz p' q'
pellu' et q' eo debitores no sol
uendas vsas vl' p' que vsaz ipa
ru' cepero impedi' et officiales
faciens' stabiens' l' dictaz' eis sta
l' si eo iudicaz' ut si' no delen' nam
pnt de libis amentaz' l' ipoz effu
obstaz' st' corpo eo tenent ut dm
de. eo studi Ctis dm' laicoz collegia
vniuersitas ut singules pne no dnt p
mittu' alienigenas vbas exercere
n' ee' volens' ducu' domos sez
des suas n' ductas hre n' alis inhi
bere fideles alienigenas vsurios
mal' os de tra suis dnt expellere
et nichi de cetero admittere Illi
ill' domos locz l' no' q' titulo hre
dat n' facien' si fecerint epi l' sup
loces eo ipso ab offio st' suspensi ma
nes vo p' ne cu' te st' eoat te vniuersitas
et collegia interdicta q' diu pena p
mensem sustinuerint hec ipoz eoz
jurisdicois eo ipo st' medie lapsu
facien' q' pdm dnt p' suos ordina
rios p' censura ecc' cogi possit oi pu
legio cessante. e. t. vsq' ad. vi Quo
sustinu' de pena usuraz vii vsu
rarii mal' ad minus altaris i' ec
poris p' n' dana sepultura l' obla
coz offerenda admitti no dnt et di
n' capien' eos ad ec' sepultura
n' p' sint' fecerant l' p' statuerit quos
statue tenen' q' receperint et ab of
fo dnt suspendi donec satisfecerint
e. t. q. i' oibz et. q. ii. vi. p
dub et pena pnt apelli usu
mal' p' ordinarios ecc' nec aliu
le. e. t. ai m dpo Ctis no di nis

Quero 8. qđ si ẽstitu⁹ de fruct⁹ hi
dib⁹ seu ꝑte nō appntib⁹ fiat
pauꝑib⁹ & ꝓ⁹ a fr̄m ẽstituet
pauꝑib⁹ hered⁹ apparentiū Sed
īmpiis⁹ & q eos ẽstituet q̄n fuit cautū
bñ ꝓuiso q: oc nō obstante ad⁹ hec
tenebit⁹ vñ de⁹ astepo ti. de vsu nr. q̄ mar
gar gual. m spe q̄ m h⁹ cui ꝑpondz
pub⁹ edom̄ in loc⁹ in q̄z mole stēpo
torte vse q̄ eos a q⁹ vse st̄ epotorte
veniant & si q̄ appareant q⁹ fides
adhibenda ꝓ q⁹ ill⁹ ẽstituet⁹ nr̄z pau
peribz erogē de hoīm sic ℣. eos

Quero 9 quibz pauꝑib⁹ fiet
stitu⁹ pñi q⁹ vsū⁹ florēn ep
torū⁹ vsus bonor⁹ ¶ Sed de
ostiu⁹ m. c. ti. tu. q̄ pauꝑib⁹ loc⁹ vbi fue
rut epotorte vse q: m st̄ loco da⁹ e
dap⁹ ꝓ q⁹ nr̄z alt⁹ loc⁹ q: verisim
l⁹ est ibi aliq⁹ ep̄s q̄ fuit d ꝓuīce
la l' ꝑuinc⁹ cui debe⁹ ẽstitu⁹ q̄z i eo
loco ¶ Fac de zelo m. c. zz. d ꝓhibz
q: luz sit hoēstū & tm nō e necēm & ios
eū ꝑt epc̄ dom̄ibz distribue ꝓ loco
mal⁹ q: ep̄s d' hue ꝓhib⁹ m. vi.
laco ꝓ & h q. ꝓ. ſ ſſi q. ꝓ

Quero 10 ad que spectant male
ablato ꝑ me tor⁹ distribu⁹ Sed
lap⁹ m de vl. d' pe & ze pfec
to q: nōt ostiū d' iudeis cūſ i d' q ꝑ
epm̄ lon ſſ d' nōt de vsu cū tu & ſ. d'
pec. ſ. cui p tu dic & c vl. ſ. c. q̄ fora
p vbi ꝓ 10 m. c. ti. vi. ¶ Adhuc q. q.
l nō sane & de testm̄ diligēcia li. vi. d'
q c. cū sic lo⁹ m iudeo cui bō erant dis
tribuenda & ipe cū suspecto ſſ distri
buēdā īmpuptes ꝑ' fec⁹ ꝓ̄n
no q̄ te⁹ ad male ablā nō si ꝑcauto
& dimiſ⁹ distribuēs fuer si vō nō di
mīsit tūc epc̄ nr. de testm̄ tuū de vsu
cū tu ¶ Q̄ restituerit Io. c. ti. & ſcripc
si. lap⁹ vō cui⁹ vīa media d⁹s q̄ m
ablatū mest̄ huq⁹ mest̄ & dom̄ & tristiā
ns̄ appet ꝑcipi⁹ ꝑcipi⁹ ꝓ ꝓ. ꝓ. nulli ꝓmp
si. vi. nō sane ¶ Qui hys aut m q⁹ dom̄
nō tūſſ & l' si tūſſet appet ꝑcipi⁹ ꝑcipi⁹ ꝓ
de⁹ q̄ q̄ ꝓ̄ Epm̄ de decīs q̄ tūſſ

Sed q̄ nōt arbi. q. r. nō e ꝓ
tuitū ꝛo dūſſtuit q: ꝓ⁹ tuū & q hz
male ablā ꝑt m fuit cleric⁹ q: sus
dom̄ hz & illi⁹ ꝛo d' suo ꝑt fuit dist
buēs ꝑ sel' ꝑ a m ꝑt ꝑ d' dom̄ c. nō ſſi
ne ¶ Ad vō cui nō ꝑt epm̄ fuit cleric⁹
q: nō hz ius dom̄ l' nō ꝑfect hz ep q
appetit ꝑcipi⁹ nūc & si nō ꝑcipiet hn
q⁹ fuerūt & ẽstitu⁹ nr̄ fuer hēdes tm
erogīn⁹ fuerūt & in pauꝑes nō
ꝑ cui q̄ suspect⁹ & cui ten⁹ ad ẽstitu⁹
¶ Ad q̄ ad pauꝑes & ep̄os ſſ fuer
da ꝑ epm̄ q̄ & ꝑt pauꝑm fuer do
tīs ordinarij m ea d' ep̄o & ꝑ
nea l' d' hi. do. c. ꝑ. & c. d' zenedomīs
Ottho nō h⁹ d' ꝑdēo c. cui ſſ q. i
lo⁹ m cui q⁹ tūſſ⁹ m dīs ut ī offi
& tm q̄ q. i epc̄ dispo ſſ Solut⁹ ſa
ꝑ q⁹ q. i d' iniocū & ſuspīd ut hic

Ad i nō tūſſet⁹ dīs d' h⁹ d' testa
ſi ālīqs ꝑ ꝓ tm Et ad lap⁹m
addūc id q̄ nōt ꝓ cui q⁹ c. cū sit c
ti. vbi p⁹ dispo⁹ suspoc⁹ cui tūſ
fera dom̄ l' nō ſſ vñ q̄ dubitab⁹ q̄ hic
ero ꝑ q̄ cui & q⁹ dispo⁹ fuer est
epm̄ d' epc̄ cui q̄ ꝑte q̄ nō ꝑcipi
ꝑ ſſ fuer est soluēd ſſ d' negl̄ ꝓfiſſ fol
luendo Sz d' ago re ꝑt cui ꝑm̄ mi
dic hanc distribu⁹ ꝑ n⁹ fuer & c
ꝑ ostiū⁹ ſtituē ꝑt nō obstāte d' ſtitu
dib⁹ q̄ m hi ſſi ꝑnt vi ꝓ m. q.

Quero ſſ. dū ſp ſit vīa q̄ dissi
tuo male ablatū ſit fuer ꝑ
epm̄ Sed ꝛfert astepo ad
vsū. nr. vī. & ꝛo auctō d' ꝛfert ꝓnc
toi⁹ epc̄ q̄ & ꝑt pauꝑm d' me
le ablā sine q̄cta erogīn⁹ pauꝑi
bz vbi ostiū & ſſi tūſſ ꝑ ordīm nō
tm mō⁹ ꝑ ius ſcīptū & tm tenet
ẽstitue m dēo cui erogīn⁹ pauꝑ
ibz ꝑ septm̄ si ſſ at h⁹ ſpecie et ꝛe
ostiū bonor⁹ vīor⁹ ¶ Sed q⁹ hi
q̄ vbi lop dīm l' ecc̄m nō detīnt
ꝑ mīs ſeruīdē & nūl' q̄ dīcīt m
ſſ q̄ ꝛ q̄ te⁹ ẽstituīt pauꝑibz ꝑ
l' ꝑ n⁹ nō tm excludo⁹ alter⁹ bo
m vīr ostiū ꝛ alieno ꝛmittere

pit vendicio ab eo q̃ solut vsur⁹ & ip
sis ꝺ̃ empcio pit ẜtitud et q̃ vsur⁹ sol
uit & h⁹ vi⁹ ep̃ossit de vsur⁹ nĩ tu-ẜ'
ff· vl· ꝺ̃ q̃ e ẜpale ꝺ̃ empcio de pe
cunia feneb⁹ ẜ ẽte ut i' ẜtuit q̃o· am·
in⁹ dcẽ' h⁹ no ꝛ̃ppbat q̃ no ꝺ̃ ep̃
ees possⁱ vendicio seu ẜtutu dcẽ' p
vsur⁹ ei q̃ solut vsur⁹ ẜ o⁹ q̃ dcẽ' ve
di & ꝑ̃ cirogr & ꝑ̃ q̃ ees no ep̃
ẜa⁹ illi⁹ q̃ solut vsur⁹ ꝺ̃ h⁹ empcio fu
erit hic sees dicam⁹ in mulie pupillo
ul' cum ut in ff· vl· ꝺ· c· nĩ tu· ff⁹ cum
nĩ ff⁹ ees & ꝑ̃ ꝑ̃ees q̃m & hic & fuerit q̃ꝑ
ut in ꝺ· ff· vl· c· nĩ tu· vi· dicẽ q̃ no ꝺ̃
nĩ ff⁹ ees deuenat ep̃ nĩ luc⁹ un⁹ tenẽ
ẜtuẽ fero si ep̃ nĩ no luc⁹ un⁹ pũ q̃m⁹
emit ignorant tm ꝺ̃ ydue⁹ ꝑe lapo
q̃ nĩ oĩa ep̃cia dnĩ & ꝑete vsur⁹ ab
hijs q̃ ꝓcurauit vsur⁹ l' eor hẽdibz &
ep̃tuss bois suis si no ep̃stat vn̄ sol
uj possⁱ casu ẜtutu dz no eos no ẽs ꝺ̃
ꝑ̃ & vsur⁹ ꝑuenerut salte emp
te de pecunia feneb⁹ & ep̃ nĩ luc⁹ un⁹ fero
si ep̃ nĩ & ẜ fero ꝑ nos si ẽm bona
no fuerut empcio de pecunia feneb⁹ ꝺ'
ẽm· q· vid' luc⁹ in suo ymeio in c· ẜtu
tum e· ff· q· 68· & 69 & no & ꝑ ẽe ꝺ'
senis in q̃n· suis c· 61· q̃ꝛ q̃n ẽ ꝺ̃
tu n ꝑte vsur⁹ tenẽ ẜtuẽ dote ee
ẽ ꝑe debentibz vsur⁹ si n⁹ bõ nõ ẽf
fiant vbi tz q̃ ẽ⁹ no ẽ ꝺ' sues dom
bz ad ẜtutum ℚ Quid' theo· dic⁹ q̃
in fo nĩc tenẽ ff⁹ no q̃ pucⁱ ꝺ̃ emp
tu ꝺ' pecunia vsuria ẜtuẽ si habit ee
emptam ep̃ nĩ luc⁹ un⁹ fero si emiss ep̃
n⁹ cum & adepto ez bõ fides ab vsur⁹
no credens cũ fore vsur⁹ n̄ credes
ꝑ̃ vsuriũ hic n⁹ ꝺ̃ posse vsur⁹
ꝺ⁹ q̃ vi late ꝑ̃ ꝺ' fonte sno
ẽbz hz ff· finem

Hero hs hmõi o cm ee ẽ bona
vsurarij sint hypotheca p vsu
ris q̃ctis debẽbz vsuras &
ꝑe ℚ Sc⁹ tho· no ꝓcuptus ꝺ' vsu
ris· ẽ ff· li· vi· vi· dic⁹ q̃ & vi nõre
cm ff· ꝑ̃· c· tua nos· e· ti· Jo· an sup

cilia a no de h⁹ m glo· in fi hz dnt q̃
agente ꝑte debitore l' eo hede ꝑ ef
fm iudicẽ ẽditor l' eo hedes q̃ pellet
ad id q̃ ꝺ̃ m ꝺ· c· nĩ tu· ff· no venden
dũ possz ꝑ ẜtutum fm̃ putat & q̃
si possent empte ꝑ vendam & ita
ꝺ' ipis ꝑtio emã alie ꝺ̃ erut in ill' q̃n
fuerint loco ꝑmar ut li· ꝑe emã ff· del'
h· Jmpator & l· se pii si vsurar⁹ vdent
possees empcis de pecunia feneb⁹ a no
emit ꝺ̃ dm̃ pecunia hsita ep̃ vendi ee
mat h⁹ & nõt ostit in sũ e· ff· ℚ Si q̃
si vsurarius ℚ Ostit & Jo· an· p⁹ sup
dcm· glo· in c· nĩ ꝺ⁹ q̃ ees nimis ꝺu
& hz videat mlus fauoi le & ideo
q̃ppbe⁹ s' cũ ostit ve⁹ q̃ hz hedes q̃ no
sent Jnuenti in tẽ⁹ in solidũ cũ no
hedes ee si ẽ ad eũ pueniat ep̃ luc⁹
nĩ cũ no tẽ⁹ allt c· ꝺ' donat· l· hes
alicui nĩ ssibz n' ees salte empcio de
pecunia feneb⁹ ẽmt⁹ tm ad no Jnde
tum tu Jn g· ff· & max⁹ h⁹ vm ꝑ⁹ ꝑsup
als ẜ eũ mitra illa q̃ tẽ⁹ nĩ q̃ luc⁹ ee
ꝺ' a no ee tenẽ possz no hzdem q̃
nit dyn ẜ ẽ· am q̃ nĩ ẜtubat opi
nio q̃ tenẽ hz ad q̃d ẽ vsurarius p
uenit ẽ q̃ ff⁹ ẜ ẽ· cald' fen ẽpat
sione bone & hedis & ipo hede Jnde
to no ẽoluendo ẜ posse ostit & in sũ
de vsuris· ff· A· B q̃ si ff⁹ possz all'
in sũ del' ff· si ꝺ̃ alie Jn ẽpe ti· ꝺ' vsu
ff· fi· B pone vsurarius tam⁹ tm q̃z
& nit q̃n tẽ⁹ & tant ep̃ie a no & vi
q̃ q̃ redit ꝺ̃ loco ꝑmi· Jo· an· ff·
add ꝺ' ẽt fluxe ẽs vel' ab & ꝺ' ibi
alia & tm h⁹ tenuisse vbi ꝺ̃ pucⁱ
ep̃ cũ luc⁹ un⁹ & ẽmit⁹ ad eu q̃ ꝺ̃ ep̃
& m ꝺ· c· nĩ tu· ff· vl· glo· q̃ ẽt alia
& ad cũ ostit· e· ti· ff· B uedũ nit &
B ff· ℚ Papa de usuriũ⁹ in suo ꝛ̃
silio q̃ꝺ̃ q̃ꝛ cui ees empta ꝺ' pe
cunia feneb⁹ ẽt q̃ ꝺ̃ vsurarius
ita q̃ ꝺ̃ empte de pecunia ꝛ̃ ipis
possⁱ vendere seu ꝺ̃ p vsuris
stutu ẜtutt aut ꝺ̃ ꝺ̃ ꝑ̃ ꝑ̃ees p
ssi vsurariũ q̃ de vsuris ep̃tis em
ꝺ̃ ees ẽm q̃ ꝑ̃ees n̄m cui ꝛ̃ vsurarius
possz vendere ꝺ⁹ cui vi q̃ ꝺ̃

petuꝰ nō ꝛ q nō ē cūꝫ animād eq q
d intenōe ḡsint cū vñ desiuit nec
ḡtra q l'hz obstare videnꝫ dūtaꝫ d
ū ſſff· Intelligenꝫ pau cū m de vna
e· r foēt opione ost vi· ſ· q· ꝑ sd· m
q· lang ꝓ plau in ſuo ōmento· q· mꝫ·
& refert pau m de vna vñ ost q ē
ponderand luce q· ſi intenm· q ḡ
vſuā vñ absolue cū nō ſit vē vſuā
q q eq nō inuenit ꝓm ꝫ ſi thz
h q vſuariū cogī ꝛ Ad tue ¶ Item d
zaba dr ibi & putat nō cuī ei pos
ſe cogi eq q nō inuenit ꝓm ut fiat
liberalitas ex pte domꝰ nec cōpt
cogi vt vſuaꝫ nr ut cū vſuā q· hō
nō ē tue eq ſſi & ponderat tpe m
c ſſulunt m· ſi q dr inducendi nō de
pellendi nec ꝛ m foro pmali ſi nō
velz ꝛſtitue poſſi alr· satisfacere non
eūi hz locū de q nō dmittꝫ ꝓm ꝛ q·
h' nl' fuit ablam eq q ꝓ nullaꝫ obli
gaꝫ fuit coacto q ſoluit ꝛ nō debz
cogi q ꝛceptū ad ꝛſtituendū q· r· cō
ſulunt dr q· ds indicia ꝛ ſi voluiſſ ꝓ
cogere hō dicēdū nā m foro pe
mali fit dam ḡpiū & offi· or· ſi sacr
dos ſm hanc dcīam dicēs q· vſa
mental' nō ē vſa ut tñ ablam sub
iacent ꝛſtitui luz mō mō ad ſedi
m foro pmali ſt ꝛſtō vide zaba d·
c· ſſulunt · q· quinta

Vero ſ· q· dū pt agi ḡ hos v
ſumos metales d' q nō de
cretales · e· r· ḡſulunt q dicē
eq hanc dcīam ꝓ nō hz tang
ſz nō ſoluit ꝛ· am tñ dicit i q eq hoc
q pot ḡ· fi· ꝛ ea q ſcrib ſſup ea d q
potest ſi ḡfitea ꝛl' alr· publicet ꝛ
ſtia dō apte petens ꝛ dcīm m q·
ſ· ꝓcemma

Vero ſſ· mutuū ſi m ꝛcētū
ſme vlra pactō ꝓhibitū tñ
tuū hz mutuū cū fuit eq q
ſzbaꝫ eq eo luce dcīm vlr sortem
& dampnū ꝛ hoc ꝛ ad mutuū q

h nō inuenisset ꝛ nullatenꝰ
donasse & ſſt cū intenōe habē et
eq laudi li discretōe eq dō suo
donandi siue cū spe ꝑmunoſſue
ꝛtio nec ꝑtio nec alio ſz eq sola
caritatis fonte ducto facturus nō me
& ita declārī & tu eq cognito hāc do
nacōz accepisti & ne ꝛſtō obmoꝑ
vi eq cū h' ḡtiā intenō ꝑua & eq
cōe distrahat accepti mutuū alr nō
donatiuū donauī q eq dom nec
dit hunc intenōē siue spei ꝑme q eq
spes ꝑua tōz massam ꝛſtat non
hita q sidā ōe ad libez donatiū q
eq se ꝛulit animi mutuū ad h q
nō ꝛo· am ſi ꝛcēn ꝓm m ꝛ· q· am
ſme ¶ mḡ ſſ eq q & libē dona
u & vē tu ꝛz hō nosti & nec dona
accepisti vi & te potuisse ꝛtepe eq
ut vſuaꝫ ſz ut gratiaꝫ dōi am
pliꝰ nō obstante q ꝓ & ut vſaꝫ
ſtat ad ꝛcipiendi eq q ꝓtz ozāi
& eq soa q ſtōe delebi ¶ nō obſq
dixit vbi ſ· q· luz alr ad ꝛſtō hō
tenēt qui nō ſtat ſ· & ꝛmſo cū nō ſ
cū ē facē ſz m ꝛpoto vī ſtat eq q
omī cauī & dōu libē & si ꝛcepō mu
tuū & tu libē accepisti ſtiens alr te
neri ad ꝛſtitucōē ¶ dr q· ſi tu q
ta ſpe tua vrgosa ꝛz a ꝓ· hūsſti
cū mutuasti ꝛbas in mētē tuā ꝛ
tepe et nō ꝛſtituē & ſi alr libē nō
donasse l' ꝛmutasſem tenear ad
ꝛſtōz cū tuū ſle donam & ꝛ hī
to ad dcīm mutuū accedat ut di
cebat ꝛ· am· ſ· d ſpe tua vrgosa
ꝛz & nō alr nec obstante q hēas
ſpe magnam a ꝓ· meliori dur
tus ḡſilio illo q mūto & ſmetore
ꝛi eq puzzuto ſpe illā depoſi
ſti & nouā hōſtā mutuū eq cui
ap debitōē vis ꝓmutē & mſe
mutuemī ſ· mētē nō ḡtis nec
ꝛtepe n illā ḡſtus & libē in dona
uerī nō teneaꝫ ad ꝛſtō & ma
ſi ma notā donatū h' teneaꝫ

dom̃ ff. l. di. fertil̃ et q̃ no. Jo. an. de
ꝑhs uia̅m Jn pñ̃o & id dico si no mu̅
to ofs̃o ꝓbris Jn mete ꝺcipe velle
ens̃ si velis vsufructu ꝛstituẽ ſ. mq̃
ꝑſue domum ꝓ̃s vſam ꝛmanẽ pñs
ens̃ & ac si ꝛstituiſſ & ꝺ̃o ꝓ̃ſtet do
nasſe fuꝛe volenti ꝓ̃ ꝛstituẽ ꝛmittꝫ
ut d̃ ſe ꝓz ut ꝙ. q. ꝓ̃ dom̃ & mel̃
ꝑ Jo. an. & ih̃s dico ſequido opi Jo
an no teneꝛi & si ꝓꝛet in mete no
ꝛstituẽ ſi ꝛmiſſio nõ fieꝛet

QVero ꝛz. Quid ſi nõ ſit vnꝛ
ta ſuꝛen̄ ꝛeditoꝛũ debi
toꝛ tñ ꝓꝓt̃ mutuũ ꝛcꝑm q̃
vltꝝ ꝛetmediũ dat ei cui q̃ mutuꝫ
ꝛeditoꝛ teneꝛ ꝛstituẽ nõ ꝙꝛefert
ualeꝛe h. de vſu. nr. l. vñ. q. quid ſi nõ
ſit ſ. eoꝝ nõ teꝛ de ꝺ̃o fide oſtꝑ
ta nec d̃ ꝙſtitutiuꝫ q̃ dñs ꝑbuit
ꝛederit q. eo dilꝺe ei ꝛdeꝛit Si
aũt ꝛedant l. ꝑbuit dubitat q. ꝓꝓt
ea tam ulli ſuꝛerit ꝛstituẽ teꝛ q̃ñ
aũt de eoꝝ nõ ꝙꝛ dat l. ꝙꝛ ꝛeditoꝛe
nõ mutuat ſi alꝫ habeat d̃ bonis
ꝛeditoꝛũ & ꝑ ꝛdep̃ & ꝙſultat
d̃ vſa q̃ñ ꝺeb̃ nõ teneꝛi ꝛdere
nõ ꝛstituẽ d̃ in foꝛo pñali

QVero ꝛq. An ſꝑit vſa in fo
ro vſue ꝛmiſſo & ſeñ ab illis
q. ꝺeberet vſꝰ ꝛcipe ſine ꝛ
ali & actuali ꝛſtitutõe Et vꝝ q. ꝛa
ſatisfm̃ ꝓmiſſ q̃ñ mo ſatisfiat ff.
q. oꝛ. pigñꝝ l. ypol. ſol. l. ite ꝓmitti
tebat̃ Jn pñ̃o ff. d. reb. eoꝝ ſi ꝛſ. ſa
tisfm̃ lꝛis xꝑe ꝛeꝝ ꝓmiſerendo ad
ſ. ꝛſtituẽ & q. ꝛmittẽ ff. d. ꝝ ſig
l. emptoꝛ. & l. ꝓꝛ. & l. ꝛſtituẽ im
ff. n. Jn ꝛca ꝓ̃m. li. vi. q. ſtꝛi
bꝫ Jo. an. Jn ſpe d. vſꝰ ſub ſ. m
ih̃s titulo ſub d̃ ſi aũt oꝛtꝰ ꝙtem
q. ꝺeb̃ ff ꝛmiſſo & oſtꝝ. ꝙ. cu. de
ſideꝛes. d. ſen. ꝙꝛ. ſ. m. ubi hoc
& ſi fenebꝛatoꝛ nõ ꝛdiderit l.
optulerit ꝓcuꝝ d̃ ih̃s ꝓ ꝙ. i. ſi
c. li. ſ. alie pena ſub ſ. eſt aũt

vſura ſo. Vbi d. mõte lau. i. de. vna
ſ. ſume. c. ti. ꝙ. Jnq̃m ff. q. ſcꝛib. Jo. an
ꝓ. dim̃ m. ꝛca ꝓ̃m. li. vi. d. n. ih̃
Dñs ih̃s q. ꝛmiſſe ꝛ ꝓmelligꝛe ad ꝛb
ꝛ ꝛſtituẽ ꝓ ami q̃ ſ. ꝙ. tuũ ſingulꝛ ꝛc
ſtituꝛe & ꝓ̃ſtꝛe ꝛſtituẽ dom̃ alꝫ nõ dm̃
ti ꝛ ꝓ̃m. ei q. ꝛſtituẽ ꝓt nr. ff. de dõ
ꝛde ſimꝛ vꝛ. & ꝛꝛ. l. m. Jn fi. ff. d. Jure
dotiũ l. vꝛ. ab eo ſi ꝛtũ petꝛ. l. ſi ſerua
ꝛe. fi. ff. de ſolu. l. ꝓnulo Jo. an ſup
ꝺcm̃ gꝛ. aſſiſtꝫ vñ. modꝛ. q. ꝛ. gꝛeꝛit
mete vſꝛuꝛ & tuũ ꝛmiſſo ſꝑat q. nõ
& tuũ ſeꝛo poſſeꝛando nim̃ Et d. nr
ibi d. Jo. an. & dm̃ñ m. d. tñ ꝛe. ꝓ̃
lixꝫ ff ſoluꝰ liberꝛ. Jn foꝛo Judiciali
nõ tñ Jn foꝛo aie nõ mu. q. ꝛ. ſo
ſeñ mihi ꝛtũ nõ liberꝛ. n. ꝓ̃ſto ut
nõ & m. ꝺcm̃ cle. ꝙ. gñdi Jn. gꝛ. aũ pe
mul. c. ti. ſ. vñ. n. ꝛſtituẽ ꝛtũ tñ. Jo. an
m ſpe c. ti. m. ꝺcm̃ ꝙ. & ſup ꝺcm̃ vꝝ. ſi
quis ꝛtũ vid. ꝙ. Jnq̃. Hoſt. d. ſ
bili. c. ti. q. ſi mihi ꝛtoꝛe fuit ꝛmiſſ. d. ꝛo
& d. ꝓte nõ tñ ſeꝛo q̃ñ ꝓcuꝝ ablꝛ
ta ꝛ. gꝛatiã ꝛmittꝛ. q. vꝛ. ꝛꝓꝛe oſtꝝ q̃
loꝛ. ſuꝑdicꝝ Quid. theo. ꝛnet q. ꝛ
ꝓt ꝛmittꝛ Jn odiũ vſuꝝ q̃ fiat ꝛal
ih̃s ſi ꝛtũ d. vſꝰ q. vñ. Jn fi. d. q.
quida vſuꝝ q. fiut q. optulit libeꝛe
tuũ ꝓcuꝝ debitoꝛ oſtꝺꝛ ꝓtestꝛe
uolũ ꝛe q̃ tñ nõ habeat q. ſi ꝛdeꝛ. q. q̃
q. ꝛmpet nõ offꝛet ei ꝛeditoꝛ alt
ꝓtio mihi uolut ꝛmpe ſi liberꝛ
ꝛmittꝛ tuũ ille ꝓtestꝛe ꝓmitto ſ.
deo & ſo. ꝓ. medij ſꝑit ei ſo. q. ꝛtꝛuto
& ꝛe ſatiſfꝛ deo vñ oſtendi ꝛe nõ ꝛ
tꝛuꝰ ut nõ mihi liberꝛ ſatiſfꝛ ff. at
& ſ. oſtꝝ. q. ꝛe ſatiſfm̃ ꝺcitoꝛ q
ſ. ꝛmiſſ. eo corde q. ſatiſfm̃ ſit
& dm̃ñ ſit ff. q. ꝛmittꝛ vt q. ꝛmiſſ. eo
q. ꝛ. ſtꝛ nõ ꝛuoꝝ. ꝓtia Qui ſꝑ. ali
q. vſuaꝝ q. mutuꝫ ꝺeũ ꝺcipe q. mu
tuo vſꝰ & acceptꝰ tuũ exponit eum
ꝺamꝑ ꝺcipe q. ꝛapiet q. ſi ꝛderet
q. ꝛmꝛet nõ ꝛpetꝛet ac ꝛ. ꝛꝛa
ꝺa l. mmoꝛe ducto n. l. ꝓcuꝝ ꝛmpe

q̄ no dubitā d̄ egentib⁹ z phibēt vo
lentib⁹ allt̄ l· mūtuū ff· de ñouū et
demū ¶ Ceto aūt d' ḡr⁹ nō p̄nāpali
b⁹ gubnatorib⁹ l' aīs ḡnerantib⁹ q⁹
q̄libē volentib⁹ allt̄ m nr̄· d' empto
r· sup eo z r· expōnēcōi et d' lau q̄
h⁹ vltiō d' vēm n' p̄tinaz omodō
p̄ile z bursale bo⁹ q̄ tūc vident⁹
ḡsentē ¶ Vñ nach in c· h· xlviij· di
vnico verbo sē exponit d' ista q̄ d⁹
oēs singlēs teneri et cē in statu dāpna
tōis q̄z aucte fit z ḡsūl z id' si collegi
um aliq̄ nāp⁹ p̄stīnō m tūc nr̄ō nō
ḡtesso allāt m· r· q̄q̄esto c· u· vm· q·
p· sic' vr̄ xp̄om· q· m si hōēs ff· q· meto
mī· l· meto z id' sent⁹ Jo an m d· c· ḡsl
to p̄dē cay z assigo m bū c· u· ar· vm q̄
quid d' aūbz ¶ d' cay s' assigo q⁹ te
nen⁹ nō z̄stituēs n' q̄ī⁹ nō eos p̄ueni⁹
d' vsūa l' q̄ī⁹ z̄cienti sīt ob expensis
ōs de suo fenūsi m sūstinend' onerib⁹
tuitiū n' forte p̄stiterūt aucte q̄ appel
lendo a p̄dō cuntis ul' q̄ītati talit
fenerati q̄ aliq̄ stūra ip⁹ nō cēt m quo
tāū m solid' tenē

Quero zm̄ an vsūras te z̄stituē
dē cui⁹ m mūo q̄z accepit pro
vsūa sic' tē fuit z̄ceptor Jñ
dō q⁹ h⁹ rō ē p⁹ q· q· nam p̄ vsūra
nō ē ōmino volūtāia q⁹ rō ē q· v
sūa ē m ḡtiā mutui m⁹ nō z̄sti
q· ē q̄ accep⁹ mutuo nō ēdēt mutuāti
dē mūo s' ffēt q· rēdat ēēle i p̄no et
id' vr̄ dm̄ m co q· nam⁹ vlt̄ forte dē
mutuo s' q· ffēt q· rēden⁹ ēēle in p̄no·
li alex· lombdū ¶ Sz ō p̄dm̄ rōnz⁹
posīt obiā q· nō ē sīle de eo q· nam⁹ p
vsūa q· rō q· nam⁹ mutuo z d' eo q· ac
cep⁹ p vsūa q· rō q· nam⁹ mutuo cūs in
dmūz ampient ¶ Ideo rō q· nam⁹ p
vsūa nō tūc⁹ s' opīō nēm theologoz
z appt q· dm̄ p̄ceps fm eūd' q· q̄ī⁹ ē de
lege dīna cogit⁹ nō z̄stituēs tē eād
mūo si remanent rep⁹ eū z s' p̄tīē
ēs n' p ḡsensū z petent' libere z als
tē z̄stituē ēqūlente si rō sit ḡsūpta
l' m dmūz alt⁹ q̄ s' benefic⁹ posse
tūstā ¶ Item aūt rō vsūram tūsit dmūz

bsā nūd' s' q· p̄m·

Quero 24 quid dicem⁹ d' fenō
rib⁹ vsūarioz z q⁹ cor nois
q̄ eis mutuantib⁹ ad vsūz
tenen⁹ ne ad z̄stitu⁹ vsūz q̄s allegē
noīe z̄cepīt ¶ Ricardus d' q̄ put
refert asigo e· in· q· vm· d' s' mūl vbi
d' q· siuens a' mutuat pecūiā dīm
siu ad vsūz d' gūlū mā⁹ dīm d' mūs
d' q· mutuet au⁹ pecūiā ad vsūz
sub noīe xp̄i dīm z tūc sūcēs te ad
z̄stitu⁹ si dūs nō z̄stituat q· ē m h⁹
sīle p̄nl' z ī oppīe ex⁹ ē mutuāe et
nō mutuāre ff· id' h⁹ ff· d' sp̄alī mā
dīm sic mandamus q· mutuū d' pecū
nia ad vsūz vt libr' no⁹ meo z tūc
luc⁹ petz h⁹ faciendo ad z̄stituēd nō
tē ¶ Cremoē aūt d' s' dūs Nā g· ff· m
c· michael· e· in· tenet q⁹ m z ad jo z vm
jpē tñ jo 4 s dr· stat vide⁹ sentē
mg· p· c· hoēs q· ḡrans Sz d' hoc
vi⁹ sentē aū jo q⁹ ad tutorē z̄spien
tem vsūz p pupillo ff· nō sic q· ad
p̄cūratorē z̄spiente p illas p· mmo
vi⁹ sīc g· m d· c· michael q· teneat
Et sīl' osti q· ad oc⁹ arguit dele· r· f· tū
p̄nc ff· d' vi z vi· nr̄ z d' sen q⁹ ī
mulieres z p hīt p̄te ff· c· veni' d' pe
tu dic⁹ s̄tū p̄tem q· osti m bū e· u· q· ff
cay z gloss m bū e· u· q· sīc quidā ā
dicūt illos dubitat teneri in subsidio
si q̄ī nō ē solūendo q· p q· fiūt exoīant
tach m d· c· sīc sīno vi⁹ sentē opīōn
no jo· an distinguit q· aūq̄ expedī
ut nūd⁹ mīster s⁹ tē z m h⁹ tē q· tū
g· aliq̄ ā ē p̄cūpat lucr⁹ ut q· tū
mutuasti ad exp̄ p̄ sentēcīa z q·
se mutuauī alys ad exp̄ z tūc tē
z ē vā alia opīō h⁹ tñ nō posīt
m noīe ¶ Item de zab' d' m d· c·
michael q· q̄ī p̄cūpat lucr⁹ nō p
tēd⁹ nō glo q· nō ff· no⁹ nūc ff· z
vñ d' ipē sēm q· ipē p̄n' tenē
m solid' m exemplo posīto q· z̄spi
ebat ad exp̄ q· mutuabat ad exp̄
vl' exp̄ p sentēcīa ad ois jo z
ipē tē ff· ipē p̄ petē credite
p illa exp̄ nō q⁹ g· p̄tēd⁹ q̄ī fiūt
nūdo mīster ut hns ch̄ z alīz nūi

mutuarit ꝙstare ꝙ licet ostiū ut ponit
Jo nū ⁊ Jo de liff' in c. ep'lis d' iurisp
dt attendendū vīm ꝓnū rei ⁊ ꝙsuetu
dinē creditoris putm an ꝙsueuit velle
pignꝰ ad valenciā duplicis ego ꝙ mutu
et l' pluries l' pnūciatis ⁊ subtilit' vm
cat' inq'rendo cū dicat Judex ff
d' pignō actō l. si fenus in fi l' vnū
soz ff d' usris ꝙ seruisse ff mandati ꝓ
cipiūt l' ff eūd' ꝙsideranti ꝓdas ⁊ fama
ꝙsideranti ꝓdas ⁊ fama usurā ꝙ nō utri
ꝙ sedisti l' ad usurā nō cū ꝙ de ꝙ d'
uidebi' deferat sacrāmentū c. fi d' iurisp
Jn ꝓlibatis omnibz deferaē rei ꝙbsol
uat ut dnō c. fi vide ꝙsub Jn de ep'lis

Quero ꝙs sīm si d' forte ⁊ d' tpe ꝙ
durauit obstricz Jtē ti' nō tot
pone q' denarios ꝓ libera fe
nestrarū solue ꝙ d' solucōe usurā nō
p' an ep' ꝓsup' de' valent' ndeptnē ꝓ
tpe ꝙ durauit ob nō sīam ꝙ ond' eo
denarios ⁊ ꝙ libras ꝙ nō ꝙ dm de
fo manu Jo an ⁊ ꝙsulent s' nullo' nis
fuisse fuam finisse bon' Jn cpāli curia nō
ꝙ nō duxit Jura Jn ꝓtem nec allī ff
d' ꝓbat' sī ep'os ph'ī ⁊ c d' ꝙpo pu
quitz h' ⁊ Q refert tm ind' ꝙ Ja de arc
Jn l. i. c d' ꝓbat' ubi ⁊ posuit Cy di
cebat ꝓbandi solucōē ꝓtinē fīē ep'm
tli fīē ꝓbandē ⁊ ipm creditorē tm eo
fīāb' ꝓ ꝓpisse ⁊ alli d' mā dere ep'lis
⁊ c. nō mag'. ⁊ Jo an. dicebat ꝙ cū
ꝙ tus ꝓceptis fenerū nō fit ꝓsup' nec
sic' ꝙ tus usure in tmis sup'ōis ⁊ idem
Jo d' liff' Jn de ep' ꝙdi e. ti. in eo ꝙ ibi
delibero ⁊ ꝙ dicit de dispōnē forte ꝓmitta
dende ⁊ bal' tī in dnō. l. i. ꝙ ꝙbat epm
monē Ja. ⁊ ꝙ in de ōhen ⁊ ꝙ sup' pul
l. i. vid' fīāb' sab' in d. c. ep'lis

Quero ꝙ q'dā d' usur' ꝙ ꝙstat nī
tio ostracī ⁊ ꝙ nō fuit sīm tēo
solucōē nouīt d' plus ⁊ tm d' pe
cūnia tū in morte mandasse usuras sibi
nō ꝙparere dnō mutuā cum uellet
⁊ ꝓ testes ꝓ' fuisse usurā ⁊ illa dt
⁊ ꝙpbant Vtz sit lom nō plenā pro
bacōē delacōi Juramenti ⁊ dicō fuit Jo de
deo ⁊ pos' cū Jo an c. c. n. h. vt ꝙ ꝙstit
ꝓ dz c. fi. ⁊ pos' Jo. an. i. fē verbo ep
primi

Quero Jo. an. sufficiat ⁊ petenti
usuras ꝓbare mutuū fuisse
se pubice usurarū cū ofī' ⁊
tpe ostracō ⁊ p' ⁊ ꝙsueuit quinq'
nistrā de duplo vē sortis tenuit ac
tū Jn de cen. c. ti. li. vi. ꝙ ⁊ Jo an dicit
nō ꝙpāri in scol ⁊ in Judicijs ꝓbari
⁊ dt Jo an p' pulch' dum scribit in
stis ⁊ ff. ꝙ no Ja. d' ac Jn l. i. ⁊ de
ꝓbat ⁊ cū eo vide ⁊ sentiē ꝓnū d' usur
Jn q' sim ꝙ mag' ñ nistrā Jn solucō
ff ⁊ ꝙ sup' sit Jo an Jn de. c. ii. Jn ꝓ
sup' vo' accipit Jn nouella Jo de
liff' in c. naungnauti c. ti. Jn fi d' ep'lis
udit ꝙ ꝓ d' usurarijs dent ꝓbari
dnō actō ni attendendo ꝙ Judex ⁊
lau. placz dnō Jo an. ut s' ꝓsup' ꝓce
ti' on' ꝓtōnē tūsferat ut ex bīs ꝙ
mittit ꝙ dicit ex ꝙsitas vlt'
solucō fraudem ndū sūt ⁊ nō ex copia
dū ꝙ mīnor sit ut ex pligen' nec ex
pcb dolor cotidie cū mag' accidat nō
ꝓbat ꝙ nō d' ep' ⁊ ven ad mag' c. ullo mō
d' pig' Q tū tpe Jo d' liff' tenuit ꝙ sti
pete' usuras nō possū ꝓbare ꝙ mutu
ū sub usris ⁊ ꝓbare ꝙ ꝙsueuit
re mutuū ⁊ nō ꝓbem ꝙ sb usris l' ꝙ
nas solueret nī sufficit ⁊ ꝓ hoc ep'lis
⁊ c ut uides sentit Jo' ꝙ aliq attendo tū
posse ep's dicto dūn ꝙstare ex ꝙ ꝙ sol
uē illa ꝓsup' ꝙ nō posse teneri dnm
actō Et ut Jo. ꝙ. c. ꝙ.

Quero Ju usurarius ꝙ emit ⁊ nō
dicto pno sub pcō ꝙuendicōis
faciendo venditori ipius con
tractus epistolis ⁊ verū ofī' nec
denūbz celebrare Q dicit nūq' fīē
ptextos ꝙ ꝙuenerūt ex ptē rei ꝙ ꝓ
nō tūsferendi nu valore ꝓtū dnī nec
tus ep'tor ⁊ tū hoc ⁊ tenet Q tū hoc ꝙ
nūq' dicit ꝙ si ille emptor sciebat ius
no lucīū fīē eos rē ⁊ nō vendi
tori ꝙ sueuit ⁊ nō venditor nī cau
sauit in culpa Sz si emptor ignora
bat ius tuū ⁊ si rē tenē ⁊ stituē ꝙ cū
ꝓscribat ꝓpt' malā fidē ꝙ ꝓsūi tu
fīē tuū nec eos stituē ⁊ ꝓbe ⁊ si eo
ꝓmi. ꝙ. ꝙ nō stare ⁊ optie ꝙ l. ꝙ
de usur ⁊ cessi ⁊ ꝙ nō in ꝙ dit et

l'z alunde ꝙpensns suffic̃ huic
ut qn no tz qz mlt nl hnt qm ẽpe
sant h' plnz ast ꝙ bñ e tz uz
ubz nisi tpor

Quero si un sñc' ubz ẽn
punt mede hic ab eis So'
dicit ꝙd q sñcis ꝓfacie
mede suã ꝓmt ẽpe d rebz eoz si
sunt eis m tnt honestu ac nñs ser
uicns qz vtus qua nsequ hm
suzanz ep ggc sñcm ꝛpensant
cñ mede q dant sñcntibz ill nos
sunt dñi pauprs ꝛpt mede illa
datam al loco mcedis hnerit nmo
dñi d suo optimo Si aut m sñc
tib illi ꝙ sñc ꝓhonestus sñcrit non
dñt ẽpe q mede d hm rbz ꝙ dd
e d' aultoritbz ꝓdict vbi ambz e d'
q's mentnanz coz' An aut sñc
sñc fnres ad ẽstitus tenean ad
ẽsh' vi qd dpi s q 34 q. Cc

Quero 18 de 1° q filia ẽpt
toris ul vsum Duc m uxo
ore An pt ampe dott de
bz ill ai qd hz no sñt ad ẽsh' sñ
ciendam So' f frez qo T bñ ñfec
e tz q vi f ẽtio mil sz zay qz luz dos
non ꝓcint ep cñ luc sz ẽpiatur
ꝓpt onera matrõ tñ si meritis sñcns
vitare a crassa Ducto ignorana ꝙ
it tñ h' filia no dz ẽpe dote de re
bz hm de ẽstate cñm luz aliq possit
dñi d ẽgore e subtilr quris qualis si
aut ꝓbat ignorana Ducto e qz re
debat soceri no ee vsurn ul' ag
e soluendo pt dote qn solid ẽpe luz
p' mod sant vitare dd astep e tz
vij v' q'rud de genere

Quero q' q'rud d' creditor mih'
ẽpe pt q debe a tli vsu
ra l' ceptore ep f oiat bona q
hz no sufficiet ad reddendu sua mala
ablata So' d' astep e tz e nz p'
rod d' q si creditor credidit tlz pe
cuniã ut ep ea modu sue fructz e
ep eo lucrando forte se liberaz tunc
pt ẽpe debm aut d' ẽbz illis n'
sile de genere d' q s q ꝓmma q
cñ ad dotem q socer dando dotem
genco pauprior efficit' n' ẽte abone
alende filie alcuã pt debitor no fit
pauprior ẽpiendo dem l'rei ven
dite pnt Si aut rdit malefice
penisa pñ ad alcns vndecñ ul' me
tria datuõ hstrionu ul' alic' bonu
sua dilapidanti no dz hmo pñt
ẽpe d' bona ꝓdcõ sic n' ille q
ep cñ luc' sua agit Ad es ad q' debz
ep q'ractu ul' q' ep malefic' ul' q'
ẽpe pñt ep h' bz q b debet
dñi tñ re fortiuã l'ceptã l'vsuã
quam m vsã spẽ no ẽpiant max'
p illos q dicit q' m vsa dmuz no
tuisse Sed z eos q dicit q' tuisse
tm dmuz m vsaz Credo q' pñ ab
vsuã ul m spẽ m solutõ ẽpi no
dz q' de tot' anz p q' ei solue possit

Quero bo quid d' illo q' sine
nume gerendo negocio malefi
fenerã ad op' eius ep ꝙractuc
ipm So' f rod ad ẽsh' te q' si
it ꝙtractu vsurarij z vsurarij mul
tr z actor h' astep S

Quero h' quid d' illo q' ni
l' velle mutuare nisi ẽpe
tunz ifirf in dupl' me ep' no
dare ea b' n' sub vsuis Pandz ast
tep p' rod q' ẽstinc te q' ꝙmpe
duit mdebite vsurarie ꝓpt' pcu
ꝛdo ne mutuu ifirf b dare

Quero bt De eo q' ꝙstituit cñ
mu ut fenet' ead de eo q' dat
amico l' q' simpliciter l' q' no
dat ifirf ut ep ea fenet' ead de
eo q' ñ hnt fenere nñ no ad fenet' ep
cerend Rod de eo q' mutuauit
sua pecunia ad ꝓfectu' ꝓpt vsu
ras So' f nigs tles q' mduxit
nigs ad fenerandu tenet' m soli
dñi si alis no erant fenerandi Si
aut alis erant fenerandi no tenet'
n' q'm ad eos ꝓfect Rz rod dt

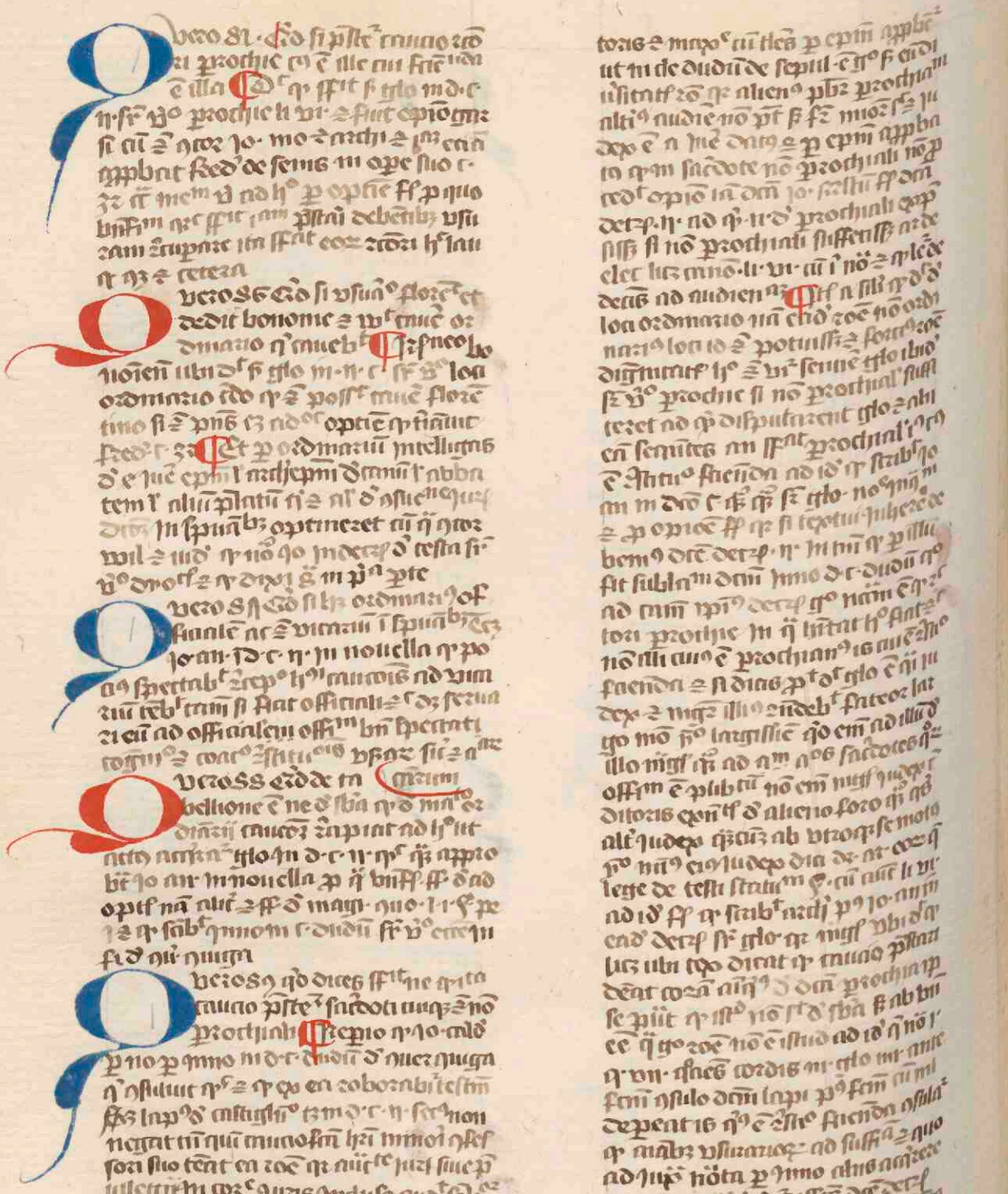

Quero si quis presumpserit Johannem de
N. de N. qui est in li. vi. d defuncto
vsurario occulto cuius sepulchrum
venant debeas scire si ecclesiastice sepul-
ture negent quibusdam me sepl' tem si
sic habeas probationes manifestas quibus
alias auctas sue ecclesie impedire alicui sepl'
turam illum vitiosum esse per quem inter-
dictum ut. l. si. c. d sepl' mor. Item de
occulto feneratore nisi confesso nisi cum
te & fuit sepultus sic ignominiosa aufer
quo humando ne pretendat ecclesiam
eius. Item quo an quis de se sepl' statuit pecu-
niam non optimam esse poterunt
ut dicit nec expedit ibi esse heredes pecu-
niam satisfacere cogendi ut d. c. quia si. de
quo quod ei viventi contigit fiant & eius ob
lacrimas accepte. c. ti. quia in omnibus

Quero ex dictis quando debeat usu
rarius manifestus & quis
quando cognoscitur usurarius manifes-
tus. Quero quero de mutuante alia usura
ne usuram i. mutuante i. pecuniam sortem i. ne
& capiente per se i. ne dominus usurarius an
censeri debeat usurarius manifestus ut ne te
neat altare petere. Item ad dicendum
quod illi modis videtur usurarius manifestus quis non de
usuris c. i. h. vi. in gl. manifestus & c. ii. q.
gl. quinque modis potest contrahi in mille
modis dicit quis autem dicit. Salvo quod dicitur
per optimum eundem & in eo quod tenet aliquem pecu-
niam non in modum decretum quod quis habeat conclusi
in thematis. Sed si aliquis de duobus modis non
existat usurarius manifestus tunc duo in hoc quem
dam esse diffamatos manifestos & ideo credendos esse
christianos nos quod quis aliquis iudicem manifestum
Item manifestum aut diffamatum per doctrinam quod est
publicum seu famosum instrumentum illud petat
manifestos & volo quod cum sua & eius uxore
procedens ut non jo. an. & jo. mi. si vera
de voluit dicit hoc gloss. probato de petendo quod te
nebunt quia cum quidam dicit diffamatum
tum dicunt. q. n. ut pro de petendo in
pro tuo sermone Item quo cum statutum po
terat apponere pro quo pro quibus pecuniis
plebis fuerit pro tuo non tot quod faciunt
notorium quia dominus usurarius comprehendit

possit detineri inducere peremptorem
ut dicat testibus ad quaestionem & tandem dicat
tet quod dicit plures fuisse Item obicit quod
non dum glo. fi. in c. testimonium de testi. quod
allit non probandum quod per illum presentem
pupillarem non est quia stat fides de
emendo tunc per confessum aliud quod
cum pertineant quae per manum fauca le
modiosi non obiciet si dicat hoc fuisse fau
cale cui per id quae consulat quod mor
tuus est si quis quae non consulat Item alius
consulendo per dominos presbiteros quod
per quae permittat. n. q. i. si permutat
quibus confessoris licium foret pecuniae
appendi quia manum foret quae pupillares pos
sit ite confessor emere usuram non sequi
tur & sepulturam denegandi quia manu
festus denegandus est d. c. quia omnibus
& item pecuniam de sepul quia ne quae
dant pro ea scripta Item Jo. an. in c. quia
quibus dum gl. dicat non quidem
ostendit manum usurarium per se pecuniam
potuisse Sed an possit ecclesiasticus
confiteri in fine mortui in quae ecclesia
ma quod fiat usurarius ad finem ut usu
constituendi Et ut quae non cessat
Item quia sacerdos prohibere cuelare
crimen vide rubr & verum pro
de peni. di. i. non debuit nam quo est
mortuus non potest ab eius quippe
cari Item quia pecunia quia fit mutuo pro
tradere fit ut eam illi liberet & pecu
ut videtur usque per eius quotiens committat
dicit quae est promissa & in eo quod quis sint
tibi deus sic debet dicere manifestum emere
vi non. n. q. i. si permutet in gl.
di. usque di. n. c. oes Item quia quis sacerdos
mittere & legem eiusdem cum de rem
pe pertinere secrete ut si corrigat &
si quo non possit quidem corripio
de dicere emere ut dicat quo. m. c. mortuus
iudicet Sed pluries quo quia est mortuus
quo in secreta corrigere non possit
corrigi quo ligatum erit quare ad pub
plicum emere ut libere in pecunia dum
ta de gem. ma. no

ne dictat statum synodale ꝑ q̃ ꝑ
bator nr̃i⁹ vsus⁹ ꝑ testes sin⁹ces om̃
sua instrã sigñ ⁊ ce vsitata d̃ duplo
sed q̃a⁹ cum in cõ tñi ꝓbẽt testificũ
sensꝫ d̃ponẽs q̃ ꝓpe fenerator mu
tuat⁹ seu ad vsꝰ ¶ Dolunt q̃n ꝓtes
te⁹ q̃n̄ imedi⁹ q⁹ test⁹ hus sꝛe
q̃ no admitt⁹ d̃ mãi⁹ ⁊ cũ dicãt⁹ ꝙ
spectat q̃modi⁹ q⁹ ꝓbẽs tñi ꝛe
ꝓba vñ q⁹ modis d⁹ ꝓbẽ sꝛ ꝛe
valit⁹ ce hui⁹ ꝛei ce hui⁹ hus
⁊ ce hui⁹ officij q̃ i ꝙ ꝛe tur ꝓpe bal
d⁹ ꝑ mdm⁹ ¶ Ego q⁹ no ꝓtendẽ nõ
bilem si vis h⁹ valeat ꝓdicta testis
qꝫ cũ d̃o se⁹ q⁹ ꝙ ego co ꝑ nullũ ꝓhus
ẽ nm⁹a q̃ ꝓpetue tene mẽti ¶ Et h⁹
ꝓut dñus d̃ scõ geminiano sequẽdũ
sed̃ hus in tribꝫ in q⁹ no nãt nõ
ꝓnt hec ꝓbationes quarũ admittẽ
q̃ alib hñt ꝓnt et ꝛ⁹ ꝓnuz q̃ tribus
aũbz ꝛsistentib⁹ inuenie ut ꝓz de
ꝓbat⁹ sno de testi vemens ꝛ in ꝛ Sz
hec ut ꝙ ꝓpigẽ dotz ⁊ d⁹ ꝙ in clem
1. d̃ vsus vsitã ꝓut sibi os ꝙtracto or
tulit et in solucõibz vsitãz nõ volui
nisi ce ꝓnte n⁹ ꝓnt solucõe ut ꝓ⁹
hec ꝓbatõe nõ possit ꝛ⁹ ꝛ⁹ cui ad
mittẽ illi testes ꝓpt hoꝑ ꝓcõis
q̃ alib nõ admittẽ ⁊ q̃ ff ⁊ optie q̃
nõ ff n. m. cũ a nob⁹ d̃ testi

¶ Vero ꝙm ead sic mutate
pal⁹ ostitue q̃ ad dcã tñz
ꝓt ꝛpelli q̃b⁹ nõ vsus ⁊ sñ
tuoz nisi⁹ si agñ⁹ ad cõmutãdũ testm
vigore c. q̃ q̃ c. q. h. vr. ꝓputa bñtue
vdonei⁹ d⁹ ꝛe vbi s. q̃n tz q̃ ꝛsti⁹
ꝙ orbitus a nue cõi nõ ꝛcedꝫ tm̃
ꝛpl̃m vid⁹ fred⁹ d. c. ꝙ si ⁊ q̃m
nõ ff q̃ nõ bal q̃. l. q. ¶ d̃ testi ⁊ vm q̃

¶ Vero ꝙm a tuo lapi
des l'tiffni ⁊ ꝛeb ꝙ q⁹ nõ
ꝓpꝛ nãt⁹ cũ ⁊ ⁊ cũ sol
uendi ꝓtũ ad̃ sñtiã ꝓpꝛ sũ vsitas et
solũ venditori ⁊ ꝓpe nõ tradid⁹ m̃
lapides l'tiffni ⁊ dat m̃ moza nũ
q̃ tenẽ ⁊ dde vsas illas ¶ Bald⁹ ⁊
d̃ vsitas. l. vsas tenz q⁹ ⁊ tñ mi

ce ꝓ q⁹ d⁹ ce tẽp nõbile ff. d̃ cust ep̃
l. vna ⁊ vnã lnzam ⁊ q⁹ d⁹ do⁹m
sibz ntr̃ac⁹ ꝓ m lõge h⁹ plan⁹ lau
q̃ ¶ Ego q̃ sic q̃ modo cmunt illoz q̃
cmut⁹ d̃ ꝓ⁹m passo ⁊ vsue solute ⁊ ꝛsi
ne modo nllo acceptis ꝓ cmũ⁹ sibi v
sitas ⁊ ꝛmputes q̃ debebas ꝓ cmũ⁹

¶ Vero ꝙm d⁹ instrũm q̃da
vsitã cui⁹ testis mstꝛ q̃ l'tabellio
q̃ml scribit d̃ h⁹ ꝓbat⁹ ꝑ ꝓ⁹s q̃
tũ cat ordinẽ⁹ a ꝓtibz fuit⁹ ne q̃n⁹
ꝛ⁹ ꝑ ꝛmo q̃ h⁹ nõt d̃ depõito ꝛtanꝫ
d⁹ bald⁹ m. l. tũ⁹ ¶ d̃ vsu. h⁹ vñ q̃ d̃
ponit sicꝫ ꝓ ordinat⁹ ꝛmãdo nõ aute
cõmãdo q̃ vbi allãtur diuꝫ⁹ q̃ nõ ſtant
ff. edicti edic. l. ꝛ⁹ dñm q̃ cludẽs ⁊ hñs
multũ hẽc loq̃ntibꝫ q̃ iudicẽ ut nõ ꝛmo
m. c. cũ optẽt d̃ cam lauze⁹ plan⁹ h⁹
vl̃m ad q̃ ff nõtn ꝑ jo. an. d̃ ep̃ ⁊ ven
ad nr̃am vid⁹ q. l.

¶ Vero ꝙm testũ vsuz maꝛ
ꝑtũ nõ ꝛstrict⁹ vsitã l'mutuũ ꝓ
tũ ꝛ ꝛ florẽ c. cũ cũ ⁊ l. vi. nõ valz
tz q̃ d̃ legatis ad pias cas l'patrim
nũ ꝓ vendit⁹ ⁊ lo⁹m ⁊ m tribꝫ ꝛtis
¶ Q̃ ut bar⁹ bal m. l. q. ¶ d̃ ſtrcto ſtanc
ert tz q̃ ꝛ⁹ d⁹ bald⁹ d vñ medii ⁊ vsus
mãi⁹ ꝛ ⁊ m q̃bz q̃ ꝛsti⁹ ⁊ ꝓ mãi
h notorie decꝛsse ut q̃ ꝓ mefecto in ſtre
to l' ſcptũ omdit inde d̃ ꝓtest c. cũ ſtrcs
ꝓm. q. v. plant⁹ ſubdes q̃ tribꝫ ꝛtis
nõ ⁊ loq̃ ꝓtulerꝫ q̃ a nue cmũi l'cmũ
ſtrictũ m ꝛtis ad pias cas ⁊ nũ mo
c. cũ ¶ Ad aut q̃ cmue volut ꝛ nõ no
lunt mortẽ ꝓtenꝫ cũ horam ſperat
nr̃m ꝓtũ ſtent ff Consul bal q̃ d⁹ q̃
estime tm̃ ꝓtat testm̃ tal' vald⁹ ⁊
ꝛsultꝫ magꝛ⁹ vsitat⁹ mãi⁹ ꝛ ꝑ videt

¶ Vero ꝙm tractem⁹ d̃ ꝙ
m ntrac⁹ tribꝫ ꝛtis d̃ q̃
m c. debitores ⁊ cad mãi⁹ ⁊ n.
cũ ntrngit d̃ ꝙ ꝛ in vidm⁹ ꝓ⁹ ſtio
q̃ q̃ mãnt solue vsuras solue tene ꝛsi
petat a huꝫ⁹ absolu ꝛ poe q̃ lapi⁹
c tm⁹ solucois facẽde ⁊ ꝛtrd⁹ de
m ꝓtũ ꝓtr ꝙcẽtũ tle ⁊ q̃ ꝛ
ne cudra ¶ Ere d̃ ſcriꝫ m c Ecbo m
ſme tz q̃ ⁊ ꝛ frustra legẽ ꝙ

dipi h' fran d' zab' i o. f' cetm q. m-

Quero ho q̃ nunc pet' ab v
sufrario ut ed'at libros. Et
tm̃ d' quotiẽz q̃ te-r ede do
nes ex uero q̃ ante de ho p'm d' q
ab v sufrario pet' r edicto ad hoc de
vnice e. t. q̃ mouat sp̃ale m cou
fran ẽtat s' ĩ v hñto ſſ d' m d' q
ut m gl. mo' in pn' p fran d' zab' m.

Quero iij ad ho ad e vtil h' edi
cto q̃ v sufrarios ſſ do p'm
cep. m de. vna. e. t. f' cetm q.
p rodiers suos potera q̃ mouat p
ho' q̃ nõ nisi e. t. q̃ ĩ. vi Conſue
uerũt em̃ ut d' pau. in rodiarios
scribe rõm vitaũ data & accepti li
tz ad apparat p' pub'a p'sona

Quero vij. z appellan' v sufrarii
p eccl'am remissa suos ede
rodiers ut m d' f' cetm ut i d'
gl. dn potera q' no & p̃ se fi' ff.
q̃ pulsio ¶ Glo q̃ q̃ncat solu' q' d' nus
q' suus v sarius no dz ingredi domũ
eccl'ie eius franchẽ q̃ fingit' nõ
sufficit d' q' hñem remisse no q̃ clud'
q' a media q̃ntũcies mo' hibendo
& f' eo mutuo p' mod' mittere ad
eius domũ & sic archa p̃ti. ex. ede
rem is ap'd q̃ p̃m vera' q' m au
libz nõ dz q̃s molau p' mat' ff. d' iudi
bona. l. placuit. & l. fi. cũ al' f. hijs
sem̃ cõmũibz ut i nõ cũ gl. tz gl. f.
q̃ q̃ e. l. m nola f. gl. f. f. fi q̃ ms

Quero viz dn q̃ iudeos v sufrã
dnos fit loq' dem̃ vnice e. t.
f' cetm. ¶ Glo. e. f. s. q. q̃ nõ
dnice fi iudice fic q' dic ut nf gl. &
ide pau. dns q' dicit & iudicũ q'
cõsiũ. ecclẽ pan' d' epc' f. pla. dem̃ v
p' p̃ pñ. Et ad illd iudicũ nos de
bms q̃ bona fi' d' dnor' graude' q̃n
dz pau. q' nõ lo' d' pens spuale. f.
d' q'cũ' & ut nõ es q' l. sepe

Quero x. q. dn hedes v sufrarii
dz appellãt ede' p dem̃ de
e. t. glo v sarios q' p h' f.
lapũ q' ep q̃ suus fundit in vnice
fi' p̃sumit' ad eos pueniss' ne e.
tua. d' ho. posti. m sit e f' q̃ne pe

na v hac pena

Quero xi. si dicat v sufr' f' eius
heredes nõ hñt libz ecclẽ sufra
f' si hñt p̃didisse & ho velit
sac' to firmare ¶ Glo q̃ sic arguit &
dendũ & sac' to eis f' cõm tz q̃s q'n
credit' ei' stabit' iuramento n' alt'
p̃bz ut debebit p̃bare amissione
eius mobilis d' mac. si nõ eis credidit &
q' eis potuit tenere mentis si sit' nõia
ad fen' exp'endũ. Jo' tz steph' in v
sufrario d' tit' q' si ei fugerent q' nõ
v sufr' & ho bone fame & p se hãt
aĩs q̃ remanas d' stand' sente' eius
n' possit d' ho apparẽ ne. ff. d' re mili
t. nõ obs' f' a barbaris ¶ d' fi in fini
t. fi. ff. d' eden. l. p̃ter f' & si finis q' ff'
mat glo p̃dicũ d' nus in ti' sufficit q' hinc
rei fama ascendat de testi p̃tũ d' p̃bari
cũ cũ d' p̃sup illud ¶ Pau distinguit
an dicant se p̃didisse & p̃ced' q' d' glo
q' p̃sumpto q' ĩsset eos hiisse nõ credi
tur q' p̃derent n' p̃bent cũ tenant'
de hijs q̃ p̃ & a' dn̄o cũ forte
alt' nõ possint vse p̃bari ff. ff. de ede
gr̃etur & mihi d' puzim cum m. e. t.
& si dicat se nõ fecisse libros dant
pau in ho secundũ jua to q̃ n' p̃bet
ĩm cũ h' ne' nõ possit alt' p̃bari
q' nõ & p h' q' ose' m glo. d' v sufr'
q' strab' m redul' ĩs lacent & hanc glo
s' cai ohm v d' h' & bñ ff. ff. d' re mili
nõ obs' f' a barbaris ¶ et in fi. q' qui
veritate fulc' vemat ad do'm q' & dix
i ĩ. q. Ex hijs in pn' nã & ĩ v sufr'os
p̃ti inter p̃ceptores eo offi' ut nõ ymo
in r ad mag' all'm glo. h' sab' ff. fauel
d' & putat m eo q' dicat se libros nõ
fecisse & ita tenet arbitriũ boni viri
credere debere cũ eam tuã nõ bñ pos
sint p̃bare ut d' paul' n' p̃bantes
augustin de fi' ad p̃sup' & mentis
f' p̃ncipi dz sue' o' d' testi p̃tũ d' p̃sumpti
p tuã d' p̃sup ad d' emp & ven. ad mag'
& d' pig. illo vos ¶ Et ex hijs dic' p̃ncipe
q' quidẽ dz ĩ ne' tuitiõ q' ocurrẽ pos

sūt q̄ sic erant vsuarios fraudibz exp̄
sus putat ꝛ q̄ nūqd ea⁹ fidē vsu
ca⁹ subtrahentē admittit ꝓbandū exp̄
cam prestare valeat trīz q̄ in cūne ꝓsent
certo ēē dim⁹ vsuz

Quero ⁊ vtr vsurarius q̄ ꝓtē
testis in testm⁹ Sol⁹ bal⁹ in
l. 1. C. de testib⁹ vnq̄ d. q̄ ꝑ
sē vsurarius mali q̄ ut nō d⁹ vbis ſ
q̄ li vi. et ide d⁹ sub duo forte ſi nō
timā tq̄ nō est timend⁹ testis ut nō
ēm⁹ C. de ꝓbis ꝛ dicēs si q̄ nō deti
mandam ſ ꝓpē dīnat ēm q̄ vinc
testis ocultus nō affic testīm ut d. l.

Sed si ꝛ ꝙ mo. m. c. q̄ q̄ tractat
dū q̄ nō ꝓt testificari ꝓt testificari d⁹
q⁹ ꝛ und⁹ d⁹ sen. exp̄ī. dicens q̄ vi. m
tīlo ꝛ fē ca ff. tī. mēdāt q̄ ut scribit
Jo. an. īd. c. q̄ q̄ fē tīlo ff. vsurarius
ꝛ manifestus nō ē interdicēdus ꝓ co tī q̄
bal scribit ff. q̄ le ꝛ nō d⁹ testi. testifi
cāt ꝛ d⁹ ius ꝙ in omīb⁹ ꝛ c. tī tuz
c. q̄ ꝓmouit ꝛ c. ca. c. i. li. vi. ꝛ d⁹ sepl'

Quero ⁊ dicit ꝛ
q. pl ꝛ pl q̄ nō epūs ꝓcedat
erogīs ꝓuētoz ſ ꝓt ne ſ hyp
interdictis cū exp̄o ꝓcedi pauꝑ tūssign
sen tūꝛ pom. Secūd⁹ q̄ pauꝑ cle.
n. d⁹ pei ꝛ ēmus ſ. ꝙ ff. huc pas
sū q̄dmōdē ꝛ ſtmā d⁹ī nō ꝑ
illū tēp⁹ all⁹ ff. de offi vicā. li. vi. ut
ut⁹ cēm q̄ ſme mādo epūs ꝛ ꝛ facere
negāt nō opponet d⁹ tanta q̄ꝛte q̄ītā
ē illa ad q̄ā ascendit ꝛ nō d⁹ mēdi

Quoīm seruat⁹ ſ fēm matrī oppōe
ferunt d⁹ī ſmūz ꝛ ꝛpetūz ꝛpoz. m
certoz ꝛ si vā sūt pau. ot ꝛ vi⁹ d⁹ mē
nor vi⁹ q̄ q̄ ꝙ ſue de valē ꝛ c. eoz q̄ ſcꝑ
seruat⁹ osti ꝛ Jo. an. ī c. nll' d⁹ c. et nō
ꝙ ſue ꝛ archi. in c. abbatib⁹ ꝙ. q. ī.
et glo. ī cle. i. d⁹ c. et nō ꝙ ſue mīlioz
ꝙ ꝓtul duo illa q̄ant⁹ tēp⁹ tī i' ita
clare nō declarat ī d⁹ c. men. Sed
tēp⁹ m cle. lo⁹ nō in epūs ſ in q̄ſtoribz
tēp⁹ cū illo d⁹ c. m ſi melio⁹ ff. in eo
q̄ ꝓhibz donationē bonoz illi cui

et bonoz libera āmīstrac⁹ ē ꝙhibita
ꝛ in eo q̄ i d⁹ in pn̄ ff. fortē ꝓt
rnderi ꝓmo q̄m ē credendū q̄ ꝓ
q̄ eos ꝙfect⁹ prēs pauꝑm indi
tmete nō ꝙhibīt ei⁹ī ꝛpē q̄ exp̄o tī
possent cū illis cōtrahere ꝛ ꝛ tm ꝙhibe
ꝛtūtem q̄z illi q⁹ libā āmīnistrac⁹
ē ꝙhibita vī nō sīm⁹ donat⁹ ff. ꝓ
sat han q̄suete ꝛ duas tollentur
fuit tī q̄ cretōes ꝑ ſmāz⁹ dispo
de sēd geminiano Ad⁹ exp̄ō ꝓ
vera nō vsurā ꝛs ꝓdesse illā ꝙpō
ꝓ⁹ exp̄o defat ꝓtūs q⁹ nedū exp̄s
vo⁹ nō ꝓ ho nō possīt cū d⁹ nūc dīno
ister fit obligat⁹ ad ꝛtitu⁹ q̄ q⁹ ꝓ
nō dispensat de vsur ff. co et hāt
ꝓtē firmat ꝙ. cū. m. dēm cle. fi
de pei Ad⁹ exp̄o dīm ꝓpō obligā
ti ad ꝛtitu⁹ exp̄ q⁹ ꝓtē ꝛ cretus
de male ablatis ꝑ ꝛpīm ꝛceptus
nō est penitens cū nō dimittī ꝑ
cm n' ꝛtituā ablm ut m. c. ti
ti. pūi tī ꝓpīm l'epm ꝛ posse exp̄
ponē ut tut tīz pauꝑibz q̄ ꝛ
penuā erogandi ēmanent dīm
cessant fraudes ꝛ ad⁹ opīe ff. q⁹
ni sili nō glo d⁹ ꝓbis dcā ꝛ c.
a nob de dcā.

Quero ⁊ ds ām m male abla
tis possīt fi dispensac⁹ ꝑ
ꝓpōre Sol⁹ lnp⁹ī clemē
d⁹ pe ꝛ c. abusiōibz ſ. ad hoc ꝛ
cens osti dpisse q⁹ m hīs in q⁹
ē mōle ſ lex dīna ut m ſtrīcto
ꝛceptū ꝙm q⁹ ꝑ penale dispen
sare nō ꝑt epc nec ꝓ ut ēīq dīcit
q⁹m⁹ ꝓmo ꝓmīz agit ꝛ ꝛstitue
fiat d⁹ vsurās tī tu. xxxi. q. ꝑ si nō
ꝛ mlh ꝛ c. tī. q. vi. c. i. m hīs vō
m q⁹ mōle ē ff. quos posstum ꝛ ēm
inferiorib⁹ ꝓ ꝓ inducta dispēsa
nll' dispensare nec ꝓtēdā ꝓsūme
ꝑt n' ꝓ l'ām ēmīsit Si vō nō
ēm inducta tuc ꝑt ut nō⁹ m spē d⁹
lex q. nunc d' epō ꝛ ꝑ dīs mēd

Quero quod si fenerator p
rem petit me fenebris et a
q̄ ipē habuit l' eis hēdi ẽstitu
ti s d' eis voluntate ptem ẽmunt
Q Refert astrep quid ei mō vn̄ ẽ fine
refert q̄ q̄d ei mō sine mō liberā
tū n̄ offerat tam p̄ quod s̄ ostū si hō
ep ptō fuerat liberato nō est d' simo
venient Si vō ptem liberat fine pto
offerat et soluat s d' modo mun̄ pe
tat et de eo liberat ẽmittit liberato
est nec vl' ẽstitue tenet p̄ ostū iudex
ep eius nūcius n̄ sua motū fmabit
Si ent de eo sit princip̄ et vsitā duces
et potens nō ẽ pūmendū q̄ de eo ep
corde ẽmittit p̄ h' ff' ut fm illud modi
cū habeat et nō tm̄ possit Si aut fidues
et potens nō ẽ n̄ solz et nimis timide de
suo tradē ptem tradē p̄t q̄ h' fecit ep
corde vid' d' mā s' n' Ehz

Quero ibs quid d' ẽgibz et aliis
dnis q̄ tenent debitores dnē
vsurās Q Ep̄o p̄ cod tenent nō
ẽstitue et si n' nō eos punet D' alex
lomb' dni q̄ vsuras fruent l' eos in
ēs suis ẽmunt n' ẽstitue tenet si n'
nō eos d' bonis eor̄ p̄ quent hz alīs
petent h' astrep

Quero ibi erō d' illis dnis q̄ ml'
in ẽapiunt et iudeis eis fenant
eos mō hēt n' d' vsuris et q
bō q̄ possident nō ẽstitue nō sufficiēt
Q Ep̄o p̄ cod tenent nō ẽstitue
ille preposit si ep eū hui' mō p̄cepit
p̄mit mō ab eis ẽcipe q̄ si dnī fiēt n'
creditores h' astrep

Ihs te nō ẽstitue nō si ep mutuo luce precipio
et d' eis q̄ntūcūq; q̄n p̄cepte n' mō vide
tm̄ fm̄ spes ẽapiendi n' d' vl' forte nō mutuet te
mō q̄ nō te nō nō ẽstitue et p̄cepte q̄ mō
tm̄ ẽstitue dent d' eis n' hz ēmoua pia blandi mūa
q̄ tpe messis l'uadent et p̄ vendent eam p̄ceq; nō
De ẽstitue m q̄ d' ẽapiendo ex pto fm̄ ff' l'
fm̄ vbale vl' ut vadat nō malendo fluos
sine scolas et n' Em

Q Ulso d' ẽstitue vsuras vide d' amo
nō d' eo ẽstitue illud ff' q̄ncia
prima fructo et posita mī plures ignora
hz solitos

Quero Ilso contīuādo
ad p̄cedēm et in q̄ te
nea nō nō ẽstitue ho
thōs ẽgce q̄ hēt n' lo
vn̄ et dicat h' de eo tra
tm̄ suo tractatu de ẽtractibz vsura
rūm q̄ tm̄ alios nō ẽstitue nō so
cet rei alienē q̄ accepit et cet p̄
mutuose accepto et id̄ dat et cū mut
te accepto te nō ẽstitue q̄ q̄d
ẽtuit dū et dare et mutuo dare
q̄m mutuat q̄ alīū nō accipiendo et
hō q̄d ẽplet p̄o q̄de mouendo nō p̄ā
accep̄ q̄ eidem fit p̄cipiendo q̄ silem
de q̄scendo et laudando aliquē q̄ fure
tuū d' hō q̄ alienū accipit nec eo p̄te
p̄ō accepta q̄ f' ei accepta ut
q̄ndo ei accepta fert Q Eo ep̄o p̄te
rei accepte q̄ f' f' p̄ceps sicut
ut' ẽapme q̄ sal' malefactoꝝ Q Quidā
vō q̄ nō nō impedit q̄ possit debet
at impedire et subtrahit p̄cep̄m sue eo
filiū impediens furtū sue ẽapmā l'
q̄ subtrahit sui auxiliū q̄ possit obsistere
l' q̄ occultū p̄ eum q̄ vellit fuisse ost
tū et d' q̄ dicam s' q̄ Ehō vñ Q Imo
vō dī nō q̄ cū d' fmā ecc' q̄ teneat
q̄us nō ẽstitue vbi fit furtū ẽapiū
oppsito dolus l' culpa ma pōt q̄ v' f
fi et p̄ h' oppiendo fmo cū ecc' nō
oppent ẽpen' sue p̄ames q̄ meo cū
l' de dolo l' culpa sue q̄uis oppo sal
no q̄ nec d' ẽm ep̄o olim et vbi s'
defm̄ nulle posse q̄ furari et subt
here aliena Cau d' ipē q̄ dz cede
q̄ p̄ dēat et q̄uis dēat sine teneat
luc mali et tunc sit debi sine mali
cie et q̄ debe p̄cio Ep̄o mīstet q̄ di
m ff' eleosīa ff' dz ẽstitue nisi in
tez q̄ nō d' pcms c m

Quero IIdi Gnā d' illis dnis q̄ el
sine p̄ fraude sine p̄ rapīnā
sine vsuras ẽstitue ff' ill' ep̄o q̄
exorta sunt l' subtracta si ep̄stent
l' eis nō restituūt ep̄o hēdibz p̄ de
eis nō dz l' p̄ ff' eleosīna ut s' q̄ nō
est punienda ut tex̄ innuit nō fm

q̄ occasionē dapn̄m dat dapn̄m dedit
se vic̄ q̄ minus si culpa ¶ Tenebitū
tūr h⁹ credit de eo q̄ dat ordinē
dapn̄i & hz dnūz l' nūcios sup eūd
mustr requirit dapn̄m eū alios si non
intulit ¶ Pn̄m dicit q̄ si nō teneāt
dnūz l' nūcios sup eū tm̄ p̄ceptū
dedit ofm l' aliqm nō tenē vnsolid'
luz alios nō possit nr aliqm q̄ mi for
te & deus nr̄ p̄m tm̄ dn̄ūz tuū vi
p̄ retinendū & stolā vō tm̄ tom̄ & stituē
te illū nō tenē dapn̄ificare & stitue
ſi illi q̄ fuer̄ p̄ncipes m fco & illi ad q̄s
res pertinuit & stituē tenent illi q̄ re
stituerūt p̄ eam portionē q̄ eos con
tingeret ſ pleb⁹ theologos ¶ Dm tm̄ p̄nt
q̄ tenē & stituē re q̄ ē p̄n̄ m fco p̄nt
quid p̄tinens & mio eperches & q̄m
alij portiez vno tm̄ & stituenti q̄ passo
& os eid & stituē nō tenē ſi pon illi
q̄ ſ p̄nc̄es m fco & nō os res pertinē
tes & nos & stituē q̄ & stituit cū nō
p̄tinē iusta causa nec p̄ q̄ nō subsequ
nō est & stituē faciendū cū illo p̄n̄ for
dine nō remanēdū ec q̄ mustrec
dapn̄ificatis vid' ſ q̄ cōm̄ ciuitatibz

¶ Vero ISTz cundo si illi p̄nc̄es ſ
mortui q̄ fecerūt p̄dā ſ ſtrūt
dapna & alia dapna sub
ditis sm̄ eoz hēdes ſ appellēdi ad
& stituēdū sine nō satisfaciendū hēdes
eoz q̄ nil q̄ntūz nō os eor bō p̄tine
nerūt tz h⁹ h⁹ d' oyta in fine ¶ Vero

¶ Vero ISTq Sz esto q̄ nō p̄n̄
nec illi q̄ eor hēdes q̄ bonoz
eoz p̄ncipes tenē & stituē q̄
ei succesſit in hēditate inuenian
& ſ inuenian nō sic in soluendo ali
tuē p̄ncipes tē & stituē q̄ ei succeſſ
in hēditate & p̄ncipatu ¶ Tertio
h⁹ d' oyta vbi ſ q̄ in h⁹ tm̄ nō ple
nū ſ̄ eoz cōs & stituēs tē p̄ncipes
q̄ malos & stitutōes ſ̄ q̄ illi & ce pub
sine q̄ libertatem ecclīe si vō deſic
to tenē ei⁹ hēdes p̄ncipatū succes
& h⁹ q̄ expliū tm̄ ¶ Primo nō eoz hēde
ditē succeſſoris & p̄ncipis hēditā
tis q̄ q̄ obligat nō satisfaciendum

p omnibz debit ſ ill m q̄ hēdes nō
est detentum ISTco eoz defensionē & mā
tenēdā & stitutoris sinit p quē datu
t lucr̄ dissip nō & distrahendi cuiz
q̄a & bō & cultū dn̄ūz diminuendi &
eoz p̄missionis vñ si p̄dic nō ces
& nō hūc sufficienē obligaret p̄ncipē
tū ex offō & statu inabūt obstinē tibz
malicios & inistr̄ q̄ mal̄ ec dnōho
nor debit & dei pub⁹ p̄dict & mlti
subditor suoz ſ̄ſtun & depaupert
& destruūt ppt⁹ cū p̄ncipes p̄tin pub⁹
ponūt & sint q̄ibz custodes a' inuſtis
& inq̄tatē hitz & ſtrē nō p̄mittent
& ill m sm̄ pot tho 2. 2e. q. 62. ar.
vij. ¶ Vn̄ ipe h. p. n. dicit q̄ q̄ sulen
dū est p̄ncipibz & nis in p̄tē ex̄m
sup nos q̄ n̄ & tibz fec ſ̄ & stitutōes
non iuste & q̄ p legē sum & sue h⁹
& stitutōes sint p nos fec sue p eor
cessores eoz & ipi h⁹ & stitutōes de
ponāt corrigant & minuant q̄ ui
ſz m dēt dissipent & nō iuste ex
tate sapientū & deū timē m̄ & silio &
ducant oībz m tibz obseruandā nō
sint in hys negligen & ꝑ mora q̄ nō
est h⁹ & ipis ingrande malū & pticm
mūz ¶ Qte attendat hyp̄ocrita tibz ex
curōnū & stitutōnū exercitores & oēs
q̄ ad h⁹ exercitōes & stit̄m mūȳm fauo
re a' optm̄ dederūt l' dant & ꝑ dū
nō & satisfēm p p̄nc̄es q̄ tm̄ dū ipi
manent obligati nō tom & si ipi nō
satisfecerūt n̄ laborauerūt nō h⁹ tm̄
effectū ꝑ m̄ m eis est ut satisfiat p eos
ipi tm̄ mūȳ sunt & salute negligut & m
statu dapn̄atoris ſ̄ & dapn̄abilit
mūt vñ & nos p̄ncipes & h⁹ & h⁹
q̄ digm ſ̄ morte nō som q̄ fmūt ea
ſz & q̄ nō sentiūt faciētibz vñ tibz ibid'
& sentire & tacere vñ possū arguē l' ex
core adulando fouē nō & ille q̄ re
posse nītur nō q̄ p̄tm̄ ex̄ & stat
a' offō ut arguat a' & stat q̄ h⁹ p̄tm̄
nō p̄ncipē & ipi in tibz tacz & ſ
tre vñ & h⁹ hem de oyta

Quero ⁊ſ. ecd si res fructuū mu
fortuu pcat nūp fur te p̄ a
ſtitue cā So astepo ibi sim
ſ. ff. ti. ⁊. ⁊. v. q̄ si rē de q̄ q̄ fr̄
fuit in mora ſtituendi ⁊ io nolue
rabi p̄mittu rei sic nō volentis e. e.
subtracto C q̄ metū l. l. ⁊ hoc dm
n rees mouent p̄ cā fur dnō locō ⁊ te
pꝰ ogruo ſtituēdi obtulit ⁊ eam
ſtipe nolut in eā mora purgauit
C dō dict fur l. vi. ⁊ ff. e. i. l. m re
fructua Q restituet aut fur rē fruc
tuū cū fr̄ibz p̄cepti ⁊ q̄ p̄ntpi po
tuissent a ꝯ possed dm ſtpe gra
ius ⁊ si rē p̄ſt ⁊ estimacōi q̄ p̄ stipe
m q̄ plus volunt a stipe fructu ff. e. a
rē fructua Q si eo cū ⁊ filio mō fuet si
res ſt deteriorata Q et hoc ecd mitiget
qm rē rapta p̄ rapy vñ dō ho am. i. c.
fi. d fructib q̄ q̄n rē inuenit nec ſtes
tuto sit statī p̄monēdi fuerat si vo
excusari a furto ut ff. e. l. fin Q solet

Quero ⁊ſ. ecd Q plerūq;
fur rē fructuū ſtipbz fu
ib melioratū quīp expen
sas ꝓpter l. rem nebt // So q̄ astepo
vbi vñ q̄ si fur dē q̄ rem recp̄ osti ⁊ hoc
dicit q̄n ꝓ ⁊ nō is q̄ male fide emit
d rē. et nō alie ad iudicū p̄mit q̄ m
vnusos ⁊ q̄ n. h. ius potest m fie
ri d eiusdē ⁊ p̄ſpexerat ut huc ꝯ
venditorem ⁊ restituī mē possit ē d
eiusd. si fidei bone nō fidei possit de
pensas ⁊ petat de ī mercē ⁊ in q̄
sunt p̄n. q. n. multū me Q dō tm recd
q̄ h. f. q̄ fur nō pt petere l. ⁊ me ex
pensas nō fecerit melioratōe rei est
vñ si aliq̄ in loco iudicali ⁊ aliqs
rē nō ē obstituendo in loco p̄mitti
q̄ q̄ plene satisfm ē dare p̄mit
tuto q̄n q̄ ē in loco petitu nō alibi

Quero ⁊ſ. ecd Q de mento
fructuē omissū tm in usu
rei ⁊ nō in apōne rē q̄ndit
astepo vbi ⁊ q̄ fructē p̄ ⁊stitu rei
tenet nō exceptō illi⁹ vſq; allate
cū nō est p̄ueniens fructū dom. q.
ur si res ⁊ q̄ fructū aliū q̄mitt in
de q̄ in usu ff. d fructi. l. n. Q fructū
Sī ⁊ rapina fit dubiū l. q̄n res l. q̄n
usus violent zb. q. v. Q q̄ hoc in
rapina q̄mitti in re q̄n res ipā vi
olent rapi ⁊ si ꝑpetuū teneat in
usu rei an res ipa nō asserent ⁊ usq;
ei dño p̄hibente nō nesciens usur
pat ut d. Q q̄ hoc

Quero ⁊ſ. eād de hede fructib
Soo dr astepo vbi ⁊ d he
de herede q̄ tenet in bona
si so fuit heres Si aūt fuerint plu
heredes q̄bz tenet p rōn pte p q̄n
heres q̄situt ff. de hered fur. l. in
hereditate Si tm rēs fructua ꝯ nō d
cor ꝑueneri ille tenebit in tm ff
ꝯmo l. m. Q heres

Quero ⁊ſ. eād de ꝑpere ñ fur
ri fuerat an mrō in l. p̄ l. q̄
se l. in mrōe q̄ nūq; lucrebit ei
de rebz q̄bz ē ⁊ vtro satisfiet de q̄
pfectus Q dñi ⁊ſ. ⁊ſ. v. q̄ de
ꝑpere q Q eod q̄ vbi de q̄sitione
gnōms q̄stant ē credit ⁊ debita
eo q̄ ē l. male fi⁹ si rēs fructua q̄
mlē surreptus an mrō in l. p̄ q̄
ter nō huc ni cor ꝑtūle vpor ea
stituere pt vō dnō ⁊ ē hōi cente
vro Si nō rēs sit q̄stipta l. si dol⁹ fu
ti sit eam ⁊ mlē p̄tulerit
sciendo l. cōmedendo spontanea
l. iuuenē pt vpor si vir nō hōi cat
vxi negoīm gerendo ⁊ se pacifice
cando est nō dei q̄stipte vō dnō
latent estituere de rebz si alit non
pt nec erit fructū q̄ nō est q̄ tepo
fraudulenta nec nec lucrandi vo
luit p̄hibente fe nō dz h. stitue
re q̄ nō h̄eat rez timuit si vi
Si tm in h. cū latent fuerit stituē
bō fide d q̄bz bonis nō rez ei p̄mā
sciendā q̄ p mōdi io p̄ny. q. v. ff

Quero ⁊ſ. eād si nō rē fue
rit cum eam q̄sumerent ⁊ si bo
na fide ⁊ in foro pub⁹ et

una de vsur. ꝛ gr. am pen.

Quero ꝓsS de raptore eꝺ si rap-
tor q̃ tenet ꝛ restituere resti-
tem l'eꝰ emendacõ̃ a deo
pauper ꝛ manerent forte cũ filijs
ꝛ familia q̃ nõ hñt aliꝺ vñ viuat
Soꝰ refert astẽ m gñ l. r. ti. ꝛ.
ar. pl. q. rap. oꝛ q. si pt̃ facere eũ l'
eꝰ successores tñ res sint ofiꝺat
ei restituẽꝺi volũtes ꝛ eꝰ nõ tem
ꝛ pt̃ pete q̃ tract̃ l'dilacõ̃ ꝛ si sñs bñ
ntrito ꝛ vñt' voleñ ꝛ mediat
illud q̃ hz restituere n' ñt̃ posse nec
sue ofitere spoliato tm̃ l'pte re
misit libertate eũ ꝓ cũ q̃ tract̃
l'liberacõ̃ seu dilacõ̃ nõ possit im
petrare oꝛ tm̃ sui posse probare
vendendo p̃ oĩa sua bona ꝛ si op
tent eũ ꝛ eꝰ familiã mendicare
Sꝛ vꝺ nõ possñ sine oꝛ impius eũ
illꝺ cũ eũ ñ si eꝰ restituere et pt̃ eꝰ di
lacõ̃ dare ꝛ pꝺ l'tm̃ restituꝛ si ex
pedat ad utilitatẽ eꝰ sustentacõ̃ si
l' alterius penurie Sꝛ spoliator
oꝛ restituere re in eo loco ut q̃ spoli
auit nõ ꝺo. vi. q. i. ꝑ. hiz cũ ẽ m.
ꝑ. D'mã ꝛ. ꝛ. ꝑ. q. Cho ꝛ ꝑ. q.
hyz ꝛ. q. CCñ

Quero ꝓsS eꝺ ꝺ'ñ q̃ vel
dent superfluas expensas
dimittere ut possent rap-
tu restituere Sꝛ ꝺ ill q̃ oĩa bõ
sua dirigit̃ tñ̃ pñiã pñiã q̃ mittẽꝺ
q̃ tm̃ faciunt dapñificatus nõ ẽt
vtentia putm̃ hꝰ ꝺ medio se facẽ
posse q̃ illi se reꝺdit tm̃ tm̃ si
se Sꝛ ꝺ ꝺ ill q̃ nõ sufficiꝛ et
tm̃ñ pñiã q̃ ñ redderent q̃ꝺ
ꝺerent eis tm̃ l'pte q̃ñ nescit
tm̃ restitu ꝺñt tñ tẽs sꝛ m statu
salutis Sꝛ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ
ꝺ q̃ nõ oꝛ eũ q̃ bona fide ꝛ sine
fraude raptor q̃ꝺ pt̃ fuerunt
dapñificati ꝛ si nouit eos substiat
ꝛ si nõ nouit pauperibꝰ ẽmosinã ali-

absolui nõ ꝺz a pñiã. Si q̃ stat
ꝺ de eꝰ m pñiã l' nisi ꝓ pñia pau
peꝛ fec nõ habuit eꝰ l' alĩ bom.
Quarto ꝺz sotꝛ sic ꝺistinguit in
mꝰ suo de illo q̃ dapñm fuit ꝛ nl'
hz pt̃ mãa ꝺ. f. q. tlis q̃ hz aliq̃ vltra
mãa ad sustentacõ̃ ñe hz sic ei mãa
ad victũ ꝛ decentã ꝓ ne si pt̃ ꝛ
tuere nõ em hz aliq̃ vnde de illis
ann honore seculari Sꝛ valz sꝛ
tm̃ sollepnis alĩq̃ pson ñ tñ hz
mãa rei pub̃ q̃ hz p nõ stat̃ q̃ in
valz iust̃ ꝛ ꝓdeles eꝰ ꝛ iust̃ q̃ ñ
p stat̃ Si q̃ nõ hz mãa sue
sustentacõ̃ inte sue ñe tue ꝺapñm
facto nõ ꝺz ꝺ. ff. ad. l. rodiã. ꝺ
m end'm tẽp et glo. Si q̃ indigz
tue n' p̃ꝰ ꝑs est q̃ indigens ꝑ ꝛ ad sus
tentacõ̃ ñe q̃ absoluit sunt pñie ille
q̃ est ablata a vtẽ ꝛ tpe Sꝛ p̃ nõ
nõ tenet ꝛ absñe restituere q̃ tpe q̃
eꝰ sũ est ꝑ mãa sustentacõ̃ ñe quo
sunt ei necessiã m ꝛ de illa q̃ tue ꝺapñm
facto nõ ꝺz mãa ꝛ ꝛ ꝺ
sine pñiã q̃ tenet restituere q̃ tpe q̃
hꝰ sunt dapñificati ꝺ q̃ tue su. Cho ꝛ

Quero ꝓsS eꝺ si m
ꝺ. trusꝺ detentor ꝺebent pe
cuniã ñ tue restituẽꝺ ꝛ
Sꝛ
assignabilis q̃ scotꝰ ꝺ q̃ sꝛ obligno
q̃ nõ restituẽꝺ rei ablate l'eq̃lentis
precii a pñia occupatõe illi⁹ rei ñ sunt
multa cũ ñ ꝛ exim̃ ꝛ nõ obligno
p̃ ñ ꝛ exim̃ nõ est extincta si tm̃
ñsoptus Si vꝺ multũ rem illã occupauit
cũ ñ tem exim̃ tue sine occupasset
iuste eã tñ ꝛ suam nõ ꝛ nõ restituẽꝺ
nisi ꝺ monuisse q̃ ad illud vltim̃ te
nent ñ ut ꝺpor sꝰ q̃ Es m ꝛ iu. q. Cbv.

Quero ꝓsS eꝺ si pcipiã jm
net spoliato ꝛ eis q̃ tene ꝺu
ꝺum nõ pt̃ ad satisfaciendũ
statum nec spoliato ad ꝺandũ alĩ

dilacõz D'osta q pbr distincto ſnſor
mare pt ſua ſtaz q eo q intendit
valuē gerē negocia creditoris vñ ſi
vidz q nō pt alie impetuū ſuppare
l' nō ita quode pt ſcepta ſufficiē
ſi ſtatuē dilacoz credere ſ ſ' hac
dicē· ſ· ſi ho fecerit ꝓmoꝛem absoluē
vt ſic creditor q ei debe ſuppetz
pacē nō deſpet ar ff· d' ſoluſſ· ſoluē

Quero Jnr de noē ſtī ſm ſap
toz tenēt nō ſtituē ſi nō hz
vm ſtituere pt Dico breuiter
q ſi ſaptor d' pñti ē impotēs ſ nō
ſoluendo pñs nō tenē ſoluere q ſ
annis ē actio q̄n ꝓpria debitoris ex
clud' d' ſtituē ſ voluntate ſ olim q
q nl' hz nl' dare pt ꝛ· q· ꝛ· dubi' tm' tm'
ego pñti nl' est ff· de ſtatis· l· ſtatq
ſtullo ſ impoſſiū nulla ē obligō ff· de
ſtat· l· ſtat impoſſiū ſ· c· l· vi· dūmō tm
ff· at q̄n eo est· ſ· q· tenat bonis ſ pdo
nec teneant ſi nō ꝓmptuoē ſoluiſſz de
tenuerit debita pdōm ſ· ſaptor q posse ſuo
ſoluat ſ ſanctiſſ· at iuſ· ē odard' de ſolu
cōe petentibz ſue inſtantibz creditoribz
q ſtaz ſ ſaptor ſ ſ' in mora ſ nō ſcp
tuent pcm ar· ē in cte d' ſmo etio
h' pſone ſ onē facē iuſ· posse ſtuī ſ
vm· q· vi· ſi des etiā ſi oportuerit ipm ſ
dem ſtumiam mendicare q ſaptor
ſtituendi ſpe ē de· hz p q ſufficiē
pt vſq ad mediū pupillē l' ꝑmā
nētē ſ in ñ ſme om culpa caruit vte
nacōa ita ſentit oſth ſ ſap in ſ· tr· de ſe
ſti ſ ff· Jo· in ſ· q fell· li· ſ· c· ſi q· hoc
vr· hz hem boic in d· ē· odard' ſ ſi ep de
facto nō obligā nō pt credere bonis ſ
ſi nō hz in ere luat ſ in ꝓpoſe allē ſm·
q vi ſi des q vñ tradō vñ in loco ſtenia
oſo ſeco in loco pñē vt h' vi ſ· q· hem·
ſ q· hoc· et ſ· q· dē ſ plem' dē·

Quero Jnr De dō loco Si dō ſap
toz tenē nō ſtituē vtz tal' vtz
tenē ꝓ ponē elignē nō quam
nſpiciat ſ ſtituē ꝓ iusto manuū ſua
rū Et ēnē q elignē ꝓponē tenē
ſ hon dimittat ꝑtin ñ ſtituat nō

ati ꝓ aug' ſ in de' ꝑtin· li· vi·
n' ꝓferit ut dor' ſcribit ſ oſtituit
m hac vñ· ſ· ſi de pñti nō est ſoluendo
de ē facultas ff· at ꝓ· q ꝓ· ſ· pēſ·
onem ꝓ ſmiſſoē debiti ep̄ē mit
tit dap' m· ſ· ꝓ ſe ſi ꝑtin ē mai'
ꝓ ꝓ medio ꝓ nō ſi ꝑtin ē omittit
ſ ſine ꝛ ſmittit ſine nō obligat ē
debitoz ar q hmōi nō ſent ceſſione
bonoz ſ mittit de pñtinoꝛi fortia
ſi pena ſuerit ſ ꝓmiſſ· ut poſ
m est in ſoluendo ſ· q· ꝓpōn· Si vō
nō pt hꝛe copiam illoꝝ n q ē pcm
de vēna expoſita ¶ Concordat m
ho tho in ſū ar· vni· vbi dr ſi nō
pt ſtim ſoluē ab instanti ſoluēdi li
berato est ꝓ impēm ſic ſ tolit absol
uere ꝛ ſtituē ſi eis impoteſ
ē dū tū mopti mendi ſmiſſoē ff· ac
diligē ſuam ut ꝓdam ē ff· oz tm
in hō cuī ep̄s ſuo ſcō ſuū exponē
q ē ſtuāl' dispensatoz ꝓuidm ut
dilacoz ē det l' ꝓtē ſmittat l' tom
pt videret expedire ſ iſte ſtuat
q̄ bonꝝ potit ordinādo ſ alijs de
dis ꝓ his q ſtuere tēs ſ ſi ꝓ n
poterit nīſi tuū iuſ· possibile te
ſtuī erogēt in vſꝰ ꝓuidm ꝓ cui
bz cōe· ar· ad hō· ux· n· glā ep̄i
ſ nunc hz ecīā ſ cap' ſ ſcez ſo· m
gū n fell· vbi s· ēm gl' Augo nō est
cēs ꝓcepti ſ voti ſtituo ablatoꝛ
muste ꝓ tē posſe est cēs ꝓcepti
ſ onīi est tē gl' Augonē ꝓponē
dēs ſaptoz nō tpt ut onīi est ſ
uſq ꝓ nūc ſmodia nbilitē nō ſcli
tiones ingressū vīe ſ q· cēm
ū q ſit n ſilendū ff· vñ nō theolog
nos grotfri d' fontell' in ſuo ſūm
q hz in ſoluoē ar· ti diſtinge q ſi
obligato debit' ſi in actu hēat
vñ ſoluē poſſ ꝓ tractu ingrediendo
ſi nō ſoluat Si in actu nō hēat
actz tm fatē ꝓbat q hz q nō et
virtute vñ potit acq̄rere bō de
q ſatiſfacē potit q ꝓ arte l' alīq
alio modo tū ē male fuat ſi in
trat ſ nō ſoluit n' ꝓbat ſupponat q
ꝓ ingressū ſoluere potit vñ

Preterea si est impotens ad solvendum
nec magis capax est quod debeat venire ad
pinguiorem fortunam in seculo vel religione
cum talis facta cessione absolvitur ab excom-
municatione tamen obligatur ad hoc quod si veni-
at ad pinguiorem fortunam quod satis
faciet in tali casu potest ingredi et si in
religione quoniam possit acquirere in modo licito
procurare quod satisfaciet ad hoc tenetur
efficaciter laborare

Quero ccccxcii si alicui debeat rap-
tor hic iterum pauperculam
animo non potest sufficere prosenet
tute debet subvenire matri et aliis resti-
tutionibus possit cum non suppetat ma[ius] mitte
in ambobus. Dico quod in casu potius debet
alienum restituere et non subvenire matri quia
ordinata caritas incipit a se ipsa
unde scriptum est miserere anime tue placens
deo. de pen. di. iii. § si vero. c. quod
vero de illicite licet possit fieri elemosina ut
luc. xvi. facite vobis amicos de ma-
mona iniquitatis xiiii. q. v. § sed hoc mihi
placet sed hoc est verum si transferatur dominium et
non competat restitutio ut non dicatur de den[ariis]
ex transmissa et in. e. ca. de ver. sig. nomine
in re in vasa et rapta non transfertur
dominium et restitui debent sublata neque de eis non
potest fieri elemosina neque de laboribus ma-
nuum suarum in hoc casu quia fur et raptor
sposit in mora et ideo hominis presumitur superdonet fere
posse suum et si oportuerit ipsos et omnes
familiam suam mendicare quia facultas
restituendi est quam dominus dedit hic pro quod satis-
facere potest quod est pro opus manuum suarum si
ad hoc captivum ut dicitur e. § q. ccccxc. si tamen pro
elemosina matri facienda fieret non solven-
do matri in hoc casu subvenire non posset
nisi matrem extremam necessitatem incideret quia tunc
sine culpa possidentis misereret ante mina
ut dictum est § quia in necessitate omnia sunt communia. Si
tamen possit subvenire matri industria sua
opere et de suo propter restitutionem suam non impediret
ad hoc esset de iure necesse et dominio obligatus si magis
non possit mittere ad utrumque tamen anime sue potius
providendum est et consideratis his ut dictum est

Quero ccccxciiii. De eodem credo si debeat
raptor restituere pretium de ra-

pinis et morte matre sua cum possit bona
quam non mortuam procurare Dic quod similiter ut supra § q.
cccxc. et q. ii. ex premissis in complemento illorum que
ibidem posuimus scilicet quod restituere absoluere spoliatus
et commissione exterminatus ab eis si inveniri
possunt. Si non possunt inveniri expositio exposi-
tis quod in usus egentium quam misericorditer secundum
pergit alias non esset licitum quia non dimittitur
peccatum etc. et infra de § q. cccxci. et in § q. ccclxx.

Quero cccxci. Si raptori sint dene-
ganda ecclesiastica sacramenta. Respondeo maiores
raptor vel ecclesie violator nisi in vita
tamen potest restituat vel caveat denegatur ecclesiastica pena
et ecclesiastica sepultura nec eius elemosina est a cle-
ricis recipienda sed si restituat vel in morte
caveat licet in vita fuerit contumax sed si in
vita non restituerit vel caverit tamen potius in
morte voluerit sed non potest dentur ei penitentia et
viaticum sed clerici non dent illius sepulture nec
recipiant quod facientes ab ordine et beneficio deponuntur
et idem si fuerint principes rapientes de raptis
supra eodem. § Si vero in morte potest et vult satis-
facere tunc etiam si fuerit incendiarius
ecclesie et pro hoc excommunicatus per presbiterum absol-
vitur et ecclesiasticam sepulturam habebit sed
ad satisfactionem tenentur heredes de rapto in lege
sed licitum glo. sed sm. nos. lo. in occulto. Et
rapiunt piratas per litteras maris naufragantes
et bonis suis spoliant excommunicati debent
et spoliantes eos quod patiuntur naufragium
nisi moniti ablata restituant excommunicatur ipso
iure de rapto excommunicatos. Vide de naufragio
q. ii. cviii.

Quero cccxcvi. An fur liberatur de rem
reddendo similiorem. Respondeo non li-
beratur et si res perit fiat estimatio eius
tempore quo plus valuit a tempore furti

Quero cccxcvii. An uxor in rebus ma-
riti committat furtum et an filius vel fa-
milia in rebus domini et parentum. Respondeo
secundum Wil. quod uxor in bonis mariti furtum com-
mittit sed vir quamvis eam non agit actione furti sed
actione in factum. Sed et filius et servus committunt
in rebus parentum et dominorum furtum sed quamvis eos furti
non agitur nisi servus post manumissionem committet

Quero cccxcviii. An sit aliquis casus excusa-
bilis a furto. Respondeo furtum excu-
satur multis modis. Primo quando sibi ipsi
fecerit furtum non ex cupiditate sed ex obe-
dientia auferendo vasa extra monasterium ut hec

sed tamen potius et tamen quod ipse expenderat in
omni tamen casu predicto tenetur in proximo casu reddere
debitum et eo quod non subsistit ad impedimentum
proximum. q. v. si dicat. ¶ Cum ipse asserere
totaliter breviter secundum predictum quod de bonis
usurarum et raptorum furum et similium habe-
ant de iusto pretio non licite percipere in pli-
bus casibus spoliato et nisi separando
fideliter quod ei restitutio fiat. ergo si excepta-
set pauperi si eius qualitatis et honestis sin-
at. ergo si se compensationi apponat
et se habuerint ad facultatem probabiliter credat
¶ Ergo si necessitas cogat pauperi quod aliis non
potest commode facere unde vivant ut accidit
pauperibus mendicantibus et hoc etiam modo
excusari possunt et filii uxores hic asseres
l. i. ti. sed ar. vim. ¶ Filii uxores filii et
familia usurarii possunt vivere licite de
bonis usurarii an teneantur restituere
vide s. q. lxv. et q. lxvi.

Quero etiam de restitutione illorum qui
de furto vel rapina emunt. Re-
spondeo dicendum est quod illi qui mala fide
emerunt aut de rapina vel furto sci-
entes emptam probabiliter crediderunt et
de furto restituere tenentur. cum ut libe-
rari reddendo ipsam alteri et si timeat p-
[illegible] emptores. Et est eo quod tales [illegible]
trahentes [illegible] de furto domino ff. de furt.
l. i. ¶ Et predictum quod dat emens pro re furtiva
sciens non potest repetere ab eo cui est res nec
expensas si quas fecerit ibi ut ocius vallere
quod eo minus tenetur restituere et si restitu-
at rem domino ejus quod ad eum pervenit non libe-
ratur ff. de furtis. l. si invenerit. C. de rei ve-
dict. l. [illegible] ¶ Et si prius aliud prius raptor
si plenarie est rata rei cum toto fructu restitueri-
tunt ab eo et liberatur quod [illegible] ad restitutionem fa-
ciendam domino rei tamen de furto [illegible] eius
sive illi quod quidquid [illegible] lucro habuerunt debet
tamen [illegible] erogare in usus pauperum erogare et [illegible]
[illegible] de furto [illegible] q. v. quod habet hic sed [illegible]
[illegible] quod [illegible] si plene est
satisfactum domino de re sua [illegible] potest res illas q
e de lucro remanere [illegible] possidente [illegible]
[illegible] illam [illegible] sed ex voluntate domini possi-
dere. ar. ff. de [illegible] l. si servus. Item satisfa-
ciens potest [illegible] de predicto soluto [illegible]

venditorem non quem emit expresse sciat et re-
stituere sibi hoc enim obstat sed turpitudo sua
et rei vendite si mancipium. ¶ Et non si emit
aliquis bona fide de furto ut sic non lucraretur
sed pure intencione ut spoliato restituet potest
a spoliato petere illud quod dedit pro ipsa re et
[illegible] pro ipsa expendit pro emptore non for-
te quod res lucrabatur nunquam potuisset dominus
fecisset expensis. ¶ Et breviter quod quid sit ad
est de illa re ut pensio mercedes fructus et
similia tenetur restituere. Et quod quod habuit ut
pretium et moderate expense potest petere
et quod hoc est quod gessit utiliter negotium ipsius ab-
sentis. ¶ Hostiensis et si fecit mercator diligen-
ter et bona fide cum res [illegible] et non po-
tuit inveniri tunc in foro communem emi-
gendum quod quidquid res valet ultra id quod de-
betur [illegible] erogetur in pios usus
[illegible] res [illegible] et hoc sint publice
vendite [illegible] et [illegible] per-
q. q. [illegible] ¶ Et est sciendum
quod si parte restituens [illegible] hoc restitutionis
[illegible] pauperes remaneant quod [illegible] unde
vivant [illegible] restituendi illi
cui res erat si sunt [illegible]
[illegible] dare tunc [illegible] habent
restituere [illegible] ad vendendum
[illegible] eos medietatem
proximi. q. vi. si res excepta [illegible]
[illegible] ¶ Si non autem emit re furtivam
ignorans et bona fide et in foro publice [illegible]
potest saltem pretium repetere quod dedit [illegible]
s. q. [illegible]

Quero etiam Quid si is qui usuras extor-
sit vel raptor rapinam fecerit ad
inopiam devenit ante quam restituere
possit usuras intelligitur [illegible] in mo-
ra ut de furtis. l. subtracte. tamen si non vel p-
auperus [illegible] de bonis credat est
excusatus et absolvendus [illegible]
ad [illegible] pervenit exponet
[illegible] ut de usu. [illegible]
[illegible] ff. de re iud. [illegible]
[illegible] exponet [illegible]

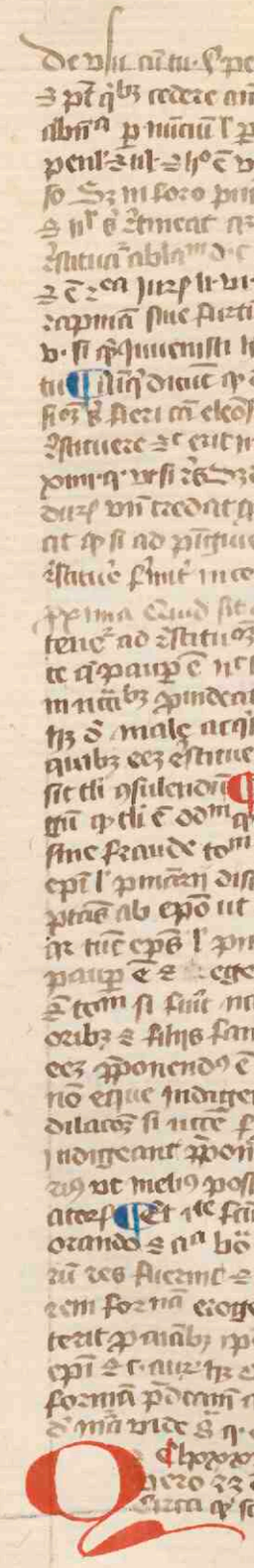

cor assumet eis tunc debitū et ita pte sr
q° satisfiant ei successive & sr ho° eis
bona fiunt mutatione ¶ Si vō sp̃oli
atu sint plures & oēs deneget ei dila
cōz & postulent quilibet q° solut
l' q° credat bonis tue tene° & p̃cipere
abs dilatōe satisfacē l' credere bonis
q' sūt & captor sp̃ et mora & resp
nuget p̃cz d' spō. In eīm ut dr̃is ē
Edi ¶ Si cū dist-cepent sint sc̃ho
latu ho° iste ter-tiū q° alij volunt dare
dilacōz quinquennale et alij nō nisi
vnūs nō p̃t dare quinto debitor de
bitor · n · dare si voluit credē bonis
l' dare ei quinquēnū Alij vō nolūt
sic potuit cessioēz tunc maior pt
stando est & sic de maiore pte vbi
de pluralitate melior debet iudicari si vnus de
ditori tenea° plus q3 omnes alios simul
non forte st' determ l' plures stabu°
voluntati illius soli d' dilatōe quinquen
nali dando l' cessioē petenda ¶ Si vō
pax sit debi° hīt & in tuc stando
a° ea q̃ sc̃ creditoris si si omnes st' pa
cua eligenda est clementior sīa sā
dat dilatōz s' distincte legit & q̃ bo
te pos l' vl ho° ait q̃ sic' n' petebat ces
sione l' b' satisfieri nō possint quor
dare abs p̃iudicio suo & familie sue v.
di baptizat ¶ Sēdo & q̃ creditor te
nēt̃ debitori q̃ sic' q̃t hīta
tiōe ne egeat nimis ita nō ē pecu
dando animal cotidianis nā in ep̃o ma
nāt & si omnia q̃ dolus repe · vbi de
ho° hoc asto

Quero 2q̃ quando dicit q̃ sequā
raptores ad p̃dā capiendā
vpos quoties ad capiendū indicit
¶ Do° dicēdū · q̃ sequēs statim rapto
res l' ignorant p̃ma in statim eos ad
capiendū quotiens & vpos ad ho° ois
q̃ indicet si statim l' credant ipos q̃ p̃ cor
sequā l' corp̃alē aut̃ l' indicētes
sumam sensse capiūā aut nō faciēs
q̃ hīz tūc q̃ solid' tenē & d' to° dapno
alis nō tenea° n' de hijs q̃ in hoc erant
& q̃ d' ei dapno q̃ ipi l' nūq' d' fami
lia sua fecerant dicit l' ordinatiue

q̃ ad hanc dicit d' re ju cui & a
de eta & qua tua d' sen q̃ q̃ mē n
ho° ead° Ostī addit' p̃em & re · i · ter · q̃
si credant q̃ & sine suo auctorio l'
q̃stigatōe dap̃m scabi nō tm̃ tē
nō q̃ p̃bat credit eos p̃ plus scabi q̃
sūt aup̃m ul' q̃uestigatores ¶ Tertie
dicit d' hijs q̃ tenē q̃ solidū q̃ intelligas
& d' hijs q̃ defendit vpos captores si
errore suo & capiūt eis m̃ rastris suis
si q̃ tenen° q̃m solid' q̃m ppt defen si
captor ho° impedit dapnificari re
aupare dap̃na ¶ Ille & intelligit d' ill'
q̃ noc fit capiā si vpi plus q̃ capia
fiet cū fieri mādauit l' q̃ noc corrigas
tūc & p̃ma facta habuerint vel · q · m · q̃
q̃sentit & ij · c · seqũbus d' dñi spō cū nō se
quēm ho° eap & ostī & alios hi · ti · ter · ar mi

Quero dr Si p̃ l' et vn° cor
q̃ te & solid' satisfecit d' to° dap
no nūq̃ ceti liberat° q̃ ad p̃m
dap̃m l' q̃ ec Dr eap q̃ liberat̃ q̃
bō fides nō p̃at q̃ idem bis soluat
d' & q̃ · bō fides ¶ Et p̃ eod' q̃ ec
applen ho & expensus & q̃ moden q̃
als meruit ordine dap̃m d' illati q̃ le ut
cui satisfit tene° satisfacere eid' ordi
ne d' q̃ nos appetente q̃ ad iudi° nec
nō vt ab vno petat q̃ solid' & a sin
q̃ cata excepto p̃ · v · n · is & sic q̃ p̃
solid' cez p̃ nō te° cui q° ad iudi°
q̃ tedo sic ¶ Ex q̃ dicit p̃ petē cessione
q̃ placuit q̃ q̃ q̃ sua sit d' admit tu
si plēs ho° eap Dr tm̃ ostī id q̃ dicit eap
de cessioe faciēda in iudicio nec nō ma
dat vtile mihi cū q̃ ea agi nō possit nō
de voluntate q̃ testis publice & n° q̃ ho°
agi potuit in foro q̃tentioso ob · l · potuit
sine tm̃ sit cessio fact̃ sine nō ait q̃ mihi
solueat ad dicendū eis q̃ satisfecit mihi
dicit & q̃ sine p̃ibz efficaciter q̃ducen
di q̃ solutio q̃stat vtr cor negotio & te
nen° id · q̃ fecit cautū hre & ei satisfacē
ff · de negot gest · l · ait pretium & l · pop
nem in fi & l · fe ¶ Nō & tho si p̃
in foro solut oēs alij q̃ sic fecerit ab eo
q̃ducti ad dap̃m faciendū & liberati

Quo aliq[uo] salutt illi q[ui] st[atu]m p[re]les[en]ti
fcto ⁊ illi ad q[uo]s pcient illesa restituere
tene[a]t. Nō ⁊ primo d[omi]n[u]s hoīm sic diff[er]m ap[osto]li
spoliato liberā[m] exceptori dimittēt cui
credo q[uo]d illaqueū ē liberū ⁊ liberam ⁊
ille q[ui] p[ri]ncipalior tenebra[m] ⁊ q[uo]d ad ha
bitū ē et q[uo]d illaqueū ab absolutis a spolia
to nō recedere. Ad[uersu]s liberatos nō q[uo]s ad[uersu]s
pcienciā. n. exp[re]sse eos intenderet li
berare nec ē ei. q[uo]d capmā fecit si de ca
pma habuit q[uo]d nā. ⁊ ad. Nec dīm quic
ens ē sublato p[ri]o tollat[ur] accessoriū ꝑ
nec ego d[omi]n[u]s dimisso p[ri]o ⁊ si libera[re] libe
raret exceptore p[ri]m nō app[ar]et h[ab]eat libe
rat[ur]q[ue] illaqueū a restitue si quo pcient ad
ei d[omi]n[u]m capmā. n. nō p eo satisfecisse nā
m h[ab]et cassū in aie q[uo]d ad[uersu]s ē q[uo]d illaqueū
q[uo]d satisfaciat illi p[ri]o. q[uo]d p eo satisfecit
nō auf effensio q[uo]d tā ē ei satisfecisse sensi
auf fiet h[ab]et in iudic[io] ostensio h[ab]et primo
Intelligēd[um] ē. q[uo]d vno satisfacere
tēt nō liberā[m] q[uo]d ad penā p[ri]o p[ro]p[ter] ab
eis q[uo]d pena duplū. f[ac]m modū ut
dem ē. s. d[omi]n[u]s exceptoris ⁊ p[ri]o vni. q[uo]d li
berat alia pena. q[uo]d. nō devotissim[us]
Vltro ad ē. si plures fuerit
exceptores q[ui] plures. q[uo]d nulli. n[isi] m
in quorū ad eū d[omi]n[u]s ē. aut alii. q[uo]d
dns ꝑ quilz p[ro]p[ter] iust. Constit[uit] ē. q[uo]d
nō. Si sic tut[us] te[ne]at in solid[um] ⁊ h[ab]et. q[uo]d
eos tm vni. q[uo]d sint alijs nō audet. n[isi] possit
dep[on]m infere. ar. ad h[ab]et d[omi]n[u]s hoīm sint
diff[er]m alijs cui[us] tene[a]t tm p[ro] parte dep
m nō possimus nos ad dīm recurrere
cui[us] tene[a]t p eo. q[uo]d fecit. vl forte in v
troq[ue] cui tollere[n]t posse q[uo]d cui[us] d[omi]n[u]s
q[uo]d habuit satisfacere. et ⁊ nos posse ad
satisfaciendū inducet ꝑ p[ro]m dān ē tuoq
ꝑ ē. q[uo]d. ⁊ ostit. Dicit ⁊ primo ⁊ ostit. in
dcō. c. sicut dic[it]m. q[uo]d nullus ecclīa ē facien
da ut q[uo]d mag[ist]r ē. s. ē. ⁊ q[uo]d male ē in
cussit timore ⁊ p[ro]p[ter] hostilitz tenet[ur] ē. et
dicit ⁊ ē. q[uo]d ei. q[uo]d aliq[ui] vadit cū exceptori
bz ⁊ fratribz ⁊ nō recipim[us] eis ad alig
dep[on]m faciendū. nō videre[tur] in cui[us] re
nem. si nl[l]e receperint de rebz ablatis in
cendit tm q[uo]d ient[es] q[uo]d si p[ro]p[ter] erant eos
ꝺ spoliandos defendere ⁊ ppl[ic]e sicut
p[ro]p[ter] ⁊ pacē fuerē nō audebāt dep
mificandis eos assistere nō p[ro]p[ter] ē libe
ri a excōicē si ⁊ aliq[ui] vadit cū eis
nō nisi obediendi l[icet] defendendi nō qa
tuant[ur] ni ho[mi]n[e]s notificent aduersarijs q[uo]d eis
suos forte defendē nō audeant. Ide
tm ē ar. si iuuaret. s. primo ⁊ ostit.
Quarto ⁊ ult. Insi q[uo]d portum habet
vsū iure fue ⁊ flumine fue ap
p eis tenet[ur] pedagiū dare vi tp
q[uo]d ita ⁊ q[uo]d ꝑ d[omi]n[u]s q[uo]d eis
tē nō l[icet] ⁊ ē. nō ē tenendi de q[uo]d ē. fi
d[omi]n[u]s sic quibz d[omi]n[u]s nō obligat[ur] ff. de pub
lican. l. nec si publicani. ff. fi. q[uo]d illud in
telligit d[omi]n[u]s ni tm mercimonij defert
et in his habet. Q[uo]d q[uo]d cui[us] nō ex
tat memoria ē de certo ⁊ q[uo]d mos. o. ad fi
et si eis q[uo]d iuenerit ꝑ fleri de cetero debz
ut dc. l. ibid[em] expedire. l. ut si p[ro]p[ter] cui[us]
dat tm. l. cui[us] ⁊ illi. q[uo]d nō soluen
theoloma ⁊ vectigalia dīm[us] sing[u]li tene
[a]t ad ⁊ stitu[er]it ⁊ q[uo]d theologus ⁊ pe
dagius receptis p dnos. Do[mi]no tayti
q[uo]d theoloma ⁊ vectigalia fraudulēt
subtrahit. ecclīe tles tenet[ur] ad ⁊ stitu[er]
Dīm[us] tres q[uo]d icoes. Hēant. h[ab]et. vel
gralia p[ri]o. q[uo]d imponā[t] cui[us] p[ro]p[ter] nup[tias]
2o. q[uo]d subsit cui to. l. app[ar]et q[uo]d sint tpo[re]
sic ꝑ pace faciendi. l. p via pub[li]ca
cipiendi. Illi si sint moderata tut[us] st.
tollerandi. d. c. fr. q[uo]d vbi d[omi]n[u]s pe
dagia guidagia ⁊ salmaria sing[u]lis ec
interdicta q[uo]d st. imperator. l. regni. ff.
latrones. q[uo]d p[ro]p[ter] longe recessit. l. quam
tiū q[uo]d silentio. m. nō potuit in contra
ductu ⁊ pdā nō st. demdi. n. cui negot
tiatoris cui q[uo]d portat. sec[un]s si nō app[ar]et
vltz fisci. nō fecit. h[ab]et. vni exp[re]sse
pedagiū debz tenere atz secari ⁊ si dep[on]m
dec[re]tū semel debz ⁊ stitue. s. de censi. pue
nit ec[cl]es ad dicos aut dic ep[iscop]i si vnū tas
l[icet] singulas p[ri]ma l. cert[us] p[ri]mus. q[uo]d ille
cit solue pedagia l. guidagia l. ep[iscop]i
cos p rebz nō cū negotiatoris ne dese
runt p[ro]p[ter] fres st. q[uo]d cū ⁊ vnusquisq[ue]
interdicta. nec p[ro]dest. q[uo]d. q[uo]d dicit de
censi. q[uo]d Clemens h[ab]et. q[uo]d dns
cessans q[uo]d aut. q[uo]d stat bona fides cessisse in
dulsse publice debz ⁊ q[uo]d fines eccl

iustum vel iniustum et de restitutione bellorum
positum in prima parte q. CCI.

Quid vero de diffidantibus. Solutio.
Quando quis iuste offendi non debet nec
propter causam diffidaverit vel per iurisdictionem
iudicis aliquotiens habuerit alias expeditio-
nem nimirum principes hoc ipso quod alias diffida-
verit credunt eos per quemcumque modum posse sine cri-
mine impugnare et per partem contra
non poterunt nec cum aliis res nullatenus
[illegible] primere ut v. di. c. i. non valet et
consilio [illegible] vel quamvis de consilio c. si
de preiudicio c. i. li. vi. Tales quoque latrunculi sunt
et tenentur ad restitutionem omnium illorum ablatorum
nec peccatum dimitti nisi restituantur ablata,
ut in regula peccatum li. vi. non excusat quoque
eos diffidatio nec possunt per iudicis decernat
tamen sic alias non est vitandus tamquam excom-
municatus vel per depositionem [illegible] nec constat sententia iu-
ris vel iudicis sic nec tamquam diffidatus impug-
nandus nisi prius iusta sententia decernatur. Hec Io-
annes de homicidio c. i. li. vi. Simile quod dixi supra
q. CCI. vide idem de quibus. Item diffidatis
iniuste tenetur diffidato ad omnia que propter hoc
perdidit de iniuriis c. i. Et nota contra de penis
felicis li. vi. Item quero de his que milites
lucrantur in torneamento utrum aliquid teneantur ad
ea restituere possent. Respondeo refert a[illegible]
ti. xx. si [illegible] q. de quibus et rede-
si quis contra legem torneamentorum adlu-
crati fuerit sit aliquid quod invenerit teneatur ei restituere
vel pro eo det pauperibus si ille inveniri possit.
Si autem secundum legem torneamentorum non tenetur
reddere ei aliquid quod habuit secundum in foro penitentie indu-
ci debet quod illud in pios usus eroget. Si autem
hanc penitentiam suscipere noluerit non debet ad eam
cogi secundum quod penitentia debet ei imponi et absolvi.

Quid vero est si in iura [illegible] Item pendi
-tionem ut [illegible] consiliis do-
lo fraude vel suasionibus induc-
-tur aliquem ut peccatum dederit. Respon-
det Innocentius in c. quod pleriqe de immunitate ec-
clesie [illegible] spectat cum utroque turpitudo est
turpitudo vim potior est possidentis
secundum in foro penitentiali et penitentia imponenda.

Quid vero erit an mulier restituere
teneatur si ad receptum per carnalem
copulam an non. Respondeo Henricus Boic.

In c. pervenit de adulteriis post archiepiscopum quod
aut talis mulier recepit a clerico seculari de
rebus propriis et non tenetur restituere. Si sit mo-
nialis tunc tenetur monasterio eius illud quod accepit
hoc tamen est quod monasterium illud non retineat
sed eroget in pios usus. Si autem accepit
a clerico seculari de rebus ecclesie secundum fieri restitu-
tio pauperibus illius loci si indigentiam
earum satis habet alias melius est quod in utilitatem
ecclesie quam pauperis convertatur. Archiepiscopus quoniam si
alias in alio de officio ordinariorum cum nos nec episcopus ve-
lit dispensare cum muliere que recepit quod
retineat illud si est secularis et cum monasterio
si est regularis. Si autem recepit a per-
sona regulari de rebus monasterii quod est presumendum
nisi de hoc constat quod recepit ab habente administra-
tionem et tunc debet restitutio monasterio fieri vel prelatum
vel administratorem de eo bonis [illegible] est fieri
fieri restitutio eidem prelato qui dedit si ad hunc re-
maneat in administratione immo magis si reddant
correctio alias tutius est quod ei non reddatur
seu tradatur quia sic fiat quod dominum est [illegible]
tali non correcto sufficit restitutio liberata
est quod accepit. Si autem amotus est ab ad-
ministratione illa aut si est simplex claustralis
qui dedit debet fieri restitutio monasterio vel prelato vel ad-
ministratori liberabitur si solverit illi qui de-
dit nisi tunc dominium convertatur. In utilitatem
monasterii vel prelato vel administratoris nec de-
tineri potius a monasterio illius mulieris re-
gularis illud quod accepit a regulari alterius
monasterii nisi de consensu abbatis vel conventus si con-
munis fuerit mensa vel solius abbatis si divise
fuerit prius vel mediocre. Item autem dominium est
de rebus clericorum datis a regularibus personis
[illegible] et de rebus datis a personis regula-
ribus et laycis que non sunt sui iuris ut cum
servus vel filius familias qui dant talia et
de rebus peculiaribus nisi rerum [illegible] habeant
ita liberam administrationem quod possint pro se
[illegible] de eisdem disponere pro [illegible]. Item quod dominium
est de moniali [illegible] secularis [illegible] est
e contrario cum vir regularis recepit ab a-
muliere seculari. Vir autem secularis qui
a muliere meretrice recepit pro carnali
debet restituere viro si illa de rebus dotalibus

tmitte redde tenen[z] sp[iritu]m n[ost]r[u]m fuerit datu[m]
forte r[e]m eccl[es]ie cu[m] cens[u] m sum[m]a mu[l]te
p debitis hospitu dr. no[n] satisf[ecit] p[ro] ea se di
utes vo[lu]z potentes filij tenet[ur] ad restitu[cio]
si decepti p fraudes l'minos l'inde[m]
importunitatem l'a[m]s sine justa r[e]i. Cu[m]
m[u]lti narrari exulsine m tli cau[sa] si decessit
ut redimeret exportu[n]is suis a q[ui]b[us] no[n] potuit
aliter liberari d[omi]no r. dilec[tus] filius m[a]g[iste]r
petrus vide s[u]p[er]. Respi cu[m] sett[er] in p[ar]te
vo dam ad h[ec] opa fr[e]m fortuito impedim[en]t
nisi cu[m] hostium venerit impedim[en]t
no tenent restituere. Ide si erant bidmeri
li q[ue] defendit eccl[es]ia h[ab]ent p[ro]mones et tyrannos
tibi fr[e]m reddere pecem et expende pri
q. m. stipendio quatu[or] et ad dom[u]m r[e]dy
stipend[ia] restituere tenet[ur] ea q[ui] a clino tpe re
ceperit vnde r[e]ne dim[itt]it q[uo]d p h[oc] do
nacio[n]z fr[e]s fit no[n] soluendo

Vero j[us] Cu[m] p dom[u]m restitue fiet
ergy dr. q[uo]d cu[m] fr[e]s q[ui]dam mal
fi debz eccl[es]ie n[ost]re q[uo]d sic p[ro]mittendo ablu
et ita q[uo]d ille cide q[uo]d n[on] intendit deo
tuit cu[m] nos fr[e]s fuerint eis potu fi t'm
vt ecc[lesi]e gra vl si p[ro]mitto videbit[ur] de
pene eccl[es]ie pauperib[us] largiri poss[it] q.
m. si ad m[u]ltu de offi or. cu[m] vos vi
tu[m] et melius cu[m] pauperes indigent et cu[m]
sint hmodi alib melius et q[uo]d in vsu eccl[es]ie
sit pauperes gratu[m]. Et q[uo]d ergy de iur
dicto p[ro]mal et vtru[m] fr[e]s si hr disponere
de hi p[ro]te hoc casu

Vero ij[us] Si plures de simp
ecclie cui fuerint de[n]e restitue. Sed
dubit[atur] p[ro]plures cu[m] ecclie sint
vno mo sit recipiendo et depu[ta]ti alii
nos s[u]p[er] ut rem tripli. Dr restitue de cui[us]
et si duo de ecclie sue depu[ta]ti diffe[re]nde
m dubiis altis ut effundendi et l'annua sin
et cui eis dos restitue dr ecclie ut q[uo]d tu[m] in
valitudine et l'restitue fuerint

Vero ij[us] dom[u]s m r. q[ue] pleriq
de fabr[ic]a eccl. q[uo]d debi[n]t fuel mali tm
dr restitue q[uo]d si nos soluend[o] q[uo]d est
indebi[n]t fuel multi tm ut si legata[m] solu
de q[uo]d potuit detrahi. Sed dicit[ur] ibi
q[uo]d legatarius no te[n]et restituere q[uo]d
olim cu[m] si soluit p[ro] pigneratia sel fer
si fuit q[uo]d te[n]et[ur] repeti. Et ad l. falsa. l. error

Vide q. c. Expe

Vero ij[us] si nos stipsit se adv
sub spe future mutatois m

tm accepit d[omi]no in d. c. q[uo]d pleriq
q[uo]d si elapso biennio no[n] petat quicq
nos mutate poterit tm p[ro] ora bo sua dar
in eccl[esi]a n[ost]r[a] tenet[ur] reddere creditori multi tm
Ego ho[n]i[us] velle q[uo]d elapso biennio nec
his nat obligatis p ho[n]i ff. de usuris pecu
l. q[uo]d si mutuo ph. de h[er]. i. fi de soluti

Vero j[us] To. de ordinario fuit
ter Soo dr q[uo]d m d. c. q[uo]d pleriq de simo. eccl. q[uo]d licz possit cogi
ad ep[isco]pu no tm sponte tenet[ur] q[uo]d no
dz fieri id q[uo]d fieri sine culpa fr[e]s nisi p[ro]pter
recipiendo ordine maxe quidem si de
mensa sua fuit n. n. vi. c. negligisse dr
tm dns mens fra de rab q[uo]d si voluntarie
solue[re] solu[m] alij mense no[n] recipit si deo
p iudicem coactus ipso pu[n]ctu no cogunt q[uo]d
re recipies nisi q[uo]d sint quinq iudicu[m]
tat ep[isco]pu et recipiendo et licz Ioes
gentilis no te[n]et restitue q[uo]d de iudicum
sero tm in p[ro]mali m[a]g[iste]r impone restitue
et n[ost]r[u]m salutaris ut pom. n. v. c.
fi. vide lacu[n]a in d. c. q[uo]d pleriq

Vero ij[us] De eo q[uo]d iuste recipie
am tenet[ur] restitue Soo dr q[uo]d m
d. c. q[uo]d pleriq q[uo]d si recipiendo
sit dr restitue vt p[ro]pter pecu[n]iam
no teneat[ur] ut vbi
ssd dic q[uo]d licz nl[ic]ui sit tm ad bo fi
des te[n]et restitue q[uo]d plaz ne filij bonam
dem ep[isco]pu ea probabili no ff. si quis de p[ro]cu
ratoribus et eq[ui]m q[uo]d te[n]et restitue fi de p[ro]cu
q. no recipiendo q[uo]d male equitate sed
q[uo]d bo[n]i et equu q[uo]d te[n]et restitue qui de
mandat ut ipse no[n] male et si ecc
q[uo]d male equitate vnu dr. q[uo]d recipit
ter n. et ho[n]i dicat[ur] no q[uo]d p[ro]cu
ratores ep[isco]pu recipiunt
annoz so et aliud q[uo]d ita no dat aliq
bus ut dominis possidenti fi tm modici ad
uersarij dat recipiendo et de p[ro]cu no
ter si ep[isco]pus et si qs emptionis vbi tz mu
tuu q[uo]d acquisit vtile dominis et ho omes
si p[ro]curabunt hunt bona fide dat et vid
vendere q[uo]d no dum vt ibi ff. de p[ro]cu

Vero ij[us] Sm

p[ro]curabes malu fide dent consi
lu adiutore et fauore l'm q[uo]d p[ro]cu
tu sit loquendu Soo dico q[uo]d nec lo
quendo et p[ro]curabunt no p[ro]curem
sem tu fauore nec tu adiutore breuis esse

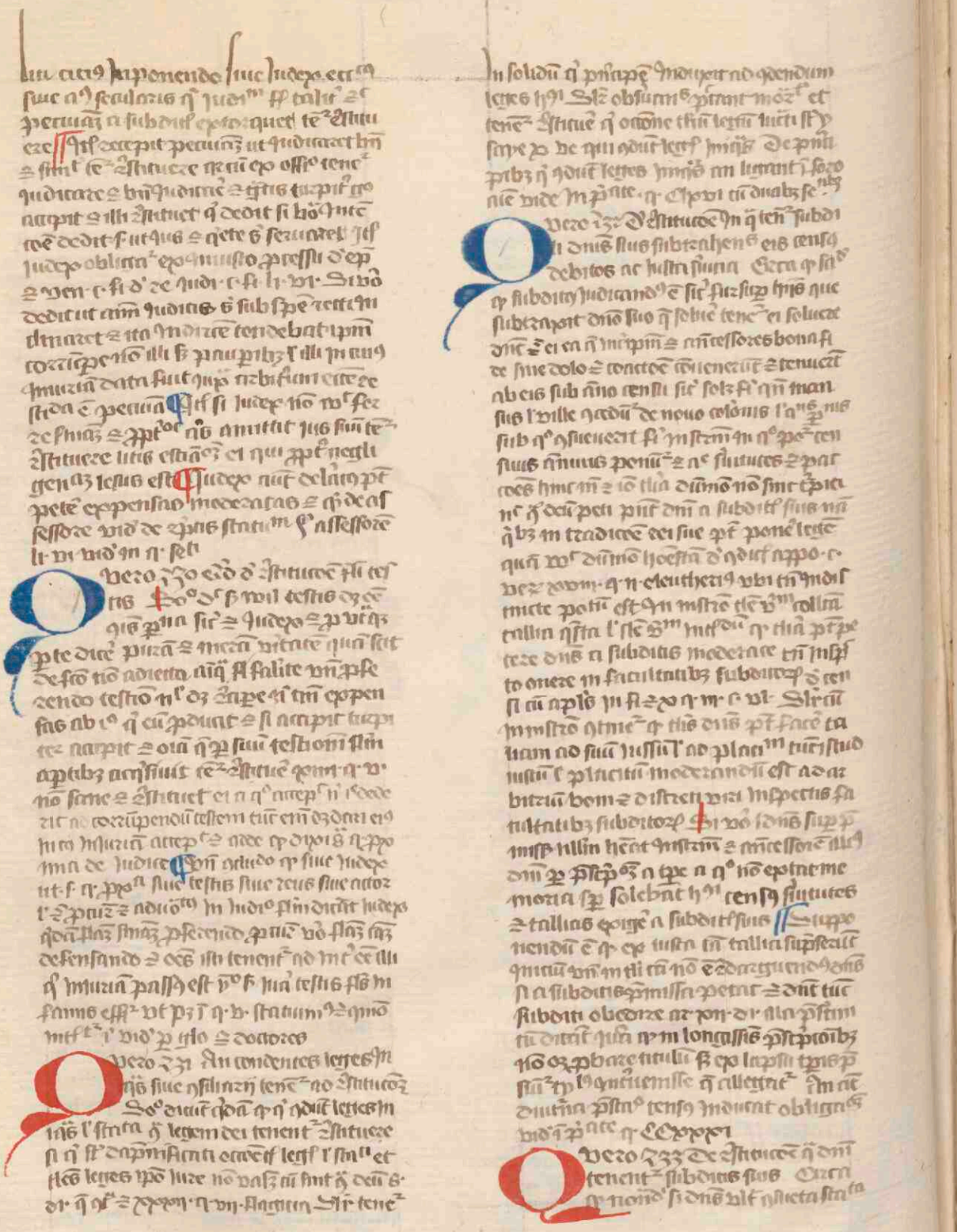

dns negotiis tenent tuc dcm ambulare
ad ecclesiam sue diocesis eis q̃si modica
aut̃ possint in hoc cui ab eis petere
no tñ dñi aut pe tñ q̃ppi se q̃ opor
tuis ppis emanent cor liberata sz mste
dce q̃ opor se in soluendo moderate q̃
ẽ ppe similes q̃ vna q̃te et subdi q̃
n̄a q̃bz cor solunt tñ rñ m cui bz adhe
bitus vsu distrei sua bo q̃ possidet
sic soluendu p eq bz portare Si p
tam ecclz si p ecclarios l' sus m cui p
pertinet legatoz n̄ ẽ plus a subdi
tus ex torqueri q̃ solue debet cui si
si ex torta ecclie dñi l' tm pauperibz
erogare ẽ si sup hoc ecclia de
pdit negligens fuit in q̃cunq hoc
sta tm oñe pua d̄ nmu et q̃ ple

Opero dz si vtra q̃ timpat cui
alius inuste ppt q̃ studia l' vm
amore allicuit ten ad ecclie
cor Ad ho dico p cones q̃ collectas si
ne fodru d manifo ppria pis l' a cor sup
cor Quidam tñ alia q̃ pceptos a suis
subditis potiꝰ petit ep iusta tñ sciens
aut̃ timens odio l' q̃udia tamen p
tendo l' q̃memcu q̃cando sue ecclie
q̃ debit in ferendo tenet ad ecclias
illi cui ecclie q̃tulerit Si aut scipos
allicuant ne ep ut cor bo exigit dat
sic alij ꝓfecti mor q̃ q̃ q̃ tam memcu as
sertoru fuit no tñ ten sic cui q̃ dat
ad ecclias q̃ ho debit no ptinz ad
quos dicta ꝓ sup ẽ expssu

Quero dz si ep dr de dm d'll' pn
cipibz a' mlitibz q̃ vtil' eli q
sic ne in suis hoibz q̃ d' mobi
libz suis quida femina petulie simulat q̃
tñ sibi l' tñ ẽ volut ad dnm aliu ut sb
eo dñi' manemt Et de contestam
dce q̃ mo lia cor q̃ d' vl' scalda vidz d'
dm imperatoris in sueuia ad dnm suu
ibi manendo si moriu hac d' eu ont
molin ꝓpuit d' e et sua Q ten ecclie
tu sit q̃ ab hmo fuit impotu sic ong
fce sine malo ꝗ fraude credendu ẽ q̃
dns poss ab habitatoribz ꝓdis dem
bo sine ptio ecclie ep cui q̃ possit hmo
mere eis sic ong q̃ voluit Consz tñ

dz ꝑ deu q̃ uta utat isti q̃ statuto q̃n
giet vl' modu q̃ minies q̃ excedeno
nec te dns ad ecclias tñ excipio
Si aut no est certu ꝗ credat q̃ ho sto
fuit ab imo legit me q̃stitutu q̃ hoc
epotestionis ḡsti st tenet ad ecclias
Q In ho tñ cui similibz n̄ nolleam
ab eum ꝑ eo q̃ spossit ee cui dubiu
d'huc si d' sto no e tlibz q̃ hoc ḡsti me
uti also q̃ in foro ḡsue sue q̃fessionis
sit denegranda ꝗ fraenda e eis ab
solu cui d' q̃stitue Sic do tuto
ri q̃ n tlibz abstineas Si no vis ab
stinere absolue te q̃ m̄ possit tm co
nec bo no sufficiat ad salutem n̄ te aliq
inueris in ho cui

Quero dz q̃ De ecclie balliu
oz q̃ dui de offo suo ubiu
cui q̃ non d' q̃ balliu ecclie sa
te ecclias dns suo sub illi bonis q̃
subtraxit Si de emenda iuste ut debi
to mo taxata subditus suus ꝑ eoz
force suis Q Si delinquete q̃ legem
ꝓxie si minuta te ꝓximo suo sup
no q̃ remonia ꝓcepit ꝓmittit seu q
ponendo sue ꝓponet ab eo sup
endo munea Si ꝓpter impedt ne sup
ius letꝗ sudi' fiat q̃ dns dep'
q̃nuerit eo una q̃te Si illi aut muta
tu est eo alia no si letꝗ sudi' fiet
sup ꝓmiss delinquenti iudicare q̃ pti
tuet dns emenda Si ꝓpter eu in
uita q̃ntulit dcs balliu ecclie sup ho
ut fiat ecclie dns Si ꝓpter Q Si
si balliu ꝓcipiat in balliua sua mu
nea ut q̃ iusticia faciat ill' q̃ petit
cor ne ut eis alie iusticia fce n̄ mu
nus ab eis accipiat Q In sup Si pla
citantibz in cui iusticia no ꝓplacui
ecclie ẽ de die in diem tpe ꝓlo
gat sue ꝓrogat ut q̃ quis alius ab
eis exigat illud mutuu q̃ balli
us sic ꝓcipit ecclie Si no sup
dep no q̃ illi ocidit o cide illi q̃ eo
ecclie tenet ad mtie Q Si cui balli
us sicut duos placitantibz eoru
eo fouet cui iusticia ꝓpt munea ecclie
ad ecclias munera ut illa det de

fm tredes dice vñ ul' dicat sicut
no intendes ꝓpio suo nocē ꝑ sem
decime soluere ſ ꝓ ꝑ cui tenet ꝑplere
debito supplendo tñ medm ꝑt dm
venale ſ tñ iurat siue ꝑiurat ꝑtat
mōz ¶ Vel' ſ nō ignorat dicat fm
tredecim vñ dice vñ ⁊ sicut ⁊ in
tendat ꝑ medm ille ꝙ desse vt sic
seruet indecime ⁊ ꝓpio no obē ista
no decimat ei vna rem ꝑ n vende
do nr in ei valore qz no vendit ult
debm valoē tñ medm ꝑ ray ꝑt
dm forte venale ⁊ ꝑt mille ꝛ q
⁊ ꝑm ꝑ tñ osti qe q assidue ⁊ sic
qdmazie mercī mōzle vñ sic ebric
tus ſ sit assidua ē mōzle ¶ Si di. ¶
alius Si vo petat ꝑcm mōz
l' vem alie ꝑ distincōs pōa d' petito

¶ Vero ꝙ ſ ē recd aut ad sa
luē ꝛhtuend. Sco assig
xfert monaldū dicere ꝙ si
ecclia vt ⁊htuē no salez duos son
de ei nu tenet ⁊ ꝑ velle ⁊ posse ⁊ no
nō velle si no hz posse ⁊ ten siue to
siue ꝑt siue nulli ⁊ appiat creditor
soluto ē debito ¶ ⁊ nō ē q hz posse
ꝑ no velle q dic creditori si voluerit
q credat ei mea ego q credabo tibi
hoc ē dm ē stulta ſ si voluerit q d
voluntatem mea no ad tua ⁊
si ꝛdeē ꝙ tom velit aliqe n' dicat
nec creditor vt ꝓpo nō dic nō
nulli q aut stultissim nō ē saluti sua
qz no sufficit alii ꝑ ꝑ ꝙ ꝑt q d
velle ⁊ no posse dicēs libenē ⁊htu
ere ei ita ꝑ no hec vñ n' ē salu
tifera si ꝑt qz creditor audito m
pōz velit nol ꝛportz q absol
uat eū qm vt dyt ē actio ꝙ mo
pria debitor ꝙ ꝓcludit q monald

¶ Vero ꝙ ſ ⁊ vltio Si nō
potens ⁊ ꝑcm hns de
bons alii ⁊ ꝛ no posse
illud mali ꝛc n' n tñ potente si
ente ⁊hupere qz ꝛ ꝛdeē no vt nec

hz sup ꝛ n' posse ꝓpm ꝙ pellere
l' ē rusti ei ꝛogē ꝛ si hz tñ ꝓpm no
ꝑt n' no iurat vtrū ille ei bō ſ deti
nē ⁊ iuste l' sine ꝙm iuri n posse dim
⁊ occulte ⁊hupe q tñ l' tñ de bonis
n' detento ꝙ ¶ Et nr ꝙm qz nulli
est denendo n posse sua n' debitore
ꝓpa l' aliē sup ꝙ n' go aliqe ei
cit de sua posse aliē ꝓpa ⁊ nisi
iudeo iuste tuit ille ⁊ iste g ē vñ
goss de ⁊ in suo q bz ꝙm tenz ei
tiez ꝑte ⁊ hoc ꝑt ꝙ dm augm in
epla ad macedones ubi sme abūm
do ⁊ sup sui ⁊ iniuriose aliē ⁊ ette q au
thom dicit ꝙ in iudicio nō ē ei
tit sibi iuste nō plus nr medio uolit
cedē honore nr oppio ꝛdem
nō ille q ab ꝛ iniuste aliqd ꝙm
ctā sit ꝙ tñ dem sua ⁊ apit nr q nō
tenēdi n' ab ꝙmuto detentore iste q
ius hz m r de qz sua ē ⁊ iuste qz aliē ꝙ
leg n' in libz cribz ꝛtessa nisi ⁊ ap
apit hoc ꝓmit hoc ꝙ ¶ Ido ꝓdcā ſ
q nō ꝙmo ꝙ ſ alie ⁊hupare non
possit ꝛ mea ſ dō ꝙ ium absoluit
l' sanctue ⁊ m difficile ē ⁊hupare ꝓt
qz potentior est ꝛog supiore tunc
possit dem mea suscipere ⁊ ſ hoc no
possit tuc ē equalem in vt ꝓpe nō
d' ⁊ spo olim ſ ꝛ dō ꝙ ita ⁊ ꝛ dic
tem ¶ Ch tutū est q bon iudex
fesse arbitra ꝛ q dns suscipiens
nō malo aio sed ꝙ ꝛtitudis ⁊ ecc
ie ꝓdā ⁊ tm ꝓpe sustinere ꝛ
dns al' ez ꝛtessus ſ q nō ꝛ tm de
cler dnōz n' sup ꝙ Si vñ ꝑ ei
d' ꝙstiū mā ē ⁊ ſ ꝙ nō ꝙ mod'
cler ꝛpiens ꝛ ꝙm ꝑ ꝛ mō ſub
testis vltio q si hoc iuste tem ꝑ
ꝙm ꝑ vñ possit detrpe adiuuare mea
ut mea n' scit ⁊ ſic est ſmus hoc
ꝑt sententiā ꝙ sit laus ⁊ ꝙ ei
potenti deo q me ad hec fine sua gra
intermediante dyon ⁊ mo dñi m
cco lxxvij.

586